

مصوبات، آیین نامه ها و دستورالعمل های
برنامه آموزشی سفیران هدایت سطح دو
به ضمیمه جداول درسی
سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۲

مرکز مدیریت حوزه های علمیه / معاونت آموزش

مصوبات، آیین نامه ها و دستورالعمل های برنامه آموزشی سفیران هدایت

سطح دویبه ضمیمه جداول درسی سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۲

مرکز مدیریت حوزه های علمیه / معاونت آموزش

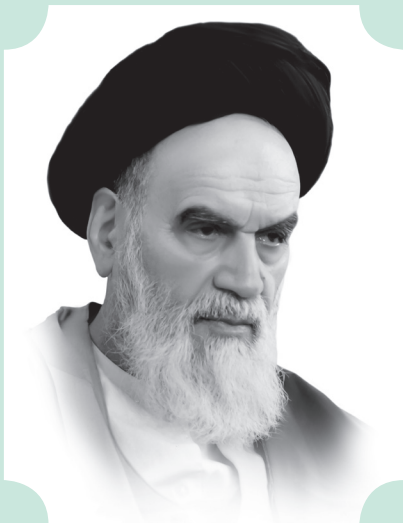
شهر مقدّس قم / قم ۱۴۰۱ ش

آدرس:

قم، جمکران، بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه های علمیه

معاونت آموزش

تلفن: ۰۲۵-۳۳۱۳۳۲۸۳

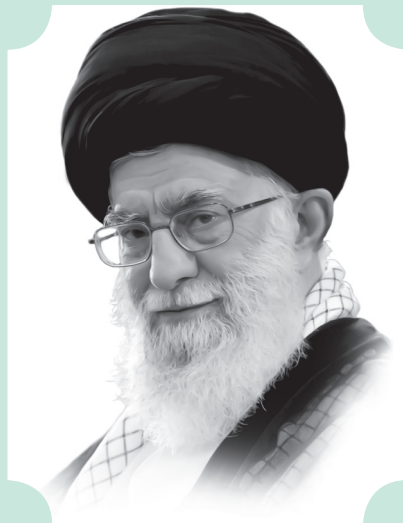

رهبر کبیر انقلاب اسلامی
ایران حضرت امام خمینی رحمه الله:

اما در مورد دروس تحصیل و تحقیق
حوزه‌ها، این جانب معتقد به فقه
سنتی و اجتهاد جواهری هستم
و تخلف از آن را جایز نمی‌دانم...
مجتهد باید به مسائل زمان خود
احاطه داشته باشد ...

حوزه‌ها و روحانیت باید نبض تفکر
و نیاز آینده جامعه را همیشه در
دست خود داشته باشند و همواره
چند قدم جلوتر از حوادث، مهیای
عکس‌العمل مناسب باشند ...

(منشور روحانیت)

مقام معظم رهبری حضرت
آیت‌الله العظمی خامنه‌ای حفظه الله:

یک برنامه جامع درسی حوزه‌ای، با
درجه‌بندی و طبقه‌بندی حساب
شده همچنان در حوزه‌ها جایش
خالی است ...

از جمله چیزهایی که حوزه احتیاج
دارد یک نظام تعلیم و تربیت است
تا در آن وقت‌ها هدر نرود، امروز
دیگر روزی نیست که ما اجازه
بدهیم یک روز یا یک ساعت از عمر
جووانی متدین و آماده برای تلاش
و مجاهدت در راه دین یعنی یک
طلبه هدر رود.

(حوزه و روحانیت، ج ۲، ص ۳۲)

فهرست مطالب

۱۴	بخش اول: کلیات
۱۴	تعاریف
۱۷	برنامه آموزشی سفیران هدایت
۲۹	کلیات آیین نامه آموزشی
۲۹	۱- ثبت نام و پذیرش
۲۹	۲- نظام آموزشی
۳۱	برنامه ریزی درسی
۳۲	حضور و غیاب
۳۲	امتحانات
۳۳	خدمات آموزشی
۳۴	فارغ التحصیلی و تعهد تبلیغی
۳۵	بخش دوم: پذیرش
۳۵	فرآیند کلی سنجش و پذیرش
۳۷	فصل اول: مدارس متقاضی پذیرش
۳۹	فصل دوم: پذیرش مقدماتی داوطلبان ورود به حوزه های علمیه
۳۹	مرحله اول: ثبت نام
۴۵	مرحله دوم: آزمون کتبی
۴۶	مرحله سوم: مصاحبه و مشاوره
۴۸	فصل سوم: پذیرش نهایی داوطلبان ورود به حوزه های علمیه
۵۲	فصل چهارم: نحوه رسیدگی به درخواست هادر کمیسیون پذیرش استان
۵۵	بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی

۵۵	فصل اول: برنامه‌ریزی دروس و کلاس درس
۵۵	الف) انتخاب درس
۵۹	ب) برنامه‌ریزی کلاس‌های درسی
۶۰	ج) فعالیت‌های کلاسی
۶۹	د) برنامه‌ریزی و اجرای دوره آموزشی - تبلیغی تابستانی
۷۱	امور اجرایی و آموزشی دوره
۷۴	فصل دوم: جداول درسی و منابع آموزشی
۷۴	الف) جداول درسی نیم‌سال‌های مختلف و ساعات آن‌ها
۷۹	ب) منابع درسی و محدودده‌های آن‌ها
۸۷	فصل سوم: حضور و غیاب
۸۸	فصل چهارم: امتحانات
۸۸	الف) امتحانات کتبی
۹۳	ب) امتحانات شفاهی
۹۸	فصل پنجم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی
۹۹	بخش چهارم: خدمات آموزشی
۹۹	فصل اول: مرخصی تحصیلی
۱۰۲	فصل دوم: انتقالات
۱۰۲	الف) انتقال طلاب بین مدارس سفیران هدایت
۱۰۲	ب) انتقال از سفیران هدایت به بلندمدت و بالعکس
۱۰۴	فصل سوم: میهمان
۱۰۵	فصل چهارم: منع و انصراف از تحصیل
۱۰۵	الف) منع از تحصیل

ب) انصراف از تحصیل ۱۰۶

ج) بازگشت به تحصیل ۱۰۷

فصل پنجم: رسیدگی به امور تحصیلی طلاب ۱۱۰

بخش پنجم: تکمیل سطح و فارغ التحصیلی ۱۱۳

فصل اول: تحقیق پایانی ۱۱۳

مرحله اول: انتخاب درس «تحقیق پایانی» ۱۱۳

مرحله دوم: انتخاب موضوع، استاد راهنما و تدوین طرح ۱۱۴

مرحله سوم: تدوین «تحقیق پایانی» ۱۱۷

مرحله چهارم: ارائه «تحقیق پایانی» ۱۱۸

فصل دوم: فارغ التحصیلی و ادامه تحصیل ۱۲۰

فصل سوم: تعهد تبلیغی ۱۲۲

فصل چهارم: دستورالعمل نحوه انجام فعالیت‌های تبلیغی ۱۲۳

بخش ششم: پیوست‌ها ۱۲۸

پیوست ۱: شرایط نظام وظیفه ۱۲۸

پیوست ۲: دستورالعمل اجرایی مشاوره ۱۳۰

مرحله اول مشاوره: آزمون‌های روان‌شناختی ۱۳۰

مرحله دوم مشاوره: مصاحبه روان‌شناختی ۱۳۰

پیوست ۳: دستورالعمل اجرایی مصاحبه ۱۳۴

۱) تعریف مصاحبه ۱۳۴

۲) شرایط و ویژگی‌های مصاحبه‌گر ۱۳۴

۳) اصول و ویژگی‌های مصاحبه ۱۳۶

- ۴) زمان و مکان مصاحبه ۱۴۰
- ۵) ویژگی‌های سؤالات در مصاحبه ۱۴۱
- ۶) ثبت اطلاعات مصاحبه ۱۴۳
- پیوست ۴: کمیسیون پذیرش استان ۱۴۵
- پیوست ۵: دستورالعمل برگزاری دوره میثاق تربیتی ۱۴۸
- تعریف دوره ۱۴۹
- اهداف ۱۴۹
- زمان برگزاری دوره ۱۴۹
- شیوه اجرا ۱۵۰
- پیوست ۶: نحوه برگزاری دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل ۱۶۳
- پیوست ۷: شورای تخصصی آموزش استان ۱۶۵
- پیوست ۸: تقویم تحصیلی ۱۶۸
- پیوست ۹: نحوه برگزاری دروس کارورزی روش‌ها ۱۷۸
- معرفی دبیر گروه کارورزی روش‌ها (ک ۱۳۲) ۱۸۸
- گزارش انتخابات دبیر کارورزی روش‌های ۲-۶ (ک ۱۳۳) ۱۸۹
- گزارش کار دبیر گروه کارورزی روش‌ها (ک ۱۳۴) ۱۹۰
- ثبت تکالیف تحویلی و حضور و غیاب کارورزی روش‌ها (ک ۱۳۵) ۱۹۱
- نمرات انضباط کارورزی روش‌ها (ک ۱۳۶) ۱۹۲
- نمرات تمرین و اجرای کارورزی روش‌های ۱-۵ (ک ۱۳۷) ۱۹۳
- نمرات فیش‌ها و تکالیف کارورزی روش‌ها (ک ۱۳۹) ۱۹۴
- ارزیابی عملکرد سالیانه کارورزی روش‌ها (ک ۱۴۱) ۱۹۵
- پیوست شماره ۱۰: سرفصل و نحوه تدریس و ارائه درس «دعاویارات» ۱۹۶

نحوه تدریس و ارائه درس «دعا و زیارات» ۱۹۷

پیوست شماره ۱۱: نحوه تدریس و ارائه درس «معارف حدیثی ۱» ۱۹۸

پیوست شماره ۱۲: نحوه تدریس و ارائه درس «معارف حدیثی ۲» ۲۰۱

پیوست شماره ۱۳: سرفصل های درس «روان شناسی عمومی» ۲۰۳

پیوست شماره ۱۴: سرفصل های درس «روان شناسی و تبلیغ» ۲۰۴

پیوست شماره ۱۵: نکاتی در خصوص درس «تاریخ انقلاب اسلامی» ۲۰۶

پیوست شماره ۱۶: نکاتی در خصوص درس «جریان شناسی دوران انقلاب اسلامی» ... ۲۰۷

پیوست شماره ۱۷: سرفصل های درس «سیره معصومین (علیهم السلام)» ۲۱۱

پیوست شماره ۱۸: سرفصل ها و نکاتی در خصوص درس «نحو کاربرد» ۲۱۷

پیوست شماره ۱۹: نکاتی در خصوص درس «روش استخراج فتوا» ۲۱۸

پیوست شماره ۲۰: نکاتی در خصوص درس «معارف و عقائد ۵» ۲۱۹

پیوست شماره ۲۱: نکاتی در خصوص درس «قانون اساسی» ۲۲۰

پیوست شماره ۲۲: نکاتی در خصوص درس «تعلیم و تربیت اسلامی» ۲۲۲

پیوست شماره ۲۳: نکاتی در خصوص درس «روش کلاس داری کودک و نوجوان» ۲۲۵

پیوست شماره ۲۴: نکاتی در خصوص درس «روش آموزش قرآن کریم» ۲۲۶

پیوست شماره ۲۵: نکاتی در خصوص درس «روش تبلیغ در فضای مجازی» ۲۲۷

پیوست شماره ۲۶: نکاتی در خصوص درس «مهارت های پژوهشی» ۲۲۹

پیوست شماره ۲۷: لیست دروس سفیران هدایت و نحوه تقسیم نمرات ۲۳۱

پیوست شماره ۲۸: جدول تطبیق سازی دروس سفیران با برنامه های جاری و جدید .. ۲۳۴

پیوست شماره ۲۹: آیین نامه تحصیل همزمان طلاب در مراکز حوزوی و غیر حوزوی ۲۳۹

پیوست شماره ۳۰: فرم مصاحبه سفیران هدایت ۲۴۶

مصوبات ، آیین نامه ها و دستورالعمل های
برنامه آموزشی سفیران هدایت سطح دو
حوزه های علمیه سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

بخش راول حکایت

تعاریف

داوطلب: فردی است که جهت تحصیل در حوزه‌های علمیه ثبت نام نموده و در حال گذراندن مراحل پذیرش می‌باشد.

کد موقت: برای داوطلبانی که مراحل ثبت نام، آزمون، مصاحبه و مشاوره را با موفقیت سپری نمایند شماره پرونده تحصیلی موقت صادر خواهد شد. اعتبار این شماره پرونده حداکثر یک سال و صرفاً جهت امکان ثبت اطلاعات در سامانه‌های آموزشی و استفاده از برخی خدمات آموزشی می‌باشد و به معنای پذیرش قطعی و مجوز استفاده از همه خدمات حوزوی نمی‌باشد.

کد دائم: کدی که بعد از طی کردن موفقیت‌آمیز تمامی مراحل پذیرش به داوطلب تعلق می‌گیرد و داوطلب با دریافت این کد، به عنوان طلبه رسمی حوزه

علمیه شناخته شده و مطابق ضوابط از کلیه خدمات رفاهی و آموزشی برخوردار خواهد شد.

طلبه: فردی که تمامی مراحل پذیرش را گذرانده و دارای کد تحصیلی فعال در مرکز مدیریت بوده و تحت برنامه به صورت رسمی اشتغال به تحصیل دارد.

مدرسه علمیه: واحد آموزشی که با مجوز فعالیت آموزشی از شورای گسترش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مطابق با آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی فعالیت می‌کند و به اختصار مدرسه نامیده می‌شود.

فرآیند پذیرش: به سلسله مراحل و فعالیت‌هایی گفته می‌شود که توسط مجموعه‌های مختلف و مرتبط بر اساس ضوابطی معین و مشخص، جهت احراز شرایط و امتیازات متقاضی، از بدو ثبت‌نام تا پذیرش‌نهایی داوطلب صورت می‌گیرد و به اختصار فرآیند نامیده می‌شود.

گروه آموزشی: به تقسیم‌بندی داوطلبین و متقاضیان ورود به حوزه با توجه به مقطع تحصیلی کلاسیک آن‌ها گفته می‌شود که دارای سه گروه آموزشی و به شرح ذیل می‌باشد:

- **گروه اول:** پایه هشتم و نهم دوره اول متوسطه، پایه دهم دوره دوم متوسطه نظام جدید آموزش و پرورش و همچنین دانش‌آموزان دارای سابقه تحصیل در سال سوم راهنمایی، اول و دوم دبیرستان نظام قدیم آموزش و پرورش؛
- **گروه دوم:** شاغلین به تحصیل در پایه یازدهم و دوازدهم دوره دوم متوسطه نظام جدید آموزش و پرورش و همچنین دانش‌آموزان دارای سابقه تحصیل در سال سوم دبیرستان (دیپلم) و یا پیش‌دانشگاهی نظام قدیم آموزش و پرورش و یا دانشجوی دارای حداکثر ۳۰ واحد؛
- **گروه سوم:** دانشجوی دارای بیش از ۳۰ واحد درسی و یا دارای مدرک کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا.

استاد^(۱): روحانی فاضلی است که برخوردار از توانایی لازم جهت تعلیم و تربیت طلاب علوم دینی در یکی از علوم مورد نیاز حوزه علمیه بوده و طبق ضوابط، اشتغال به تدریس در حوزه‌های علمیه دارد.

نیم‌سال تحصیلی: مدت زمان آموزشی است که نیمی از سال تحصیلی را شامل شده و در آن دروس حوزوی به صورت رسمی از سوی مدارس تحت پوشش ارائه می‌گردد.

سنوات تحصیلی (طول دوره): مدت زمان مجاز برای اتمام یک دوره تحصیلی را سنوات تحصیلی یا طول دوره می‌نامند.

سطح: به هر دوره تحصیلی حوزوی با اهداف مشخص که منجر به ارائه گواهی پایان دوره به طلاب می‌گردد، سطح تحصیلی می‌گویند.^(۲)

واحد آموزشی: مدرسه علمیه بلندمدت، سفیران هدایت، مرکز تخصصی، مؤسسه آموزش عالی حوزوی یا مجتمع عالی حوزوی که دارای مجوز رسمی فعالیت، از شورای گسترش می‌باشد.

گروه علمی- تربیتی: جمعی متشکل از اساتید واحد آموزشی که بر اساس شرح وظایف مصوب فعالیت می‌کنند.

۱. به عبارت دیگر: استاد حوزه علمیه روحانی فاضلی است که براساس مصوبه ۹۴۴ شورای عالی حوزه‌های علمیه، مراحل جذب و گزینش او انجام پذیرفته است و در واحدهای آموزشی تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه یا در مدارس رسمی حوزه علمیه قم اشتغال به تدریس دارد.

۲. سفیران هدایت در حال حاضر در سطح ۲ و ۳ مصوب شده و اجرا می‌گردد.

برنامه آموزشی سفیران هدایت^(۱)

ماده ۱. عنوان

عنوان برنامه، برنامه آموزشی سفیران هدایت است.

ماده ۲. تعریف

این دوره اولین مقطع حوزوی سفیران هدایت است که طلاب، با مبانی اعتقادی، ادبیات عرب، منطق، فقه، اصول و اخلاق اسلامی، به منظور تبلیغ در مناطق مورد نیاز و مناطق کمتر توسعه یافته فرهنگی، آشنا می‌شوند و پس از احراز صلاحیت‌های اخلاقی و توانایی‌های علمی و مهارتی، طبق ضوابط، دانشنامه سطح دو حوزه‌های علمیه با عنوان «تبلیغ و معارف اسلامی (سفیران هدایت)» دریافت می‌کنند.

ماده ۳. اهداف

(۱) ارتقای معرفت و ایمان اسلامی و روحیه محبت و ولایت پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام؛

(۲) آشنایی با هویت حوزه و روحانیت و تخلق و تأدب به اخلاق و آداب اسلامی و زی طلبگی؛

(۳) شناخت صرف و نحو، تجوید، منطق، فقه و اصول فقه و مهارت بکارگیری آن‌ها؛

(۴) شناخت معارف و عقائد، اخلاق اسلامی، احکام و تاریخ اسلام و اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام؛

(۵) آشنایی با علوم قرآنی، علم لغت، علوم حدیث، بلاغت، حکمت اسلامی، تفسیر و تاریخ انقلاب اسلامی؛

(۶) ایجاد توان تبلیغ و دفاع علمی از اسلام، مکتب اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام و نظام اسلامی؛

۱. مطالب این قسمت، متن مصوبه شماره ۱۳۳۷ شورای عالی حوزه‌های علمیه می‌باشد.

- ۷) ایجاد آماذگی جهت مدیریت مساجد و کانون‌های فرهنگی؛
 ۸) ایجاد و تقویت مهارت‌های عمومی تبلیغ، تدریس، پژوهش و پاسخگویی به پرسش‌های دینی با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین.

ماده ۴. سیاست‌ها

- ۱) اهتمام به رشد اعتقادی و اخلاقی طلاب؛
 ۲) اهتمام به برنامه‌ریزی جامع و هماهنگ در ابعاد شناختی، مهارتی و نگرشی، با محوریت قرآن و سنت پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام؛
 ۳) اهتمام به کاربردی کردن آموزش و آموزه‌های تربیتی؛
 ۴) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی در تعلیم، تهذیب، تحقیق و تبلیغ؛
 ۵) اهتمام به معرفی عالمان ربانی، به عنوان الگو در حیات علمی و معنوی و ارتباط مؤثر با بزرگان و فضلا؛
 ۶) توجه به نیاز جامعه و نظام اسلامی؛
 ۷) تأکید بر بهره‌گیری از مهارت‌ها، روش‌ها و ابزارهای کارآمد آموزشی و تبلیغی؛
 ۸) تأکید بر شناسایی طلاب مستعد و هدایت و حمایت از آن‌ها؛
 ۹) تأکید بر بهره‌مندی از اساتید، مدیران و کارکنان متدین، مهذب، منظم، خلاق و فعال؛
 ۱۰) توجه به سلامت جسمی و نشاط و شادابی طلاب.

ماده ۵. نظام آموزشی^(۱)

- نظام آموزشی این دوره نیم‌سال، درسی^(۲) و حضوری است و طول دوره بدون احتساب مرخصی تحصیلی، حداقل ۹ و حداکثر ۱۳ نیم‌سال است.

ماده ۶. شرایط پذیرش

۱. در طول دوره، طلاب موظف به گذراندن ۳۹۷۰ ساعت درسی می‌باشند.
 ۲. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی براساس آیین نامه‌های مصوب؛

۲) داشتن مدرک دیپلم؛

۳) داشتن حداکثر ۲۲ سال سن؛

تبصره: تعداد سنوات تمصیلات بالاتر از دیپلم و قدمت سربازی به مداکثر سن افزوده می‌شود.

۴) تعهد تحصیل تمام وقت، تا اتمام دوره و عدم اشتغال به تحصیل همزمان در سایر مراکز آموزشی؛

۵) سپردن تعهد مبنی بر اشتغال به تبلیغ با لباس مقدس روحانیت به مدت ۵ سال در مناطق مورد نیاز^(۱) و مناطق کمتر توسعه یافته فرهنگی، پس از فراغت از سطح ۲ سفیران؛

تبصره: تقلیل سنوات تعهد تبلیغی در بر فی از مناطق کشور تا مداخل ۳ سال با تشمیص معاونت تبلیغ حوزه‌های علمیه و تأیید مدیر حوزه‌های علمیه بلامانع می‌باشد.^(۲)

۶) قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه.

ماده ۷. مشخصات تفصیلی دروس:^(۳)

حوزه دانشی قرآن

۱. الحاقی مصوبه شورای گسترش در جلسه ۲۰۷.
۲. الحاقی مصوبه شورای گسترش در جلسه ۲۰۷.
۳. اصلاحی مصوبه شورای گسترش در جلسه ۲۰۶.

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
شناخت قواعد مربوط به روان خوانی و تجوید قرآن کریم و کسب مهارت تشخیص و به کارگیری آن	✓			۳۲+۱۶	قرائت و تجوید قرآن	۱
آشنایی و انس با محتوا و مفاهیم ۱۵ جزء اول قرآن کریم به صورت ترتیبی			✓	۲۴۰	تفسیر ترتیبی ۱ تا ۱۵	۲
آشنایی با اصطلاحات و مسائل اساسی مربوط به قرآن کریم مانند نسخ، محکم و متشابه، تحریف ناپذیری همراه با پاسخ به شبهات			✓	۳۲	علوم قرآنی	۳

حوزه دانشی حدیث

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با ادعیه و زیارات مأثوره و مشهور و بررسی معارف موجود در آنها، ضمن اشاره به سند	✓			۸+۱۶	دعا و زیارات	۱
آشنایی با اصطلاحات و مسائل اساسی مربوط به حجیت، تاریخ حدیث، جوامع و منابع حدیثی شیعه و مهم‌ترین منابع حدیثی اهل تسنن			✓	۳۲	علوم حدیث	۲
آشنایی با اصطلاحات و مسائل اساسی مربوط به درایه و رجال الحدیث به ویژه منابع رجالی با تأکید بر بررسی نمونه‌ها و مصادیق از احادیث و کتب اربعه حدیثی شیعه			✓	۳۲	رجال و درایه کاربردی	۳

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی و انس با محتوا و مضامین احادیث شیعی ضمن طبقه بندی موضوعی آن ها			✓	۶۴	معارف حدیثی ۱ و ۲	۴

حوزه دانشی اخلاق، تربیت و مشاوره اسلامی

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با اصطلاحات و مفاهیم اصلی و فرعی اخلاق اسلامی در حوزه های ارتباط خود با خدا و ارتباط خود با مردم و علم آموزی و تطبیق مفاهیم و قواعد بر موارد			✓	۶۴	اخلاق اسلامی ۱ تا ۴	۱
آشنایی با مبانی، اهداف، اصول و روش های تربیت اخلاقی با تأکید بر قرآن و سنت و مکتب اهل بیت <small>علیهم السلام</small>			✓	۳۲	اخلاق اسلامی ۵ و ۶	۲
آشنایی با اصول، فنون، انواع، روش ها و فرآیند مشاوره و راهنمایی، با تأکید بر دیدگاه اسلامی <small>(به صورت کارگاهی)</small>	✓			۸+۱۶	اصول کلی مشاوره و راهنمایی	۳
آشنایی با خصوصیات روانی مخاطبان و شیوه های بکارگیری یافته های روان شناسی در روش های تبلیغ دین، جذب مخاطب و ایجاد ارتباط و تأثیرگذاری			✓	۳۲	روان شناسی و تبلیغ	۴
آشنایی با مفاهیم کلی روان شناسی، انواع و اقسام آن، فیزیولوژی اعصاب، انگیزش و هیجان، بحث های کلی روان شناسی اجتماعی، یادگیری، شخصیت و کلیات روش شناسی			✓	۳۲	روان شناسی عمومی	۵

حوزه دانشی تاریخ و سیره

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با تحولات فرهنگی و سیاسی مهم و مرتبط با انقلاب اسلامی ایران در پنجاه سال اخیر، با تأکید بر جریان‌های سیاسی روز			✓	۳۲	تاریخ انقلاب اسلامی	۱
شناخت و تحلیل حوادث مهم عصر پیامبر ﷺ			✓	۱۶	تاریخ اسلام ۱	۲
شناخت و تحلیل حوادث مهم جهان اسلام به ویژه وقایع مرتبط با امر امامت پس از رحلت پیامبر اکرم ﷺ تا پایان غیبت صغری			✓	۶۴	تاریخ اسلام ۲ و ۳	۳
آشنایی با تحولات فرهنگی و سیاسی مهم و مرتبط با دوران انقلاب اسلامی ایران با تأکید بر جریان‌های سیاسی - اجتماعی روز			✓	۳۲	جریان‌شناسی سیاسی دوران انقلاب اسلامی	۴
آشنایی با سیره اخلاقی و رفتاری پیامبر اکرم ﷺ و معصومین <small>علیهم‌السلام</small> در ابعاد گوناگون با تأکید بر ابعاد فردی و اجتماعی			✓	۴۸	سیره معصومین <small>علیهم‌السلام</small>	۵

حوزه دانشی زبان و ادبیات عربی

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی علم صرف و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها			✓	۱۶	صرف ۱	۱
شناخت و فهم دقیق مفاهیم و قواعد اساسی و پرکاربرد صرف و کسب مهارت بازگویی و کاربرد آن‌ها			✓	۱۷۰	صرف ۲ و ۳	۲
توانایی و کسب مهارت تطبیق‌سازی قواعد علم صرف بر متون عربی با تأکید بر آیات و روایات		✓		۳۲	صرف کاربردی	۳

ردیف	عنوان درس	ساعت درس	نوع درس		
			نظری	عملی	نظری - عملی
۴	نحو ۱	۶۴	✓		آشنایی با اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی علم نحو و توانایی بازگویی و کاربرد آن ها
۵	نحو ۲ تا ۵	۳۲۰	✓		شناخت و فهم دقیق مفاهیم و قواعد اساسی و پرکاربرد نحو و کسب مهارت بازگویی و کاربرد آن ها
۶	نحو کاربردی	۶۴		✓	توانایی و کسب مهارت تطبیق سازی قواعد علم نحو بر متون عربی با تأکید بر آیات و روایات
۷	بلاغت	۸۵	✓		شناخت و فهم اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی علم بلاغت (معانی، بدیع و بیان) و توانایی بازگویی و کاربرد آن ها

حوزه دانشی فقه و اصول

ردیف	عنوان درس	ساعت درس	نوع درس		
			نظری	عملی	نظری - عملی
۱	اصول فقه ۱ و ۲	۱۵۰	✓		آشنایی با اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی مربوط به استنباط حکم شرعی از منابع
۲	اصول فقه ۳ تا ۵	۲۵۵	✓		شناخت قواعد و قوانین مربوط به استنباط حکم شرعی از منابع و کسب مهارت تشخیص و به کارگیری آن
۳	احکام ۱ تا ۳	۱۲۸	✓		آشنایی تفصیلی با یک دوره احکام شرعی، با تأکید بر احکام مستحدثه و مبتلا به جامعه
۴	روش استخراج فتوا	۳۲+۳۲		✓	آشنایی با قواعد و روش های استخراج فتاوا از منابعی مانند: رساله عملیه، عروة الوثقی و تحریرالوسیله و کسب مهارت های آن (به صورت کارگاهی)

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی نیمه استدلالی با مسائل مهم فقهی بر اساس متون معتبر فقهی			✓	۵۱۰	فقه ۱ تا ۶	۵
آشنایی با قواعد فقهی مهم و پرکاربرد در استنباط حکم شرعی از منابع			✓	۲۴	قواعد فقهیه	۶

حوزه دانشی کلام اسلامی، ادیان و فرق

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با آموزه‌ها، روش‌ها و کتب اصلی فرقه‌های مهم تشیع و تسنن، مانند امامیه، اسماعیلیه، زیدیه، معتزله، اشاعره و اباضیه با اشاره به وهابیت			✓	۳۲	آشنایی با فرق اسلامی	۱
شناخت مفاهیم و مهم‌ترین مسائل و مباحث خداشناسی (اثبات ذات، رابطه صفات و ذات و تبیین توحید، علم، قدرت، حیات و...) و پاسخ به شبهات مهم			✓	۴۸	معارف و عقاید ۱	۲
شناخت مفاهیم و مهم‌ترین مسائل و مباحث نبوت و تبیین ویژگی‌ها، وظایف و اختیارات و راه شناخت انبیاء و اثبات نبوت و خاتمیت پیامبر اسلام ﷺ و پاسخ به شبهات مهم			✓	۴۸	معارف و عقاید ۲	۳
شناخت مفاهیم و مهم‌ترین مسائل و مباحث امامت بیان ویژگی‌ها، وظایف و اختیارات امام و اثبات امامت ائمه <small>علیهم‌السلام</small> و پاسخ به شبهات مهم			✓	۶۴	معارف و عقاید ۳	۴

ردیف	عنوان درس	ساعت درس	نوع درس		
			نظری	عملی	نظری - عملی
۵	معارف و عقاید ۴	۳۲	✓		شناخت مفاهیم و مهم‌ترین مسائل و مباحث عقلی و نقلی معاد (حقیقت مرگ و عالم برزخ، قیامت و ویژگی‌های آن) و پاسخ به شبهات مهم
۶	معارف و عقاید ۵	۳۲	✓		شناخت مفاهیم و مهم‌ترین مسائل و مباحث جدید کلامی (مانند منشأ دین، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین، هرمنوتیک) و پاسخ به شبهات مهم
۷	ولایت فقیه	۳۲	✓		تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت رهبر و حاکم اجتماعی، شرایط، وظایف و اختیارات او، با رویکرد پاسخ به شبهات
۸	اعتقادی - اقتضایی ^(۱)	۳۲	✓		آشنایی با آموزه‌ها، روش‌ها و کتب اصلی فرقه‌های مهم منطقه‌ای با رویکرد پاسخ به شبهات و روش‌های مقابله با آنها

حوزه دانشی منطق و حکمت اسلامی

۱. درسی است که با توجه به اهداف برنامه آموزشی علوم اسلامی با رویکرد تربیت مبلغ و نیازهای منطقه‌ای و علمی طلاب در حوزه‌های کلامی و ادیان و فرق، تا سقف ۳۲ ساعت، طبق دستورالعمل‌های مربوط، تعیین و الزامی می‌شود.

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با مفاهیم، اصطلاحات، ساختار و مسائل مهم فلسفه اسلامی بر اساس حکمت متعالیه			✓	۸۰	حکمت اسلامی	۱
آشنایی با اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی علم منطق			✓	۲۲	منطق ۱	۲
شناخت و فهم دقیق مفاهیم و قواعد اساسی و پرکاربرد علم منطق و کسب مهارت بازگویی و کاربرد آن‌ها			✓	۱۲۸	منطق ۲ و ۳	۳

حوزه دانشی علوم اسلامی - انسانی

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با ویژگی‌ها و اصول مهم حاکم بر جوامع انسانی و نحوه تأثیر متقابل فرد و جامعه، در راستای انجام رسالت تبلیغ			✓	۳۲	جامعه‌شناسی و تبلیغ	۱
شناخت ساختار نظام جمهوری اسلامی، ماهیت، وظایف، اختیارات و کارکردهای نهادهای اجرایی، قانون‌گذاری، قضایی و نظارتی با توجه به متن قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران			✓	۱۶	قانون اساسی	۲
آشنایی با اصطلاحات، مبانی، اصول و مهم‌ترین روش‌ها و مراحل تعلیم و تربیت اسلامی			✓	۳۲	تعلیم و تربیت اسلامی	۳
آشنایی با اصول، قواعد و روش‌های مهم برنامه‌ریزی و مدیریت تبلیغی - فرهنگی، با محوریت مدیریت مسجد			✓	۳۲	مدیریت اسلامی	۴

حوزه دانشی ادبیات فارسی

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با قواعد و روش‌های نگارش و کسب مهارت نگارش متن فارسی				۱۶+۳۲	آیین نگارش	۱

حوزه دانشی مهارت‌ها (به همراه تحقیق پایانی)

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با قواعد، فنون و روش‌های آموزش احکام شرعی و کسب مهارت‌های آن (به صورت کارگاهی)	✓			۸+۱۶	روش آموزش احکام	۱
آشنایی با قواعد، فنون، آداب و روش‌های کلاس داری و ارزشیابی آموزش کودکان و نوجوانان و کسب مهارت‌های آن (به صورت کارگاهی)	✓			۸+۱۶	روش کلاس داری کودکان و نوجوانان	۲
آشنایی با قواعد، فنون و روش‌های آموزش صحیح خوانی، روان خوانی، تجوید و مفاهیم قرآن کریم و کسب مهارت‌های آن (به صورت کارگاهی)	✓			۸+۱۶	روش آموزش قرآن کریم	۳
آشنایی با قواعد، آداب و روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل و بررسی وقایع سیاسی و کسب مهارت‌های آن (به صورت کارگاهی)	✓			۸+۱۶	روش تحلیل مسائل سیاسی	۴
آشنایی با اصول، فنون، آداب و روش‌های کلاس داری و ارزشیابی درسی و کسب مهارت‌های آن	✓			۸+۲۴	روش تدریس	۵
آشنایی با قواعد، فنون و روش‌های تبلیغ در فضای مجازی و کسب مهارت‌های آن (به صورت کارگاهی) با تأکید بر تبلیغ در شبکه‌های اجتماعی	✓			۸+۲۴	روش تبلیغ در فضای مجازی	۶

هدف	نوع درس			ساعت درس	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی	عملی	نظری			
آشنایی با قواعد، آداب، فنون، مراحل و روش‌های مهم خطابه، منبر و کسب مهارت‌های آن	✓			۱۶+۳۲	روش سخنرانی دینی	۷
آشنایی با قواعد منابع، آداب، فنون و روش‌های مدیحه سرایی و ذکر مصیبت و کسب مهارت‌های آن (به صورت کارگاهی)	✓			۸+۱۶	روش ذکر مصیبت	۸
توانایی و کسب مهارت تطبیق‌سازی قواعد، آداب، مراحل و روش‌ها و مهارت‌های تبلیغی به صورت کارگاهی و تمرین‌های عملی و نهادینه کردن آن‌ها با تأکید بر مهارت سخنرانی و کلاس داری		✓		۱۹۲	کارورزی روش‌ها ۶ تا ۱	۹
آشنایی با مهارت‌های اساسی پژوهش، مانند: روش مطالعه، فیش برداری، مسأله‌شناسی، تبدیل مشکل به مسأله و فرآیند پژوهش و کسب مهارت‌های آن (به صورت کارگاهی)	✓			۸+۲۴	مهارت‌های پژوهشی	۱۰
ارائه پژوهش در یکی از مباحث ارائه شده در دوره آموزشی با تأکید بر یکی از مسائل متناسب با تبلیغ در حد تنبیه، جمع‌آوری و جمع بندی اقوال		✓		۶۴	تحقیق پایانی	۱۱

یادآوری:

۱- تدوین و تصویب آیین‌نامه و دستورالعمل‌های داخلی در حوزه وظایف مدیریت‌های استانی و یا مدارس علمیه، به شرط عدم تداخل و مغایرت با آیین‌نامه‌ها و ضوابط ابلاغی از سوی معاونت آموزش حوزه‌های علمیه بلامانع می‌باشد.

۲- کلیه ارجاعات و وظایف محوله به مدیریت‌های استانی در این آیین‌نامه، در محدوده مدارس قم، برعهده معاونت امور مدارس سطح یک قم می‌باشد.

۳- در صورت عدم تشکیل گروه علمی- تربیتی در مدارس علمیه، کلیه ارجاعات و وظایف مربوطه برعهده شورای مدرسه خواهد بود.

کلیات آیین نامه آموزشی^(۱)

۱- ثبت نام و پذیرش

ماده ۱: داوطلبان ورود به حوزه های علمیه پس از قبولی در فرآیند سنجش علمی و گزینش، به عنوان طلبه پذیرفته خواهند شد.

تبصره: پذیرش داوطلبان تمصیل در برنامه آموزشی سفیران هدایت از مقطع دیپلم و بالاتر انجام می شود.

۲- نظام آموزشی

ماده ۲: نظام آموزشی در برنامه آموزشی سفیران هدایت در مقطع سطح دو حضوری، نیم سالی و درسی - ساعتی است.

ماده ۳: هر سال تحصیلی از دو نیم سال مستقل تشکیل شده و قبولی یا عدم قبولی در هر درس از هر نیم سال، به همان درس محدود می شود.

ماده ۴: در هر سال تحصیلی، علاوه بر دو نیم سال تحصیلی، برگزاری دوره تابستانی نیز مجاز می باشد.

تبصره ۱: برگزاری دوره آموزشی تابستانی در برنامه آموزشی سفیران هدایت به شرط فراهم آمدن انجام فعالیت های تبلیغی، بلامانع می باشد.

تبصره ۲: این دوره به صورت مضموری و با رعایت سقف ساعات مصوب درسی اجرا می شود و طلابی که دارای پرونده فعال تمصیلی هستند، مجاز به شرکت در آن می باشند.

ماده ۵: مدارس علمیه، می توانند دوره های تابستانی را پس از اخذ مجوز از شورای آموزش استان و طبق ضوابط و شرایط ابلاغی معاونت آموزش ستاد برگزار کنند.

ماده ۶: طول مدت تحصیل در سطح دو سفیران هدایت به طور معمول ۱۰ نیم سال و حداکثر تا ۱۴ نیم سال تحصیلی است.

۱. در بخش کلیات آیین نامه آموزشی اصول و ضوابط اصلی و کلی آموزشی به صورت اجمالی بیان شده است و در فصول بعدی دستورالعمل ها و ضوابط تفصیلی ذکر شده است.

تبصره: کاهش سنوات تمصیل برای طلاب واجد شرایط بر اساس ضوابط مربوطه از طریق دوره‌های تابستانی^(۱) یا افزودن دروس مازاد^(۲) یا استفاده مداخله‌گری از تقویم آموزشی و همچنین افزایش سنوات تمصیل با رعایت حداقل و حداکثر ساعات مجاز برای انتفاع دروس بلامانع می‌باشد.

ماده ۷: تقویم تحصیلی مدارس در هر سال تحصیلی (شامل ایام درسی، ایام امتحانی و دوره تابستانی) پس از تصویب در شورای مدرسه و تأیید مدیریت حوزه علمیه استان طبق ضوابط ابلاغی معاونت آموزش ستاد لازم الاجرا می‌باشد.

ماده ۸: طلبه متعهد است در زمان تحصیل در سطح دو سفیران هدایت به صورت تمام وقت و حضوری در تمام برنامه‌های درسی و غیردرسی مدرسه شرکت نموده و در اختیار مدرسه باشد.

ماده ۹: تحصیل همزمان طلاب سطح دو سفیران هدایت تا پیش از تکمیل مقطع مذکور، در مراکز غیرحوزوی مجاز نمی‌باشد.

تبصره: هرگونه تمصیل همزمان پس از تکمیل سطح دو سفیران هدایت صرفاً بر اساس ضوابط و آیین‌نامه مربوطه و به شرط عدم تنافی با فعالیت‌های تبلیغی، امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۱۰: ارائه دروس مصوب برنامه آموزشی سفیران هدایت و رعایت منابع آموزشی آن‌ها^(۳) و همچنین برنامه‌ریزی دروس بر اساس آن‌ها ضروری می‌باشد.

تبصره: در صورتی که مدرسه برای تکمیل محدوده درس، نیاز به اضافه کردن ساعات آن درس را داشته باشد می‌تواند با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب شورای مدرسه در این فصول اقدام نماید. همچنین کم کردن ساعات درسی به شرط تکمیل محدوده

۱. دستورالعمل برگزاری دوره‌های تابستانی در بخش دوم، فصل اول آمده است.

۲. دستورالعمل نحوه اخذ دروس مازاد (تحصیل ارتقایی) در بخش دوم، فصل اول آمده است.

۳. جداول درسی و منابع آموزشی مورد تأیید در فصل دوم از بخش دوم همین آیین‌نامه آمده است.

و عدم افتلال در یادگیری طلاب تا سقف ۲۰ درصد ساعات تعیین شده برای هر درس، با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب شورای مدرسه بلامانع است.

ماده ۱۱: مدت زمان مجاز تحصیل در حوزه های علمیه، گذراندن ۱۵۰۰ ساعت درسی در حداقل یک سال و در حداکثر سه سال تحصیلی طبق ضوابط بوده و محاسبه رشد تحصیلی طلاب براساس مقدار ساعات مذکور می باشد. تبصره: در صورت عدم گذراندن دروس در مدت مذکور، در فصول و وضعیت تمصیلی طلبه مطابق دستورالعمل رسیدگی به امور تمصیلی طلاب اقدام خواهد شد.

برنامه ریزی درسی

ماده ۱۲: طلاب قبل از شروع هر نیم سال تحصیلی، موظف به انتخاب درس مطابق ضوابط می باشند.

ماده ۱۳: مقدار انتخاب درس در هر نیم سال حداقل ۳۱۰ و حداکثر ۴۲۵ ساعت درس می باشد.

تبصره: تقاضای انتخاب درس کمتر از حد معمول، در صورت تأیید اضطرار از سوی شورای مدرسه، تا حداقل ۱۷۰ ساعت مجاز است.

ماده ۱۴: در صورت وجود درس پیش نیاز از نیم سال های گذشته، انتخاب درس جدید در نیم سال بعد، تنها پس از انتخاب دروس مذکور مجاز می باشد.

ماده ۱۵: در صورت داشتن شرایط، طلاب می توانند نسبت به ادامه تحصیل از طریق انتخاب درس مازاد در طول نیم سال و یا با شرکت در دوره تابستانی (به صورت حضوری) اقدام نمایند.

ماده ۱۶: شرکت در دوره آموزشی - تبلیغی تابستانی و انتخاب درس در آن برای همه طلاب، با رعایت شرایط و ضوابط مربوطه بلامانع است.

ماده ۱۷: رعایت حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم سال، مطابق ضوابط ضروری می باشد.

ماده ۱۸: کلاس درس با معرفی و حضور استاد دارای حکم تدریس رسمیت می یابد.

ماده ۱۹: استاد، موظف به حضور مستمر و تدریس کامل منبع و محدوده درسی مطابق جدول درسی هر نیم سال تحصیلی است.

ماده ۲۰: در برخی از دروس، طلاب پس از اخذ مجوز از مدرسه خود، مجاز به شرکت در کلاس درس استادی غیر از مدرسه محل تحصیل خود می‌باشند.

حضور و غیاب

ماده ۲۱: حضور طلبه در همه جلسات درسی و امتحانی الزامی است.

ماده ۲۲: غیبت طلبه در بیش از حد مجاز ساعات تعیین شده هر درس، موجب حذف آن درس می‌شود و در این صورت، طلبه باید آن درس را دوباره به صورت حضوری بگذرانند.

امتحانات

ماده ۲۳: اخذ امتحان کتبی از دروس بر اساس محدوده مصوب و ابلاغی آن درس، می‌باشد.

ماده ۲۴: برگزاری امتحان هر درس بلافاصله بعد از اتمام کلاس‌های آن درس (با رعایت سایر شرایط مانند اتمام محدوده و برگزاری ساعات درسی مصوب)، بلامانع است.

ماده ۲۵: امتحان تنها از طلاب رسمی حوزه به عمل می‌آید و تمام طلاب موظف به شرکت در امتحان دروس انتخابی خود در مدرسه محل تحصیل هستند.

ماده ۲۶: طرح سؤال‌های امتحانی در تمام موسسه‌های امتحانی (اصلی، تجدیدی و...) بر عهده استاد مدرسه در همان درس و بر اساس ضوابط و شرایط ارائه شده از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره: در صورت تعدد یک درس و اساتید آن در مدرسه با تصویب گروه علمی - تربیتی، ارائه سؤال مشترک مجاز خواهد بود.

ماده ۲۷: در ارزشیابی برخی از دروس، بر اساس آیین‌نامه‌های مربوطه، امتحان شفاهی

نیز به عمل خواهد آمد که نمره نهایی آن درس معدل آزمون های کتبی و شفاهی آن درس خواهد بود.

ماده ۲۸: در هر نیم سال تحصیلی بخشی از نمره نهایی هر درس به فعالیت های کلاسی اعم از فعالیت درسی و پژوهش درسی اختصاص می یابد.

ماده ۲۹: تعیین ملاک های نمره دهی در تمام دروس و همچنین محاسبه نهایی نمرات بر عهده استاد همان درس و براساس ضوابط و شرایط ابلاغی معاونت آموزش ستاد می باشد.

ماده ۳۰: نمره قبولی در هر درس ۱۲ می باشد.

ماده ۳۱: در صورتی که طلاب پس از حضور مستمر در کلاس، موفق به کسب نمره قبولی نشوند، لازم است مطابق شرایط و ضوابط مجدداً در امتحان یا کلاس آن درس شرکت کرده و نمره قبولی را کسب نمایند.

ماده ۳۲: نمرات همه دروس، اعم از قبولی و عدم قبولی، جزو سوابق تحصیلی طلبه ثبت و در معدل آن نیم سال و سال تحصیلی محاسبه شده ولی در معدل نهایی سطح و مقطع تحصیلی فقط نمرات دروس قبول شده محاسبه می گردد.

خدمات آموزشی

ماده ۳۳: طلاب مطابق ضوابط و در مواقع ضروری می توانند از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره: مدت زمان مرفعی جزء مداخلات سنوات مجاز تمصیل محسوب می گردد.

ماده ۳۴: انتقال طلبه دارای وضعیت فعال آموزشی از مدرسه ای به مدرسه دیگر (انتقال بین مدارس سفیران هدایت)، بلا مانع است.

ماده ۳۵: طلبه تا پیش از نهایی شدن انتقال و تغییر کد محل تحصیل، از طلاب مدرسه مبدأ محسوب شده و طبق ضوابط باید حضور مستمر در درس داشته و از کلیه مزایای آموزشی و خدماتی در مدرسه مبدأ برخوردار است.

ماده ۳۶: طلاب شاغل به تحصیل در سطح دو سفیران هدایت می توانند در حین تحصیل،

حداکثر تا پایان نیم سال ششم، نسبت به انتقال به برنامه آموزشی جاری و یا جدید سطح یک حوزه‌های علمیه براساس جدول تطبیق اقدام نمایند.

ماده ۳۷: اخذ درس به صورت میهمان، در برخی از درس‌ها یا همه آن‌ها حداکثر در چهار نیم سال تحصیلی و براساس ضوابط بلامانع می‌باشد.

ماده ۳۸: انصراف از تحصیل فقط به درخواست خود طلبه صورت می‌پذیرد و هرگونه تقاضای انصراف از تحصیل باید به صورت کتبی به شورای مدرسه ارائه شود و پس از تأیید، انصراف قطعی خواهد شد.

تبصره: هیچ‌و همد آموزش و یا مدیریتی نمی‌تواند نسبت به اجبار طلبه به انصراف از تحصیل اقدام نماید.

ماده ۳۹: در صورت بروز برخی از مشکلات آموزشی، طلبه از ادامه تحصیل منع شده و ادامه تحصیل ایشان منوط به بررسی وضعیت آموزشی او در شورا و کمیسیون مربوطه می‌باشد.

فارغ التحصیلی و تعهد تبلیغی

ماده ۴۰: طلبه در صورت گذراندن همه دروس مصوب سطح دو و کسب حداقل معدل ۱۴ در آن سطح، فارغ‌التحصیل محسوب شده و می‌تواند برای دریافت مدرک تحصیلی مربوطه اقدام کند.

ماده ۴۱: طلاب سفیران هدایت موظف به انجام تبلیغ در مناطق کمتر توسعه یافته فرهنگی یا مورد نیاز به مدت سه تا پنج سال و براساس ضوابط مربوطه هستند.

تبصره: شرایط انجام تعهد تبلیغی تابع ضوابط معاونت تبلیغ حوزه‌های علمیه می‌باشد.

بخش دوم: پذیرش

فرآیند کلی سنجش و پذیرش

ماده ۱: سنجش و پذیرش حوزه‌های علمیه برای تحصیل در مقاطع مختلف به شرح ذیل می‌باشد:

الف: پذیرش داوطلب ورود به حوزه‌های علمیه؛

ب: پذیرش طلاب فارغ‌التحصیل از حداقل سطح یک حوزه‌های علمیه جهت ادامه تحصیل در یکی از مراکز تخصصی حوزوی و یا مؤسسات آموزش عالی حوزوی. (۱)

ماده ۲: پذیرش داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه طی مراحل ذیل انجام می‌گیرد:

(۱) ثبت نام؛

(۲) آزمون کتبی؛

(۳) مصاحبه و مشاوره؛

---

۱. با توجه به اینکه این آیین‌نامه برای داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه تدوین شده است، سنجش و پذیرش طلاب برای مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی مطابق دستورالعمل‌های مربوطه خواهد بود.

۴) میثاق طلبگی (در دو بخش تربیتی و آموزشی)؛

۵) تحقیقات محلی؛

۶) سنجش سلامت.

تبصره ۱: شرکت در هر یک از مراحل اول تا چهارم منوط به گذراندن و افذ امتیاز لازم در مرحله قبل و ثبت نتایج آن در سامانه می باشد.

تبصره ۲: برای داوطلبانی که پس از ثبت نام و تشکیل پرونده و تأیید آن، موفق به کسب امتیاز لازم در مراحل دوم و سوم شده باشند، کد موقت صادر شده و مجاز به شرکت در مراحل مربوط به پذیرش نهایی می باشند.

تبصره ۳: مرکز مدیریت موزه های علمیه، پس از قبولی داوطلبان در مرحله «مصاحبه و مشاوره» جهت امر از برقی از شرایط عمومی مندرج در ماده ۱۳ همین آیین نامه، از طریق تحقیقات محلی، اقدام می نماید.^(۱)

تبصره ۴: جهت امر از سلامتی جسمی و رومی داوطلبان، مرکز مدیریت موزه های علمیه از طریق مراجع ذی ربط و رسمی کشور، اقدام به سنجش وضعیت جسمی و رومی داوطلبان می نماید.^(۲)

ماده ۳: برای داوطلبانی که موفق به کسب امتیاز لازم در کلیه مراحل سنجش و پذیرش شده باشند کد دائم (رسمی) صادر شده و به عنوان «طلبه» مجاز به تحصیل در حوزه های علمیه خواهند بود و از کلیه مزایای حوزوی مطابق با ضوابط مربوطه برخوردار می گردند.

ماده ۴: تقویم سالیانه جهت مراحل سنجش و پذیرش در حوزه های علمیه توسط معاونت آموزش حوزه های علمیه تعیین و ابلاغ می گردد.

تبصره: مدیریت های استانی می توانند نسبت به تنظیم زمان بندی و اعلام تقویم استانی با رعایت تقویم اعلامی از سوی معاونت آموزش موزه های علمیه، مسب شرایط استان فود اقدام نمایند.

۱. دستورالعمل و نحوه انجام تحقیقات محلی و فرآیند آن در ماده ۵۹ همین بخش آمده است.

۲. دستورالعمل و نحوه انجام سنجش سلامت و فرآیند آن در ماده ۶۱ همین بخش آمده است.

فصل اول: مدارس متقاضی پذیرش

مدارس مجاز به پذیرش

ماده ۵: دارا بودن شرایط ذیل برای پذیرش مدارس علمیه ضروری می باشد:

- ۱) داشتن مجوز فعالیت آموزشی در سطح یک بلندمدت و یا سطح دو سفیران هدایت از شورای گسترش حوزه های علمیه؛
- ۲) تکمیل و مشخص بودن کادر علمی و اجرایی مدرسه و تأیید آن از سوی مدیریت های استانی؛
- ۳) داشتن ظرفیت و فضای لازم و مناسب برای امور آموزشی و خوابگاهی؛
- ۴) کسب امتیاز لازم در ارزیابی عملکرد مدرسه در حوزه های اجرایی، آموزشی، پژوهشی و تهذیبی براساس شاخص های ابلاغی؛
- ۵) صلاحدید و موافقت کمیسیون پذیرش استان.

تبصره ۱: ارائه مجوز فعالیت آموزشی از سوی شورای گسترش تا زمان شروع ثبت نام و پذیرش ضروری بوده و در صورت عدم ارائه مجوز، پذیرش مدرسه در آن نوبت منتفی خواهد شد.

تبصره ۲: تأیید مناسب بودن مکان و فضای مدرسه قبل از ارائه اطلاعات به کمیسیون پذیرش ستاد برعهده مدیریت امور اداری مالی مدیریت های استانی می باشد.

ماده ۶: مدرسه می تواند حداکثر تا پنجاه درصد بیشتر از پذیرش نهایی سال قبل خود را به عنوان ظرفیت پذیرش جدید اعلام نماید.

تبصره: در صورت ضرورت و نیاز، تغییر و افزایش ظرفیت پذیرش مدرسه بر اساس نظر کمیسیون پذیرش استان بلامانع می باشد.

ماده ۷: هر مدرسه تنها مجاز به پذیرش در یک گروه آموزشی و متناسب با گروه پذیرشی سال قبل است.^(۱)

تبصره: درخواست پذیرش داوطلبان در دو گروه آموزشی پیوسته توسط مدرسه پس از

۱. گروه بندی مدارس در بخش مربوط به تعاریف آمده است.

بررسی مجوز فعالیت و به شرط تفکیک فضای آموزشی و فوابگاهی و موافقت نهایی کمیسیون پذیرش استان، بلامانع می‌باشد.

ماده ۸: بررسی و ارزیابی عملکرد مدرسه در بخش‌های مختلف براساس شرایط و ضوابط ابلاغی معاونت آموزش بوده و در نهایت باید به تأیید مدیریت استان و معاونت آموزش ستاد رسیده باشد.

ماده ۹: مدیریت‌های استانی نسبت به برنامه‌ریزی برای پذیرش نهایی در همه گروه‌های آموزشی در سطح مدارس تحت پوشش اقدام نمایند به نحوی که پذیرش از هر سه گروه آموزشی در برنامه‌های آموزشی جاری و جدید و همچنین سفیران هدایت امکان پذیر باشد.

تبصره: در صورت نرسیدن مدنصاب متقاضیان یک گروه در استان برای تشکیل کلاس درس، تشکیل یک کلاس از دو گروه آموزشی پیوسته در یک مدرسه بلامانع است.

ماده ۱۰: درخواست اعمال شرایط اختصاصی برای پذیرش در استان و یا مدرسه در صورت عدم مغایرت با آیین‌نامه‌ها و ضوابط ابلاغی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، پس از تصویب در کمیسیون پذیرش استان و تأیید نهایی ستاد، بلامانع است.

ماده ۱۱: مدیریت‌های استانی باید ظرفیت، گروه آموزشی، نوع برنامه آموزشی مدارس واجد شرایط و شرایط اختصاصی آن‌ها را پس از بررسی و تصویب در کمیسیون پذیرش استان، مطابق با تقویم اعلامی به مدیریت پذیرش ستاد اعلام نمایند.

ماده ۱۲: تأیید نهایی مجوز پذیرش مدارس منوط به رعایت حداقل نصاب پس از پذیرش نهایی داوطلبان برای تشکیل کلاس می‌باشد و در غیر این صورت تصمیم‌گیری در خصوص انتقال طلاب جدیدالورود به مدارس دیگر و ... بر عهده شورای آموزش استان خواهد بود.

فصل دوم: پذیرش مقدماتی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

مرحله اول: ثبت نام

الف) شرایط داوطلبان:

شرایط عمومی

ماده ۱۳: دارا بودن شرایط ذیل برای داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه ضروری می‌باشد:

- ۱) داشتن تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران؛
- ۲) اعتقاد و التزام به دین مبین اسلام و مذهب شیعه اثنی عشری؛
- ۳) اعتقاد و التزام عملی به ولایت مطلقه فقیه و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران؛
- ۴) برخوردار بودن از سلامت جسمی^(۱)، روحی روانی و اخلاقی؛
- ۵) داشتن انگیزه و استعداد مناسب برای تحصیل علوم دینی؛
- ۶) داشتن شرط سنی مطابق جدول مندرج در ماده ۱۴؛
- ۷) نداشتن مشکل نظام وظیفه عمومی مطابق با پیوست شماره ۱؛
- ۸) داشتن شرط معدل تحصیلی مطابق جدول مندرج در ماده ۱۶؛
- ۹) داشتن تحصیلات حداقل پایه هشتم (متوسطه اول) برای پذیرش در مدارس علمیه بلند مدت و حداقل سال دوازدهم (متوسطه دوم) برای پذیرش در مدارس علمیه سفیران هدایت؛
- ۱۰) نداشتن سابقه تحصیل رسمی یا سابقه اخراج (انضباطی یا تحصیلی) از مراکز حوزوی کشور؛
- ۱۱) رضایت ولی (برای داوطلبان دارای سن کمتر از ۱۵ سال) جهت تحصیل در حوزه‌های علمیه؛
- ۱۲) کسب امتیاز لازم در هر مرحله و امتیاز نهایی از تمام مراحل پذیرش.

۱. بیماری‌هایی هم چون سرطان، هپاتیت، ایدز، صرع، پیوند اعضا، دیابت نوع ۱ و ۲ ضعف شدید چشم، تالاسمی ماژور، هموفیلی و هرگونه بیماری جسمی (نقص یا قطع عضو) یا بیماری‌های روحی و روانی شدید از جمله بیماری‌های خاصی هستند که مانع مطلق برای پذیرش می‌باشند.

شرایط اختصاصی داوطلبان:

ماده ۱۴: حداکثر سن برای پذیرش داوطلبان از گروه اول ۱۸ سال بوده و سنوات تحصیلی در گروه‌های بالاتر و همچنین مدت خدمت سربازی برای داوطلبان دارای معافیت دائم، مطابق جدول ذیل به حداکثر سن اضافه خواهد شد.

الف) گروه اول:

داشتهن معافیت تحصیلی	داشتهن معافیت دائم	داشتهن پایان خدمت	گروه اول
			حداکثر سن
حداکثر سن	حداکثر سن	حداکثر سن	
۱۸	۱۸	۲۰	پایه هشتم، و سوم راهنمایی
۱۸	۱۹	۲۱	پایه نهم و اول دبیرستان
۱۸	۲۰	۲۲	پایه دهم و دوم دبیرستان

ب) گروه دوم:

داشتهن معافیت تحصیلی	داشتهن معافیت دائم	داشتهن پایان خدمت	گروه دوم
			حداکثر سن
حداکثر سن	حداکثر سن	حداکثر سن	
۱۸	۲۱	۲۲	پایه یازدهم
۲۰	۲۱	۲۳	سوم دبیرستان دیپلم
۲۰	۲۲	۲۴	پایه دوازدهم و پیش دانشگاهی
۲۰	۲۳	۲۵	دانشجوی زیر ۳۰ واحد قبولی

ج) گروه سوم:

داشتهن معافیت تحصیلی	داشتهن معافیت دائم	داشتهن پایان خدمت	گروه سوم
			حداکثر سن
حداکثر سن	حداکثر سن	حداکثر سن	
۲۱	۲۴	۲۶	دانشجوی بالای ۳۰
۲۲	۲۴	۲۶	دارای مدرک کاردانی
۲۴	۲۶	۲۸	دارای مدرک کارشناسی

گروه سوم	داشتن معافیت تحصیلی	داشتن معافیت دائم	داشتن پایان خدمت
	حداکثر سن	حداکثر سن	حداکثر سن
دارای مدرک کارشناسی ارشد	۲۸	۲۸	۳۰
دارای مدرک دکتری	۳۰	۳۰	۳۲

تبصره ۱: ملاک مناسبه وضعیت نظام وظیفه، شرط سنی داوطلب و مدرک تحصیلی، شروع سال تحصیلی موزه‌های علمیه است.

تبصره ۲: درخواست متقاضیانی که دارای حداکثر ۳ سال اضافه سن باشند، مشروط به دارا بودن پایان خدمت و یا معافیت دائم از نظام وظیفه، در کمیسیون پذیرش بررسی می‌گردد.

ماده ۱۵: داوطلبان گروه اول فقط مجاز به تحصیل در مدارس علمیه استان محل سکونت خود می‌باشند.

تبصره: داوطلبان گروه اول که بیش از ۱۷ سال سن داشته باشند، فقط مجاز به انتساب مدارس دارای مجوز پذیرش گروه دوم از استان محل سکونت فود هستند.^(۱)

ماده ۱۶: دارا بودن حداقل میانگین معدل سه سال آخر تحصیلی مطابق با جدول ذیل برای داوطلبان الزامی است:

مقطع	عنوان شاخه و رشته تحصیلی	استان محل سکونت	مناطق محروم (بومی و غیربومی)	سایر مناطق (غیربومی)	استان قم (غیربومی)
اول	کلیه رشته‌ها	۱۶	۱۴ (فقط بومی)	-	-
دوم	رشته‌های غیر از ریاضی و تجربی	۱۵	۱۳	۱۷	۱۸
	رشته‌های ریاضی و تجربی	۱۴	۱۲	۱۶	۱۷
سوم	رشته‌های عمومی	۱۴	۱۲	۱۵	۱۵
	رشته‌های علوم پایه ^(۲)	۱۳	۱۲	۱۳	۱۳

تبصره: درخواست داوطلبانی که دارای حداکثر ۲ نمره کمتر از جدول فوق هستند، مشروط به این که معدل آن‌ها از ۱۲ کمتر نباشد، در کمیسیون پذیرش استان بررسی می‌گردد.

۱. گروه‌بندی مدارس در قسمت تعاریف آیین‌نامه ذکر شده است.
۲. رشته‌های ریاضی، تجربی، پزشکی، فیزیک، شیمی، فلسفه و منطق.

ماده ۱۷: داوطلبانی که دارای یک یا چند ویژگی از موارد مندرج در جدول ذیل باشند،

حداکثر ۲۰ امتیاز به مجموع امتیازات داوطلب اضافه خواهد شد.^(۱)

امتیاز	عنوان ویژگی یا شاخصه	ردیف
۱۰	حافظ کل قرآن (۲۵ تا ۳۰ جزء)	۱
۸	حفظ ۲۰ تا ۲۴ جزء	۲
۶	حفظ ۱۵ تا ۱۹ جزء	۳
۴	حفظ ۱۰ تا ۱۴ جزء	۴
۲	حافظ ۵ تا ۹ جزء	۵
۱۰	حافظ کل نهج البلاغه	۶
۶	حافظ حداقل یک ششم نهج البلاغه	۷
۱۰	حافظ کل صحیفه سجادیه	۸
۱۰	دارندگان رتبه‌های برتر مسابقات علمی کشوری	۹
۱۰	دارندگان رتبه ۳ رنمی در کنکور سراسری	۱۰
۱۰	دارندگان رتبه‌های برتر در المپیادهای علمی کشور	۱۱
۱۰	دارندگان رتبه‌های برتر در جشنواره خوارزمی	۱۲
۸	دارندگان رتبه برتر در مدارس تیزهوشان متوسطه اول و دوم	۱۳
۴	فرزند اساتید حوزه	۱۴
۴	قاری قرآن دارای مقام کشوری	۱۵
۶	دارای کتاب تالیفی یا ترجمه علمی مورد تأیید مراکز معتبر علمی	۱۶
۸	فرزند شهید و مفقود	۱۷
۴	فرزند آزاده	۱۸
۶	فرزند جانباز حداقل ۵۰ درصد	۱۹
۲	برادر شهید	۲۰
۲	ساکن در مناطق محروم	۲۱
۲	بومی	۲۲
۲	فرزند روحانی	۲۳

تبصره: در صورت امر از توانمندی یا ویژگی‌های خاص دیگری در داوطلب که در جدول ذکر نشده است، کمیسیون پذیرش می‌تواند حداکثر دو امتیاز، به امتیازات پذیرش داوطلب اضافه نماید.

۱. نحوه محاسبه امتیازات داوطلب در ماده ۳۳ همین بخش آمده است.

تعهدات داوطلبان:

ماده ۱۸: سپردن تعهد توسط داوطلب در خصوص موارد زیر الزامی است:

- ۱) رعایت شئون اخلاقی، رفتاری، سیاسی و اجتماعی؛
  - ۲) حضور مستمر و رشد تحصیلی مناسب و مطابق با ضوابط آموزشی؛
  - ۳) رعایت آیین نامه و مقررات مرکز مدیریت حوزه های علمیه و مدرسه محل تحصیل؛
  - ۴) قبول مأموریت های محوله از طرف مرکز مدیریت پس از اتمام هر سطح؛
  - ۵) انجام دوره تبلیغی برای متقاضیان تحصیل در برنامه آموزشی سفیران هدایت مطابق با ضوابط مربوطه؛
  - ۶) عدم اشتغال غیرحوزوی (اعم از اشتغال تمام وقت، پاره وقت، تحصیلی یا غیرتحصیلی)، حداقل تا پایان سطح یک در برنامه آموزشی بلند مدت و سطح دو، در برنامه آموزشی سفیران هدایت؛
  - ۷) عدم تحصیل هم زمان تا پایان سطح دو حوزه های علمیه؛
  - ۸) عدم کتمان بیماری های خاص در مراحل پذیرش.
- تبصره ۱: عدم رعایت بند ۶ به منزله انصراف از موزه تلقی شده و داوطلب از کلیه مزایای تمصیلی مبروم می گردد.
- تبصره ۲: در صورت عدم رعایت تعهدات مذکور، تصمیم گیری در فصول طلبه و یا داوطلب بر عهده مرکز مدیریت حوزه های علمیه فواید بود.

ب) فرآیند ثبت نام و تشکیل پرونده

ماده ۱۹: ثبت نام داوطلبان پذیرش در حوزه های علمیه طی دو مرحله انجام می گیرد:

۱) ثبت نام و تشکیل پرونده:

ماده ۲۰: ثبت نام و تشکیل پرونده، طبق جدول زمان بندی مراحل پذیرش و تنها از

طریق سامانه پذیرش حوزه‌های علمیه مطابق با دستورالعمل‌های مربوطه صورت می‌پذیرد.

ماده ۲۱: داوطلب در هنگام ثبت نام نسبت به تکمیل فرم‌ها و بارگذاری مدارک مربوطه و انتخاب حداکثر پنج مدرسه اقدام نماید.

تبصره ۱: در انتخاب مدارس توسط داوطلب هیچ اولویتی لحاظ نخواهد شد.

تبصره ۲: مغایرت یا نقص در مدارک و اطلاعات درخواستی، موجب ابطال ثبت نام و منتفی شدن پذیرش داوطلب می‌گردد.

۲) تأیید مدرسه:

ماده ۲۲: برای نهایی شدن ثبت نام هر یک از مدارس علمیه نسبت به انتخاب داوطلب در سامانه اظهار نظر (تأیید و یا رد) نموده و به داوطلب نیز اطلاع‌رسانی گردد.

تبصره: اظهار نظر، در زمان بندی اعلام شده و مطابق دستورالعمل مربوطه خواهد بود.

ماده ۲۳: مدارس علمیه انتخاب شده، قبل از اظهار نظر می‌توانند برای ارزیابی و شناخت تکمیلی داوطلب، جلسه حضوری و یا غیر حضوری (مذاکره تلفنی) با داوطلب داشته باشند. (۱)

ماده ۲۴: پس از تأیید مدرسه نسبت به انتخاب داوطلب در هر یک از مدارس انتخابی، داوطلب جهت نهایی شدن ثبت نام، یکی از مدارس مذکور را به دلخواه خود مجدداً تأیید نماید.

ماده ۲۵: در صورتی که مدرسه و داوطلب از فرصت تعیین شده برای نهایی سازی ثبت نام استفاده نکنند، با صلاح دید مدیریت استان، داوطلبان بین مدارس دارای ظرفیت خالی تقسیم می‌شوند.

ماده ۲۶: تغییر نظر مدارس یا داوطلبان نسبت به اولویت‌های انتخابی تا قبل از نهایی شدن ثبت نام (تأیید مدرسه و داوطلب) و تعیین تکلیف نسبت به مدرسه محل تحصیل، از طریق سامانه و در زمان بندی مشخص بلامانع است.

۱. این جلسه قابلیت جایگزینی با مصاحبه تعریف شده در فرآیند پذیرش را ندارد.

تبصره ۱: پس از نهایی شدن ثبت نام امکان تغییر مدرسه درون استانی فقط از طریق مدیریت استان و در قم از طریق معاونت امور مدارس سطح یک قم امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۲: تغییر مدرسه داوطلب (درون استانی و یا برون استانی)، پس از پذیرش و قبل از شروع کلاس‌های درسی، به شرط موافقت مدرسه مبدأ و مقصد بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۷: ضرورت دارد بخش‌های مرتبط اعم از ستادی و استانی و همچنین مدارس علمیه، نسبت به بررسی اطلاعات و مدارک داوطلب در سامانه پذیرش و اطلاع‌رسانی جهت اصلاح و یا تکمیل آن‌ها، قبل از انجام مصاحبه، اقدام نمایند.

مرحله دوم: آزمون کتبی

ماده ۲۸: آزمون کتبی ورود به حوزه علمیه، به منظور ارزیابی علمی و سنجش توانایی داوطلبان در علوم پایه و پیش‌نیاز علوم حوزوی برگزار می‌شود.

ماده ۲۹: تعیین مواد آزمون، طرح سؤال و ضوابط مربوطه، توسط ستاد انجام می‌شود.

ماده ۳۰: برگزاری آزمون در کشور به صورت متمرکز توسط مدیریت‌های استانی انجام می‌پذیرد.

ماده ۳۱: بررسی آزمون کتبی، تصحیح اوراق، اعلام نتایج و رسیدگی به نتایج آن بر عهده مدیریت پذیرش ستاد می‌باشد.

ماده ۳۲: کلیه داوطلبان تحصیل در حوزه‌های علمیه باید در آزمون کتبی شرکت نموده و امتیاز لازم که سالانه در کمیسیون پذیرش تصویب می‌شود را کسب نمایند.

تبصره: حافظین کل قرآن یا نهج‌البلاغه یا صمیفه سجاده، دارندگان رتبه‌های برتر در جشنواره فوارزمی یا مسابقات و المپیادهای علمی کشوری و دارندگان رتبه سه رقی یا

کمتر از آن در کشور سراسری، از آزمون کتبی معاف خواهند بود.

ماده ۳۳: تأثیرگذاری آزمون در محاسبه نمره نهایی مرحله اول ۲۰ درصد و معدل سه سال آخر تحصیلی ۸۰ درصد خواهد بود.

مرحله سوم: مصاحبه و مشاوره^(۱)

ماده ۳۴: بعد از اعلام امتیازات اولیه و نتایج آزمون ورودی، از داوطلبانی که موفق به کسب امتیاز لازم از مراحل پذیرش مقدماتی شده‌اند به منظور شناسایی ابعاد روحی، روانی، شخصیتی، تربیتی و انگیزشی آن‌ها، مطابق دستورالعمل مربوطه، مصاحبه و مشاوره حضوری به عمل خواهد آمد.

ماده ۳۵: مصاحبه و مشاوره توسط مدیریت‌های استانی و براساس شرایط و ضوابط ابلاغی انجام می‌شود.

تبصره: مدارس می‌توانند مصاحبه و مشاوره را با هماهنگی و نظارت مدیریت استان در مدارس و بر اساس شرایط و ضوابط مندرج در پیوست‌های شماره ۲ و ۳ انجام دهند.

ماده ۳۶: انجام مصاحبه و مشاوره باید طبق جدول زمان‌بندی ابلاغی از طرف ستاد انجام گیرد.

ماده ۳۷: حضور یک نفر مصاحبه‌گر و یک نفر مشاور دارای مجوز در جلسات مصاحبه داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه، الزامی است.

تبصره: در جلسات مصاحبه داوطلبان ورود به مدارس سفیران هدایت، مضور مدیر مدرسه مربوطه و یا نماینده ایشان در جلسه، ضروری می‌باشد.

ماده ۳۸: معرفی کارشناسان مصاحبه‌کننده بر عهده مرکز امور صیانتی و معرفی مشاور، توسط معاونت تهذیب حوزه‌های علمیه انجام می‌شود.

ماده ۳۹: فرم‌های مصاحبه به همراه محورها و شاخص‌های آن و همچنین نحوه محاسبه نتایج، براساس دستورالعمل‌های مربوطه خواهد بود.^(۲)

ماده ۴۰: در صورت لزوم جهت ارزیابی فرآیند مصاحبه و عملکرد مصاحبه‌کنندگان، اعزام ناظر از سوی ستاد بلامانع می‌باشد.

ماده ۴۱: داوطلبانی که نسبت به نتیجه هر یک از مراحل پذیرش اعتراض داشته باشند

۱. شرایط و ضوابط کامل انجام مصاحبه و مشاوره پذیرش در پیوست شماره ۲ و ۳ می‌باشد.

۲. در این خصوص به پیوست شماره ۲ و ۳ مراجعه نمایید.

می‌توانند تقاضای تجدید نظر خود را حداکثر تا دو هفته پس از اعلام نتایج، به معاونت مربوطه ارائه نمایند.

تبصره ۱: اعلام اعتراض می‌بایست به صورت کتبی (مطابق فرم مربوطه) و صرفاً از سوی داوطلب یا نماینده وی که به صورت مکتوب معرفی شده است در مهلت مقرر انجام گیرد.

تبصره ۲: در صورت عدم اعتراض یا اعتراض خارج از مهلت مقرر، نتایج اعلامی، قطعی تلقی می‌شود.

ماده ۴۲: بعد از اعلام نتیجه اعتراض توسط معاونت مربوطه، در صورت اعتراض مجدد داوطلب، پرونده وی جهت تجدیدنظر نهایی به کمیسیون پذیرش استان ارجاع داده می‌شود.

تبصره: (ای صادره توسط کمیسیون پذیرش، قطعی بوده و غیرقابل اعتراض یا تجدیدنظر می‌باشد).

صدور کد موقت

ماده ۴۳: برای داوطلبانی که مراحل ثبت نام، آزمون، مصاحبه و مشاوره را با موفقیت سپری نمایند شماره پرونده تحصیلی موقت صادر خواهد شد.

ماده ۴۴: صدور شماره پرونده موقت صرفاً جهت امکان ثبت اطلاعات در سامانه‌های آموزشی و استفاده از برخی خدمات بوده و به معنای پذیرش قطعی و مجوز استفاده از همه خدمات حوزوی نمی‌باشد.

تبصره: مدت زمان اعتبار این شماره پرونده تا پایان اولین سال تمصیلی فواید بود.

فصل سوم: پذیرش نهایی داوطلبان ورود به حوزه های علمیه

میثاق طلبگی

ماده ۴۵: شرکت داوطلبان ورود به حوزه های علمیه، پس از کسب امتیاز در مراحل «آزمون ورودی» و «مصاحبه و مشاوره»، در دوره «میثاق طلبگی» ضروری خواهد بود.

ماده ۴۶: دوره «میثاق طلبگی» در دو بخش تربیتی و آموزشی با عنوان «میثاق تربیتی» و «میثاق آموزشی» بر اساس ضوابط و شرایط مربوطه برگزار می گردد.

الف: «میثاق تربیتی»

ماده ۴۷: به منظور آشنایی داوطلبان با اهداف و مأموریت های طلبگی، اصول و فرآیند تربیتی و نیز دوره ها و برنامه های آموزشی در حوزه های علمیه، دوره «میثاق تربیتی» بر اساس شرایط و ضوابط مربوطه، برگزار می گردد.^(۱)

تبصره: مباحث ارائه شده در این دوره با محوریت افلاق و تهذیب در موضوعاتی همچون زئ طلبگی، رسالت های موزه و طلبه، معرفی جایگاه موزه و ارکان مدیریتی آن، آشنایی با برنامه های آموزشی، تربیتی و... موزه های علمیه می باشد.

ماده ۴۸: اهداف برگزاری دوره میثاق تربیتی عبارتند از:

- ۱) شناخت و ارزیابی دقیق داوطلبان جهت ورود به حوزه؛
- ۲) کمک به داوطلبان برای رسیدن به تصمیم درست در انتخاب طلبگی؛
- ۳) آشناسازی داوطلبان با نظام تعلیم و تربیت حوزه؛
- ۴) تبیین اجمالی اهداف، رسالت ها، وظایف و زئ طلبگی؛
- ۵) آشناسازی داوطلبان با فرصت ها و چالش ها در مسیر طلبگی؛

۱. برای آشنایی با فرآیند برگزاری دوره میثاق تربیتی، دستورالعمل ها و وظایف برگزارکنندگان آن به پیوست شماره ۵ مراجعه فرمایید.

۶) تصحیح و تقویت انگیزه داوطلبان در ورود به حوزه؛

۷) آشنایی با معیارها و روش‌های صحیح انتخاب اساتید و مربیان اخلاقی.

ماده ۴۹: دوره میثاق تربیتی براساس شرایط، ضوابط و زمان بندی ابلاغی از طرف ستاد، با نظارت مدیریت‌های استانی و توسط معاونت تهذیب و تربیت استانی، در طی سه تا هفت روز برگزار می‌گردد.

تبصره: مدارس می‌توانند این دوره را با هماهنگی و نظارت مدیریت استان بر اساس شرایط و ضوابط ابلاغی در مدرسه برگزار نمایند.

ب: «میثاق آموزشی»

ماده ۵۰: «میثاق آموزشی» مرحله‌ای از فرآیند پذیرش داوطلبان ورود به حوزه‌های علمی می‌باشد که به منظور بررسی و سنجش میزان استعداد داوطلبان نسبت به فراگیری علوم حوزوی برگزار می‌گردد.

ماده ۵۱: ملاک سنجش و ارزیابی داوطلبان در مرحله «میثاق آموزشی»، وضعیت آموزشی و درسی، قبولی در دروس و... خواهد بود.

ماده ۵۲: کلیه امور اجرایی دوره میثاق آموزشی، با نظارت مدیریت استان و توسط مدرسه انجام می‌گیرد.

ماده ۵۳: داوطلبانی مجاز به شرکت در میثاق آموزشی هستند که موفق به کسب امتیاز لازم از دوره «میثاق تربیتی» شده باشند.

تبصره: حضور در دوره میثاق آموزشی بدون گذراندن دوره میثاق تربیتی، تنها با مجوز معاونت تهذیب استان، مبنی بر گذراندن آن بعد از دوره میثاق آموزشی، بلامانع است.

ماده ۵۴: مدارس در صورت نیاز و با موافقت شورای آموزش استان مجاز به برگزاری این

دوره در قالب دوره کوتاه مدت آموزشی به صورت مستقل^(۱) و قبل از شروع سال تحصیلی می‌باشند.

تبصره: مدارس باید درخواست برگزاری مستقل این دوره را تا پیش از پایان مردادماه به شورای آموزش استان ارسال نمایند.

ماده ۵۵: ملاک کسب امتیاز لازم از این دوره، اخذ نمره قبولی (اعم از قبولی در امتحان اصلی و یا تجدیدی) از دروس ارائه شده در نیم سال اول تحصیلی مطابق آیین نامه های مربوطه می‌باشد.

ماده ۵۶: کلیه سؤال های امتحانی اعم از اصلی و تجدیدی، از سوی اساتید آن درس به صورت کتبی طرح می‌گردد.

ماده ۵۷: نمره قبولی در همه دروس، ۱۲ می‌باشد.

ماده ۵۸: کسی که نمره قبولی درسی را کسب نکند، دو هفته فرصت دارد تا در امتحان مجدد همان درس شرکت نماید و چنانچه در امتحان مجدد نیز نمره قبولی را اخذ نکند، پذیرش او منتفی خواهد شد.

تحقیقات محلی

ماده ۵۹: به منظور احراز صلاحیت داوطلب در موضوعات اجتماعی و رفتاری، تحقیقات میدانی با برنامه ریزی مدیریت استان و توسط نماینده مرکز امور صیانتی در استان انجام می‌شود.

ماده ۶۰: زمان انجام تحقیقات میدانی بعد از مشخص شدن نتیجه مصاحبه و مشاوره و مطابق تقویم پذیرش، ابلاغیه معاونت آموزش حوزه های علمیه در هر سال تحصیلی خواهد بود.

سنجش سلامت

ماده ۶۱: به منظور احراز سلامت جسمی داوطلب، آزمایشات پزشکی مورد نیاز، توسط

۱. در خصوص نحوه برگزاری دوره به صورت مستقل به پیوست شماره ۶ مراجعه نمایید.

مرکز خدمات حوزه‌های علمیه استان‌ها و با هماهنگی مرکز امور طلاب و دانش‌آموختگان در ابتدای دوره میثاق تربیتی از داوطلب انجام می‌گیرد.

تبصره ۱: کلیه داوطلبان ملزم به شرکت در آزمایشات مربوطه می‌باشند.

تبصره ۲: داوطلبانی که موفق به شرکت در این آزمایشات نشوند، به یکی از مراکز آزمایشگاهی تعیین شده توسط مرکز خدمات استان مراجعه و اقدام به انجام آزمایشات و ارائه جواب آن نمایند.

ماده ۶۲: پس از مشخص شدن نتایج آزمایشات، داوطلبانی که نیاز به آزمایشات تکمیلی داشته باشند با معرفی نامه مرکز خدمات به مراکز درمانی تعیین شده مراجعه و نسبت به انجام این آزمایشات و ارائه پاسخ آن اقدام می‌نمایند.

ماده ۶۳: نتایج آزمایشات توسط مرکز خدمات حوزه‌های علمیه بررسی و در سامانه ثبت می‌گردد.

ماده ۶۴: داوطلب پس از گذراندن تمام مراحل مربوط به پذیرش و کسب امتیاز لازم در هر مرحله یا مجموع مراحل، به عنوان طلبه رسمی شناخته شده و شماره پرونده تحصیلی رسمی دریافت می‌نماید و مطابق ضوابط از کلیه خدمات و مزایای حوزوی برخوردار می‌گردد.

ماده ۶۵: پذیرش نهایی داوطلب در صورت عدم شرکت در هر یک از مراحل پذیرش و یا عدم کسب امتیاز لازم از مجموع مراحل منتفی خواهد شد.

صدور کد تحصیلی رسمی:

ماده ۶۶: دریافت کد تحصیلی رسمی، پس از اخذ حداقل امتیاز لازم در هر مرحله و نیز امتیاز لازم از مجموع مراحل پذیرش مطابق آیین‌نامه‌های مربوطه صورت می‌گیرد.

فصل چهارم: نحوه رسیدگی به درخواست‌ها در کمیسیون پذیرش استان

ماده ۶۷: کمیسیون پذیرش استان با اهدافی همچون ارتقای سطح کمی و کیفی پذیرش در سطح استان و به منظور بررسی مسائل و مشکلات مربوط به پذیرش مدارس علمیه، متقاضیان پذیرش و طلاب استان و ... با حضور جمعی از مدیران و کارشناسان، در استان تشکیل می‌گردد^(۱).

مراحل ارائه درخواست و شرایط متقاضیان جهت رسیدگی در کمیسیون پذیرش استان

ماده ۶۸: بررسی درخواست متقاضیان ورود به حوزه‌های علمیه توسط مدیریت استان بررسی و در نهایت جهت تصمیم‌گیری به کمیسیون پذیرش استان ارجاع داده خواهد شد.

ماده ۶۹: درخواست‌های ذیل در کمیسیون پذیرش بررسی خواهد شد:

- ۱) افرادی که به دلیل نداشتن برخی شرایط^(۲) تعریف شده امکان ثبت نام به صورت عادی را ندارند.
- ۲) افرادی که خارج از زمان بندی تعریف شده برای ثبت نام اقدام می‌نمایند.
- ۳) افرادی که برخی از امتیازات اولیه را دارا نباشند.
- ۴) افرادی که نسبت به نتایج هریک از مراحل پذیرش اعتراض دارند.

ماده ۷۰: مراحل ارائه درخواست و فرآیند بررسی به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) ثبت نام در سامانه پذیرش حوزه‌های علمیه و تکمیل اطلاعات و بارگذاری اسناد و مدارک مربوطه؛

۱. آیین نامه تشکیل کمیسیون پذیرش به همراه اهداف، شرح وظایف و اعضای آن در پیوست شماره ۵ آمده است.

۲. شرایط سنی و معدل کلاسیک.

۲) بررسی، کنترل و کارشناسی شرایط اولیه مطابق ضوابط توسط کارشناس پذیرش؛

۳) طرح و بررسی در کمیسیون پذیرش، صدور حکم و ثبت نتیجه در سامانه.

ماده ۷۱: مدیریت زمان بندی بررسی درخواست ها به عهده کمیسیون پذیرش استان است.

تبصره: لازم است زمان بندی ها به گونه ای تنظیم شود که قبل از شروع هر نیم سال تحصیلی نتایج بررسی های کمیسیون و نتایج مراحل مختلف پذیرش مشخص و در سامانه ثبت شده باشد.

ماده ۷۲: در صورتی که در هر یک از مراحل پذیرش و یا پایان آن، مشخص شود داوطلب شرایط لازم برای پذیرش را ندارد، ضمن منتفی شدن پذیرش آن داوطلب، ضرورت دارد مدیریت استانی، نسبت به اطلاع رسانی به داوطلب و مراجع ذی صلاح اقدام نماید.

مراحل رسیدگی و صدور رأی

ماده ۷۳: کلیه موارد پیش بینی نشده در این دستورالعمل و همچنین مواردی که رسیدگی به آن ها در شرح وظایف کمیسیون استانی نمی باشد، پس از درخواست داوطلب به همراه اسناد و مدارک مربوطه و ارائه گزارش توسط کمیسیون استان، جهت تصمیم گیری به معاونت آموزش حوزه های علمیه ارجاع می شود.

ماده ۷۴: احکام صادره حداکثر تا دو روز پس از صدور، به متقاضی و واحدهای مربوطه اعلام می گردد و واحدهای مربوطه موظف هستند ظرف یک هفته پس از دریافت آن، نتیجه اقدامات خود را اعلام نمایند.

ماده ۷۵: احکام صادره توسط کمیسیون پذیرش برای تمامی مجموعه ها و افراد تابعه لازم الاجرا است.

ماده ۷۶: لازم است تمامی مدارک ارائه شده با رعایت مقررات، بایگانی و نگهداری شود.

ماده ۷۷: احکام صادره نباید خارج از ضوابط و مصوبات ابلاغی ستاد باشد.

ماده ۷۸: در صورت موافقت دبیر کمیسیون، اعتراض متقاضی نسبت به رأی صادره، جهت بررسی مجدد به کمیسیون ارائه می‌گردد.

ماده ۷۹: نظارت بر حسن اجرا و عملکرد در موضوعات مربوط به این دستورالعمل به عهده معاونت آموزش حوزه‌های علمیه می‌باشد.

بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی

فصل اول: برنامه ریزی دروس و کلاس درس

الف) انتخاب درس

انتخاب درس به صورت عادی، حذف و یا اضافه کردن درس

ماده ۸۰: کل ساعات درسی طلاب سفیران هدایت با احتساب تحقیق پایانی، ۳۹۷۰

ساعت بوده که به طور متوسط در طول ۱۰ نیم سال ارائه می گردد.

ماده ۸۱: انتخاب درس قبل از شروع هر نیم سال تحصیلی انجام می شود و حذف و یا

اضافه کردن درس به تعداد حداکثر دو عنوان، تا دو هفته پس از شروع نیم سال،

طبق ضوابط در سامانه انجام می شود.

تبصره: در دوره تابستانی، سامانه از ابتدای دوره جهت انتخاب درس فعال خواهد بود.

ماده ۸۲: مقدار انتخاب درس در هر نیم سال حداقل ۳۱۰ و حداکثر ۴۲۵ ساعت درس

می باشد.

- تبصره: در نیم سال آفر تمصیلی در صورتی که دروس سطح طلبه با حداکثر ۲۰۰ ساعت درس مازاد، تکمیل شده و به پایان برسد، رعایت سقف مذکور ضروری نمی باشد.
- ماده ۸۳: در صورت اتمام دروس انتخاب شده در نیم سال و امکان استمرار ایام تحصیلی بر اساس تقویم آموزشی، مدارس در هر سال تحصیلی مجاز به انتخاب حداکثر ۲۴۰ ساعت درس از دروس نیم سال بعد برای طلاب خود می باشند. (۱)
- تبصره: تصمیم گیری در این فصول بر عهده شورای مدرسه می باشد.
- تبصره ۲: مقدار ساعت انتفابی برای تمام سال تمصیلی بوده و تقسیم آن در طول دو نیم سال با نظر شورای مدرسه می باشد.
- تبصره ۳: تأیید نهایی این انتفاب درس با شورای آموزش استان بوده و مدرسه پس از تأیید، مجاز به برگزاری کلاس فواید بود.
- ماده ۸۴: در صورت باقی ماندن حداکثر ۲۰۰ ساعت درسی و اعزام طلبه به مناطق تبلیغی جهت انجام تعهد تبلیغی (به صورت روحانی مستقر)، طلبه موظف است دروس باقیمانده را حداکثر در سال تحصیلی بعد به صورت غیرحضوری، به اتمام رساند. (۲)
- ماده ۸۵: تقاضای انتخاب درس کمتر از حد معمول، در صورت تأیید اضطرار از سوی شورای مدرسه، تا حداقل ۱۷۰ ساعت جایز است.
- تبصره: انتفاب ساعت درس به مقدار اضطرار، حداکثر در دو نیم سال مجاز است.
- ماده ۸۶: کسانی که معدل نیم سال آن‌ها کمتر از ۱۴ باشد، در نیم سال بعد، مطابق ضوابط انتخاب درس، می توانند حداقل ۲۵۵ ساعت و حداکثر ۳۱۰ ساعت درس انتخاب کنند.

۱ شرایط ارائه دروس بر اساس این ماده، غیر از شرایط و ضوابط دروس ارائه شده بر اساس مواد ۹۱، ۹۰ و ۹۳ همین فصل می باشد.

۲. برای توضیحات بیشتر در این خصوص به فصل چهارم بخش پنج، ماده ۵۵ مراجعه نمایید.

ماده ۸۷: انتخاب درس دارای پیش نیاز در صورتی مجاز است که کلاس درس پیش نیاز آن گذرانده شده باشد.

تبصره: رعایت پیش نیاز در سال آخر تمصیلی الزامی نمی باشد.

ماده ۸۸: حذف یا اضافه دروس با رعایت حداقل و حداکثر ساعات درسی مطابق ماده

۳ همین فصل، تا پایان هفته دوم هر نیم سال تحصیلی مجاز می باشد.

ماده ۸۹: حذف اضطراری یکی از درس ها، با رعایت ماده ۳ همین فصل تا پنج هفته

مانده به پایان نیم سال تحصیلی پس از تأیید مدیر مدرسه بلامانع می باشد.

انتخاب درس مازاد به صورت حضوری^(۱)

ماده ۹۰: طلاب در صورت داشتن شرایط ذیل، می توانند نسبت به انتخاب درس تا

حداکثر ۱۷۰ ساعت درس - مازاد بر حداکثر ساعات تعیین شده در ماده ۸۲

همین فصل - به صورت حضوری در نیم سال اول و دوم هر سال تحصیلی اقدام

نمایند:

۱) نداشتن مشکل آموزشی و انضباطی؛

۲) رعایت انتخاب حداقل ۳۱۰ ساعت درس در نیم سال قبل؛

۳) قبولی نهایی در همه دروس انتخابی نیم سال قبل؛

۴) کسب معدل ۱۶ در دروس نیم سال قبل؛

۵) تعهد به شرکت در تمامی کلاس های درسی مطابق ضوابط؛

۶) صلاح دید و تأیید شورای مدرسه محل تحصیل.

تبصره ۱: ملاک مناسبه معدل، عملکرد درسی طلبه در نیم سال متصل قبل می باشد.

تبصره ۲: انتفاع درس مازاد، از سال دوم تمصیلی امکان پذیر می باشد.

تبصره ۳: مقدار ساعات درس مازاد برای طلاب با مقطع ورودی مدرک دانشگاهی، حداکثر

۲۵۵ ساعت می باشد.

۱. مراد انتخاب درس به صورت ارتقایی حضوری می باشد.

تبصره ۴: شورای مدرسه می‌تواند تا پنج هفته قبل از برگزاری امتحان، نسبت به حذف همه یا تعدادی از دروس مازاد افزوده توسط طلاب اقدام نماید.

انتخاب درس به صورت غیر حضوری^(۱) در تابستان

ماده ۹۱: طلاب در صورت داشتن شرایط ذیل، از تابستان سال اول تحصیلی می‌توانند نسبت به انتخاب درس تا حداکثر ۷۶۰ ساعت، بدون حضور در کلاس، نسبت به امتحان آن دروس اقدام نمایند:

(۱) رعایت انتخاب حداقل ساعت درس مجاز در هر نیم‌سال در سال جاری تحصیلی؛ قبولی در همه دروس انتخابی نیم‌سال اول و امتحانات نوبت اصلی نیم‌سال دوم سال تحصیلی جاری؛

(۲) کسب معدل ۱۶ در دروس انتخابی نیم‌سال اول و امتحانات نوبت اصلی نیم‌سال دوم سال تحصیلی جاری؛

(۳) صلاح‌دید و تأیید شورای مدرسه محل تحصیل.

تبصره ۱: مقرر در امتحانات این دروس با رعایت جداول درسی و ضوابط مربوط به انتساب درس مانند پیش‌نیاز و ... مجاز می‌باشد.

تبصره ۲: در ارزشیابی دروس انتسابی به صورت غیرمضوری در تابستان، در دروس دارای پژوهش درسی، ارائه پژوهش الزامی است.

تبصره ۳: ارائه دروس مهارتی به صورت ارتقایی غیرمضوری مجاز نمی‌باشد.

ماده ۹۲: نمره قبولی دروس انتخاب شده به صورت غیرحضوری در تابستان، ۱۶ می‌باشد.

انتخاب درس حضوری در دوره آموزشی تبلیغی تابستان

ماده ۹۳: شرکت در دوره آموزشی- تبلیغی تابستانی و انتخاب درس در آن برای همه طلاب، با رعایت شرایط ذیل بلامانع می‌باشد:

(۱) تعهد به شرکت در فعالیت‌های تبلیغی مطابق ضوابط؛

۱. مراد انتخاب درس به صورت ارتقایی غیرحضوری در تابستان می‌باشد.

۲) تعهد به شرکت در تمامی کلاس‌های درسی مطابق ضوابط؛

۳) برگزاری کلاس برای هر درس طبق جدول درسی مصوب؛

۴) صلاحیت و تأیید مدیر مدرسه محل تحصیل.

تبصره: انتخاب درس عادی در دوره آموزشی تبلیغی تابستان فقط جهت حضور در جلسه امتحان (بدون شرکت در کلاس) در دروس تجدیدی و دروسی که جهت کسری معدل^(۱) افزوده شده است، بلامانع می‌باشد.

ماده ۹۴: مجموع ساعات درسی یک طلبه در طول یک سال تحصیلی، اعم از انتخاب درس در طول نیم‌سال‌ها و دوره آموزشی - تبلیغی تابستانی نباید بیش از ۱۵۰۰ ساعت باشد.

تبصره: مجموع ساعات درسی برای طلاب با مقطع ورودی مدرک دانشگاهی در طول یک سال تحصیلی، حداکثر ۲۱۰۰ ساعت می‌باشد.

ب) برنامه ریزی کلاس‌های درسی

ماده ۹۵: حد نصاب تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم‌سال، در مدارس شهر قم حداقل ۱۰ نفر و در مدارس شهرستان‌ها، در سطح دوسفیران هدایت حداقل ۷ نفر است.^(۲) تبصره ۱: حداکثر افراد در هر کلاس درس ۲۵ نفر است.

تبصره ۲: در موارد خاص، تشکیل کلاس در کمتر یا بیشتر از مدنصاب مذکور، با پیشنهاد مدرسه و تأیید مدیریت استان امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۹۶: کلاس درس، با معرفی و حضور استاد دارای حکم تدریس رسمیت می‌یابد.

ماده ۹۷: استاد، موظف به حضور مستمر و تدریس کامل منبع و محدودۀ درسی مطابق جدول درسی هر نیم‌سال تحصیلی است.

۱. آیین‌نامه نحوه حضور طلاب در امتحانات جهت جبران کسری معدل در فصل پنجم از بخش سوم، آمده است.

۲. حد نصاب مذکور صرفاً برای رسمیت بخشیدن به درس و ثبت آن در سیستم آموزشی است و پرداخت حق الزحمه اساتید تابع قوانین ابلاغی مخصوص به خود است و مشمول این بند نمی‌شود.

ماده ۹۸: در صورتی که محدوده‌های درسی در طول نیم‌سال به پایان نرسد، مدرسه و استاد موظف به برگزاری جلسات جبرانی برای آن درس می‌باشند.

ماده ۹۹: در صورتی که مدرسه برای تکمیل محدوده درس نیاز به اضافه کردن ساعات درسی داشته باشد می‌تواند با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب شورای مدرسه، در این خصوص اقدام نماید. همچنین کم کردن ساعات درسی به شرط تکمیل محدوده و عدم اختلال در یادگیری طلاب تا سقف ۲۰ درصد ساعات تعیین شده برای هر درس با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب شورای مدرسه بلامانع است.

ماده ۱۰۰: عدم استفاده از منبع آموزشی تأیید شده و یا عدم ارائه درس بر اساس محدوده‌های ابلاغ شده، موجب حذف درس و نمره آن می‌شود.

ماده ۱۰۱: مدت زمان هر جلسه درس، ۵۰ دقیقه است.

ماده ۱۰۲: چنانچه استادی قادر به حضور در کلاس درس نباشد، موظف است تا پیش از شروع کلاس، مدیریت مدرسه را مطلع سازد تا جهت اطلاع رسانی به طلاب یا جایگزینی استاد، تدبیر لازم اندیشیده شود.

ماده ۱۰۳: اساتید می‌توانند با صلاح دید شورای مدرسه، در طول هر نیم‌سال تحصیلی، تا سقف ۲۵ درصد افزون بر ساعات هر درس را، جلسه مشاوره و پرسش و پاسخ برگزار کنند.

ج) فعالیت‌های کلاسی

مقدمه

با توجه به اختصاص بخشی از نمره نهایی دروس سفیران هدایت به ارزیابی عملکرد طلاب در فعالیت‌های علمی و پژوهشی و... در طول نیم‌سال و به منظور ساماندهی و استفاده مناسب از این فرصت، دستورالعمل اجرایی «فعالیت‌های کلاسی» به شرح ذیل تدوین گردید:

ماده ۱۰۴: در هر نیم‌سال تحصیلی ۵ نمره از نمره نهایی دروس سفیران هدایت به ارزیابی

عملکرد طلاب در فعالیت‌های علمی و پژوهشی در طول نیم‌سال، اختصاص یافته و بقیه نمره نهایی درس به امتحان کتبی تعلق دارد.

تبصره ۱: مرجع ارزشیابی فعالیت‌های کلاسی برای هر درس، استاد همان درس می‌باشد.

تبصره ۲: نحوه اختصاص نمرات اعم از فعالیت‌های درسی، فعالیت پژوهشی، امتحان

کتبی، امتحان شفاهی و ... در مواد ۱۴۰ تا ۱۴۶ همین بخش آمده است.

ماده ۱۰۵: فعالیت‌های کلاسی به دو گروه تقسیم شده است که عبارتند از:

(۱) فعالیت درسی؛

(۲) پژوهش درسی.

ماده ۱۰۶: در برخی از دروس انجام پژوهش درسی، ضروری بوده و اختصاص فعالیت‌های

درسی به سایر دروس نیز بر اساس شرایط و ضوابط اختصاصی هر درس می‌باشد.

تبصره: تعیین و اطلاع رسانی فعالیت‌های کلاسی قبل از شروع درس ضروری می‌باشد.

(۱) فعالیت درسی:

ماده ۱۰۷: مصادیق فعالیت‌های درسی عبارت است از:

(۱) حضور فعال و منظم در مباحثه؛

(۲) پاسخ به پرسش‌های کلاسی (ارزیابی علمی طلبه توسط استاد)؛

(۳) موفقیت در امتحانات هفتگی (حداقل دو امتحان در هر نیم‌سال تحصیلی)؛

امتحان میان نیم‌سال؛

(۴) خلاصه نویسی (اختصاصی برای دروس تفسیر)؛

(۵) انجام فعالیت‌های مربوط به تهیه محتوا و ... (اختصاصی برای دروس

کاروری)؛

مباحثه

ماده ۱۰۸: مباحثه مهم‌ترین مصداق فعالیت‌های درسی است و در دروس صرف، نحو،

بلاغت، فقه، اصول فقه، منطق و حکمت اسلامی مورد تأکید بوده و مناسب

است مدارس علمیه در فرآیند برنامه‌ریزی آموزشی و برنامه درسی، نسبت به آن

اهتمام ویژه داشته باشند و همچنین ضروری است نسبت به ترغیب و انگیزش طلاب جهت انجام مباحثه در دروس خود، خصوصاً دروس مذکور، اهتمام داشته باشند.

ماده ۱۰۹: الزامی کردن مباحثه در دروس و اختصاص تمام ۵ نمره فعالیت های درسی و یا حداقل ۲ نمره از آن، با پیشنهاد استاد درس و تأیید گروه علمی - تربیتی، بلامانع می باشد.

ماده ۱۱۰: در جلسه مباحثه، به بازخوانی، بررسی، تبیین و نقد مباحث و مطالبی که در محدوده درسی مصوب و توسط استاد ارائه شده است، پرداخته می شود.

ماده ۱۱۱: گروه های مباحثه توسط خود طلاب و با نظارت، مشورت و تأیید استاد همان درس و حداکثر تا دو هفته اول شروع آن درس تشکیل می شود.

ماده ۱۱۲: ضرورت دارد گروه های مباحثه بعد از تشکیل، جهت ثبت به معاونت آموزش مدرسه اطلاع داده شود.

ماده ۱۱۳: معاونت آموزش مدرسه می تواند در هر گروه مباحثه، یک نفر را به عنوان دبیر گروه انتخاب نماید.

ماده ۱۱۴: وظایف دبیر گروه مباحثه عبارت است از:

۱) اطلاع رسانی و تعیین زمان و مکان جلسات؛

۲) مدیریت جلسات و تنظیم زمان برای ارائه و یا نقد مباحث توسط اعضا؛

۳) انجام حضور و غیاب جلسات و ارائه آن به استاد؛

۴) هماهنگ کننده و رابط میان گروه و استاد و یا مدیریت مدرسه.

ماده ۱۱۵: تعیین مکان و زمان مباحثه برعهده طلاب می باشد.

تبصره: در صورتی که مدیریت مدرسه، جلسه مباحثه را در زمان و مکان خاصی، ضروری

اعلام نماید، تبعیت از آن برای گروه های مباحثه ضروری خواهد بود.

ماده ۱۱۶: زمان مباحثه به ازاء هر دو جلسه درس، حداقل یک جلسه مباحثه ۴۵ دقیقه ای می باشد.

ماده ۱۱۷: جهت اختصاص یافتن نمره مباحثه به طلبه، حضور طلبه در حداقل ۸۰ درصد جلسات مباحثه ضروری می‌باشد.

ماده ۱۱۸: نمره دهی در مباحثه توسط استاد همان درس و براساس ملاک‌هایی همچون حضور منظم و آمادگی علمی در جلسات انجام می‌شود.

۲) پژوهش درسی:

ماده ۱۱۹: در تعدادی از دروس، حسب آیین‌نامه مربوطه، انجام پژوهش در یکی از موضوعات و مسائل مربوط به آن حوزه دانشی ضروری بوده و بخشی از نمره نهایی آن درس به این فعالیت اختصاص دارد.

ماده ۱۲۰: فرآیند انتخاب دروس مذکور همانند سایر دروس و مطابق شرایط و ضوابط مندرج در آیین‌نامه‌های مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۲۱: حوزه‌های دانشی دارای پژوهش، در برنامه آموزشی سفیران هدایت به شرح ذیل می‌باشد:

✓ ادبیات عرب

✓ معارف و عقاید

✓ فقه

✓ اصول

✓ قرآن

ماده ۱۲۲: انجام تنها یک پژوهش در موضوعات و مسائل حوزه‌های دانشی مذکور ضروری است و هر پژوهش دارای دو مرحله فعالیت با عنوان «تدوین طرح نامه پژوهشی و انجام تحقیق» و «تدوین و ارائه گزارش تحقیق» خواهد بود.

تبصره ۱: نمره هر یک از فعالیت‌های مذکور، به یک درس معین^(۱) از دروس همان حوزه دانشی اختصاص می‌یابد.

۱. دروس مذکور در جدول دروس دارای پژوهش.

تبصره ۲: هر یک از دروس معین شده دارای نمره مستقلی بوده و ۵ نمره از نمره نهایی آن درس اختصاص به فعالیت پژوهشی دارد.

ماده ۱۲۳: دروس دارای پژوهش به همراه مراحل فعالیت پژوهشی آن‌ها به شرح ذیل می‌باشد:

نیم‌سال	حوزه دانشی	عنوان درس	مرحله فعالیت پژوهشی
پنجم	ادبیات عرب	نحو ۵	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
		نحو کاربردی	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
هفتم	معارف و عقاید	عقائد ۳	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
	فقه	فقه ۲	
	اصول فقه	اصول ۴	
	قرآن	تفسیر ۹	
هشتم	معارف و عقاید	عقائد ۴	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
	فقه	فقه ۳	
	اصول فقه	اصول ۵	
	قرآن	تفسیر ۱۰	

تبصره ۱: در جدول مذکور، در بریفی از نیم‌سال‌ها، چند موزه دانشی جهت پژوهش ارائه شده است که با پیشنهاد اساتید مربوطه و تأیید گروهی علمی تربیتی، انتخاب تنها یکی از موزه‌های دانشی جهت انجام پژوهش در نیم‌سال مذکور در هر دوره تحصیلی ضروری است. تبصره ۲: در صورت انتخاب یکی از موزه‌های دانشی در نیم‌سال اول، انتخاب همان موزه دانشی برای درس مربوطه در نیم‌سال دوم الزامی است.

ماده ۱۲۴: اخذ دروس فوق، به صورت ارتقائی غیرحضوری و یا ارائه آن در دوره (حضوری) تابستانی مجاز نمی‌باشد.

تبصره: در صورت ضرورت و درخواست طلبه و پس از تأیید شورای مدرسه ارائه دروس مذکور به شرط انجام فعالیت پژوهشی بلامانع است.

ماده ۱۲۵: هر پژوهش (در هر دو فعالیت) زیر نظر یک نفر از اساتید واجد شرایط مدرسه به عنوان استاد راهنما انجام می‌شود.

ماده ۱۲۶: استاد راهنما در صورت داشتن شرایط، استاد همان درس بوده (۱) و انتخاب استاد راهنما از میان سایر اساتید مدرسه با لحاظ کلیه شرایط و ضوابط با تأیید گروه علمی- تربیتی بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۲۷: مسئولیت و وظایف استاد راهنما عبارت است از:

(۱) هدایت و راهنمایی علمی و روشی طلاب در انجام پژوهش درسی در تمامی مراحل پژوهش؛

(۲) ارزیابی پژوهش‌های درسی و اعلام نمره مربوطه در هر نیم‌سال تحصیلی؛

(۳) شرکت در برنامه‌های توجیهی و دانش افزایی اساتید راهنمای پژوهش‌های درسی.

ماده ۱۲۸: شرایط استاد راهنمای پژوهش:

(۱) دارا بودن حداقل مدرک سطح سه علمی حوزوی یا کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های مرتبط با همان حوزه دانشی؛

(۲) داشتن سابقه فعالیت‌های پژوهشی و یا شرکت در دوره‌های دانش افزایی پژوهشی؛

(۳) دارا بودن حکم تدریس.

تبصره ۱: در فصول اساتیدی که فاقد مدرک حوزوی سطح سه هستند، به شرط داشتن ظمیر تدریس حداقل سطح یک بلند مدت و یا سطح دو سفیران هدایت و دیگر شرایط فوق، بهره‌مندی از آن‌ها جهت راهنمایی پژوهش درسی طلاب، بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: در صورت برافروزداری اساتید دروس مربوطه از شرایط لازم پژوهشی، اولویت در راهنمایی پژوهش‌های درسی طلاب با ایشان بوده و در غیر این صورت، انتصاب استاد

راهنما از میان سایر اساتید مدرسه با لحاظ شرایط مورد نظر و با تأیید گروه علمی- تربیتی مدرسه می‌باشد.

ماده ۱۲۹: انجام فعالیت‌های پژوهشی طلاب به صورت فردی بوده و انجام آن به صورت گروهی با تأیید گروه علمی- تربیتی مدرسه و با رعایت شرایط و ضوابط ابلاغی معاونت پژوهش بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۳۰: شرایط و ضوابط تدوین، راهنمایی و ارزیابی هر یک از مراحل فعالیت‌های پژوهشی، مطابق دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه می‌باشد.

ماده ۱۳۱: حذف فعالیت‌های پژوهشی دروس و یا معافیت از انجام آن برای طلاب مجاز نبوده و ارائه حداقل دو پژوهش در دو حوزه دانشی در طول دوره تحصیلی سطح یک ضروری می‌باشد.

ماده ۱۳۲: ارائه فعالیت پژوهشی هر درس، قبل از برگزاری امتحان کتبی آن درس ضروری می‌باشد و تصمیم‌گیری در خصوص تمدید زمان آن بر عهده گروه علمی- تربیتی مدرسه می‌باشد.

ماده ۱۳۳: هر فعالیت پژوهشی دارای ۵ نمره از نمره نهایی آن درس می‌باشد.

ماده ۱۳۴: زمان اختصاصی راهنمایی برای هر مورد پژوهشی حداقل ۵ و حداکثر ۱۰ ساعت می‌باشد.

تبصره: افزایش زمان مذاکرتی برای راهنمایی پژوهش با تأیید گروه علمی- تربیتی مدرسه، بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۳۵: پرداخت حق الزحمه اساتید راهنما بر اساس دستورالعمل پرداختی گروه‌های علمی- تربیتی^(۱) خواهد بود.

ماده ۱۳۶: انتخاب دو درس دارای پژوهش درسی به صورت همزمان در یک نیم‌سال تحصیلی و همچنین انتخاب دروس دارای فعالیت پژوهشی «تدوین و ارائه گزارش

تحقیق» قبل از دروس دارای فعالیت پژوهشی «تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق» مجاز نمی باشد.

تبصره: در موارد فاص و ضروری، پس از تقاضای طلبه و تأیید گروه علمی- تربیتی انجام دو فعالیت پژوهشی در یک نیم سال بلامانع است.

ماده ۱۳۷: اتخاذ تمهیدات لازم در خصوص نحوه و زمان ارائه دروس پژوهشی در هر نیم سال تحصیلی، رعایت تناسب دروس و نیم سال تحصیلی با حوزه های دانشی تعریف شده و همچنین تناسب تعداد پژوهش ها با وقت استاد و طلبه، برعهده معاون آموزش مدرسه است.

ماده ۱۳۸: کلیه مراحل اجرای دستورالعمل های مربوط به پژوهش درسی با نظارت معاون پژوهش مدرسه و تحت اشراف مدیر مدرسه می باشد.

ماده ۱۳۹: ارائه مشاوره علمی و پژوهشی به طلاب و اساتید در صورت لزوم، پیگیری تأمین زیرساخت های نرم افزاری و سخت افزاری مورد نیاز و اجرای برنامه مناسب آموزش مهارت های پژوهشی به طلاب و سایروظایف محول براساس دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش حوزه های علمیه، برعهده معاون پژوهش مدرسه و تحت اشراف مدیر مدرسه است.

شیوه ارزیابی فعالیت های کلاسی و محاسبه نمره آن

ماده ۱۴۰: اعمال و ثبت نمرات فعالیت های کلاسی به جز نمره پژوهش درسی قبل از آغاز امتحان هر درس ضروری می باشد.

ماده ۱۴۱: شرط قبولی در هر درس، کسب نمره حداقل ۱۲ از مجموع نمرات فعالیت های کلاسی و امتحان کتبی خواهد بود.

ماده ۱۴۲: نمرات اخذ شده از فعالیت های کلاسی، در امتحان مرحله تجدیدی و استادیاری هم لزوماً لحاظ می گردد.

ماده ۱۴۳: با درخواست استاد و تصویب گروه علمی- تربیتی مدرسه، اختصاص همه و یا بخشی از نمره فعالیت کلاسی به آزمون میان نیم سال بلا مانع می باشد.

تبصره ۱: برگزاری آزمون میان نیم سال، همانند سایر آزمون ها بوده و بعد از گذشت حداقل ۵۰ درصد ساعات مصوب هر درس و از ممدوده گذرانده شده، برگزار می گردد.

تبصره ۲: آزمون میان نیم سال تجدید، مردودی و ... ندارد و نمره کسب شده توسط طلبه در مناسبه نمره نهایی ملاحظه خواهد شد.

ماده ۱۴۴: دروس برنامه آموزشی سفیران هدایت به سه نوع نظری، عملی، نظری - عملی بوده و نوع درس در شیوه تدریس، ارزیابی و ... هر درس تأثیرگذار بوده و شیوه محاسبه نمرات در هر نوع به شرح ذیل متفاوت می باشد:

۱) ارزیابی دروس نظری (مانند دروس: اخلاق ۱ تا ۶، دروس احکام ۱ تا ۳) بر اساس آزمون کتبی (۱۵ نمره) و فعالیت کلاسی (۵ نمره) خواهد بود.

۲) ارزیابی دروس عملی (مانند دروس: صرف کاربردی، نحو کاربردی، کارورزی روش ها ۱ تا ۶) بر اساس آزمون عملی (۱۲ نمره) و فعالیت کلاسی (۸ نمره) خواهد بود.

۳) ارزیابی دروس نظری- عملی (مانند دروس: روش آموزش احکام، روش تبلیغ در فضای مجازی، روش تدریس، روش ذکر مصیبت) بر اساس آزمون کتبی (۱۰ نمره) و آزمون عملی (۷ نمره) و فعالیت کلاسی (۳ نمره) خواهد بود.

تبصره: هشت ۸ نمره از نمره نهایی دروس تفسیر ترتیبی ۱ الی ۱۵ اختصاص به فاصله نویسی تفسیر و ۱۲ نمره نهایی این دروس نیز به آزمون کتبی پایان نیم سال اختصاص دارد.

تبصره ۲: نحوه افذ آزمون عملی دروس دارای این نوع از آزمون و همچنین موضوعات و محورهای آن ها با پیشنهاد استاد مربوطه و تأیید گروه علمی - تربیتی خواهد بود.

تبصره ۳: بررسی قرائت و صمیم خوانی نماز در آزمون عملی دروس تجوید قرآن ضروری می باشد.

تبصره ۴: بخشی از نمرات فعالیت درسی دروس «کارورزی روش‌ها»، به تکالیف مربوطه مانند فیش نویسی نیز تعلق خواهد گرفت.

ماده ۱۴۵: نمرات نهایی دروس «کارورزی روش‌ها (۱)» براساس جدول ذیل محاسبه می‌گردد:

مقدار نمره	مصادر تأثیرگذار	کار عملی پایانی و ارزیابی منبر
۸	فعالیت کلاسی	۱۲

تبصره: فعالیت‌های کلاسی در گروه‌های دروس کارورزی روش‌ها شامل مواردی از قبیل فیش نویسی و فعالیت‌های علمی (تمرینات) می‌باشد و توسط مسئول گروه و استاد راهنما تعیین و محاسبه می‌گردد.

ماده ۱۴۶: درسی که دارای امتحان شفاهی می‌باشد، نمره امتحان شفاهی آن درس با مجموع نمره امتحان کتبی و فعالیت کلاسی جمع و سپس از مجموع نمرات به شرح ذیل معدل‌گیری خواهد شد (۲):

$$\text{نمره نهایی درس} = \frac{\text{نمره امتحان شفاهی} + (\dots + \text{نمره امتحان کتبی} + \text{نمره فعالیت کلاسی})}{۲}$$

یادآوری: لیست دروس برنامه آموزشی سفیران هدایت و نحوه تقسیم نمرات و ارزشیابی آن‌ها در پیوست شماره ۲۷ آمده است.

د) برنامه‌ریزی و اجرای دوره آموزشی - تبلیغی تابستانی

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان استمرار تحصیل در طول سال، کم کردن تعطیلات، برنامه‌ریزی علمی در اوقات فراغت طلاب، ایجاد امکان پیشرفت

۱. نحوه برگزاری دروس کارورزی روش‌های در پیوست شماره ۹ می‌باشد.

۲. نحوه محاسبه نمرات، دستورالعمل اخذ امتحان و ... در آیین‌نامه‌های مربوطه آمده است.

تحصیلی و همچنین بسترسازی جهت انجام فعالیت‌های تبلیغی برای طلاب متقاضی، دوره آموزشی - تبلیغی تابستانی برگزار می‌گردد.

ماده ۱۴۷: حضور طلاب در دوره آموزشی - تبلیغی تابستانی، اختیاری می‌باشد.

تبصره ۱: مدرسه علمیه در صورت فراهم نمودن بستر لازم برای انجام فعالیت تبلیغی توسط طلاب و تأیید آن از سوی معاونت تبلیغ استان، می‌تواند دوره تابستانی را الزامی نمایند.

تبصره ۲: در صورتی که مدرسه‌ای مضمون طلاب را در دوره تابستانی الزامی نماید، مضمون طلاب در آن دوره الزامی می‌باشد.

ماده ۱۴۸: برگزاری دوره‌های آموزشی - تبلیغی تابستانی در محدوده طلاب یک یا چند مدرسه علمیه، پس از اخذ مجوز از شورای آموزش استان بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۴۹: مدارس و یا مدیریت‌های استانی که دارای شرایطی همانند داشتن شرایط انجام فعالیت‌های تبلیغی در محل برگزاری دوره، داشتن فضای آموزشی مناسب، امکانات اسکان و رفاه طلاب، اساتید و ... می‌باشند، می‌توانند نسبت به برگزاری دوره آموزشی - تبلیغی تابستانی برای طلاب خود و یا طلاب چندین مدرسه دیگر در محدوده مدیریت استانی و یا سایر مدیریت‌های استانی، اقدام نمایند.

تبصره ۱: انجام فعالیت‌های تبلیغی بر اساس شرایط و ضوابط ابلاغی معاونت تبلیغ و فراهم آوردن بستر انجام این فعالیت‌ها، برای برگزاری دوره ضروری می‌باشد.

تبصره ۲: با توجه به ضرورت انجام فعالیت تبلیغی در کنار برنامه‌های آموزشی دوره تابستانی، تأیید برنامه‌های تبلیغی دوره، از سوی معاونت تبلیغ استان ضروری است.

ماده ۱۵۰: کلیه امور اجرایی دوره اعم از ثبت نام طلاب، برگزاری کلاس‌ها، ثبت نمرات و ... توسط مدرسه مجری و با نظارت معاونت آموزش مدیریت استانی انجام می‌شود.

امور اجرایی و آموزشی دوره

ماده ۱۵۱: زمان برگزاری دوره‌های آموزشی - تبلیغی تابستانی مطابق تقویم تحصیلی در بازه زمانی ۱۶ تیر تا ۳۱ مرداد می‌باشد.

تبصره: تغییر در زمان بندی مذکور با تصویب شورای آموزش استان و لهماظ کلیه شرایط و ضوابط بلا مانع می‌باشد.

ماده ۱۵۲: ارائه دروس دارای فعالیت پژوهشی^(۱) در دوره تابستانی مجاز نمی‌باشد.

تبصره: در صورت ضرورت و درخواست طلبه و پس از تأیید شورای مدرسه ارائه دروس مذکور به شرط انجام فعالیت پژوهشی بلا مانع است.

ماده ۱۵۳: طلاب با شرط انتخاب حداقل ۸۰ ساعات درسی، مجاز به ثبت نام در دوره هستند.

ماده ۱۵۴: ارائه دروس در دوره‌های آموزشی - تبلیغی تابستانی برای گروه‌های ذیل می‌باشد:

(۱) متقاضیان ادامه تحصیل به صورت حضوری؛

(۲) متقاضیان تکمیل نواقصی دروس گذشته.

تبصره: افرادی که در نیم سال دوم، درسی را تجدید شده‌اند، شرکت در امتحان آن درس در دوره تابستانی الزامی و در کلاس‌های دوره افتیاری می‌باشد.

ماده ۱۵۵: مدرسه متقاضی اجرای دوره، لازم است حداکثر تا قبل از پایان نیم سال دوم جهت تصمیم‌گیری و اخذ مجوز اجرای دوره تابستانی، اقدام نماید.

تبصره: تصمیم‌گیری در فصول دوره‌های آموزشی - تبلیغی تابستانی مدارس قم، بر عهده معاونت امور مدارس سطح یک قم می‌باشد.

ماده ۱۵۶: رعایت نکات ذیل در ارائه درخواست برای برگزاری دوره و همچنین تصمیم‌گیری در خصوص دوره‌های آموزشی - تبلیغی ضروری می‌باشد:

- ۱) داشتن مجوز ارائه دروس مطابق مجوز تأسیس مدارس و مدیریت های استانی؛
- ۲) فراهم آوردن بسترهای لازم برای فعالیت های تبلیغی طلاب مطابق ضوابط ابلاغی معاونت تبلیغ؛
- ۳) وجود امکانات اجرای دوره اعم از امکانات رفاهی، علمی و آموزشی در محل برگزاری دوره؛

- ۴) معرفی اساتید رسمی یا دارای مجوز تدریس در مواد درسی ارائه شده؛
- ۵) ارائه جداول درسی، تقویم آموزشی، نحوه ارائه برنامه های فوق العاده فرهنگی و تربیتی و ... به صورت تفصیلی در زمان ارائه پیشنهاد و بررسی درخواست؛
- ۶) برگزاری کلاس های درسی مطابق جداول درسی و سایر آیین نامه های مربوطه.

ماده ۱۵۷: برگزاری دوره، بدون اخذ مجوز، موجب عدم تأیید دروس، نمرات و ... خواهد شد.

ماده ۱۵۸: شرایط ثبت نام در دوره آموزشی - تبلیغی تابستانی به شرح ذیل می باشد:

- ۱) داشتن پرونده فعال آموزشی؛
  - ۲) تعهد به حضور مستمر در برنامه ها و کلاس های درسی دوره؛
  - ۳) ارائه معرفی نامه و تأییدیه اخلاقی از مدرسه مبدأ به مدیر مدرسه مجری دوره.
- ماده ۱۵۹: رعایت کلیه ضوابط آموزشی و درسی، امتحانی، قبولی، تجدیدی، ثبت نمره و ... براساس آیین نامه ها و دستورالعمل های ابلاغی، ضروری می باشد.

ماده ۱۶۰: برگزاری حداقل ۸۰ درصد از ساعات هر درس مطابق جداول درسی و به صورت حضوری، الزامی می باشد.

ماده ۱۶۱: نمره قبولی برای طلاب شرکت کننده در دوره تابستان، در همه دروس، ۱۲ می باشد.

تبصره ۱: نمرات دروس در سامانه به صورت مستقل و مطابق هر عنوان درس ثبت می گردد.

تبصره ۲: در ارزشیابی دروس انتخابی در دوره تابستانی در دروس دارای پژوهش درسی، ارائه پژوهش الزامی است.

ماده ۱۶۲: در صورت عدم کسب نمره قبولی در امتحان درس‌های دوره، تصمیم‌گیری در مورد وضعیت طلبه (نسبت به حضور مجدد طلبه در امتحان همان درس در همان دوره و یا نیم‌سال بعد و یا حضور مجدد در کلاس‌های درسی در طول سال تحصیلی) بر عهده شورای مدرسه محل تحصیل می‌باشد.

فصل دوم: جداول درسی و منابع آموزشی

ماده ۱۶۳: باتوجه به تغییرات صورت گرفته در برنامه درسی سفیران هدایت، اجرا و ارائه دروس براساس مصوبه جدید، مربوط به طلاب جدیدالورود و از زمان ابلاغ این آیین نامه خواهد بود و برنامه درسی سایرطلاب براساس برنامه سابق خواهد بود.

الف) جداول درسی نیم سال های مختلف و ساعات آنها

نکاتی درمورد نحوه ارائه دروس و جداول پیشنهادی ارائه شده:

(۱) جداول درسی براساس دروس مصوب برنامه در هر نیم سال تحصیلی، طراحی شده و جنبه پیشنهادی دارد.

(۲) در تدوین جداول درسی پیشنهادی، ویژگی های طلاب در مقاطع مختلف، فرآیند یادگیری، پیش نیازهای دانش و دروس، همسان سازی جمع ساعات هر نیم سال و... مورد لحاظ قرار گرفته است.

(۳) مدارس علمیه می توانند با توجه به نکات فوق، رعایت پیش نیازها و اهداف سالیانه و سیاست های کلان سفیران هدایت و... جداول درسی پیشنهادی را باز طراحی نمایند.

(۴) جداول درسی بازطراحی شده توسط مدارس، پس از تأیید شورای آموزش استان لازم الاجرا می باشد.

ماده ۱۶۴: جداول درسی برنامه آموزشی سفیران هدایت^(۱) در سطح دو، به تفکیک نیم سال های مختلف به شرح ذیل می باشد:

۱. دروس برنامه آموزشی سفیران هدایت، به سه نوع «نظری»، «عملی»، و «نظری- عملی» تقسیم می شوند.

نیم سال اول

درس پیش نیاز	ساعت			عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
	۱۶	۰	۱۶	صرف ۱	
صرف ۱	۸۵	۰	۸۵	صرف ۲	۰۱۱
	۴۸	۰	۴۸	احکام ۱	۰۱۳
	۲۴	۸	۱۶	قرائت و تجوید قرآن ۱	۰۱۴
قرائت و تجوید ۱	۲۴	۸	۱۶	قرائت و تجوید قرآن ۲	۰۳۷
	۱۶	۰	۱۶	تاریخ اسلام ۱	۰۱۵
	۶۴	۰	۶۴	نحو ۱	۰۱۲
	۳۲	۰	۳۲	احکام ۲	۰۲۳
	۱۶	۰	۱۶	اخلاق اسلامی ۱	۰۲۴
-	۳۲۵	۱۶	۳۰۹	جمع ساعات	

نیم سال دوم

درس پیش نیاز	ساعت			عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
صرف ۲	۸۵	۰	۸۵	صرف ۳	۰۲۱
نحو ۱	۸۰	۰	۸۰	نحو ۲	
	۱۶	۰	۱۶	تفسیر ترتیبی ۱	۰۲۵
قرائت و تجوید قرآن ۱	۲۴	۸	۱۶	روش آموزش قرآن کریم	۰۲۶
	۲۴	۸	۱۶	روش کلاسداری کودکان و نوجوانان	۰۲۹
	۲۴	۸	۱۶	دعا و زیارات	۰۲۸
	۴۸	۰	۴۸	احکام ۳	
	۳۲	۰	۳۲	تاریخ اسلام ۲	۰۳۶
	۴۸	۱۶	۳۲	آیین نگارش	
	۱۶	۰	۱۶	اخلاق اسلامی ۲	۰۴۶
-	۳۹۷	۴۰	۳۵۷	جمع ساعات	

نیم سال سوم

درس پیش نیاز	ساعت			عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
	۳۲	۰	۳۲	منطق ۱	۰۳۱۰
	۱۶	۰	۱۶	تفسیر ترتیبی ۲	۰۳۳
	۱۶	۰	۱۶	تفسیر ترتیبی ۳	۰۳۴
	۳۲	۰	۳۲	علوم قرآنی	۰۳۱۱
نحو ۱	۸۰	۰	۸۰	نحو ۳	۰۲۲
	۳۲	۸	۲۴	مهارت های پژوهشی	۰۲۸
	۳۲	۰	۳۲	تاریخ اسلام ۳	۵۱۰
	۳۲	۰	۳۲	تاریخ انقلاب اسلامی	۰۱۶
-	۳۲	۰	۳۲	علوم حدیث	۰۶۹

درس پیش نیاز	ساعت			عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
	۳۲	۸	۲۴	روش تدریس	۳۱۲
احکام ۱	۲۴	۸	۱۶	روش آموزش احکام	۳۱۳
-	۱۶	۰	۱۶	اخلاق اسلامی ۲	۰۶۴
صرف ۳	۳۲	۳۲	۰	صرف کاربردی	
-	۴۰۸	۵۶	۳۵۲	جمع ساعات	

نیم سال چهارم

درس پیش نیاز	ساعت			عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
نحو ۳ و منطق ۱	۷۵	۰	۷۵	اصول فقه ۱	۰۴۱
نحو ۳	۸۵	۰	۸۵	بلاغت	۰۵۲
منطق ۱	۶۴	۰	۶۴	منطق ۲	۰۴۹
-	۱۶	۰	۱۶	اخلاق اسلامی ۴	۰۷۸
نحو ۳	۸۰	۰	۸۰	نحو ۴	۰۳۱
	۴۸	۱۶	۳۲	روش سخنرانی دینی	۰۴۷
روش تدریس	۳۲	۳۲	۰	کارورزی روش ها	۴۱۱
-	۴۰۰	۴۸	۳۵۲	جمع ساعات	

نیم سال پنجم

درس پیش نیاز	ساعت			عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
اصول فقه ۱	۷۵	۰	۷۵	اصول فقه ۲	۰۵۱
نحو ۲	۸۰	۰	۸۰	نحو ۵	۰۴۲
منطق ۱	۴۸	۰	۴۸	معارف و عقاید ۱	۰۵۳
	۳۲	۰	۳۲	معارف حدیثی ۱	۰۲۷
	۲۴	۰	۲۴	قواعد فقهیه	۰۷۵
منطق ۲	۶۴	۰	۶۴	منطق ۲	۰۵۲
	۱۶	۰	۱۶	تفسیر ترتیبی ۴	۰۴۴
	۱۶	۰	۱۶	تفسیر ترتیبی ۵	۰۴۵
روش سخنرانی	۳۲	۳۲	۰	کارورزی روش ها ۲	۵۱۱
-	۳۸۷	۳۲	۳۵۵	جمع ساعات	

نیم سال ششم

درس پیش نیاز	ساعت			عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
اصول فقه ۱ و قواعد فقهیه	۸۵	۰	۸۵	فقه ۱	۰۶۱
اصول فقه ۲	۸۵	۰	۸۵	اصول فقه ۳	۰۶۲
نحو ۳	۶۴	۶۴	۰	نحو کاربردی	
معارف و عقاید ۱	۴۸	۰	۴۸	معارف و عقاید ۲	۰۶۳
	۳۲	۰	۳۲	معارف حدیثی ۲	۴۱۰

کد درس	عنوان درس	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
۶۱۰	کارورزی روش‌ها ۳	۰	۳۲	۳۲
۰۷۹	روش ذکر مصیبت	۱۶	۸	۲۴
۰۵۶	تفسیر ترتیبی ۶	۱۶	۰	۱۶
۰۵۷	تفسیر ترتیبی ۷	۱۶	۰	۱۶
۰۸۷	اخلاق اسلامی ۵	۱۶	۰	۱۶
جمع ساعات		۳۱۴	۱۰۴	۴۱۸

نیم‌سال هفتم

کد درس	عنوان درس	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
۰۷۱	فقه ۲	۸۵	۰	۸۵
۰۷۲	اصول فقه ۴	۸۵	۰	۸۵
	حکمت اسلامی	۸۰	۰	۸۰
۰۷۴	معارف و عقاید ۳	۶۴	۰	۶۴
۰۶۶	تفسیر ترتیبی ۸	۱۶	۰	۱۶
۰۷۵	تفسیر ترتیبی ۹	۱۶	۰	۱۶
۰۷۷	قانون اساسی	۱۶	۰	۱۶
۷۱۰	کارورزی روش‌ها ۴	۰	۳۲	۳۲
۱۰۵	اخلاق اسلامی ۶	۱۶	۰	۱۶
جمع ساعات		۳۷۸	۳۲	۴۱۰

نیم‌سال هشتم

کد درس	عنوان درس	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
۰۸۱	فقه ۳	۸۵	۰	۸۵
۰۹۲	اصول فقه ۵	۸۵	۰	۸۵
۰۸۵	تفسیر ترتیبی ۱۰	۱۶	۰	۱۶
۰۸۶	تفسیر ترتیبی ۱۱	۱۶	۰	۱۶
۰۸۴	معارف و عقاید ۴	۳۲	۰	۳۲
۰۷۶	روان‌شناسی عمومی	۳۲	۰	۳۲
	جریان‌شناسی سیاسی دوران انقلاب اسلامی	۳۲	۰	۳۲
۱۰۷	اصول کلی مشاوره و راهنمایی	۱۶	۸	۲۴
	رجال و درایه کاربردی	۳۲	۰	۳۲
۸۱۰	تعلیم و تربیت اسلامی	۳۲	۰	۳۲
۸۱۳	کارورزی روش‌ها ۵	۰	۳۲	۳۲
جمع ساعات		۳۷۸	۴۰	۴۱۸

نیم سال نهم

درس پیش نیاز	ساعت			عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
فقه ۱	۸۵	۰	۸۵	فقه ۴	۰۹۱
احکام ۳	۶۴	۳۲	۳۲	روش استخراج فتوا	۰۹۲
-	۱۶	۰	۱۶	تفسیر ترتیبی ۱۲	۰۹۴
-	۱۶	۰	۱۶	تفسیر ترتیبی ۱۳	۰۹۵
-	۳۲	۰	۳۲	روان شناسی و تبلیغ	۰۹۸
تاریخ انقلاب اسلامی	۲۴	۸	۱۶	روش تحلیل مسائل سیاسی	۰۳۹
-	۳۲	۰	۳۲	مدیریت اسلامی	۰۹۹
معارف و عقاید ۳	۳۲	۰	۳۲	ولایت فقیه	۹۱۰
کارورزی روش ها ۵	۳۲	۳۲	۰	کارورزی روش ها ۶	۹۱۱
معارف و عقاید ۴	۳۲	۰	۳۲	معارف و عقاید ۵	
معارف و عقاید ۳	۳۲	۰	۳۲	آشنایی با فرق اسلامی	
-	۳۹۷	۷۲	۳۲۵	جمع ساعات	

نیم سال دهم

درس پیش نیاز	ساعت			عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
فقه ۱	۸۵	۰	۸۵	فقه ۵	۱۰۱
فقه ۲	۸۵	۰	۸۵	فقه ۶	۱۰۲
-	۱۶	۰	۱۶	تفسیر ترتیبی ۱۴	۱۰۳
-	۱۶	۰	۱۶	تفسیر ترتیبی ۱۵	۱۰۴
-	۳۲	۰	۳۲	جامعه شناسی و تبلیغ	۱۰۸
-	۴۸		۴۸	سیره معصومین <small>علیهم السلام</small>	
-	۶۴	۶۴	۰	تحقیق پایانی	۱۱۰
آشنایی با فرق اسلامی	۳۲	۰	۳۲	دروس اقتضائی - فرق و مذاهب	
-	۳۲	۸	۲۴	روش تبلیغ در فضای مجازی	
-	۴۱۰	۷۲	۳۳۸	جمع ساعات	

ب) منابع درسی و محدوده‌های آن‌ها

ماده ۱۶۵: تدریس دروس تنها بر اساس کتاب‌ها و نسخه معرفی شده توسط معاونت آموزش^(۱) مجاز می‌باشد.

ماده ۱۶۶: استفاده از منابع آموزشی پیشنهادی دیگر، تنها پس از تأیید معاونت آموزش ستاد مجاز است.

تبصره: مدارس علمیه می‌توانند منابع پیشنهادی خود را به شرط تطبیق حداقل ۸۰ درصدی با محدوده و سرفصل‌های منبع اصلی، پس از بررسی در گروه علمی- تربیتی مدرسه و شورای آموزش استان، به معاونت آموزش ستاد معرفی نمایند.

ماده ۱۶۷: منابع درسی مصوب برای استفاده در برنامه آموزشی سفیران هدایت، به شرح ذیل می‌باشد:

فهرست منابع:

حوزه دانشی قرآن

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	قرائت و تجوید ۱	آموزش قرائت قرآن کریم ۱	شهیدی - قاسمی	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل کتاب
۲	قرائت و تجوید ۲	آموزش قرائت قرآن کریم ۲	شهیدی - قاسمی	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل کتاب
۳	تفسیر ترتیبی ۱ تا ۱۵	تفسیر نمونه	آیت الله مکارم شیرازی	-	-	کل محدوده مرتبط با هر جزء از تفسیر نمونه
۴	علوم قرآنی	درسنامه علوم قرآنی	جوان آراسته	۱۳۹۷ به بعد	بوستان کتاب و مرکز مدیریت	کل کتاب

۱. مشخص شده در ماده ۱۶۷ همین بخش.

حوزه دانشی حدیث

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	دعا و زیارات	مطابق پیوست شماره ۱۰				
۲	علوم حدیث	درآمدی بر علوم حدیث	نصیری	۱۳۹۸	مرکز مدیریت	کل کتاب
۳	رجال و درایه کاربردی	سندشناسی	مهدی غلامعلی	۱۳۹۶ به بعد	دارالحدیث	کل کتاب
۴	معارف حدیثی ۱	مطابق پیوست شماره ۱۱				
۵	معارف حدیثی ۲	مطابق پیوست شماره ۱۲				

حوزه دانشی اخلاق، تربیت و مشاوره اسلامی

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	اخلاق اسلامی ۱	اخلاق اسلامی ۱	مرکز مدیریت	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل متن کتاب
۲	اخلاق اسلامی ۲	اخلاق اسلامی ۲	مرکز مدیریت	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل متن کتاب
۳	اخلاق اسلامی ۳	اخلاق اسلامی ۳	مرکز مدیریت	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل متن کتاب
۴	اخلاق اسلامی ۴	اخلاق اسلامی ۴	مرکز مدیریت	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل متن کتاب
۵	اخلاق اسلامی ۵	اخلاق اسلامی ۵	مرکز مدیریت	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل متن کتاب
۶	اخلاق اسلامی ۶	اخلاق اسلامی ۶	مرکز مدیریت	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل متن کتاب
۷	اصول کلی مشاوره و راهنمایی	اصول کلی مشاوره و راهنمایی	سید احمد رهنمایی	-	مؤسسه امام خمینی رحمه الله	کل متن کتاب
۸	روان شناسی عمومی	مطابق پیوست شماره ۱۳				
۹	روان شناسی و تبلیغ	مطابق پیوست شماره ۱۴				

حوزه دانشی تاریخ و سیره

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	تاریخ انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	آیت الله مصباح یزدی	۱۳۹۲	مؤسسه امام خمینی	به پیوست شماره ۱۵ مراجعه شود
۲	تاریخ اسلام ۱					
۳	تاریخ اسلام ۲					
۴	تاریخ اسلام ۳					
۵	جریان‌شناسی سیاسی دوران انقلاب اسلامی				مطابق پیوست شماره ۱۶	
۶	سیره معصومین <small>علیهم‌السلام</small>				مطابق پیوست شماره ۱۷	

حوزه دانشی زبان و ادبیات عربی

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	صرف ۱	درآمدی بر علم صرف	علیزاده	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل کتاب
۲	صرف ۲	دانش صرف	جزائری	۱۳۹۷ به بعد	نصایح	از ابتدای کتاب تا اول ابواب ثلاثی مزید
۳	صرف ۳	دانش صرف	جزائری	۱۳۹۷ به بعد	نصایح	از اول ابواب ثلاثی مزید تا انتهای کتاب
۴	صرف کاربردی	صرف کاربردی	فائزی نسب	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	کل کتاب
۵	نحو ۱	سراغاز نحو	نقشه چی	۱۳۹۷ به بعد	فانوساندیشه	کل کتاب
۶	نحو ۲	البهجه المرضیه فی اسلوبها الجدید	سیوطی (تصحیح: کفیل و خاکسار)	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	ابتدای کتاب تا اشتغال العامل عن المعمول
		شرح ابن عقیل	[تصحیح] اسماعیل احمدی منش، محمدجوادی راد	۱۳۹۸	مرکز مدیریت	

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۷	نحو ۳	البهجه المرضیه فی اسلوبها الجدید	سیوطی (تصحیح: کفیل و خاکسار)	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	از اشتغال العامل عن المعمول تا آخر کتاب
		شرح ابن عقیل	[تصحیح] اسماعیل احمدی منش، محمدجوادی راد	۱۳۹۸	مرکز مدیریت	
۸	نحو ۴	مغنی الاریب	ابن هشام (تصحیح: کفیل و خاکسار)	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	از حرف (الف) تا ابتدای حرف (لا)
۹	نحو ۵	مغنی الاریب	ابن هشام (تصحیح: کفیل و خاکسار)	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	از ابتدای حرف (لا) تا آخر کتاب
۱۰	نحو کاربردی	مطابق پیوست شماره ۱۸				
۱۱	بلاغت	دروس فی علم البلاغه	معین دقیق		مرکز جهانی علوم اسلامی	تمام کتاب

حوزه دانشی فقه و اصول

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	احکام مبتلی به ۱	درسنامه فقه	فلاح زاده	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	از ابتدای کتاب تا فصل سوم (روزه و اعتکاف)
۲	احکام مبتلی به ۲	درسنامه فقه	فلاح زاده	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	از ابتدای فصل (روزه و اعتکاف) تا فصل هفتم (معاملات)
۳	احکام مبتلی به ۳	درسنامه فقه	فلاح زاده	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	از فصل هفتم (معاملات) تا ابتدای جدول تفاوت فتاوا
۴	اصول فقه ۱	الاساس فی اصول الفقه ^(۱)	عبدی	۱۳۹۷ به بعد	مرکز مدیریت	از ابتدای کتاب تا الباب الثالث (مباحث الادله الظنیه)
		الموجز فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	-	مؤسسه امام صادق <small>علیه السلام</small>	از ابتدای کتاب تا اول المقصد السادس (فی الحجج و الامارات)

۱. استفاده از این کتاب با تأیید معاونت آموزش ستاد و حضور استاد در دوره آموزشی مربوطه، امکان پذیر خواهد

بود.

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۵	اصول فقه ۲	الاساس فی اصول الفقه	عبدی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت	از الباب الثالث (مباحث الأدله الظنیه) تا آخر کتاب
		الموجز فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	-	مؤسسه امام صادق <small>علیه السلام</small>	از اول المقصد السادس (فی الحجج و الامارات) تا پایان کتاب
۶	اصول فقه ۳	الوسیط فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	-	مؤسسه امام صادق <small>علیه السلام</small>	از ابتدای کتاب تا ابتدای العام و الخاص
۷	اصول فقه ۴	الوسیط فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	-	مؤسسه امام صادق <small>علیه السلام</small>	از ابتدای العام و الخاص تا الاصول العملیه: اصاله التخییر
۸	اصول فقه ۵	الوسیط فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	-	مؤسسه امام صادق <small>علیه السلام</small>	از ابتدای الاصول العملیه: اصاله التخییر تا انتهای کتاب
۹	روش استخراج فتوا	استخراج نظرات فقهای معاصر	محمد ترسلی	-	-	مطابق پیوست شماره ۱۹
۱۰	فقه ۱	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی ۱	ایروانی	۱۳۸۴	دارالفقه و للطباعه و النشر	از ابتدای کتاب تا کتاب الصلاه- ابتدای مبحث احکام الشکوک
۱۱	فقه ۲	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی ۱	ایروانی	۱۳۸۴	دارالفقه و للطباعه و النشر	کتاب الصلاه- ابتدای مبحث احکام الشکوک تا کتاب حج- ابتدای مبحث المبییت بمنی و النفر
۱۲	فقه ۳	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی ۱ و ۲	ایروانی	۱۳۸۴	دارالفقه و للطباعه و النشر	از ابتدای کتاب حج- ابتدای مبحث المبییت بمنی و النفر تا انتهای جلد اول + از ابتدای جلد دوم تا ابتدای کتاب الصلح
۱۳	فقه ۴	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی ۲	ایروانی	۱۳۸۴	دارالفقه و للطباعه و النشر	از ابتدای کتاب الصلح تا ابتدای کتاب اللعان
۱۴	فقه ۵	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی ۲ و ۳	ایروانی	۱۳۸۴	دارالفقه و للطباعه و النشر	از ابتدای کتاب اللعان تا انتهای جلد دوم + از ابتدای جلد سوم تا ابتدای کتاب الصيد و الذباجه
۱۵	فقه ۶	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی ۳	ایروانی	۱۳۸۴	دارالفقه و للطباعه و النشر	از ابتدای کتاب الصيد و الذباجه تا انتهای جلد سوم

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱۶	قواعد فقهیه	دروس تمهیدیه فی القواعد الفقهیه	ایروانی	-	-	مباحث: اهمیت بحث قواعد، فرق قاعده فقهیه و اصولیه، قاعده طهارت، قاعده سوق مسلم، قاعده اصالة الصحة، قاعده لاتعاد، قاعده فراغ و تجاوز، قاعده علی الید، قاعده لاضرر، قاعده لاجرح، قاعده ید، قاعده سلطنت

حوزه دانشی کلام اسلامی، ادیان و فرق

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده	
۱	آشنایی با فرق اسلامی	آشنایی با فرق اسلامی	برنجکار	۱۳۹۷ به بعد	طه هاجر	تمام کتاب	
۲	معارف و عقائد ۱	کلام اسلامی ج ۱	سعیدی مهر	-		از ابتدای کتاب تا ابتدای مبحث صفات الهی	
۳	معارف و عقائد ۲	کلام اسلامی ج ۱	سعیدی مهر	-		از ابتدای مبحث صفات الهی تا پایان جلد اول کتاب	
۴	معارف و عقائد ۳	کلام اسلامی ج ۲	سعیدی مهر	-		از ابتدای کتاب تا ابتدای مبحث امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف	
۵	معارف و عقائد ۴	کلام اسلامی ج ۲	سعیدی مهر	-		از ابتدای مبحث امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف تا پایان جلد دوم	
۶	معارف و عقائد ۵	مطابق پیوست شماره ۲۰					
۷	ولایت فقیه	درسنامه ولایت فقیه	محمد جواد مهری	۱۳۹۴	بوستان کتاب	کل کتاب	

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۸	اعتقادی - اقتضایی (۱)	-	-	-	-	این درس بر اساس تصمیم گروه علمی- تربیتی مدرسه در یکی از موضوعات مربوط به فرق انحرافی در منطقه، اجرا خواهد شد.

حوزه دانشی منطق و حکمت اسلامی

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	حکمت اسلامی	التمهید فی الحکمه الالهیه	شیروانی	-	-	کل کتاب
۲	منطق ۱	درآمدی بر منطق (ویژه فارغ‌التحصیلان دبیرستان)	منتظری مقدم	۱۳۹۷	مرکز مدیریت	کل کتاب
۳	منطق ۲	دانش منطق	منتظری مقدم	۱۳۹۷	مرکز مدیریت	از ابتدای کتاب تا ابتدای درس ۲۹
۴	منطق ۳	دانش منطق	منتظری مقدم	۱۳۹۷	مرکز مدیریت	از ابتدای درس ۲۹ تا پایان کتاب

حوزه دانشی علوم اسلامی - انسانی

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	جامعه‌شناسی تبلیغ	کاربرد جامعه‌شناسی در تبلیغ	شمس‌الله مریجی	-	دانشگاه باقرالعلوم (ع)	کل کتاب
۲	قانون اساسی	قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (با اصلاحات ۱۳۶۸)	-	-	-	مطابق پیوست شماره ۲۱
۳	تعلیم و تربیت اسلامی	مطابق پیوست شماره ۲۲				
۴	مدیریت اسلامی	مدیریت اسلامی	محمدحسن نبوی	-	بوستان کتاب	کل کتاب

۱. درسی است که با توجه به اهداف برنامه آموزشی علوم اسلامی با رویکرد تربیت مبلغ و نیازهای منطقه‌ای و علمی طلاب در حوزه‌های کلامی و ادیان و فرق، تا سقف ۳۲ ساعت، طبق دستورالعمل‌های مربوط، تعیین و الزامی می‌شود. این درس به مباحث فرق و ادیان در هر منطقه می‌پردازد.

حوزه دانشی ادبیات فارسی

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	آیین نگارش	شیوه شیوایی	حسینی (ژرفا)	-	هاجر	کل کتاب

حوزه دانشی مهارت‌ها (به همراه تحقیق پایانی)

ردیف	عنوان درس	عنوان منبع آموزشی	مؤلف	سال نشر	انتشارات	محدوده
۱	روش آموزش احکام	درسنامه روش بیان احکام	فلاح زاده	-	جامعه الزهرا	کل کتاب
۲	روش کلاس و داری کودک و نوجوان	مطابق پیوست شماره ۲۳				
۳	روش آموزش قرآن کریم	درسنامه روش آموزش و مهارت‌های کلاس داری قرآن کریم	رحمت عابدی	۱۳۹۲	جامعه المصطفی	مطابق پیوست شماره ۲۴
۴	روش تحلیل مسائل سیاسی	روش تحلیل مسائل سیاسی	گروه نویسندگان	-	ذکری	کل کتاب
۵	روش تدریس	درسنامه روش تدریس و کلاس‌داری	گروه نویسندگان	-	ذکری	کل کتاب
۶	روش تبلیغ در فضای مجازی	مطابق پیوست شماره ۲۵				
۷	روش سخنرانی دینی	روش سخنرانی دینی	ملانوری	-	ذکری	کل کتاب
۸	روش ذکر مصیبت	درسنامه فن رثاء	گروه نویسندگان	-	ذکری	کل کتاب
۹	کاروری روش‌ها ۱ تا ۶	مطابق پیوست شماره ۹				
۱۰	مهارت‌های پژوهشی	مطابق پیوست شماره ۲۶				
۱۱	تحقیق پایانی	مطابق دستورالعمل مندرج در فصل دوم از بخش چهارم همین آیین‌نامه				

فصل سوم: حضور و غیاب

ماده ۱۶۸: حضور طلبه در همه جلسات درسی و امتحانی الزامی بوده و غیبت در آن‌ها مجاز نمی باشد.

ماده ۱۶۹: ثبت حضور و غیاب در کلاس باید به تأیید استاد برسد.

ماده ۱۷۰: طلبه موظف است رأس ساعت در کلاس درس حضور یابد و تأخیر در حضور و تسریع در خروج بیش از ۱۰ دقیقه، غیبت و کمتر از ۱۰ دقیقه در هر سه جلسه، یک غیبت در آن درس به شمار می آید.

تبصره: ترک کلاس و عدم بازگشت غیبت مسموب می شود.

ماده ۱۷۱: غیبت طلبه در بیش از یک هشتم ساعات تعیین شده هر درس^(۱)، موجب حذف آن درس می شود. در این صورت، طلبه باید آن درس را دوباره به صورت حضوری بگذراند.

تبصره ۱: هر غیبت غیرموجه دو غیبت موجه به شمار می آید.^(۲)

تبصره ۲: تشفیص موجه یا غیرموجه بودن غیبت برعهده معاون آموزش مدرسه است.

تبصره ۳: در صورت افزایش غیبت طلبه از یک هشتم تا کمتر از دو هشتم ساعات هر درس، مشروط به اینکه امکان حضور در درس را نداشته است، مرجع تصمیم‌گیری مذف یا عدم مذف درس مدیر مدرسه است و در صورتی که غیبت‌ها بیش از دو هشتم باشد، مرجع تصمیم‌گیری در فصوص مذف غیبت و ... شورای مدرسه می باشد.

۱. در صورتی که مطابق ماده ۱۰ مندرج در «کلیات»، ساعات دروس با تصمیم مدرسه تغییر کند، ملاک محاسبه حد نصاب حضور و غیاب، ساعات تعیین شده توسط مدرسه می باشد.

۲. تأثیر هر غیبت غیرموجه در حذف درس دو برابر غیبت موجه می باشد.

فصل چهارم: امتحانات

ماده ۱۷۲: نمره نهایی دروس براساس موارد ذیل تعیین و ثبت می‌گردد:

(۱) آزمون کتبی نهایی؛

(۲) فعالیت کلاسی؛^(۱)

در برخی از دروس، بخشی از نمره نهایی درس به فعالیت کلاسی اختصاص دارد که در دو گروه «فعالیت درسی» و «پژوهش درسی» مطابق ضوابط مربوطه برنامه‌ریزی و ارائه می‌گردد و این نمره به همراه نمره آزمون کتبی، نمره نهایی دروس را تشکیل می‌دهند.

(۳) امتحان شفاهی؛

در تعدادی از دروس حسب آیین‌نامه مربوطه، امتحان شفاهی^(۲) نیز به عمل خواهد آمد که نمره نهایی آن دروس حاصل جمع و معدل آزمون کتبی (اعم از آزمون کتبی پایان نیم‌سال و فعالیت کلاسی و ...) و آزمون شفاهی آن درس خواهد بود.^(۳)

الف) امتحانات کتبی

ماده ۱۷۳: از همه دروس براساس محدوده مصوب و ابلاغی همان درس^(۴)، امتحان کتبی اخذ می‌گردد.

تبصره: آزمون پایان نیم‌سال دروس کارورزی روش‌ها، صرف کاربردی و نمو کاربردی به صورت عملی بوده و این دروس آزمون کتبی ندارند.

ماده ۱۷۴: برگزاری امتحان هر درس بلافاصله بعد از اتمام کلاس‌های آن درس (با

۱. دستور العمل فعالیت‌های کلاسی در فصل اول از بخش سوم، آمده است.

۲. آیین‌نامه امتحان شفاهی در همین فصل آمده است.

۳. نحوه اختصاصی نمرات و همچنین نحوه محاسبه آن‌ها در مواد ۱۴۰ تا ۱۴۶ همین بخش آمده است.

۴. جداول مربوط به محدوده‌های درسی در بخش سوم فصل دوم آمده است.

رعایت سایر شرایط مانند اتمام محدوده و برگزاری ساعات درسی مصوب) بلامانع است.

ماده ۱۷۵: تعیین زمان برگزاری امتحانات برعهده مدارس می‌باشد.

ماده ۱۷۶: امتحان‌ها تنها از طلاب رسمی حوزه به عمل می‌آید و تمام طلاب موظف به شرکت در امتحان دروس انتخابی خود در مدرسه محل تحصیل هستند.

ماده ۱۷۷: در صورتی که داوطلب ورود به حوزه، ادعای گذراندن برخی از دروس را داشته باشد، پس از پذیرش در مدرسه می‌تواند فقط یک بار طبق شرایط ذیل در امتحانی که مدرسه حداکثر دو هفته بعد از شروع سال تحصیلی برگزار می‌کند، شرکت نماید و در صورت موفقیت در امتحان، نمره آن درس ثبت می‌شود:

(۱) منوط نبودن آن درس به درس پیش نیاز؛

(۲) حداکثر تا سقف ۱۵۰۰ ساعت درسی^(۱)؛

(۳) مطابقت داشتن حداقل ۸۰ درصدی سرفصل‌های درس‌های گذرانده شده با محتوا و ساعات دروس با تشخیص گروه علمی تربیتی مربوطه در مدرسه؛
(۴) ارائه گواهی گذراندن موفق درس‌ها نزد استاد معتبر حوزوی یا گواهی رسمی مراکز آموزش عالی؛

(۵) صلاحدید و موافقت گروه علمی - تربیتی مدرسه.

تبصره: نمره قبولی امتحان مذکور ۱۶ می‌باشد.

ماده ۱۷۸: شرکت در دوره تابستانی فقط جهت حضور در جلسه امتحان (بدون شرکت در کلاس) در دروس تجدیدی^(۲) و دروسی که جهت کسری معدل^(۳) اخذ شده است، بلامانع می‌باشد.

۱. شورای مدرسه می‌تواند سقف مجاز دروس برای امتحان ارتقایی ورودی را به دروس سال اول تحصیلی محدود نماید.

۲. شرکت در امتحانات تجدیدی در دوره تابستانی مربوط به طلابی می‌باشد که دروس نیم‌سال دوم همان سال تحصیلی را تجدید شده‌اند.

۳. آیین نامه نحوه حضور طلاب در امتحانات جهت جبران کسری معدل در فصل پنجم از بخش سوم، آمده است.

ماده ۱۷۹: طرح سؤال‌های امتحانی در تمام موسم‌های امتحانی (اصلی، تجدیدی و تابستانی)، برعهده استاد مدرسه در همان درس و براساس اصول و ضوابط ارائه شده از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره ۱: تأیید نهایی تمام سؤالات امتحان‌های رسمی در هر مدرسه بر عهده گروه علمی - تربیتی مربوطه می‌باشد.

تبصره ۲: در صورت تعدد یک درس و اساتید آن در مدرسه با تصویب شورای مدرسه، ارائه سؤال مشترک مجاز خواهد بود.

ماده ۱۸۰: تصحیح پاسخ برگ‌های تمام دروس در همه موسم‌های امتحانی برعهده استاد دارای حکم یا مجوز تدریس آن مدرسه، طبق اصول و ضوابط ارائه شده از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

ماده ۱۸۱: معاونت آموزش مدیریت‌های استانی و ستاد در هر موسم امتحانی تعدادی از سؤالات امتحانی و اوراق تصحیح شده در مدارس را، به صورت تصادفی، مورد بررسی و ارزیابی (ابتدایی یا بازبینی) قرار خواهد داد.

ماده ۱۸۲: در صورت عدم مطابقت سؤال‌های امتحانی و تصحیح آن‌ها با اصول و ضوابط ابلاغی ستاد و یا احراز تخلف، مراتب حسب مورد در شورای آموزش استان و یا معاونت آموزش ستاد بررسی شده و پس از آن، استمرار مجوز مدرسه یا استاد در طرح سؤال یا تصحیح اوراق، منوط به تصمیم شورای آموزش استان یا معاونت آموزش ستاد خواهد بود.

تبصره ۱: شورای آموزش استان یا معاونت آموزش ستاد می‌تواند برای مدارس مذکور، امکامی از قبیل تذکر کتبی، لغو حکم تدریس استاد، اعمال محدودیت‌های آموزشی برای مدرسه و ابطال نمرات را در نظر بگیرند.

تبصره ۲: معاونت آموزش می‌تواند برای مدارس که در ارزیابی‌های صورت گرفته، شرایط و ضوابط طرایی و تصمیع سؤالات امتحانی را با کیفیت مناسب رعایت نموده‌اند، مشوق‌هایی در نظر بگیرد.

ماده ۱۸۳: در مدت زمان مجاز نبودن یک مدرسه یا استاد برای طرح یا تصحیح آزمون‌ها، مدیریت استان در مورد طرح سؤال یا تصحیح اوراق مربوطه، توسط استاد رسمی دیگریا مدرسه تحت پوشش دیگر تدبیر لازم را اتخاذ می‌نماید.

ماده ۱۸۴: نمره قبولی در هر درس ۱۲ می‌باشد.

ماده ۱۸۵: تعیین ملاک‌های نهایی نمره دهی در تمام درس‌ها و همچنین محاسبه نهایی نمره‌ها بر عهده استاد همان درس یا گروه علمی - تربیتی مدرسه و بر اساس ضوابط ابلاغی می‌باشد.

ماده ۱۸۶: در هر سال تحصیلی در صورتی که تنها در یک ماده درسی نمره نهایی کمتر از ۱۲ بوده ولی از ۱۰ کمتر نباشد، به شرط اینکه طلبه در همان سال تحصیلی دروس موظفی خود را گذرانده باشد و معدل آن سال تحصیلی به ۱۲ برسد، با درخواست طلبه، آن درس قبول به حساب می‌آید.

ماده ۱۸۷: در صورتی که طلاب پس از حضور مستمر در کلاس، موفق به کسب نمره قبولی نشوند یا در جلسه امتحان، غیبت موجه داشته باشند، تنها برای یک مرتبه حق شرکت در موسم بعدی امتحانات (تجدیدی) ^(۱) را دارند؛ در غیر این صورت طبق نظر شورای مدرسه به یکی از دو صورت ذیل اقدام می‌شود:

۱) انتخاب درس به صورت حضوری در نیم سال تحصیلی بعدی با استادیار و شرکت در امتحان آن، در صورت صلاحدید و اجازه شورای مدرسه یا مهمان شدن در مدرسه دیگر برای همان درس مطابق ضوابط؛

۲) انتخاب درس و حضور مستمر در کلاس، در صورت عدم موفقیت در مرحله گذشته، طبق ضوابط، با محاسبه ساعات درس در اولین نیم سال بعدی ارائه درس به صورت رسمی.

تبصره ۱: تشخیص موجه بودن غیبت بر عهده معاون آموزش مدرسه است.

۱. امتحان تجدیدی هر درس حداکثر دو هفته پس از امتحان اصلی آن درس برگزار می‌گردد و تعیین زمان آن بر عهده مدرسه می‌باشد.

تبصره ۲: ساعات درس فواید شده با استاد یار، جزو سقف ساعات انتخاب درس مناسبه نمی‌گردد.

تبصره ۳: ارائه درس و اذ امتحان آن به صورت استادیار توسط مدرسه، پس از تأیید معاون آموزش استان بلامانع فواید بود. همچنین نظارت بر ساعات ارائه، کیفیت محتوای ارائه شده و ... در دروس استادیاری بر عهده معاون آموزش استان است.

ماده ۱۸۸: تعداد ساعات درس استادیاری از حداقل ۵۰ درصد ساعات مصوب درسی نباید تقلیل یابد.

تبصره: تشفیص و تعیین مقدار ساعت‌های درس استادیاری بر عهده شورای مدرسه و مسب مورد است.

ماده ۱۸۹: نمره اخذ شده توسط طلبه در فعالیت‌های کلاسی (اعم از پژوهش درسی و فعالیت درسی)، در امتحان مرحله تجدیدی و استادیاری هم لزوماً لحاظ می‌گردد و امتحان درس استادیاری یا تجدیدی از ۱۵ نمره محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۹۰: انصراف از جلسه امتحان یا غیبت به منزله نمره صفر خواهد بود.

تبصره: در صورت تشفیص غیرموجه بودن غیبت، طلبه از امتحان مجدد (تجدیدی و استادیاری) در آن درس محروم می‌گردد و در اولین موسم ارائه آن درس ملزم به انتخاب آن درس و شرکت در کلاس و امتحانات آن درس می‌باشد.

ماده ۱۹۱: کسانی که طبق ضوابط در امتحان یک درس قبول شده اند، نمی‌توانند مجدداً در امتحان آن درس شرکت نمایند.

تبصره: مضور در امتحانات جبران کسری معدل مطابق ضوابط مربوطه بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۹۲: افرادی که حذف درس، غیبت غیرموجه یا انصراف از جلسه امتحان دارند موظف هستند در اولین نیم‌سال تحصیلی بعدی ارائه درس، ضمن حضور مستمر در کلاس، در امتحان آن درس شرکت کنند.

ماده ۱۹۳: ورود نمره هر درس از روز امتحان آن درس تا ۱۰ روز، مجاز می‌باشد.

ماده ۱۹۴: درخواست تجدیدنظر، حداکثر تا یک هفته پس از اعلام نتایج، طبق ضوابط و از طریق سامانه پذیرفته می‌شود.

تبصره: پس از نهایی شدن نمرات، ورود و ویرایش نمرات مجاز نمی‌باشد و در صورت نیاز به بازشدن دسترسی، تصمیم‌گیری بر عهده مدیریت استان می‌باشد.

ماده ۱۹۵: تقاضای تجدیدنظر در مورد نمرات بین ۸ تا ۱۴ پذیرفته می‌شود.

تبصره: پذیرش درخواست تجدیدنظر در غیر موارد فوق، بر عهده شورای مدرسه است.

ماده ۱۹۶: نمرات همه دروس، اعم از قبولی و عدم قبولی، جزو سوابق تحصیلی طلبه ثبت و در معدل آن نیم سال و سال تحصیلی محاسبه شده و معدل نهایی سطح تحصیلی تنها از دروس قبولی طلبه، محاسبه می‌گردد.

تبصره: نمره‌های عدم قبولی، در معدل کل سطح تحصیلی مورد محاسبه قرار نمی‌گیرد.

ب) امتحانات شفاهی

مقدمه

به منظور ارتقاء توانمندی و سنجش علمی، ارتقاء سطح علمی و آموزشی و همچنین ارزیابی قدرت بیان و تجزیه و تحلیل مطالب، در برخی از دروس بر اساس شرایط و ضوابطی که در ادامه آمده است، علاوه بر امتحان کتبی امتحان شفاهی نیز اخذ می‌گردد:

الف) برنامه‌ریزی و اطلاع‌رسانی

ماده ۱۹۷: در تعدادی از دروس، در برنامه آموزشی سفیران هدایت، حسب آیین‌نامه مربوطه، امتحان شفاهی به عمل خواهد آمد و نمره نهایی آن دروس، معدل آزمون‌های کتبی و شفاهی آن درس خواهد بود.

ماده ۱۹۸: نمرات و نتایج امتحان شفاهی، جایگزین امتحان جامع شفاهی که در پایان دوره اخذ می‌گردد، نیز خواهد شد.

ماده ۱۹۹: برگزاری امتحان شفاهی بر عهده مدیریت مدرسه و توسط اساتید دارای مجوز مربوطه از معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، می‌باشد.

ماده ۲۰۰: برگزاری امتحان شفاهی در مدارس فاقد مجوز برگزاری امتحان شفاهی، برعهده مدیریت استانی و در شهر قم برعهده معاونت امور مدارس سطح یک قم می باشد.

تبصره: تعیین و ابلاغ شرایط، ارزیابی و صدور مجوز امتحان شفاهی برای استاد و برگزار کننده، برعهده معاونت آموزش ستاد می باشد.

ماده ۲۰۱: اطلاع رسانی، تعیین مکان امتحان و ... برعهده برگزارکننده امتحان شفاهی می باشد.

ماده ۲۰۲: شرایط طلاب برای شرکت در امتحان شفاهی:

(۱) قبولی در آزمون کتبی دروس مذکور در ماده ۲۰۵؛

(۲) امکان انتخاب درس دارای امتحان شفاهی مطابق شرایط و ضوابط مربوط به انتخاب درس.

ماده ۲۰۳: نحوه ثبت نام، تعیین زمان آزمون و ... برعهده برگزارکننده آزمون می باشد.

ماده ۲۰۴: بررسی شرایط متقاضیان و ثبت نام کنندگان در آزمون برعهده برگزار کننده امتحان شفاهی می باشد.

ماده ۲۰۵: دروس دارای امتحان شفاهی به شرح ذیل می باشد:

محدوده آزمون	عنوان درس	موضوع
کل محدوده درس قرائت و تجوید قرآن ۱ و ۲	قرائت و تجوید قرآن ۲	قرآن
کل محدوده درس	نحو ۵	ادبیات عربی
کل محدوده درس	اصول فقه ۵	اصول
کل محدوده درس	فقه ۲	فقه عبادات
کل محدوده درس	فقه ۶	فقه معاملات

تبصره ۱: تفسیر محدوده آزمون به کل دروس آن موضوع و یا تعیین محدوده در همان درس برعهده استاد ممتحن می باشد.

تبصره ۲: نمره امتحان شفاهی هر درس با نمره امتحان کتبی آن درس (اعم از کتبی پایان نیم سال، فعالیت کلاسی و ...) جمع شده و معدل آن، نمره آن درس محسوب می شود.

ب) برگزاری آزمون و اعلام نتایج

ماده ۲۰۶: رعایت نکات ذیل در خصوص جلسه آزمون امتحان شفاهی ضروری می‌باشد:

- ۱) مشخص کردن محدوده آزمون توسط استاد و ارائه زمان مورد نیاز برای مرور مباحث به طلاب؛
- ۲) عدم استفاده از کتاب و جزوات دارای شرح، ترجمه و ...؛
- ۳) رعایت نکات مرسوم جلسات آزمون؛
- ۴) ضبط جلسات؛
- ۵) مد نظر قرار دادن کل محدوده مصوب در هنگام امتحان؛
- ۶) ثبت نمره و امتیاز مستقل به ازای هریک از معیارها (عبارت خوانی، فهم مطلب، تطبیق و سؤالات علمی).

ماده ۲۰۷: حضور دو ممتحن در جلسه امتحان شفاهی الزامی می‌باشد.

ماده ۲۰۸: تکمیل فرم ارزیابی به صورت مستقل توسط هراستاد برای هر طلبه ضروری بوده و جمع بندی امتیازات نهایی و ثبت در سامانه توسط برگزار کننده امتحان انجام می‌شود.

ماده ۲۰۹: معیار محاسبه نمره شفاهی بر اساس جدول ذیل می‌باشد:

جمع کل	معیار محاسبه نمره				
	سؤال علمی	تطبیق با متن	فهم و توضیح مطلب	عبارت خوانی ^(۱)	عناوین درس
۲۰	۵	-	-	۱۵	تجوید ^(۲)
۲۰	۳	۵	۵	۷	نحو
۲۰	۳	۷	۷	۳	اصول فقه ۵
۲۰	۳	۷	۷	۳	فقه ۲ و ۶

۱. مراد از هریک از قلمروهای امتحان شفاهی به صورت ذیل می‌باشد:

الف) عبارت خوانی: شامل صحیح خواندن متن عربی درس با رعایت نکات ادبی به همراه آگاهی از قواعد ادبی آن.

ب) فهم و توضیح مطلب: درک صحیح و دقیق مطالب ارائه شده در متن، همراه با توانایی بیان آن.

ج) تطبیق با متن: ترجمه و مقابله توضیحات ارائه شده، بر بخش مربوطه، از متن علمی مورد امتحان.

د) سؤالات علمی: سؤالات علمی تعیین شده مربوط به محدوده درسی.

۲. از مجموع ۱۵ نمره اختصاص یافته به عبارت خوانی، ۵ نمره به تصحیح قرائت نماز اختصاص داده شود.

ماده ۲۱۰: حداقل نمره برای قبولی در امتحان شفاهی، کسب نمره ۱۲ می باشد.
ماده ۲۱۱: زمان بندی اعلام نتایج نهایی و رسیدگی به اعتراضات برعهده برگزارکننده امتحان شفاهی می باشد.

ماده ۲۱۲: طلاب متقاضی بررسی مجدد نتایج امتحان با داشتن شرایط ذیل می توانند، درخواست مکتوب خود را به برگزارکننده امتحان ارائه نمایند:

(۱) کسب نمره ۸ تا ۱۴؛

(۲) گذشتن حداکثر سه روز از زمان اعلام نتایج.

ماده ۲۱۳: اعتراض توسط یک استاد ممتحن شفاهی غیر از اساتید ممتحن برگزاری جلسه بررسی می شود.

ماده ۲۱۴: در بررسی مجدد نظر استاد سوم ملاک عمل خواهد بود و پس از اتمام زمان ثبت اعتراض انصراف از آن ممکن نخواهد بود.

ماده ۲۱۵: در صورت عدم حضور یا ترک جلسه امتحان بدون عذر موجه توسط طلبه، یک نوبت امتحانی محاسبه و به مدت سه ماه از ثبت نام امتحان شفاهی محروم و در صورت تکرار (عدم حضور یا ترک جلسه) مدت محرومیت به یک سال افزایش می یابد. (۱)

تبصره ۱: تشفیص موجه بودن غیبت بر عهده معاون آموزش مدرسه است.

تبصره ۲: در صورت منع یا انصراف از تمصیل، اذ امتحان شفاهی منوط به بررسی وضعیت آموزشی در شورای مدرسه می باشد.

تبصره ۳: تقاضای تصویق یا انصراف از امتحان شفاهی تا ده روز قبل از برگزاری، بلامانع است.

۱. به کلیه پیشامدهایی که از لحاظ روحی، جسمی یا اخلاقی موجب شود فرد امکان شرکت در جلسه امتحان را نداشته باشد عذر موجه اطلاق می شود.

ماده ۲۱۶: در صورت عدم کسب نمره قبولی و یا غیبت در جلسه امتحان^(۱) به ترتیب مراحل ذیل عمل می‌شود:

مرحله اول: حضور در جلسه امتحان شفاهی مجدد^(۲) حداکثر تا دو هفته؛

مرحله دوم:^(۳) در صورت عدم موفقیت در مرحله قبل، انتخاب درس به صورت حضوری در نیم‌سال تحصیلی بعدی با استادیار، مشروط به صلاح‌دید و اجازه شورای مدرسه و پس از آن حضور در امتحان شفاهی مجدد^(۴).

مرحله سوم: انتخاب درس و حضور مستمر در کلاس طبق ضوابط با محاسبه ساعات درس در اولین نیم‌سال بعدی ارائه درس به صورت رسمی. تبصره ۱: ساعات درسی الزامی طلبه در مرحله دوم، جزو سقف ساعات انتخاب درس مناسبه نمی‌گردد.

تبصره ۲: تشخیص و تعیین مقدار ساعت‌های درس استادیاری (با رعایت این نکته که تعداد ساعات درس از حداقل ۵۰ درصد ساعات مصوب درسی نباید تقلیل یابد) مسب مورد و بر عهده گروه علمی تربیتی مدرسه است.

تبصره ۳: افزودن تمقیق کلاسی، برای طلاب مذکور، الزامی نمی‌باشد ولی سایر موارد فعالیت‌های کلاسی همانند دیگر طلاب، الزامی است.

ماده ۲۱۷: نمرات آزمون شفاهی دروس این برنامه آموزشی، برای امتحان جامع شفاهی که در پایان دوره برگزار می‌گردد، لحاظ خواهد شد.

ماده ۲۱۸: نظارت بر حسن اجرای امتحان شفاهی بر عهده مدیریت استانی و در رقم بر عهده معاونت امور مدارس سطح یک قم می‌باشد.

۱. طلاب واجد شرایط، جزو کسانی محسوب می‌شوند که حداقل یک بار در آزمون شرکت کرده‌اند و قبول نشده‌اند.

۲. مراحل و ضوابط ثبت نام از متقاضیان حضور در امتحانات تجدید شفاهی مانند دیگر طلاب، می‌باشد.

۳. مراحل دوم و سوم در حکم کارگاه آموزشی برای طلاب مذکور می‌باشد.

۴. تعیین استادیار بر اساس ضوابط ابلاغی معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، بر عهده مدیر مدرسه می‌باشد.

فصل پنجم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی

ماده ۲۱۹: شیوه معدل گیری از دروس در این برنامه آموزشی به صورت زیر می باشد:

الف) معدل نیم سال و سال تحصیلی، از نمرات همه درس ها، اعم از قبولی، تجدیدی و مردودی، محاسبه می شود؛

ب) معدل هر سطح تحصیلی، از نمرات قبولی همه درس های آن سطح، محاسبه می شود.

ماده ۲۲۰: شیوه محاسبه معدل، به روش ذیل است:

$$\text{معدل} = \frac{\text{.....} + (\text{مقدار ساعت هر درس} \times \text{نمره همان درس}) + (\text{مقدار ساعت هر درس} \times \text{نمره همان درس})}{\text{مجموع ساعات درسی}}$$

ماده ۲۲۱: طلابی که میانگین نمرات ایشان در پایان سطح حداقل ۱۴ باشد، می توانند مطابق ضوابط، جهت اخذ مدرک اقدام کنند.

ماده ۲۲۲: در صورتی که معدل سطح طلبه کمتر از ۱۴ باشد، در مدت مجاز تحصیل می تواند از درس هایی که نمره کمتر از ۱۴ دارد انتخاب درس کند و فقط در امتحان آن درس شرکت کند تا میانگین کل نمرات خود را جبران نماید.

تبصره: بالاترین نمره از میان نمره های افزوده به عنوان نمره نهایی و ملاک مناسبه در معدل سطح خواهد بود.

بخش چهارم: خدمات آموزشی

فصل اول: مرخصی تحصیلی

ماده ۲۲۳: طلاب در مواقع ضروری می‌توانند مطابق ضوابطی که در ادامه آمده است، از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.

ماده ۲۲۴: استفاده از مرخصی حداکثر تا ۱۰ روز در هر نیم سال تحصیلی در موارد ضروری و پس از اخذ مجوز از مدیر مدرسه، مجاز می‌باشد.

ماده ۲۲۵: مرخصی بیش از ۱۰ روز (تا کمتر از یک نیم سال تحصیلی) برای یک یا چند درس و همچنین مرخصی تا حداکثر دو نیم سال (متوالی یا غیرمتوالی) در طول مدت تحصیلی در صورت ضرورت و با مجوز شورای مدرسه امکان پذیر است. تبصره ۱: تا قبل از رسیدگی به درخواست مرفعی و تأیید آن، طلبه موظف به شرکت در کلیه برنامه‌های آموزشی مدرسه به صورت منظم می‌باشد.

تبصره ۲: در سال اول تمصیلی، مرفعی تمصیلی مجاز نیست.

تبصره ۳: مرجع تشخیص ضرورت، شورای مدرسه است.

ماده ۲۲۶: شورای مدرسه می‌تواند در خصوص حذف درس یا عدم آن به دلیل عدم

حضور در کلاس درس در مدت مرخصی نیز تصمیم‌گیری نماید.

ماده ۲۲۷: مرجع تصمیم‌گیری در خصوص درخواست مرخصی بیشتر از موارد مذکور،

تمدید و یا اضافه کردن مرخصی (تا حداکثر یک سال دیگر) شورای آموزش

استان می‌باشد.

ماده ۲۲۸: مدت زمان مرخصی جزء حداکثر سنوات مجاز تحصیل^(۱) محسوب

می‌گردد.

ماده ۲۲۹: در صورت استفاده از مرخصی نیم سال و سالانه، امکان حضور در امتحانات

وجود ندارد.

تبصره: با مجوز شورای رسیدگی کننده به مرفعی نیم سال تمصیلی طلاب، شرکت در

امتحانات درس کم‌مجم (مطالعاتی) بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۳۰: شرایط استفاده از مرخصی نیم سال به شرح ذیل می‌باشد:

(۱) فعال بودن پرونده تحصیلی؛

(۲) گذشتن حداقل یک سال تحصیلی موفقیت آمیز بعد از پذیرش رسمی؛

(۳) عدم استفاده از مرخصی تحصیلی به مقدار مجاز در سنوات گذشته در آن

سطح؛

(۴) نداشتن موارد منع از تحصیل^(۲)؛

ماده ۲۳۱: جهت حفظ قرآن کریم و حضور در طرح‌های حفظ یک ساله، استفاده از

مرخصی مازاد بر مرخصی نیم سالی، همراه با کلیه مزایای غیرآموزشی، با تأیید

شورای آموزش مدرسه، بلامانع می‌باشد.

۱. مذکور در ماده ۵ «آیین نامه آموزشی» در قسمت «کلیات»

۲. مطابق ماده ۲۴۸ در فصل چهارم از بخش چهارم

تبصره ۱: ارائه گزارش پیشرفت سه ماهه برای استفاده کنندگان از این نوع مرفصی، ضروری می باشد.

تبصره ۲: این مرفصی جزء مداکتر دوره تمصیل ممسوب نمی شود.

ماده ۲۳۲: انجام فعالیت تبلیغی در صورت داشت شرایط و رعایت ضوابط مربوطه، بلامانع می باشد.

فصل دوم: انتقالات

الف) انتقال طلاب بین مدارس سفیران هدایت

ماده ۲۳۳: انتقال طلبه از مدرسه‌ای به مدرسه دیگر، با شرایط ذیل امکان پذیر است:

الف) فعال بودن پرونده تحصیلی؛

ب) اشتغال به تحصیل، حداقل به مدت یک سال تحصیلی در مدرسه مبدأ؛

ج) موافقت مدیر مدرسه مبدأ و مقصد و تأیید مدیریت استان مبدأ و مقصد.^(۱)

ماده ۲۳۴: درخواست انتقال در سطح دو سفیران، برای یک مرتبه بلامانع می‌باشد و در

صورت ضرورت، مرجع تصمیم‌گیری شورای آموزش استان مبدأ می‌باشد.

ماده ۲۳۵: زمان انتقالات، از پایان امتحانات نیم‌سال دوم و تا پیش از شروع سال تحصیلی

جدید است.

ماده ۲۳۶: طلبه تا پیش از نهایی شدن انتقال و تغییر کد محل تحصیل، از طلاب مدرسه

مبدأ محسوب می‌شود و طبق ضوابط باید حضور مستمر در درس داشته و از کلیه

مزایای آموزشی و خدماتی در مدرسه مبدأ برخوردار است.

ب) انتقال از سفیران هدایت به بلندمدت و بالعکس

ماده ۲۳۷: انتقال طلاب شاغل به تحصیل، از دوره سفیران هدایت به دوره بلندمدت و

بالعکس، با داشتن شرایط زیر پس از تأیید درخواست توسط شورای آموزش

استان و براساس جدول تطبیق دروس^(۲) امکان پذیر می‌باشد.

۱) فعال بودن پرونده تحصیلی؛

۲) کسب معدل ۱۵ به بالا از دروس گذرانده شده؛

۳) گذراندن موفقیت آمیز حداقل دو نیم‌سال (یک‌سال) و حداکثر شش

نیم‌سال (سه سال) از دوره مبدأ؛

۱. اعلام موافقت‌ها از طریق سامانه انجام می‌پذیرد.

۲. مطابق پیوست شماره ۲۸.

۴) موافقت مدرسه مبدأ و مقصد.

تبصره: طلاب انتقالی موظفند تمامی دروس دوره مقصد را که در دوره مبدأ نفاذ شده اند، طبق ضوابط دوره مقصد، بر اساس جدول تطبیق، بگذرانند.

ماده ۲۳۸: فارغ التحصیلان سطح دو سفیران هدایت، به منظور ادامه تحصیل در سطوح دو و سه عمومی حوزه و یا سطح دو رشته‌های تخصصی و یا سطح سه سفیران هدایت، می‌توانند نسبت به انتقال پرونده تحصیلی خود به آن دوره و یا مقطع آموزشی، بر اساس شرایط و ضوابط مربوطه اقدام نمایند.

ماده ۲۳۹: انتقال به مدارس متفرقه و خارج از برنامه مرکز مدیریت به منزله ترک تحصیل بوده و نمرات و سایر سوابق آموزش تولید شده در این مدارس در مدت مذکور کان لم یکن تلقی شده و در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل، طلبه موظف به شرکت مجدد در امتحانات، مطابق ضوابط مربوطه می‌باشد.

ماده ۲۴۰: انتقال طلبه از مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه خراسان و اصفهان و بالعکس فقط از طریق معاونت آموزش ستاد صورت می‌پذیرد.

ماده ۲۴۱: طلابی که پرونده آن‌ها به جهت موارد منع از تحصیل در شورای مربوطه مورد رسیدگی قرار می‌گیرد پس از اخذ مجوز ادامه تحصیل، حداقل به مدت یک سال مجاز به انتقال به خارج از استان نمی‌باشند.

تبصره: در صورت درخواست طلبه و موافقت مدیریت استانی مبدأ و مقصد، انتقال طلاب مذکور بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۴۲: انتقال اجباری طلاب مجاز نبوده و در صورت لزوم و پس از بررسی در شورای تصمیم‌گیرنده، همان شورا موظف به یافتن مدرسه جدید برای طلبه مذکور می‌باشد.

فصل سوم: میهمان

ماده ۲۴۳: اخذ درس به صورت میهمان، در صورت اضطرار و با موافقت مدیر مدرسه و مدیریت استان مبدأ و مقصد، در برخی از درس‌ها یا همه آن‌ها حداکثر در چهار نیم‌سال بلامانع می‌باشد. (۱)

تبصره ۱: میهمان شدن طلبه در یک مدرسه، مشروط به گذراندن حداقل یک نیم‌سال تمصیلی در مدرسه مبدأ می‌باشد.

تبصره ۲: طلبه میهمان، موظف به تمصیل مضوری و طبق ضوابط در تمام دروس انتفاعی مدرسه مبدأ و مقصد می‌باشد.

تبصره ۳: مجموع ساعات انتفاع دروس طلبه میهمان (در مدارس مبدأ و مقصد) نباید از سقف مجاز تجاوز کند.

تبصره ۴: افزد درس به صورت میهمان در سایر برنامه آموزشی موزه مانند برنامه آموزشی جاری و جدید مطابق مداول تطبیق‌سازی دروس، بلامانع است.

ماده ۲۴۴: طلبه موظف به انتخاب درس و حضور در کلاس و شرکت در امتحانات مدرسه مقصد مطابق آیین‌نامه آموزشی است.

ماده ۲۴۵: ثبت و نگهداری همه اسناد و اطلاعات آموزشی طلبه در سامانه، توسط مدرسه مقصد انجام می‌شود.

ماده ۲۴۶: طلبه میهمان موظف به رعایت همه قوانین مدرسه مقصد می‌باشد.

ماده ۲۴۷: بهره‌مندی طلبه میهمان از مزایا و خدمات حوزوی در همان مدرسه مبدأ استمرار می‌یابد.

فصل چهارم: منع و انصراف از تحصیل

الف) منع از تحصیل

ماده ۲۴۸: در موارد آموزشی ذیل طلبه از ادامه تحصیل منع می‌شود:

- ۱) حذف کلیه دروس یک نیم سال به دلیل غیبت؛
- ۲) غیبت در کلیه امتحانات دروس انتخابی یک نیم سال؛
- ۳) عدم قبولی در هیچ یک از دروس انتخابی در دو نیم سال متوالی یا سه نیم سال غیرمتوالی؛
- ۴) عدم رشد تحصیلی مناسب (عدم قبولی حداقل به مقدار ۱۵۰۰ ساعت در طول ۶ نیمسال)؛
- ۵) عدم حضور و ترک تحصیل بیش از یک نیم سال بدون اطلاع قبلی و بدون عذر موجه.

تبصره ۱: در صورت منع طلبه‌ای از تمصیل، ادامه تمصیل وی منوط به بررسی وضعیت

آموزشی او در شورای مربوطه و مطابق ضوابط مندرج در جدول ذیل می‌باشد:

موضوع	توضیحات و علت	مرجع تصمیم‌گیری	عنوان حکم صادره	ملاحظات
تحقق هر یک از موارد ۴ تا ۱	تحقق هر یک از موارد ۴ تا ۱	شورای مدرسه	حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه	شورا می‌تواند نسبت به صدور حکم مبنی بر «منع از تحصیل» و یا «اخذ تعهد مبنی بر ادامه تحصیل به شرط جبران عدم رشد تحصیلی تا حداکثر دو نیم سال دیگر» اقدام نماید و در صورت ادامه وضعیت «عدم رشد تحصیلی»، حکم «منع از تحصیل» برای طلبه صادر می‌شود.
تحقق مورد ۴	تحقق مورد ۴ بعد از اخذ تعهد کتبی و گذشت دو نیم سال دیگر	.	منع از تحصیل	
تحقق مورد ۵	عدم عذر موجه برای ترک تحصیل	-	منع از تحصیل	

تبصره ۲: در صورت تحقق هر یک از موارد مذکور مدیر مدرسه می‌تواند مسبب مورد طلبه را تا قبل از تعیین تکلیف ملزم به فعالیت‌های تمصیلی نماید و در صورت صدور مجوز ادامه تمصیل به فعالیت‌های درسی وی ترتیب اثر داده خواهد شد.

ماده ۲۴۹: در صورت تحقق هر یک از موارد منع موقت (مذکور در ماده ۲۴۸)، مدیر مدرسه موظف به تنظیم و ارائه گزارش به شورای مدرسه می‌باشد.

ماده ۲۵۰: در مواردی که عنوان حکم عبارت «حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه» ذکر شده است، مرجع رسیدگی کننده می‌تواند نسبت به صدور حکم مبنی بر «جواز ادامه تحصیل مشروط یا غیرمشروط و یا حکم منع از تحصیل» اقدام نماید.

تبصره: در صورت صدور حکم منع از تمصیل توسط شورای مدرسه، لازم است مکم صادره به تأیید معاونت آموزش استان برسد.

ب) انصراف از تحصیل

ماده ۲۵۱: انصراف از تحصیل فقط به درخواست خود طلبه صورت می‌پذیرد و هرگونه تقاضای انصراف از تحصیل باید به صورت کتبی به شورای مدرسه ارائه شود و پس از تأیید، انصراف قطعی خواهد شد.

ماده ۲۵۲: تحصیل همزمان طلاب سطح دو سفیران هدایت تا پیش از تکمیل مقطع مذکور، در مراکز غیرحوزوی مجاز نمی‌باشد و انصراف از تحصیل تلقی می‌شود. تبصره ۱: تمصیل همزمان پس از تکمیل سطح دو سفیران هدایت صرفاً بر اساس ضوابط و آیین‌نامه مربوطه و به شرط عدم تنافی با فعالیت‌های تبلیغی و یا عدم انتقال به سایر برنامه‌های آموزشی موزه (اعم از سطح سه سفیران، سطوح عالی موزه و رشته‌های تخصصی)، امکان پذیر می‌باشد.

تبصره ۲: در صورت انتقال از سطح دو سفیران به سطح یک بلند مدت و یا ادامه تمصیل فارغ‌التحصیلان سفیران در سطح سه سفیران هدایت و یا سایر برنامه‌های آموزشی موزه

اعم از سطوح عالی و یا مراکز تفصی، تمصیل همزمان در مراکز موزوی و دانشگاهی، تابع آیین نامه های مربوطه است.^(۱)

ماده ۲۵۳: هیچ واحد آموزشی و یا مدیریتی نمی تواند نسبت به اجبار طلبه به انصراف از تحصیل اقدام نماید.

ماده ۲۵۴: بازپس گیری تقاضای انصراف از تحصیل حداکثر تا یک ماه پس از تاریخ درخواست، بلا مانع است.

تبصره: در صورت درخواست بازگشت به تمصیل قبل از رسیدن غیبت ها به سقف مجاز، مدیر مدرسه می تواند نسبت به ادامه تمصیل تصمیم گیری نماید و در صورت تجاوز مدت مذکور از حد مجاز، مطابق شرایط مذکور در بند «ج» (بازگشت به تمصیل) در همین فصل اقدام می شود.

تبصره ۲: مدرسه موظف به اعلام انصراف طلبه به مدیریت استان می باشد.

ج) بازگشت به تحصیل

ماده ۲۵۵: تقاضای بازگشت به تحصیل در میان مقطع تحصیلی با رعایت شرایط ذیل در شورای مربوطه مورد بررسی قرار می گیرد:

- ۱) دارا بودن حداقل یک سال تحصیلی موفقیت آمیز قبل از انفصال؛
- ۲) برخورداری از رشد تحصیلی مناسب در سنوات تحصیلی قبل از انفصال (نداشتن هیچ یک از موارد منع از تحصیل)؛
- ۳) وجود انگیزه کافی برای بازگشت؛
- ۴) وجود عذر موجه برای انفصال؛
- ۵) نداشتن مشکل صیانتی؛
- ۶) نداشتن مشکل نظام وظیفه.

ماده ۲۵۶: تقاضای بازگشت به تحصیل پس از انفصال تا حداکثر چهار نیم سال تحصیلی در شورای مدرسه مطرح و حسب شرایط طلبه تصمیم گیری می شود.

ماده ۲۵۷: رأی نهایی طلاب دارای شرایط مذکور در ماده ۲۵۵، پس از قبولی طلبه در آزمون علمی صادر خواهد شد.

تبصره: «ارزیابی علمی» به صورت شفاهی و توسط معاونت آموزش مدیریت های استانی مطابق ضوابط ابلاغی برگزار می گردد.

ماده ۲۵۸: تقاضای بازگشت به تحصیل پس از انفصال پنج نیم سال تحصیلی به بالا با شرایط ذیل در شورای مدرسه و در صورت نداشتن شرایط ذیل در شورای آموزش استان بررسی و حسب شرایط طلبه تصمیم گیری می شود:

(۱) اشتغال به تبلیغ تمام وقت؛

(۲) تدریس در مراکز حوزوی؛

(۳) بیماری مانع از تحصیل (بیماری خود یا بیماری بستگان درجه اول).

ماده ۲۵۹: احکام باید به استناد مدارک معتبر و رسمی و همچنین پوشش دهنده تمام زمان انفصال صادر شود.

ماده ۲۶۰: در صورت حکم بازگشت به تحصیل در اثناء سال تحصیلی، در صورتی که مدت عدم حضور بیش از مجموع سقف مجاز غیبت و مرخصی باشد، مرجع تعیین جواز حضور طلبه در ادامه جلسات درس و یا امتحان، شورای رسیدگی کننده می باشد.

ماده ۲۶۱: در صورت صدور مجوز بازگشت به تحصیل و تحقق هر یک از موارد مذکور در ماده ۲۴۸ بعد از مجوز مربوطه، پرونده جهت رسیدگی به شورای آموزش استان ارجاع می شود.

ماده ۲۶۲: در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل، طلبه موظف به حضور منظم در کلاس و عمل مطابق با حکم شورا بوده و پس از گذشت یک سال در صورت

رشد تحصیلی مناسب و عمل به تعهدات آموزشی خود می‌تواند مطابق ضوابط درخواست انتقال به استانی دیگر داشته باشد.

تبصره: در صورت صدور مکم به انتقال و تغییر محل تمصیل، انتقال پس از هماهنگی‌های لازم با مدرسه و مرکز مدیریت استان مقصد توسط شورای صادر کننده مکم و با رعایت ضوابط انتقال صورت می‌پذیرد.

فصل پنجم: رسیدگی به امور تحصیلی طلاب

مقدمه:

در مواردی از آیین‌نامه‌های آموزشی، بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص وضعیت تحصیلی طلاب (مانند صدور حکم منع از تحصیل، بررسی درخواست‌های مربوط به مرخصی، انصراف و بازگشت به تحصیل طلاب) نیاز به تشکیل جلسات مشورتی و تخصصی دارد. از همین رو در ذیل آیین‌نامه‌های مربوط، نحوه رسیدگی به درخواست‌های طلاب ذکر شده است. لذا انتظار می‌رود مدیران مدارس علمیه و مدیریت‌های استانی، جهت تسهیل و تسریع در رسیدگی به امور تحصیلی طلاب، خصوصاً برخی از موارد خاص، مطابق آیین‌نامه‌های مربوطه، اقدام نمایند. در این فصل برخی از موارد مشترک در همه آیین‌نامه‌های تحصیلی، ارائه شده است تا ضمن تأکید بر رسیدگی به موقع و دقیق نسبت به وضعیت تحصیلی طلاب، مواردی که نیاز به توضیح بیشتر داشته است، ذکر گردیده است.

شوراها و کمیسیون‌های مرتبط با دستورالعمل رسیدگی به امور تحصیلی طلاب:

ماده ۲۶۳: برخی از درخواست‌های تحصیلی و آموزشی طلاب باید در شورای مدرسه و یا شورای آموزش مدرسه بررسی شود از همین رو تشکیل جلسات «شورای مدرسه» و «شورای آموزش استان» مطابق ضوابط و آیین‌نامه‌های ابلاغی، ضروری می‌باشد.

ماده ۲۶۴: تمام احکام صادره در خصوص امور تحصیلی طلاب، در شورای مدرسه، به معاونت آموزش استان ارسال می‌شود.

ماده ۲۶۵: جهت رسیدگی به امور تحصیلی طلاب در معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، کمیسیونی با حضور معاون آموزش حوزه‌های علمیه (به عنوان رئیس)، مدیر امور

تحصیلی، مدیرسنجش و پذیرش، ۲ نفر از کارشناسان آموزشی با تأیید معاون آموزش، تشکیل می‌گردد.

تبصره: مضمون سایر کارشناسان، مسب مورد با تأیید رییس کمیسیون، بدون حق رأی، بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۶۶: نظارت بر حسن اجرا و عملکرد در همه موضوعات تحصیلی طلاب برعهده مدیریت استان می‌باشد.

مراحل رسیدگی و صدور حکم در شورای مدرسه و شورای آموزش استان:

ماده ۲۶۷: مراجع تصمیم‌گیری در خصوص امور تحصیلی طلاب، به ترتیب شورای مدرسه، شورای آموزش استان و کمیسیون آموزش ستاد خواهند بود.

تبصره: کلیه موارد فراتر از شرح وظایف ذکر شده، پس از افذ گزارش از شورای مدرسه و شورای آموزش استان، در کمیسیون آموزش ستاد، بررسی فواید شد.

ماده ۲۶۸: مدت زمان گردش کار رسیدگی به یک پرونده و صدور حکم در شوراها و کمیسیون آموزش ستاد، نباید به گونه‌ای باشد که اصل موضوع پرونده را تحت الشعاع خود قرار دهد، در غیر این صورت مرجع تصمیم، مدیر استان می‌باشد.

ماده ۲۶۹: احکام صادره باید مطابق ضوابط و آیین نامه‌های ابلاغی باشد در غیر این صورت احکام صادره در شورای مربوطه باطل و رسیدگی به احکام ارجاعی به شورای مذکور، در مرجع بالاتر بررسی می‌گردد.

ماده ۲۷۰: احکام صادره حداکثر تا یک هفته پس از صدور، توسط شورای رسیدگی کننده به طلبه و واحدهای مربوطه ابلاغ می‌گردد و واحد مربوطه موظف است ظرف یک ماه پس از دریافت آن، نتیجه اقدامات خود را به شورای صادرکننده اعلام نماید.

ماده ۲۷۱: حکم صادره توسط هر یک از کمیسیون آموزش و یا شوراها برای شوراها، مجموعه‌ها و افراد تابعه لازم الاجرا است.

ماده ۲۷۲: طلبه می‌تواند حداکثر ظرف مدت ۵ روز از تاریخ دریافت حکم شورا، اعتراض خود را همراه مستندات به دبیر شورا جهت رسیدگی در شورا تسلیم کند.

ماده ۲۷۳: در صورت لزوم، شوراها موظف‌اند جهت تکمیل پرونده از واحدهای مربوطه استعلام لازم را انجام دهند.

ماده ۲۷۴: کلیه مدارک مربوط به امور تحصیلی طلاب، جزء اسناد محسوب شده و لازم است با رعایت مقررات، بایگانی و نگهداری شود.

ماده ۲۷۵: مسائلی که باید مطابق مصوبه ۹۹۸ شورای عالی حوزه‌های علمیه (آیین نامه انضباطی) پیگیری شود، صرفاً از طریق مفاد مصوبه مذکور اقدام می‌شود.

بخش پنجم تکمیل سطح و فرغ تحصیلی

فصل اول: تحقیق پایانی

تعریف

ماده ۲۷۶: «تحقیق پایانی»، درسی عملی و با ارزش ساعتی ۳۲ ساعت است که طلاب براساس مباحث ارائه شده در دوره آموزشی و در یکی از مسائل متناسب با محتوای دروس و کارکردهای دوره و براساس مراحل ذیل، نسبت به تدوین آن اقدام می‌نمایند.

مرحله اول: انتخاب درس «تحقیق پایانی»^(۱)

ماده ۲۷۷: طلاب با شرایط ذیل مجاز به انتخاب این درس و اخذ موضوع جهت نگارش «تحقیق پایانی» هستند:

۱. تدوین هرگونه دستورالعمل در خصوص درس «تحقیق پایانی»، توسط مدرسه، در صورتی که با ضوابط ابلاغی ستاد تداخل و یا تعارض نداشته باشد، بلامانع می‌باشد.

۱) گذراندن موفقیت آمیز حداقل ۳۰۰۰ ساعت از دروس دوره؛

۲) گذراندن موفقیت آمیز درس مهارت‌های پژوهشی؛

۳) فعال بودن پرونده تحصیلی.

ماده ۲۷۸: هر موضوع «تحقیق پایانی» تنها به یک طلبه اختصاص دارد و انجام یک موضوع به صورت مشترک مجاز نمی‌باشد.

ماده ۲۷۹: در صورتی که طلبه‌ای دارای کتاب علمی و یا حداقل ۲ مقاله علمی منتشر شده باشد، در صورت تأیید گروه علمی- تربیتی مدرسه، پذیرفته و جهت تعیین نمره، مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

ماده ۲۸۰: ثبت انتخاب درس تحقیق پایانی در سامانه پس از تصویب موضوع و استاد راهنما خواهد بود.

ماده ۲۸۱: در صورت انتقال طلبه از مدرسه در حین تصویب و یا تدوین «تحقیق پایانی»، ادامه مراحل تحقیق پایانی در مدرسه مقصد دنبال خواهد شد.

تبصره ۱: ارائه گزارش وضعیت «تمقیق پایانی»، برای طلابی که دارای شرایط فوق هستند، توسط مدرسه مبدأ در هنگام انتقالی ضروری می‌باشد.

تبصره ۲: در صورت انتقال طلبه و عدم دسترسی به استاد راهنمای مدرسه مبدأ، طلبه می‌تواند با همکاری و تصویب نهایی گروه علمی - تربیتی مدرسه مقصد نسبت به تغییر استاد راهنما (با هماهنگی و اطلاع رسانی به مدرسه مبدأ و استاد مربوطه) اقدام نماید.

مرحله دوم: انتخاب موضوع، استاد راهنما و تدوین طرح

گام اول: تعیین و تصویب موضوع تحقیق و استاد راهنما

ماده ۲۸۲: طلاب واجد شرایط انتخاب درس «تحقیق پایانی»، می‌توانند طبق دستورالعمل اجرایی معاونت پژوهش، موضوع و استاد راهنمای مربوطه را انتخاب و به معاون پژوهش مدرسه خود، جهت ارائه به گروه علمی- تربیتی پیشنهاد نمایند.

ماده ۲۸۳: تصویب موضوع «تحقیق پایانی»، بر عهده گروه علمی- تربیتی مدرسه می‌باشد.

ماده ۲۸۴: تحقیق پایانی سفیران هدایت، در یکی از موضوعات مرتبط با حوزه دانشی تبلیغ می‌باشد.

ماده ۲۸۵: در صورت عدم تأیید موضوعات ارائه شده توسط گروه علمی- تربیتی، طلبه موظف است حداکثر ظرف دو هفته نسبت به پیشنهاد موضوع جدید اقدام نمایند.

تبصره ۱: در صورت عدم علاقه طلبه به موضوع انتخابی، تغییر یا الزام به موضوع تمقیق پایانی بر عهده گروه علمی- تربیتی خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که به هر دلیل، عدم توانمندی طلبه در ارائه موضوع امر از گردد، گروه علمی- تربیتی می‌تواند خود نسبت به تعیین موضوع اقدام نماید.

ماده ۲۸۶: بررسی و تأیید اولیه موضوع و شرایط استاد راهنمای پیشنهادی بر عهده معاونت پژوهش مدرسه می‌باشد.

ماده ۲۸۷: اساتید برخوردار از شرایط ذیل می‌توانند استاد راهنمای تحقیق پایانی باشند:

۱) حداقل مدرک سطح سه علمی حوزوی یا کارشناسی ارشد در رشته‌های مرتبط با علوم حوزوی؛

۲) سابقه فعالیت‌های پژوهشی؛^(۱)

۳) حکم تدریس.

تبصره: در فصول اساتیدی که فاقد مدرک موزوی سطح سه هستند، به شرط داشتن مجوز

تدریس حداقل سطح یک و یا سطح دو سفیران هدایت و دیگر شرایط فوق، بهره‌مندی از

آن‌ها جهت تمقیقات پایانی سطح یک و سفیران هدایت بلامانع می‌باشد.

۱. فرم مربوط به سابقه پژوهشی و شرایط مربوط به آن در دستورالعمل اجرایی تحقیق پایانی معاونت پژوهش ذکر شده است.

ماده ۲۸۸: استاد راهنما، مشاوره و راهنمایی طلبه در موارد ذیل را برعهده دارد:

- ۱) راهنمایی برای نوشتن طرح تحقیق؛
- ۲) معرفی منابع مناسب با موضوع تحقیق؛
- ۳) ارائه مشورت علمی در نگارش تحقیق؛
- ۴) نظارت بر پیشرفت کار تحقیقی؛
- ۵) کمک برای تدوین و تهیه گزارش تحقیق پایانی.
- ۶) شرکت در جلسه دفاعیه^(۱).

ماده ۲۸۹: هر استاد راهنما به صورت هم‌زمان مجاز به راهنمایی حداکثر ۱۰ تحقیق پایانی می‌باشد که نظارت بر آن برعهده معاونت پژوهش مدرسه است.

ماده ۲۹۰: اخذ موافقت اولیه استاد راهنما جهت معرفی به گروه علمی - تربیتی مدرسه بر عهده طلبه می‌باشد.

ماده ۲۹۱: تأیید نهایی اساتید پیشنهادی از سوی طلبه، پس از بررسی و تأیید معاونت پژوهش مدرسه، برعهده گروه علمی - تربیتی است.

تبصره: گروه علمی - تربیتی می‌تواند لیست اولیه‌ای از اساتید مورد تأیید خود را جهت تسهیل و تسریع در فرآیند تدوین «تمقیق پایانی» با پیشنهاد معاونت پژوهش مدرسه اعلام نماید.

ماده ۲۹۲: در صورت عدم تأیید استاد راهنمای پیشنهادی طلبه توسط گروه علمی - تربیتی، طلبه موظف است حداکثر ظرف مدت دو هفته نسبت به معرفی استاد راهنمای جدید به گروه علمی - تربیتی مدرسه اقدام نماید.

تبصره: در صورت عدم تصویب درخواست مجدد طلبه، گروه علمی - تربیتی با همکاری معاونت پژوهش مدرسه نسبت به تعیین و تصویب استاد راهنما برای «تمقیق پایانی» اقدام می‌نماید.

۱ ضوابط و شرایط جلسه دفاعیه طبق دستورالعمل اجرایی تحقیق پایانی معاونت پژوهش می‌باشد.

گام دوم: تدوین و تصویب طرح تحقیق

ماده ۲۹۳: پس از تصویب موضوع و تأیید استاد راهنما، طلبه نسبت به تدوین طرح تحقیق مطابق دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش اقدام می‌نماید.

ماده ۲۹۴: طرح تحقیق، باید با مشورت و تأیید استاد راهنما، تدوین و پس از تأیید معاونت پژوهش مدرسه، به تأیید نهایی گروه علمی- تربیتی مدرسه برسد.

تبصره: در صورت نیاز به اصلاح طرح تمقیق، طلبه موظف است با همکاری استاد راهنمای خود، ظرف مدت یک هفته نسبت به اصلاح و ارائه مجدد طرح اقدام نماید.

ماده ۲۹۵: مجوز تدوین «تحقیق پایانی»، پس از تأیید و تصویب طرح تحقیق، توسط معاون پژوهش مدرسه صادر می‌گردد.

مرحله سوم: تدوین «تحقیق پایانی»

ماده ۲۹۶: طلبه پس از صدور مجوز تدوین «تحقیق پایانی»، مطابق طرح تحقیق و با راهنمایی و مشورت استاد راهنمای خود و بر اساس شرایط، ضوابط و دستورالعمل‌های ابلاغی، نسبت به تدوین «تحقیق پایانی»، اقدام می‌کند.

ماده ۲۹۷: رعایت ملاک‌ها و شاخص‌های تدوین تحقیق پایانی بر اساس دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، ضروری می‌باشد.

ماده ۲۹۸: دریافت تحقیق پایانی به صورت فایل یا جزوه و ... بر اساس نظر معاونت پژوهش مدرسه می‌باشد.

ماده ۲۹۹: ارائه گزارش‌های پیشرفت تدوین «تحقیق پایانی» از زمان صدور حکم و مجوز تدوین، به صورت هردوماه یک بار ضروری می‌باشد.

ماده ۳۰۰: گزارش‌های پیشرفت کار پس از تأیید استاد راهنمای «تحقیق پایانی»، به معاونت پژوهش تحویل داده می‌شود.

ماده ۳۰۱: در صورتی که گزارشات در موعدهای مقرر ارائه نگردد، تصمیم‌گیری در خصوص ارائه مهلت بیشتر، تعیین و اعمال جرائمی مانند کسر نمره و ... (تا حداکثر ۲ نمره) برعهده معاون پژوهش مدرسه می‌باشد.

مرحله چهارم: ارائه «تحقیق پایانی»

ماده ۳۰۲: پس از تدوین «تحقیق پایانی» و تأیید استاد راهنما، طلبه موظف است درخواست بررسی و ارزیابی «تحقیق پایانی» را به همراه نسخه نهایی «تحقیق پایانی» و تأییدیه استاد راهنما، به معاونت پژوهش مدرسه ارائه دهد.

ماده ۳۰۳: معاونت پژوهش مدرسه، پس از بررسی نسخه نهایی «تحقیق پایانی» و در صورت تأیید مطابقت آن با طرح تحقیق، نسبت به ارزیابی آن مطابق ضوابط، اقدام می‌نماید.

ماده ۳۰۴: در صورت عدم ارائه «تحقیق پایانی» در مدت زمان تدوین، بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص تمدید زمان برعهده گروه علمی- تربیتی است.

ماده ۳۰۵: در صورت عدم ارائه «تحقیق پایانی» در مدت زمان تدوین و پس از تمدید آن توسط گروه علمی- تربیتی، کل موضوع و فرآیند «تحقیق پایانی»، ملغی شده و ضمن درج نمره صفر برای طلبه در این درس، طلبه موظف است کل فرآیند «تحقیق پایانی» را از ابتدا در همان موضوع و یا موضوعی دیگری نماید.

ماده ۳۰۶: معاونت پژوهش مدرسه در صورت تأیید شورای مدرسه می‌تواند نسبت به برگزاری جلسه دفاعیه برای تحقیق‌های پایانی براساس دستورالعمل‌های اجرایی معاونت پژوهش حوزه در این خصوص اقدام نماید.

الف) ارکان ارزیابی و نحوه ارزشیابی «تحقیق پایانی»

ماده ۳۰۷: «تحقیق پایانی» براساس ضوابط و ملاک‌های ارزیابی تحقیق، توسط استاد ارزیاب (غیر از استاد راهنما) مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

تبصره ۱: تعیین استاد ارزیاب (غیر از استاد راهنما) بر عهده گروه علمی- تربیتی می‌باشد.

تبصره ۲: شرایط استاد ارزیاب همانند شرایط استاد راهنمای تمقیق پایانی می‌باشد.

ماده ۳۰۸: امتیازات توسط معاون پژوهش مدرسه در فرم مندرج در دستورالعمل تحقیق

پایانی معاونت پژوهش وارد و جهت ثبت در سامانه به معاونت آموزش مدرسه ارسال می‌کند.

ماده ۳۰۹: نحوه نمره دهی به «تحقیق پایانی» مطابق جدول مندرج در دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش می‌باشد.

ب) نحوه ثبت نمرات

ماده ۳۱۰: حداقل نمره قبولی برای درس «تحقیق پایانی» ۱۴ می‌باشد.

ماده ۳۱۱: در صورت عدم قبولی در «تحقیق پایانی»، لزوم اصلاح و یا الزام به انتخاب موضوع جدید، فقط برای یک بار دیگر، حداکثر یک ماه فرصت داده خواهد شد.

ماده ۳۱۲: در صورتی که تحقیق پایانی در مرحله دوم نیز مردود اعلام شود، تصمیم‌گیری نهایی در خصوص وضعیت طلبه، بر عهده شورای مدرسه خواهد بود.

ماده ۳۱۳: نمرات نهایی توسط معاونت پژوهش مدرسه جهت درج در سامانه به معاونت آموزش مدرسه ارسال می‌گردد.

ماده ۳۱۴: کل زمان فرآیند «تحقیق پایانی»، از مجموع زمان مجاز دوره تحصیلی مطابق با آیین‌نامه آموزشی نباید بیشتر شود.

فصل دوم: فارغ التحصیلی و ادامه تحصیل

ماده ۳۱۵: طلاب سطح دو سفیران هدایت در صورت گذراندن کلیه دروس مصوب خود و کسب حداقل معدل ۱۴ در آن سطح، فارغ التحصیل محسوب شده و پس از ارائه گواهی صدور مدرک از معاونت تبلیغ حوزه‌های علمیه، می‌توانند نسبت به دریافت مدرک تحصیلی خود اقدام نمایند.

ماده ۳۱۶: به فارغ التحصیلان سطح دو سفیران هدایت، مدرک علمی سطح دو حوزه‌های علمیه با عنوان «تبلیغ و معارف اسلامی» اعطاء می‌گردد.

ماده ۳۱۷: فارغ التحصیلان سطح دو سفیران هدایت، می‌توانند نسبت به ادامه تحصیل در حوزه‌های علمیه اقدام نمایند.

ماده ۳۱۸: ادامه تحصیل فارغ التحصیلان سطح دو سفیران هدایت (به منظور ارتقاء سطح علمی و مهارتی) در سطح سه سفیران هدایت منوط به قبولی در مراحل سنجش و پذیرش بلا مانع می‌باشد.

ماده ۳۱۹: فارغ التحصیلان سطح دو سفیران هدایت، با داشتن شرایط زیر می‌توانند در سطح دو عمومی یا تخصصی و سپس سطوح بالاتر حوزه‌های علمیه ادامه تحصیل دهند و دانش نامه (مدرک) مربوطه را دریافت نمایند:

(۱) داشتن معدل کل ۱۵ به بالا از دوره سفیران هدایت؛

(۲) داشتن شرایط برنامه مقصد؛

(۳) موافقت مدرسه سفیران هدایت جهت ادامه تحصیل؛

(۴) قبولی در امتحان جامع شفاهی؛

(۵) تعیین وضعیت تبلیغی خود و تأیید آن از سوی معاونت تبلیغ؛

تبصره: طلابی که سطح سه سفیران هدایت را به پایان رسانده باشند برای ادامه تحصیل در سطوح عالی از بند ۴ شرایط معاف می‌باشند.

ماده ۳۲۰: فارغ التحصیلان سطح دو سفیران هدایت می‌توانند ادامه تحصیل خود را به

صورت حضوری (در قم یا شهرستان‌ها)، در حین گذراندن تعهد تبلیغی، به شرط عدم منافات با فعالیت‌های تبلیغی انجام دهند و در صورت تنافی، ادامه تحصیل آن‌ها به صورت غیرحضوری خواهد بود.

تبصره: بررسی تنافی و یا عدم تنافی تمصیل مضموری با فعالیت‌های تبلیغی طلاب، بر عهده معاونت تبلیغ می‌باشد.

ماده ۳۲۱: فارغ التحصیلان دارای معدل کل ۱۸ به بالا از دوره سفیران هدایت، می‌توانند مدت تعهد تبلیغی خود را پس از اتمام سطح ۲ عمومی یا گرایش (رشته‌های تخصصی) انجام دهند و کسانی که در سطح ۲ عمومی یا گرایشی، معدل ۱۶ به بالا کسب کنند، و یا در سطح سه عمومی و یا تخصصی قبول شوند، می‌توانند دوره تعهد تبلیغی را حداکثر پس از اتمام سطح ۳ انجام دهند.

تبصره: در صورت اشتغال طلبه به تمصیل در سطح سه سفیران هدایت، انجام تعهد تبلیغی به پس از پایان تمصیل در این سطح موکول می‌شود.

ماده ۳۲۲: کسانی که در سطح چهار عمومی و یا یکی از رشته‌های تخصصی مشغول به تحصیل می‌شوند، می‌توانند با نظارت معاونت تبلیغ در زمینه‌های مورد نیاز آن معاونت در حوزه‌های تبلیغی به منظور گذراندن تعهد تبلیغی به کارگیری شوند.

فصل سوم: تعهد تبلیغی

ماده ۳۲۳: طلاب سفیران هدایت، متعهد به گذراندن ۵ سال تبلیغ در مناطق مورد نیاز و کمتر توسعه یافته می‌باشند.

تبصره: تقلیل سنوات تبلیغی در برقی از مناطق کشور، مطابق نظر معاونت تبلیغ موزه‌های علمی، تا سه سال، بلامانع می‌باشد.

ماده ۳۲۴: تعیین وضعیت تبلیغی (اعم از ارائه گواهی اشتغال به تبلیغ، درخواست برای تأخیر در انجام تعهد تبلیغی در صورت داشتن شرایط لازم و ...) برای طلاب سفیران هدایت بلافاصله پس از اتمام دروس آموزشی خود، ضروری می‌باشد.

ماده ۳۲۵: در صورت تأیید موضوع تحقیق پایانی و باقی ماندن حداکثر ۲۰۰ ساعت درسی، اعزام طلبه به مناطق تبلیغی جهت انجام تعهد تبلیغی (به صورت روحانی مستقر) بلامانع می‌باشد.

تبصره ۱: طلبه موظف است، دروس باقیمانده را حداکثر در سال تمصیلی بعد به صورت غیرمضوری، به اتمام برساند.

تبصره ۲: ارائه تعهد از سوی طلبه و درج در گواهی اعزام، برای طلاب مذکور، ضروری است.

ماده ۳۲۶: برنامه‌ریزی و نظارت در خصوص فعالیت‌های مربوط به تعهد تبلیغی و همچنین تعیین وضعیت تبلیغی طلاب سفیران هدایت برعهده معاونت تبلیغ است.

ماده ۳۲۷: محاسبه فعالیت‌های تبلیغی طلاب در ایام تعطیل و مرخصی حین تحصیل در کلیه مقاطع تحصیلی، با نظر معاونت تبلیغ بلامانع می‌باشد.

فصل چهارم: دستورالعمل نحوه انجام فعالیت‌های تبلیغی^(۱)

تشکیل پرونده تبلیغی

ماده ۳۲۸: طلاب سفیران هدایت پس از اتمام سال اول تحصیلی و گذراندن حداقل ۵۰۰ ساعت درسی می‌توانند نسبت به تشکیل پرونده تبلیغی اقدام نمایند.

ماده ۳۲۹: مراحل ذیل جهت تشکیل پرونده تبلیغی انجام می‌شود:

(۱) ارائه مدارک و تشکیل فرم‌های مربوطه؛

(۲) قبولی در مصاحبه تبلیغی.

ماده ۳۳۰: طلاب سفیران هدایت براساس توانمندی‌های آن‌ها که در مصاحبه تبلیغی

احراز می‌گردد، مطابق جدول ذیل رتبه بندی می‌شوند:

ردیف	عنوان سطح	عنوان رتبه	سوابق تحصیلی مورد نیاز	گستره فعالیت
۱	سطح مقدماتی	مربی یار	حداقل ۵۰۰ ساعت درسی	تصحیح قرائت نماز و آموزش روخوانی و روان خوانی قرآن کریم
۲		مربی	حداقل ۱۰۰۰ ساعت درسی	فعالیت‌های فوق و تجوید قرآن و بیان احکام اولیه نماز
۳		مبلغ یار	حداقل ۱۵۰۰ ساعت درسی	فعالیت‌های فوق، بیان احادیث اخلاقی و سخنرانی‌های کوتاه، بیان احکام، برگزاری جلسات ادعیه و انجام فعالیت‌های فرهنگی، تشکیل گروه‌های سرود و توانشیح، همکاری با تشکل‌های مذهبی
۴	سطح عمومی	مبلغ سطح یک	حداقل ۲۰۰۰ ساعت درسی	فعالیت‌های فوق و سخنرانی عمومی و اداره کلاس‌های قرآن و احکام، عقاید در مساجد و کانون‌های فرهنگی
۵		مبلغ سطح دو	فارغ التحصیلی از سفیران هدایت	فعالیت‌های فوق و اداره جلسات پرسش و پاسخ، مدیریت فرهنگی و جذب جوانان، ارائه ی مشاوره

۱. این دستورالعمل توسط معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه و در راستای وظایف محوله در خصوص امور سفیران هدایت به آن معاونت تدوین و پس از تأیید مدیر محترم حوزه‌های علمیه (طی نامه شماره: ۴۸۰۰۲/۱۶ مورخ: ۲۷/۱۱/۱۳۹۸) ابلاغ گردیده است و ذکر این دستورالعمل در این آیین‌نامه جهت تسریع در دسترسی طلاب سفیران هدایت به آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها بوده است.

تبصره ۱: جهت افزد رتبه تبلیغی در یکی از سطوح عمومی تبلیغ، تلبس به لباس مقدس (رومانیت، ضروری می‌باشد).

تبصره ۲: تلبس به لباس مقدس (رومانیت، پس از افزد میموز (بر اساس فرآیند و ضوابط مربوطه) مجاز خواهد بود.

ماده ۳۳۱: در صورت داشتن پرونده تبلیغی و تقاضای ارتقاء رتبه، انجام مصاحبه مجدد بر اساس رتبه تقاضا شده، ضروری خواهد بود.

ماده ۳۳۲: تشکیل پرونده تبلیغی و برنامه‌ریزی برای انجام مصاحبه، توسط معاون تبلیغ مدرسه انجام می‌شود.

ماده ۳۳۳: انجام مصاحبه تبلیغی توسط اساتید مورد تأیید معاونت تبلیغ حوزه‌های علمیه و براساس دستورالعمل آن معاونت خواهد بود.

انجام فعالیت تبلیغی

ماده ۳۳۴: طلاب سفیران هدایت پس از تشکیل پرونده تبلیغی می‌توانند مطابق شرح وظایف^(۱) مرتبط با هر رتبه نسبت به انجام فعالیت تبلیغی اقدام نمایند.

ماده ۳۳۵: فعالیت تبلیغی در حین تحصیل برای طلاب دارای رتبه «مربی یار» و یا «مربی» در شهر قم و یا شهرستان محل تحصیل، به ازای هر هفت جلسه فعالیت تبلیغی (اعم از برگزاری جلسات قرآنی، مسابقات فرهنگی-تبلیغی)، یک روز، و برای سایر رتبه‌ها به ازای هر پنج جلسه یک روز، محاسبه می‌گردد.

ماده ۳۳۶: اقامه نماز جماعت در مدارس، مساجد و ... در حین تحصیل برای طلاب در همه رتبه‌های تبلیغی در شهر قم و یا شهرستان محل تحصیل، به ازای هر هفت وعده نماز، یک روز، محاسبه می‌گردد.

ماده ۳۳۷: فعالیت تبلیغی در مناسبت‌ها و ایام تبلیغی (مانند: رمضان، محرم، صفر، فاطمیه، دهه فجر، نوروز، تابستان) و اعزام به مناطق تبلیغی، برای طلاب دارای رتبه تبلیغی «مربی یار» و یا «مربی» به ازای هر سی روز سابقه تبلیغی،

۱. شرح وظایف مبلغان بر اساس طرح‌های مختلف تبلیغی و انواع آن‌ها متفاوت بوده و مطابق دستورالعمل‌های معاونت تبلیغ خواهد بود.

بیست روز محاسبه و برای برای طلاب دارای رتبه تبلیغی «مبلغ سطح یک» و بالاتر، به صورت کامل محاسبه می‌گردد.

ماده ۳۳۸: انجام فعالیت تبلیغی در فضای مجازی براساس شاخص‌های معاونت تبلیغ بوده و حداکثر گذراندن تعهد تبلیغی در فضای مجازی یک سال خواهد بود.

تبصره: شورای امور فارغ‌التحصیلان مجتمع تبلیغ می‌تواند در موارد خاص، سقف تعهد تبلیغی فرد در فضای مجازی را افزایش دهد.

ماده ۳۳۹: تدریس در واحدهای آموزشی حوزوی به ازای هر چهار ساعت تدریس، یک روز سابقه تبلیغی محاسبه خواهد شد.

ماده ۳۴۰: فعالیت تبلیغی در مناطق محروم براساس جدول ذیل محاسبه خواهد شد:

ردیف	عنوان	تعهد تبلیغی
۱	مناطق محروم یا ضریب ۹	۳ سال
۲	مناطق محروم یا ضریب ۸	۳ سال و شش ماه
۳	مناطق محروم یا ضریب ۷	۴ سال
۴	مناطق محروم یا ضریب ۶	۴ سال و شش ماه

تبصره ۱: انجام فعالیت تبلیغی در مناطق دارای جمعیت فرقه ای (مشترک) با حداقل جمعیت ۲۰ درصد، به ازای هر دو ماه تبلیغ، سه ماه محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲: انجام فعالیت تبلیغی در مناطق آسیب فیز فرهنگی یا اجتماعی، با تشفیص معاونت تبلیغ، به ازای هر دو ماه تبلیغ، سه ماه محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳: حداقل زمان تبلیغ برای فارغ‌التحصیلان سفیران هدایت، سه سال می‌باشد.

تبصره ۴: با توجه به متغیر بودن مناطق فرقه‌ای و یا مبروم، فهرست مناطق در هر سال توسط معاونت تبلیغ ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۵: کسر سنوات تبلیغی در سایر موارد، با تشفیص معاونت تبلیغ بلامانع خواهد بود.

ماده ۳۴۱: در صورت اعزام به مناطق تبلیغی از طرف یکی از نهادها و سازمان‌های اعزام کننده مبلغ، مدت حضور در دوره‌های آموزشی مهارتی و ... (اعم

از بدو خدمت و یا ضمن خدمت) که از طرف نهاد اعزام کننده برگزار می‌گردد، جزء سوابق تبلیغی محاسبه خواهد شد.

ماده ۳۴۲: تأخیر در انجام تعهد تبلیغی صرفاً براساس شرایط و ضوابط مربوطه^(۱) می‌باشد.

تبصره: در موارد فاص تاخیر و یا انفصال در انجام تعهد تبلیغی با تأیید معاونت تبلیغ موزه‌های علمیه بلامانع خواهد بود.

ماده ۳۴۳: تعهد تبلیغی دانش‌آموختگان سفیران هدایت که در حال تحصیل در سطح چهار حوزه‌های علمیه هستند (اعم از تخصصی و یا عمومی) در یکی از موضوعات آموزشی، پژوهشی، مدیریتی و یا تبلیغی و به تشخیص معاونت تبلیغ و براساس توانمندی، نیاز و ضرورت، انجام خواهد شد.

ماده ۳۴۴: نحوه ادامه تحصیل دانش‌آموختگان سفیران هدایت براساس شرایط و ضوابط مربوطه^(۲) می‌باشد.

نظارت بر فعالیت‌های تبلیغی

ماده ۳۴۵: طلاب سفیران هدایت، پس از پایان دروس مصوب و فارغ‌التحصیلی، ضرورت دارد نسبت به تعیین وضعیت تبلیغی خود مطابق ضوابط مربوطه اقدام نمایند. تبصره: تعیین وضعیت تبلیغی بر عهده معاونت تبلیغ خواهد بود.

ماده ۳۴۶: نظارت بر فعالیت‌های تبلیغی در حین تحصیل و بعد از فارغ‌التحصیلی بر عهده امور فارغ‌التحصیلان مجتمع تبلیغ خواهد بود.

ماده ۳۴۷: گزارش فعالیت تبلیغی پس از درج در فرم‌های مربوطه و تأیید معاون تبلیغ شهرستان و استان مربوطه، توسط امور فارغ‌التحصیلان مجتمع تبلیغ بررسی، محاسبه و ثبت خواهد شد.

تبصره: ثبت فعالیت‌های تبلیغی از طریق سامانه سماوات خواهد بود.

۱. مندرج در ماده ۳۲۱، فصل دوم همین بخش از آیین‌نامه.

۲. مندرج در فصل سوم همین بخش از آیین‌نامه.

بخش هشتم: پیوست ها

پیوست ۱: شرایط نظام وظیفه

نکات قابل توجه در خصوص شرایط نظام وظیفه:

۱) افرادی که قبل از سن مشمولیت (۱۸ سالگی) در مقطع یازدهم یا پیش دانشگاهی فارغ التحصیل شده‌اند، ظرف مدت ۶ ماه از زمان ورود به سن مشمولیت مجاز به ثبت نام در حوزه می‌باشند.

۲) محاسبه وضعیت سنی نظام وظیفه دانش‌آموزان مدارس شبانه و یا آموزش از راه دور همانند دانش‌آموزان روزانه محاسبه می‌گردد.

۳) با توجه به این که تحصیل هم زمان در حوزه و دانشگاه، مغایر با قوانین سازمان وظیفه عمومی می‌باشد لذا فرد موظف است در صورت پذیرش در حوزه علمیه پس از طی مراحل پذیرش و گزینش، اصل مدرک فارغ التحصیلی و یا انصراف رسمی خود را ارائه نماید. در غیر این صورت پذیرش آنان ملغی خواهد شد.

۴) کلیه فارغ‌التحصیلان و یا کسانی که قصد انصراف از دانشگاه را دارند، در صورتی مجاز به پذیرش می‌باشند که از تاریخ فارغ‌التحصیلی یا انصراف آنان بیش از یک سال نگذشته باشد.

۵) مطابق با قانون نظام وظیفه ترخیص سربازان حین خدمت، فارغ‌التحصیل مقطع دیپلم و بالاتر، به شرط نداشتن غیبت اولیه و همچنین رعایت شرط سنی برای تحصیل در حوزه‌های علمیه امکان‌پذیر می‌باشد.

۶) افراد دارای برگه آماده به خدمت «بدون غیبت و اضافه خدمت» که تاریخ اعزام آن‌ها بعد از شروع سال تحصیلی باشد، مجاز به ثبت نام می‌باشند.

۷) افرادی که در دوران تحصیل در مقطع دیپلم یا دانشگاه، از تحصیل انصراف داده‌اند و مجدداً مشغول به تحصیل شده‌اند، اگر برای ورود به حوزه مجدداً از تحصیل انصراف دهند، نیازمند ارائه پایان خدمت و یا معافیت دائم هستند.

۸) افرادی که به دلایلی مانند مشروط شدن، از دانشگاه اخراج شده‌اند برای ورود به حوزه نیاز به ارائه پایان خدمت و یا معافیت دائم دارند.

۹) افرادی که از حداکثری سنوات تحصیل خود (سنوات ارفاقی) استفاده کرده‌اند نیاز به ارائه پایان خدمت و یا معافیت دائم دارند.

پیوست ۲: دستورالعمل اجرایی مشاوره

مقدمه

مشاوره در حال حاضر یکی از روش‌های مهم و قابل توجه در دستیابی به اطلاعات است. از طریق مشاوره می‌توان اطلاعات منحصر به فرد تخصصی و مطالب جالب مستندی را که به راحتی به دست نمی‌آیند جمع‌آوری کرد. با توجه به اهمیت جذب نیروهای شایسته از نظر توانایی‌های علمی، اخلاقی و روان‌شناختی در حوزه علمیه، آزمون روانی و مشاوره با دستورالعمل و فرآیند مشخص از افراد پذیرش شده در آزمون کتبی ورودی انجام می‌پذیرد.

مرحله اول مشاوره: آزمون‌های روان‌شناختی

آزمون‌های روان‌شناختی (جهت سنجش شخصیت، سلامت روان، هوش و توانمندی‌های فردی):

در این بخش برای ورودی‌های سیکل (پایین‌تر از ۱۶ سال) تست نئو(فرم کوتاه) و برای ورودی‌های دیپلم و بالاتر تست کتل یا تست شخصیت بومی حوزه اخذ می‌شود.

مرحله دوم مشاوره: مصاحبه روان‌شناختی

در این مرحله خصوصیات شخصیتی، سلامت روان، هوش و توانمندی‌های فردی بررسی می‌شود.

مهم‌ترین موضوعات کلیدی در مصاحبه روان‌شناختی عبارتند از:

(۱) سلامت روان که شامل: اضطراب، افسردگی، وسواس، خشم و پرخاشگری،
دو قطبی، اختلال شخصیت و سایکوز(میزان تأثیرگذاری هر کدام از
مؤلفه‌های فوق برای پذیرش به تشخیص مصاحبه‌گرمی باشد)؛

(۲) معنویت و دینداری؛

(۳) انگیزه و هدفمندی؛

(۴) توانایی‌های شناختی؛

(۵) پایداری هیجانی / عاطفه؛

- ۶) وظیفه‌شناسی؛
- ۷) درونگرایی / برونگرایی؛
- ۸) هوش و حافظه؛
- ۹) انسجام فکری؛
- ۱۰) پشتکار / تلاش؛
- ۱۱) انرژی روانی / سرزندگی؛
- ۱۲) انعطاف پذیری؛
- ۱۳) خلاقیت؛
- ۱۴) هوش اجتماعی؛
- ۱۵) عزت نفس / اعتماد به نفس.

همچنین طرز رفتار فرد در مشاوره (شامل کلیه حرکات و سکنات فرد اعم از نوع صحبت، نوع نشستن، نوع نگاه کردن، ورود و خروج فرد به اتاق مشاوره، طرز بیان، تن صدا، نوع لباس و رنگ آن و ...) دارای اهمیت است و باید مورد بررسی قرار گیرد.

نتیجه:

نظر استاد مشاور در فرم ذیل درج می‌گردد:

شماره پرونده مصاحبه: _____

فرم مصاحبه (مشاوره)

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
معاونت تدریس و تربیت
مدیریت مشاوره و خانواده

سبک دبیرم عالی بلندمدت سفیران‌هدایت

کد داوطلب: _____

نام: _____ نام خانوادگی: _____ شماره ملی: _____ استان: _____

شهرستان: _____ تاریخ: _____ / _____ / ۱۳_____

✓ لطفاً نظرات خود را در جدول یا فرم مشخص نمایید.

ردیف	عنوان	عالی (۹-۱۰)	خوب (۷-۸)	متوسط (۴-۶)	ضعیف (۰-۳)
۱	میزان انگیزه ورود به حوزه (هدفمندی، آینده نگری، علاقه، توفندی و...)				
۲	توانایی های شناختی (هوش کلامی و عددی، توانایی درک مسئله، توانایی تجزیه و تحلیل و استدلال در قضاوت های اخلاقی، توانایی ارزیابی و مقایسه گزینه ها، احساس توانمندی در تفکر و علم آموزی)				
۳	ویژگیه شناسی (در ارزش ها، در اجرای اهداف، در برنامه ها، روش ها، پیشکار در کارهای طولانی مدت، توجه به جزئیات، نظم و پاکیزگی)				
۴	انعطاف پذیری (کنار آمدن با شرایط سخت، توانایی درک افکار و احساسات دیگران، سازگاری با اترقیان، بختناپذیری، کثی نگری، علاقه به تحلی)				
۵	وضعیت عاطفی (تجربه عمیق احساسات، نیاز به ارتباط و سمیخته، نوع دوستی، زیاده‌دوشی، توجه به الهامات و احساسات درونی، تمرکز بر زمان حال، توانایی تحمل فراق عاطفی)				

ردیف	عنوان	عالی (۴-۵)	خوب (۳-۴)	متوسط (۲-۳)	ضعیف (۰-۲)
۶	سلامت روان				

توضیحات:

_____

_____

_____

_____

نظر استاد مشاور:

۱. قبول (۷۱-۱۰۰)

۲. مشروط (۶۱-۷۰) الف: بررسی بیشتر در مرکز مشاوره حوزه ب: بررسی بیشتر در طرح میثاق

۳. عدم قبول (۰-۶۰)

نام استاد مشاور: _____ امضاء و تاریخ: _____

مربوط به مصاحبه اولیه

نظر استاد مشاور ارشد: ۱- واجد انگیزه و صلاحیت جهت تحصیل در حوزه علمیه (پذیرش) ۲- نیاز به بررسی بیشتر

۳- فاقد انگیزه و صلاحیت جهت تحصیل در حوزه (عدم پذیرش)

توضیحات بیشتر: _____

نام استاد مشاور ارشد: _____ امضاء و تاریخ: _____

مربوط به دوره میثاق طلبگی (۱)

بنابراین نظر نهایی استاد مشاور در قالب یکی از این ۳ گزینه درج می‌گردد:

(۱) قبول (۷۱-۱۰۰)

(۲) مشروط (۶۱-۷۰)

الف: بررسی بیشتر در مرکز مشاوره حوزه

ب: بررسی بیشتر در طرح میثاق

عدم قبول (۰-۶۰)

شرایط اساتید مشاور شرکت کننده در مصاحبه روان‌شناختی:

- حداقل مدرک کارشناسی ارشد روان‌شناسی یا مشاوره و یا مرتبط و یا گذراندن

دوره‌های مقدماتی، تکمیلی و تخصصی معاونت تهذیب حوزه؛

- حداقل ۳ سال سابقه مشاوره داشته باشد؛

- تسلط بر تفسیر تست‌های ورودی حوزه و شیوه‌های مصاحب؛

- شرکت منظم در دوره‌های دانش افزائی اساتید مصاحبه‌گرا داشته باشد.

تبصره: امراز این شرایط به عهده معاونت تهذیب است

پیوست ۳: دستورالعمل اجرایی مصاحبه

۱) تعریف مصاحبه

ماده ۱: مصاحبه عبارت است از گفتگوی حضوری نظام‌مند و برنامه‌ریزی شده با داوطلبان به منظور بررسی و شناخت شخصیت و عملکرد آنان با هدف احراز صلاحیت در ابعاد اعتقادی، سیاسی، اجتماعی، اخلاقی، خانوادگی، شخصیتی و انگیزشی.

ماده ۲: مصاحبه بر اساس شرح وظایف معاونت آمار و بررسی، توسط کمیسیون مشترک و با دبیری معاونت آمار و بررسی انجام می‌شود.

ماده ۳: مصاحبه می‌بایست فقط در صورت دارا بودن شرایط تشکیل پرونده و کامل بودن مدارک آن انجام شود.

۲) شرایط و ویژگی‌های مصاحبه‌گر

ماده ۴: مصاحبه‌گر فردی است که آموزش‌های تخصصی در موضوع گزینش را طی کرده و مهارت و تجربه کافی در تشخیص صلاحیت‌های لازم داوطلبان را دارد.

ماده ۵: شرایط و ویژگی‌های مصاحبه‌گران عبارت‌اند از:

۱. اهل تقوا و رازدار باشد.
۲. دارای شخصیتی متعادل و منطقی باشد.
۳. خوش برخورد، گشاده رو، با ادب و صبور باشد و دارای رفتار مؤدبانه و گفتار صادقانه باشد.
۴. در ایجاد رابطه‌ی همدلانه و صمیمی توانمند باشد.
۵. دارای سلامت جسمی و روانی بوده و ظاهر مناسبی داشته باشد.
۶. در حفظ متانت و آرامش خود در موقعیت‌های ناخوشایند مسلط باشد تا بتواند از واکنش‌های تند و غیرمنطقی پرهیز کند.
۷. دارای اعتماد به نفس بالایی باشد تا دیدگاه‌ها و نظریات خود را به ویژه در

موقعیت‌هایی که احتمال فشارروانی و مخالفت با نظریاتش وجود دارد، به راحتی بیان نماید و درمقابل انتقادات و مخالفت‌ها دچار آشفتگی روانی، عصبانیت و درهم ریختگی شخصیت نشود.

۸. اززودباوری، دیرباوری، احساساتی بودن، خشک و غیرمنعطف بودن، سوءظن و خودبزرگ بینی مبرا باشد.

۹. ازپیش‌داوری، مسامحه‌کاری، تندروری و تعمیم‌دادن مسائل برخی افراد به کل مصاحبه شونده‌ها، مبرا باشد.

۱۰. تیزبین، نکته‌سنج و دارای مهارت درارتباط دادن اطلاعات به دست آمده و تحلیل آن‌ها باشد.

۱۱. درطرح سؤالات موقع شناس باشد.

۱۲. درمقابل پاسخ‌های نادرست و غیرمعمول عکس‌العمل خاصی نداشته باشد.

۱۳. برفنون مصاحبه مانند: مهارت گوش دادن و مهارت سکوت بجا و شکستن سکوت نابجا مسلط باشد.

۱۴. به قوانین، مقررات و دستورالعمل‌های گزینش‌آشنایی کافی داشته باشد.

۱۵. علاوه بر تسلط برفنون مصاحبه و ارزشیابی علمی، اصول هدایت‌گری در جلسه مصاحبه از قبیل راهبردهای مواجهه با افراد پرگو، کم‌گو و پراکنده‌گو را بداند.

۱۶. با آداب و رسوم و فرهنگ منطقه‌آشنایی کافی داشته باشد.

۱۷. با کارکردهای حوزه و شئون روحانیت‌آشنایی کافی داشته باشد.

۱۸. حداقل مدرک تحصیلی سطح ۲ حوزه و حداقل ۳۰ سال سن داشته باشند.

تبصره ۱: کمیسیون مشترک استانی می‌بایست از بین اساتید و روحانیون واجد شرایط استان، اساتید مصاحبه‌گر را تعیین کند.

تبصره ۲: مصاحبه می‌بایست با مضمون حداقل دو مصاحبه‌گر انجام شود.

تبصره ۳: لازم است جهت مسن انجام وظایف مصاحبه‌گران، دوره‌های آموزشی فاصی همچون موارد ذیل، برای آن‌ها در نظر گرفته شود:

۱. آموزش مباحث روان‌شناختی و مهارت‌های ارتباطی مؤثر؛
۲. آشنایی با روش‌ها و فنون تشخیص و تحلیل خصوصیات و شخصیت افراد؛
۳. آشنایی با روش‌ها و فنون مصاحبه؛
۴. آشنایی با معایب، خطاها و اشکالاتی که ممکن است در فرآیند مصاحبه و ارزیابی پیش آید.

۲) اصول و ویژگی‌های مصاحبه

ماده ۶: مصاحبه می‌بایست دارای شرایط و ویژگی‌های ذیل باشد:

۱. اهداف تعیین شده از انجام مصاحبه را تأمین کند.
۲. موجب تکریم مصاحبه‌شونده باشد و او را به استعدادها و توانمندی‌هایش راهنمایی کند.
۳. با فضایی آرام، صمیمی و توأم با حس اعتماد انجام شود.
۴. حالت بازجویی نداشته باشد؛ البته باید توجه داشت که جلسه مصاحبه جلسه راهنمایی و مشاوره هم نیست.
۵. نظم و سیر منطقی داشته باشد و درعین حال خشک و کسل‌کننده نباشد.
۶. براساس دانش، دقت و رابطه‌ی عاطفی و همدلانه باشد و مطابق مقیاس‌های علمی انجام شود.
۷. از آسیب‌های احتمالی مبرا باشد و از متغیرهای مداخله‌گر مانند: خستگی، کسالت و اضطراب به دور باشد.
۸. تشخیص و قضاوت در مصاحبه مبتنی بر نشانه‌ها و قراین قابل اعتماد باشد و نه حدس و گمان.
۹. ویژگی هر دوره سنی و مسائل فرهنگی، اجتماعی و اقلیمی مورد توجه باشد.
۱۰. سخنان مصاحبه‌گرو متقاضی زمان‌بندی و مدیریت شوند.

۱۱. در گفتار و رفتار مصاحبه‌گران هیچ گونه تبعیضی بین افراد نباشد.

۱۲. مراحل مصاحبه به گونه‌ای طی شود که کرامت افراد به طور کامل حفظ گردد؛ از این رو به هیچ عنوان نباید مصاحبه شونده با الفاظ سبک خطاب شود و یا به جهت نوع پاسخ‌هایش تحقیر شود.

۱۳. مصاحبه‌می‌بایست دارای جامعیت و همه جانبه‌نگری و پرهیز از نگاه تک بعدی باشد و تمامی جوانب و مؤلفه‌های مؤثر در گزینش افراد ملاحظه شود.

۱۴. در فرآیند مصاحبه گفته‌های داوطلب با توجه به سایر اطلاعات جمع‌آوری شده ارزیابی، تحلیل و تفسیر شوند.

ماده ۷: مهم‌ترین نکاتی که می‌بایست در انجام مصاحبه مراعات شود عبارت‌اند از:

۱. شروع مصاحبه می‌بایست با خوش اخلاقی و خوش رویی آغاز شود.
۲. مصاحبه‌گران تلاش کنند در ابتدا با ایجاد ارتباط صمیمی و گشاده‌رو بودن با مصاحبه شونده موجب همراهی بیشتری شوند و حالتی را ایجاد کنند که مصاحبه شونده احساس کند که گفتگو با اساتید مصاحبه موفقیت‌آمیز و رضایت‌بخش خواهد بود و به شخصیت او لطمه‌ای وارد نمی‌شود و چیزی از ارزش‌هایش کاسته نمی‌شود.
۳. فضای مصاحبه نباید بسیار صمیمی یا خیلی خشک و جدی باشد و از ایجاد حالت بازجویی، طرح مسائل چالشی پرورنده در ابتدای مصاحبه که باعث مقاومت و موضع‌گیری فرد و یا موجب اثرات روانی منفی و اضطراب در ابتدای مصاحبه می‌شود اجتناب گردد.
۴. جهت‌گیری در گفتار و چهره مصاحبه‌گر نباشد و از الفاظ، ایمانات، اشارات و نیز رفتارهای مایوس‌کننده یا تحقیرکننده پرهیز کند و از تهدید، تحقیر، تمسخر و سرزنش داوطلب به خاطر خطاها، شکست‌ها و کمبودهایش اجتناب کند.

۵. مصاحبه‌گرا از اظهار تعجب نسبت به گفته‌های داوطلب اجتناب کند و نسبت به اظهار عقاید و افکارش احترام بگذارد.
۶. رفتار مصاحبه‌گر نباید به گونه‌ای باشد که داوطلب وی را شخص بسیار مهم و بانفوذی تلقی کند.
۷. مصاحبه‌گر با شناخت وارد گفتگو شود و قبل از مصاحبه، پرونده، پرسش‌نامه‌ها و فرم‌های مربوطه را به دقت مطالعه کند.
۸. از پرسش‌ها و سؤالات صریح و مستقیم کمتر استفاده شود.
۹. نباید در مورد مسائل یا موضوعاتی که داوطلب مقاومت می‌کند یا تمایل به پاسخ ندارد، اصرار نمود؛ بلکه باید سعی شود با شیوه‌ها و سؤالات غیرمستقیم وضعیت فرد را روشن کرد.
۱۰. باید به این اصل توجه داشت که غالباً موضوعاتی که مقاومت را در فرد برمی‌انگیزند، اهمیت بالایی دارند و گاهی خود این موضوعات، محور برخی مشکلات شخصی برای داوطلب هستند. بنابراین مصاحبه‌گر می‌بایست در طرح این نوع مسائل، با ذکر موارد مثبت، عدم تویخ فرد به خاطر خطاهایش، خوب گوش دادن به دفاعیات او و طرح مشکل به صورت غیرمستقیم، اعتماد او را جلب نموده و سپس به موضوعاتی از این قبیل اشاره کند.
۱۱. باید دقت کرد که داوطلب به کدام سؤال‌ها با شوق و به تفصیل جواب می‌دهد و به کدام یک با بی‌میلی و کوتاه پاسخ می‌گوید، سپس سعی کرد به طور غیرمستقیم علت یابی شود.
۱۲. مصاحبه‌گر باید سؤال‌های خود را به طور صریح و روشن، بیان کند و از به کار بردن کلمات کلی، مبهم، چندپهلوی، نامأنوس و اصطلاحات خاص بپرهیزد و مطمئن شود داوطلب کاملاً منظورش را درک کرده و سؤال را به درستی فهمیده است.
۱۳. در هر بار پرسش، فقط یک سؤال مطرح شود؛ زیرا طرح دو یا چند سؤال به طور

هم زمان داوطلب را متحیر کرده و باعث اضطراب وی می‌گردد و یا پاسخ‌گویی دقیق را با مانع مواجه خواهد ساخت.

۱۴. مصاحبه‌گران باید سعی کنند کاملاً هماهنگ با یکدیگر عمل نمایند، بخش‌های مربوط به خود را بدانند، سؤال‌های همدیگر را تکرار نکنند و در زمینه موضوعات مورد سؤال با یکدیگر به بحث و جدل نپردازند.

۱۵. جهت پاسخ به سؤالات و توضیح ابهامات می‌بایست به مصاحبه شونده، به اندازه کافی فرصت داده شود، به نحوی که حداقل دو سوم از زمان مصاحبه، به صحبت‌های داوطلب اختصاص داده شود.

۱۶. در انتهای مصاحبه می‌بایست مصاحبه‌گر کم‌کم موضوع بحث را عوض کند و ضمن تشکر از داوطلب اجازه داده شود که اگر سؤالی یا مطلبی دارد بیان کند.

۱۷. شرایطی فراهم شود که داوطلب در صورت رد یا قبول شدن در گزینش نهایی، خاطره‌ای خوش از مصاحبه، شخصیت اساتید و حوزه علمیه در ذهن داشته باشد.

۱۸. در آخر بدرقه کردن و احترام گذاشتن به داوطلب هنگام خروج از اتاق مصاحبه نیز بسیار مهم است.

ماده ۸: مجموعه اقداماتی که قبل از برگزاری جلسه مصاحبه باید انجام شود، به شرح زیر می‌باشد:

۱. برای انجام یک مصاحبه دقیق، باید سؤال‌های مصاحبه از قبل آماده باشد تا مصاحبه‌گر بتواند در جلسه، بیشتر به طرز بیان، رفتار، حرکات و حالات مختلف داوطلب توجه کند.

۲. اگر قرار است مصاحبه شونده‌گان منتظر نوبت باشند، محل مناسبی برای آن‌ها در نظر گرفته شود و تا حد امکان وسایل راحتی آن‌ها فراهم گردد.

۳. متصدیانی که قبل از تشکیل جلسه مصاحبه، با مصاحبه شونده‌گان تماس

می‌گیرند یا آنان را در سالن راهنمایی می‌کنند، باید رفتاری محترمانه و توأم با نزاکت داشته باشند.

۴. پرونده و اطلاعات دریافت شده از داوطلب، پیش از تشکیل جلسه در اختیار مصاحبه‌گر قرار گیرد تا فرصت کافی برای مطالعه پرونده را داشته باشد. البته بهتر است هنگام مصاحبه تمامی برگه‌های مربوط به داوطلب روی میز مصاحبه‌گر نباشد.

۵. بهتر است در وقت مناسبی از داوطلب پذیرایی شود و در برنامه پذیرایی، تبعیضی بین مصاحبه‌گران و متقاضی در میان نباشد.

۴) زمان و مکان مصاحبه

ماده ۹: زمان مصاحبه‌ها می‌بایست هر ساله مطابق دستورالعمل اجرایی معاونت آمار و بررسی همان سال برگزار شود.

ماده ۱۰: مدت زمان مصاحبه‌ها متناسب با شخصیت و ویژگی‌های داوطلب و در حدی باشد که اهداف مصاحبه را تأمین کند؛ مدت زمان مصاحبه معمولاً ۳۰ الی ۴۵ دقیقه است.

ماده ۱۱: مدت زمان مشخص شده برای مصاحبه طوری با سؤالات تنظیم گردد که بشود تمام سؤالات را در وقت پرسید، نه این که کل وقت به پاسخگویی یک یا دو سؤال صرف شود.

ماده ۱۲: مصاحبه‌گر نباید در زمان کوتاهی با تکیه بر فراست خود برداشت‌های سریع و اولیه داشته باشد و بلافاصله مصاحبه را تمام کند؛ بلکه باید مصاحبه را در وقت معمولش ادامه داده و از تصمیم عجولانه و سریع پرهیز نماید.

ماده ۱۳: لازم است مصاحبه‌ها در موعد مقرر انجام شود؛ در مواردی که به عللی نمی‌توان جلسه مصاحبه را در زمان اعلام شده تشکیل داد، می‌بایست به مصاحبه شونده‌گان اطلاع داده شود.

ماده ۱۴: درباره مکان مصاحبه می‌بایست موارد ذیل مورد توجه قرار گیرد:

۱. مکان مصاحبه باید نشاط‌بخش، تمیز، آراسته، ساده و مرتب باشد تا تمام توجه داوطلب معطوف به مصاحبه باشد.
۲. محیط مصاحبه باید آرام و بدون مزاحمت باشد و هیچ چیز نباید مصاحبه را قطع کند؛ بنابراین به جهت جلوگیری از حواس پرتی و قطع شدن روند مصاحبه، محل مصاحبه نباید مورد اشراف و رفت و آمد زیاد باشد و حتی المقدور در اتاق مصاحبه تلفن نباشد.
۳. سرمایه‌ش و گرمایش اتاق متعادل باشد تا تمرکز مصاحبه‌گر و مصاحبه شونده به هم نریزد.
۴. هنگام مصاحبه، داوطلب خیلی دور یا خیلی نزدیک به مصاحبه‌گر نباشد و نحوه‌ی نشستن دو طرف مصاحبه به لحاظ فاصله و اختلاف سطح به گونه‌ای باشد که در ایجاد تفاهم و ارتباط صحیح اثر مثبت داشته باشد.
۵. مصاحبه‌گر نباید میز مدیریتی داشته باشد و میز و صندلی‌های اتاق مصاحبه به گونه‌ای چیده شوند که ارتباط افراد به سهولت انجام گیرد.

۵ ویژگی‌های سؤالات در مصاحبه

ماده ۱۵: سؤالاتی که در مصاحبه مطرح می‌شود بایستی دارای شرایط ذیل باشند:

۱. هدفمند، روشن و بدون ابهام باشند.
۲. وارد حریم خصوصی افراد نشوند.
۳. برای همه‌ی افراد به صورت یکنواخت و ثابت نباشند و متنوع و دارای نشاط باشند.
۴. متناسب با شرایط سنی، خانوادگی، تحصیلی، فرهنگی و اقلیمی افراد باشند.
۵. باعث القاء شبهه نشوند و اگر شبهه‌ای مطرح شد به صورت کامل پاسخ داده شود.

۶. جهت‌دار نباشند و به گونه‌ای طرح نشوند که پاسخ خاصی را به داوطلب القا نمایند.

۷. پیوسته، مرتبط و دارای سیر منطقی و مناسب باشند.

۸. قابل تحلیل بوده و به صورت بسته نباشند.

۹. جامع مسائل اعتقادی، اخلاقی، سیاسی و اجتماعی باشند.

۱۰. حتی الامکان به صورت غیرمستقیم باشند.

۱۱. از سؤال‌هایی که درگزینش داوطلب اثر چندانی ندارد نباشند.

۱۲. از کلی به جزئی، از غیر حساس به حساس و از ساده به پیچیده تنظیم شوند.

تبصره ۱: محورها و سؤالات مصامبه به منظور هماهنگی هسته‌های گزینش و ایجاد رویه واحد در فرآیند مصامبه، توسط مدیریت گزینش معاونت آمار و بررسی تعیین می‌شود.

تبصره ۲: سؤالات جهت راهنمایی مصامبه‌گر می‌باشد؛ بنا بر این مصامبه‌گر در صورت

ضرورت و به تشخیص خود می‌تواند در هر محور علاوه بر سؤال‌های مزبور سؤال نماید.

تبصره ۳: لازم است قبل از برگزاری مصامبه عناوین و محورهای مصامبه به فوبی مطالعه

شوند تا بیشتر وقت صرف بررسی و ارزیابی داوطلب شود.

ماده ۱۶: اگر مصاحبه‌گر متوجه ضعفی از داوطلب شد، با توجه به یکسان نبودن

ضعف‌های افراد، سؤالات باید به گونه‌ای طرح شود که نتایج زیرآنها به دست

آید:

۱. آیا عمل وی به دلیل ضعف فرهنگی، غفلت، کم توجهی و عدم آگاهی بوده

است یا به صورت آگاهانه رخ داده است؟

۲. در صورتی که عمل ذکرشده به عده‌ای منتسب باشد، نقش فرد و میزان

مشارکت او در شکل‌گیری عمل مذکور چگونه بوده است؟

۳. عمل مورد نظر را در چه زمانی انجام داده و آیا تکرار شده است؟

۴. انگیزه و عوامل مؤثر در ارتکاب عمل مذکور چه اموری بوده است؟

۵. آیا در رفتار و گفتار و آثاری از ندامت و پشیمانی ملاحظه شده است و زمینه ارشاد دارد؟

۶) ثبت اطلاعات مصاحبه

ماده ۱۷: مصاحبه کنندگان می‌بایست خلاصه‌ی سؤالات و پاسخ‌ها و امتیازات را در فرم مصاحبه ثبت نمایند؛ در قسمت ملاحظات نیز موارد ضروری و جمع امتیازات را ثبت نموده و در قسمت توضیحات، نکات لازم و نقاط قوت و ضعف داوطلب را نوشته و امضا کنند.

ماده ۱۸: نظر به اینکه از مهم‌ترین مراحل مصاحبه، ثبت اظهارات داوطلب در فرم مصاحبه است، جهت جلوگیری از تضییع حق داوطلب یا نظام حوزه، برای ثبت نتایج مصاحبه، رعایت چند نکته توسط مصاحبه‌گران ضروری است:

۱. فرم مصاحبه، باید تنها توسط شخص مصاحبه‌گر در اسرع وقت و به طور کامل و دقیق تکمیل شود.
۲. مصاحبه‌گر نباید از یک مسئله جزئی، برداشت کلی نموده و ثبت نماید؛ همچنین از خوش بینی یا بدبینی پرهیز کرده و برداشت‌های شخصی خود را وارد فرم نکند.
۳. نتیجه مصاحبه باید مستدل و منطقی باشد.
۴. مصاحبه‌گر می‌بایست در ثبت نتیجه مصاحبه، میزان و موارد صداقت در ابعاد مختلف: اعتقادی، اخلاقی، سیاسی، اجتماعی و شخصیتی را دقیقاً تبیین نماید.
۵. در نتیجه‌گیری، همه جوانب شخصیتی و عملکردی داوطلب اعم از مثبت و منفی ذکر شود.
۶. فرم مصاحبه باید به زبان رسمی کشور و با نگارش صحیح، بدون خط خوردگی، خوانا و بدون غلط نوشته شود.
۷. اصل بر این است که تمام مطالب، به فرم مصاحبه منتقل گردد، ولی بهتر است در حین مصاحبه فقط خلاصه نکات مهم یادداشت شود و پس از انجام مصاحبه، تکمیل گردد.
۸. گاهی دو مصاحبه‌گر نظرات و برداشت‌های متفاوتی نسبت به داوطلب دارند؛ اگر بعد از جلسه مصاحبه به نظر واحدی رسیدند همان یادداشت می‌شود، وگرنه نظر هر کدام به صورت جداگانه و با ذکر دلیل یادداشت می‌گردد. البته نباید هیچ کدام تحت تأثیر دیگری قرار بگیرد، چون گاهی این تفاوت نظرات باعث می‌شود تا داوطلب برای مصاحبه مجدد دعوت شود.
۹. گاهی اطلاعات و نکاتی به دست می‌آید که محرمانه است، می‌توان با هماهنگی مسئولین گزینش این موارد را به صورت کد درج نمود.

پیوست ۴: کمیسیون پذیرش استان

مقدمه:

جذب و پذیرش طلاب در حوزه‌های علمیه از دیرباز یکی از مهم‌ترین مسائل در فرآیند تحصیل در حوزه‌های علمیه بوده است. از یک سو این مسئله به ساختارها و قوانین جاری کشوری مانند آموزش و پرورش، نظام وظیفه و... مربوط می‌شود و از سویی دیگر گزینش افراد واجد شرایط و مستعد در امور طلبگی و رسالت‌های حوزه‌های علمیه مورد تأکید بوده است.

از همین رو و به استناد ماده یک آیین‌نامه جامع شوراهای و کمیسیون‌های تخصصی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مصوبه شورای تخصصی آموزش، کمیسیون پذیرش استان به عنوان یکی از کمیسیون‌های شورای تخصصی آموزش استان تشکیل گردیده و مصوبات آن در صورت عدم مغایرت با ابلاغیه‌های ستادی با تأیید مدیر حوزه علمیه استان لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۱: اهداف:

- ۱) ارتقای سطح کمی و کیفی پذیرش در سطح استان؛
- ۲) ایجاد بستر مناسب جهت بهره‌مندی از ظرفیت‌های کارشناسی و خرد جمعی در استان؛
- ۳) تصمیم‌گیری در خصوص مسائل کلی و راهبردی مربوط به پذیرش در استان؛
- ۴) دستیابی به راهکارهایی جهت به‌گزینی در مقطع عمومی و نخبه‌گزینی در مقاطع تخصصی مدارس علمیه استان؛
- ۵) تنوع بخشی و ساماندهی به پذیرش‌های متناسب با دوره‌های مختلف آموزشی استان.

ماده ۲: وظایف کمیسیون:

۱) پیشنهاد طرح‌ها و برنامه‌های بلندمدت، میان مدت و کوتاه‌مدت مربوط به پذیرش مقاطع عمومی و تخصصی استان به شورای آموزش استان؛

۲) بررسی آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی پذیرش در سطح استان؛

۳) دستیابی به شیوه‌های نوین در فرآیند جذب داوطلبان استانی و روش‌های به کارگیری آن‌ها؛

۴) بررسی گزارش‌های نظارتی و ارزیابی مدارس علمیه استان و ارائه پیشنهاد مناسب؛

۵) بررسی مسائل و مشکلات مربوط به پذیرش مدارس علمیه، متقاضیان پذیرش و طلاب استان؛

۶) بررسی و اظهار نظر نسبت به کلیه طرح‌ها و پیشنهادات ارجاعی از سوی مدیر حوزه علمیه استان و دیگر مراجع تصمیم‌گیری استانی.

ماده ۳: ترکیب اعضاء:

۱) مدیر حوزه علمیه استان (رئیس)؛

۲) معاون آموزش (دبیر و نائب رئیس)؛

۳) معاون تهذیب و تربیت مدیریت استانی؛

۴) مدیر امور طلاب و دانش‌آموختگان استان؛

۵) نماینده امور صیانتی؛

۶) سه نفر از مدیران و مشاوران مدارس استان در مقاطع مختلف، به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛

۷) دو نفر از اساتید استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال.

تبصره ۱: سایر اعضای شورای معاونان استانی می‌توانند با حق رأی در جلسه شرکت نمایند.

تبصره ۲: با تشفیم دبیر، از کارشناسان و صامب‌نظران دیگر بدون حق رأی در جلسات دعوت به عمل می‌آید.

ماده ۴: وظایف و اختیارات رئیس کمیسیون:

۱) اداره جلسات؛

۲) صدور احکام اعضای حقیقی کمیسیون؛

۳) ارسال و ابلاغ مصوبات کمیسیون، به مدارس علمیه استان جهت اجرا.

ماده ۵: وظایف و اختیارات دبیر کمیسیون:

۱) پیشنهاد تقویم سالانه جلسات؛

۲) تعیین و اعلام دستور جلسات و بررسی عدم مغایرت مصوبات با ضوابط ابلاغی ستاد؛

۳) دعوت از اعضای کمیسیون؛

۴) تنظیم صورت جلسات و ارسال آن برای رئیس؛

۵) پیگیری مصوبات کمیسیون از مراجع ذیصلاح تا حصول نتیجه؛

۶) پیگیری ابلاغ مصوبات کمیسیون به مدارس علمیه جهت اجرا؛

۷) پیگیری اجرای مصوبات کمیسیون و ارائه گزارش فصلی و سالانه به رئیس کمیسیون.

ماده ۶: برگزاری جلسات کمیسیون:

۱) جلسات کمیسیون با حضور بیش از نیمی از اعضاء رسمیت می یابد و تصمیمات

آن با رأی اکثریت حاضرین در جلسه، مصوب محسوب می شود و در صورت

تساوی آراء، نظر رئیس کمیسیون ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

۲) جلسات کمیسیون به صورت دو هفته یک بار برگزار می گردد و در صورت

ضرورت به تشخیص رئیس یا دبیر، جلسات فوق العاده تشکیل خواهد شد.

۳) مصوبات کمیسیون پس از تأیید مدیر حوزه علمیه استان ابلاغ و لازم الاجرا خواهند

بود و در مواردی که نیاز به تأیید مراجع دیگر باشد، مصوبات و تصمیمات

به آن مرجع ارسال و پس از تأیید لازم الاجرا می گردد.

پیوست ۵: دستورالعمل برگزاری دوره میثاق تربیتی

مقدمه

در قرآن کریم، معیارهای متعددی برای گزینش آمده است و معیار اساسی گزینش یعنی «صلاحیت و شایستگی» با عنوان «اهلیت» یاد شده است؛ خداوند متعال می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا^(۱)؛ همانا خداوند شما را امر می‌کند که امانت‌ها را به صاحبانش بازگردانید.» بنابراین، رعایت اصل «احراز شرایط و شایستگی» افراد برای واگذاری امور خاص به آنان لازم است. با توجه به محدودیت فضاها و امکانات آموزشی حوزه جهت حضور تمامی افراد متقاضی تحصیل در حوزه‌های علمیه، به ناچار باید افراد دارای صلاحیت و توان بیشتر گزینش گردند. به علاوه آن که تمامی افراد در تحقق بخشیدن به اهداف مورد نظر حوزه که تفقه در دین، تبلیغ معارف الهی و ارشاد افراد جامعه از جمله آن‌هاست توانمند و مستعد نیستند و هزینه کردن سرمایه‌های مادی و معنوی در تربیت آنان بی‌فایده و یا کم‌فایده است. از این رو، گزینش صحیح داوطلبان ورود به حوزه و تشخیص و ارزیابی ویژگی‌های اخلاقی و شخصیتی آنان از اهمیت بالایی برخوردار است.

از سوی دیگر، انتخاب هدف صحیح و مسیر رسیدن به آن برای داوطلبان ورود به حوزه نیز مهم است و برای این منظور آشنایی آنان با نظام آموزشی و تربیتی حوزه و رسالت‌های روحانیت، نیز ضروری است و لازم است داوطلبان اطلاعات و آگاهی‌های لازم را کسب کنند تا پس از ورود به حوزه، دچار چالش‌ها و آسیب‌های انتخاب ناآگاهانه نشوند.

لذا با هدف شناسایی و ارزیابی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه و آشنایی بیشتر آن‌ها با حوزه علمیه، دوره‌ای تحت عنوان میثاق تربیتی از سوی معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه طراحی گردید تا افراد واجد صلاحیت، با آگاهی و

آمادگی کامل، به حوزه‌های علمیه وارد شده و عهد و میثاق خود را جهت ادامه راه انبیاء و ائمه طاهرین علیهم‌السلام اعلام دارند.

تعریف دوره

دوره میثاق تربیتی، دوره‌ای اخلاقی تربیتی است که داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه در این دوره با اهداف و رسالت‌های حوزه و روحانیت، بخش‌ها و ظرفیت‌های موجود در حوزه، زئ طلبگی و ... آشنا می‌شوند و پس از ارزیابی‌های انجام شده در این دوره، افراد واجد صلاحیت‌های اخلاقی و تربیتی جهت ادامه فرآیند پذیرش معرفی شده و افراد فاقد شرایط از ادامه مسیر پذیرش کنار گذاشته می‌شوند.

اهداف

- ۱) شناخت و ارزیابی دقیق داوطلبان جهت ورود به حوزه؛
- ۲) کمک به داوطلبان برای رسیدن به تصمیم درست در انتخاب طلبگی؛
- ۳) آشناسازی داوطلبان با نظام تعلیم و تربیت حوزه؛
- ۴) تبیین اجمالی اهداف، رسالت‌ها، وظایف و زئ طلبگی؛
- ۵) آشناسازی داوطلبان با فرصت‌ها و چالش‌ها در مسیر طلبگی؛
- ۶) تصحیح و تقویت انگیزه داوطلبان در ورود به حوزه؛
- ۷) آشنایی با معیارها و روش‌های صحیح انتخاب اساتید و مربیان اخلاقی.

زمان برگزاری دوره

این دوره در تابستان پس از اعلام نتایج آزمون کتبی توسط معاونت آموزش و انجام مصاحبه توسط مرکز امور صیانتی و قبل از آغاز نیم سال اول در مدت زمان هفت روز برگزار می‌شود.

نکته: طلابی که پس از شروع نیم سال اول پذیرش می‌شوند باید قبل از آغاز نیم سال دوم این دوره را بگذرانند.

مخاطبین: تمامی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

مجری: مدیریت حوزه‌های علمیه استانی^(۱)

۱. مسئول برگزاری دوره مدیران حوزه‌های علمیه استانی و مدیر اجرایی آن، معاونان تهذیب و تربیت استانی می‌باشند.

شیوه اجرا

با توجه به تنوع اقدامات و فعالیت‌ها در برگزاری این دوره، مجموعه عملیات اجرایی آن در سه بخش قبل، حین و بعد از اجرا تنظیم شده است:

الف. اقدامات قبل از برگزاری دوره:

- ۱) دریافت لیست نهایی داوطلبان قبول شده در مصاحبه از مرکز امور صیانتی و دعوت از ایشان (یادآوری شود که زمان حضور در دوره، کارت ملی و یک قطعه عکس ۳*۴ همراه داشته باشند)؛
- ۲) تعیین زمان مناسب جهت برگزاری دوره (در صورت امکان به تفکیک سیکل، دیپلم و بالاتر از دیپلم)؛
- ۳) تعیین مکان مناسب جهت برگزاری دوره به صورت متمرکز (اولویت با انتخاب مدارس علمیه دارای امکانات مناسب دوره می‌باشد)؛
- ۴) برآورد هزینه و پیگیری جهت تأمین هزینه‌های دوره (تغذیه و پذیرایی، مکان، تهیه کتب آموزشی دوره، وسایل ورزشی، حق الزحمه اساتید، مشاوران و کادرا اجرایی، ایاب و ذهاب و...)
- ۵) تأمین هزینه‌های دوره: که از ردیف‌های برنامه‌های تهذیبی استانی، ردیف‌های حمایتی مرکز امور طلاب و دانش‌آموختگان و ردیف‌های ستادی معاونت تهذیب و تربیت تأمین خواهد شد. ردیف‌های حمایتی مرکز امور طلاب و ردیف‌های ستادی به تناسب تعداد نفرات و فعالیت‌ها، تسهیم و به مدیریت‌های استانی ابلاغ خواهد گرفت.
- ۶) تهیه لوازم مورد نیاز در دوره:
  - بنر و پوستر با محتوای اخلاقی و تربیتی جهت فضاسازی؛
  - کلیپ و فیلم‌های اخلاقی و تربیتی مناسب با محتوای دوره؛
  - وسایل مورد نیاز برای کلاس‌ها (تخته وایت برد، مازیک، ویدئو پروژکتور و...)

• وسایل پذیرایی؛

• وسایل و تجهیزات ورزشی؛

• دوربین عکاسی، فیلم برداری و ضبط صوت و ...

۷) تهیه کتاب‌های آموزشی دوره از انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه (هزینه کتاب‌ها به عهده داوطلبان می‌باشد)

• کتاب رسم طلبگی (میثاق طلبگی - دفتر اول)؛ تألیف محمد عالم زاده نوری.
 • کتاب اخلاق و آداب طلبگی (میثاق طلبگی - دفتر دوم)؛ تألیف کاظم علی محمدی.

• کتاب آشنایی با نظام تعلیم و تربیت حوزه‌های علمیه (میثاق طلبگی - دفتر سوم)؛ تألیف علی اصغر هم‌تیمان.

۸) تعیین اساتید اخلاق، اساتید کتب آموزشی دوره، مشاور ارشد، مشاوران و مسئولان گروه‌ها:

۱. اساتید اخلاق:

تعیین اساتید اخلاق با پیشنهاد مدیریت حوزه علمیه استان و تأیید ستاد انجام می‌شود.

۲. اساتید کتب آموزشی دوره:

شرایط اساتید:

۱) برخوردار از صلاحیت‌های اخلاقی و تربیتی؛

۲) توانمند در تدریس و کلاس داری کتب آموزشی دوره؛

۳) آشنایی با مهارت‌های ارتباط مؤثر و مشاوره تحصیلی؛

۴) گذراندن دوره توجیهی - آموزشی ابلاغی از سوی ستاد.

۳. مشاور ارشد:

مشاور ارشد توسط ستاد تعیین و به استان معرفی می‌شود.

شرح وظایف:

- ۱) حضور تمام وقت در دوره؛
- ۲) مصاحبه افراد و بررسی تست؛
- ۳) تکمیل بخش مربوط به دوره میثاق طلبگی (بخش تربیتی) در فرم مصاحبه (مشاوره)؛
- ۴) حضور در تیم ارزیابی نهایی؛
- ۵) برگزاری کارگاه سبک زندگی؛
- ۶) ارائه مشاوره به افراد ارجاع شده از سوی مسئول دوره، اساتید، مشاوران و مسئولان گروه‌ها؛
- ۷) ارجاع داوطلبانی که پذیرش آن‌ها مشروط به درمان می‌باشد به مرکز مشاوره استان یا مرکز مشاوره حوزه‌های علمیه جهت درمان و ارسال لیست این افراد به ستاد.

۴. مشاوران:

- ۱) متناسب با تعداد شرکت کنندگان دوره تعدادی از مشاوران استان جهت ارائه مشاوره فردی و همیاری مشاور ارشد به دوره دعوت می‌شوند.
- ۲) در صورتی که از مشاوران به عنوان مسئولان گروه‌ها استفاده می‌گردد، وظایف مسئول گروه نیز توسط ایشان انجام می‌شود.
- ه. مسئولان گروه‌ها (حلقات تربیتی): مسئولان گروه‌ها حتی الامکان از بین مشاوران استان انتخاب شوند.

شرایط مسئولان گروه‌ها:

- ۱) اتمام سطح ۲ حوزه؛
- ۲) متأهل؛
- ۳) ملبّس؛
- ۴) حضور تمام وقت در دوره؛
- ۵) توانمند در مدیریت و ارزیابی افراد گروه؛

۶ آشنا با اقتضائات مقاطع سنی مخاطبین (سیکل، دیپلم و بالاتر از دیپلم)؛

۷ توانمند در پاسخ‌گویی و یا ارجاع به موقع به مشاور ارشد؛

۸ متخلّق، خوش برخورد، بانشاط، خوش فکر، دارای آراستگی ظاهری، منظم، قانون مدار و دارای روحیه تربیتی و اجتماعی.

تبصره: در صورت عدم امکان استفاده از طلاب با مدرک سطح دو، استفاده از طلاب با مدرک سطح یک با تأیید مدیر موزه استان بلا مانع می‌باشد.

۹ اخذ تست شخصیت از داوطلبان (در زمان مصاحبه پذیرش)

۱۰ اعلام برگزاری دوره به ستاد: پس از فراهم شدن مقدمات برگزاری دوره و نهایی شدن اساتید و...، نامه اعلام برگزاری، همراه با فرم شماره ۱ به معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (ستاد) ارسال می‌شود.

۱۱ تنظیم جدول زمان بندی برنامه‌ها: جدول زمان بندی کلاس‌ها و دیگر برنامه‌های دوره و در صورت نیاز آیین‌نامه داخلی دوره را تنظیم و در مکان‌های مناسب نصب می‌گردد. همچنین جدول زمان بندی مصاحبه داوطلبان (بررسی وضعیت شخصیتی و روان‌شناختی داوطلبان) توسط مشاور ارشد در عرض دیگر برنامه‌های دوره تنظیم شود.

۱۲ گروه بندی داوطلبان: داوطلبان با توجه به مقطع سنی، محل تولد، گرایش‌های شخصی و شخصیتی و... در گروه‌های ۱۰ الی ۱۵ نفره جهت حلقه‌های تربیتی تقسیم می‌شوند.

۱۳ جلسه توجیهی خانواده‌ها: با هدف آشنایی خانواده‌ها با حوزه علمیه و دوره میثاق تربیتی و تقویت نقش حمایتی و همراه سازی خانواده‌ها در محورهای اخلاقی، تربیتی و تحصیلی، جلسه توجیهی برای خانواده‌های داوطلبان، قبل یا حین دوره و در صورت عدم امکان، بعد از دوره برگزار می‌شود.

ب. اقدامات حین برگزاری دوره:

(۱) پذیرش داوطلبان:

در این مرحله مناسب است از داوطلبان در بهترین شکل ممکن استقبال شده و مسئولین دوره با خوش‌رویی و عبور دادن داوطلبان از زیر قرآن، فضایی معنوی و صمیمی را به نمایش بگذارند.

لازم است در زمان پذیرش، از تمامی داوطلبان رضایت‌نامه‌ای دال بر این که مسئولیت حضور در این دوره به عهده خود فرد می‌باشد، اخذ شود.

(۲) برگزاری جلسه افتتاحیه:

اجرای این برنامه‌ها در مراسم افتتاحیه پیشنهاد می‌شود:

• تلاوت قرآن؛

• بیان خیرمقدم، اهمیت، ضرورت و اهداف دوره توسط مدیر حوزه استان؛

• معرفی مدیر، عوامل اجرایی، مسئولان گروه‌ها و ارائه برنامه‌ها و اهمّ مقررات

دوره؛

• تعیین افراد هر حجره با پیشنهاد خود افراد.

(۳) اجرای برنامه‌های معنوی (نماز جماعت، تهجد، جلسات قرآن، محافل دعا و

مناجات و...):

• جهت برگزاری نماز جماعت اول وقت، پخش مناجات درسحر، تهجد و برگزاری

مراسم دعا در مدت زمان دوره برنامه‌ریزی مناسب انجام می‌شود.

(۴) برگزاری دروس اخلاق:

• لازم است به صورت روزانه به مدت ۳۰ دقیقه، به ارائه مطالب و مباحث اخلاقی

اختصاص داده شود.

• موضوعات دروس اخلاق متناسب با نیازها، اقتضائات و آسیب‌های منطقه تعیین

شود.

- یک جلسه از دروس اخلاق، به تبیین منشور اخلاقی پرداخته شود.
  - در صورت امکان استاد اخلاق، به صورت تمام وقت در دوره حضور داشته باشد.
- (۵) برگزاری کلاس‌ها:
- بر اساس جدول زمان بندی، سه متن زیر توسط اساتید تدریس می‌شود:
  - رسم طلبگی (دفتر اول): مدت زمان پیشنهادی برای ارائه مطالب این کتاب ۱۵ ساعت می‌باشد.
  - اخلاق و آداب طلبگی (دفتر دوم): مدت زمان پیشنهادی برای ارائه مطالب این کتاب ۱۰ ساعت می‌باشد.
  - آشنایی با نظام تعلیم و تربیت حوزه‌های علمیه (دفتر سوم): مدت زمان پیشنهادی برای ارائه مطالب این کتاب ۵ ساعت می‌باشد.
- تذکره:** در صورت امکان جلسه هماهنگی بین اساتید جهت تعیین میزان ورود به محورها و موضوعات تعیین شده در کتب تشکیل شود تا برای ارائه مطالب خود مرزبندی‌های بهتری را داشته باشند و از ارائه مطالب تکراری پرهیز نمایند.
- (۶) برگزاری کارگاه سبک زندگی اسلامی: این کارگاه در موضوعات مدیریت زمان، تنظیم خواب، تحرک و ورزش توسط مشاور ارشد برگزار می‌شود. زمان مورد نیاز برای این برنامه ۳ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای می‌باشد.
  - (۷) برگزاری جلسات حلقه‌های تربیتی (بر اساس شرح وظایف مسئولان گروه‌ها)
  - (۸) بررسی وضعیت شخصیتی و روان‌شناختی داوطلبان:
- توسط مشاور ارشد جهت تمامی داوطلبان به صورت فرد فرد در مدت زمان دوره - طبق جدول زمان بندی که در عرض دیگر برنامه‌های دوره تنظیم شده - انجام می‌شود.
- (۹) انجام برنامه‌های ورزشی و گروهی:
- یکی از بسترهای بروز و ظهور خلیات فردی، شرکت در برنامه‌ها و فعالیت‌های گروهی و ورزشی است. در این برنامه علاوه بر ایجاد تنوع در دوره، رفتارهای

فردی و شیوه ابراز خلیقات (عصبانیت، بد زبانی و...) می‌تواند فرآیند شناسایی و ارزیابی داوطلبان را تسریع نماید.

۱۰) ارزیابی اخلاق و آداب داوطلبان:

توسط مسئولان گروه‌ها (حلقات تربیتی) و بر اساس شرح وظایف مسئولان گروه‌ها در مدت زمان برگزاری دوره انجام می‌شود و نتیجه آن در فرم شماره ۲ ثبت می‌گردد.

۱۱) ارائه مشاوره فردی به داوطلبان:

مشاورانی در این دوره‌ها جهت راهنمایی داوطلبان در انتخاب مسیر صحیح، حضور داشته باشند و موارد خاص را به مشاور ارشد ارجاع دهند.

۱۲) زیارت قبور امام زادگان، علما و شهدا (در صورت امکان):

یکی از برنامه‌های مفید که می‌تواند روح کلی و حاکم بردوره را تحت تأثیر خود قرار دهد، حضور دسته جمعی داوطلبان در حرم‌های امام زادگان و مزار علما و شهداست. این برنامه در تقویت روحیه معنوی و انگیزه افراد مؤثر می‌باشد.

۱۳) تحلیل مسائل روز با رویکرد دشمن‌شناسی:

در مدت زمان برگزاری دوره، یک جلسه به مدت حداکثر ۹۰ دقیقه جهت آشنایی داوطلبان با اوضاع جهان اسلام و کشور و تحلیل مسائل روز برگزار می‌شود. لازم

است جهت دعوت از اساتید این جلسات با دفتر سیاسی و اجتماعی حوزه‌های علمیه هماهنگی لازم صورت پذیرد.

۱۴) برگزاری اردوی یک روزه (در صورت امکان):

در صورتی که شرایط برگزاری اردوی یک روزه در استان وجود دارد می‌توان از این ظرفیت جهت شناخت و ارزیابی بهتر داوطلبان، با همراهی تمام مسئولین دوره بهره برد تا در ضمن رصد نهایی بعضی از زوایای پنهان شخصیت داوطلبان، خاطره خوشی از انتهای دوره در ذائقه آن‌ها ایجاد شود.

۱۵) ضبط تمامی برنامه‌ها (دروس اخلاق، کلاس‌ها، کارگاه‌ها و ...) و ارائه به ستاد جهت ارزیابی.

۱۶) جمع‌آوری فرم شماره ۲ که توسط مسئولان گروه‌ها تکمیل می‌شود.

۱۷) جمع‌آوری فرم شماره ۳ که توسط شرکت‌کنندگان در دوره تکمیل می‌شود.

۱۸) برگزاری مراسم اختتامیه دوره و قرائت میثاق نامه به صورت دسته جمعی.

متن میثاق نامه طلبگی (بخش تربیتی)

بسم الله الرحمن الرحيم

اکنون که در پرتو الطاف بی کران الهی و همراه با عشق و آگاهی و انگیزه، به محیط مبارک حوزه علمیه قدم می‌گذارم و به شاگردی مکتب امام صادق (علیه السلام) و سربازی حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) مفتخر می‌شوم، با نیتی خالص و تصمیمی راسخ در پیشگاه پروردگار متعال عهد می‌بندم: تا حد توان، همیشه، همه حال و در همه جا خداوند سميع و بصیر را ناظر بر افکار و اعمالم بدانم و در دام غفلت و دوری از یاد خداوند گرفتار نگردم.

ارزش‌ها و منش‌های این مکتب نورانی را بشناسم و پاسدار حرمت‌ها و حریم‌های آن باشم. در فراگیری علوم و معارف الهی و اخلاق و معنویت، منظم و خستگی ناپذیر باشم و در ترویج و تبلیغ خالصانه آن بکوشم.

همواره در عبادت و بندگی، تهجد و سحرخیزی، توسل به ساحت مقدس معصومین (علیهم السلام) خصوصاً امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و خدمت خالصانه به مردم کوشا باشم. با روحیه‌ای جهادی و انقلابی ارزش‌های انقلاب و آرمان‌های شهدا دفاع نمایم.

ج. اقدامات بعد از برگزاری دوره:

۱) بایگانی فرم‌های شماره ۲ داوطلبان (فرم ارزیابی آداب و اخلاق) در امور صیانتی استان؛

۲) جمع‌بندی فرم‌های شماره ۳ (فرم نظرسنجی شرکت کنندگان) و ارسال نتایج آن به معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (ستاد)؛

۳) تکمیل فرم‌های شماره ۴ داوطلبان توسط معاون تهذیب استان با همفکری مشاور ارشد و مسئولان گروه‌ها و ارسال تصویر آن به معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (ستاد) و بایگانی اصل آن در پرونده افراد در امور صیانتی استان؛

۴) تأیید میثاق تربیتی افراد واجد صلاحیت ورود به حوزه علمیه، در سامانه پیشخوان حوزه؛

۵) برگزاری جلسه (حضور یا غیرحضور) مشاور ارشد با مدیر مدرسه جهت ارائه ویژگی‌های شخصیتی و توانمندی‌های افراد معرفی شده به مدرسه در راستای برنامه‌ریزی جهت موفقیت بیشتر؛

تهیه گزارش کامل از دوره و ارسال آن به معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (ستاد).

بسمه تعالی

فرم مشخصات دوره میثاق طلبگی (بخش تربیتی)

سال تحصیلی: ..... مدیریت حوزه علمیه استان: .....

تاریخ برگزاری:		نام مدیر اجرایی دوره:		تلفن همراه:	
آدرس مکان برگزاری:					
تعداد کل داوطلبان:		تعداد داوطلبان سیکل:		تعداد داوطلبان بالاتر از دیپلم:	
مشخصات اساتید اخلاق و اساتید کتب آموزشی دوره					
اخلاق	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
اساتید کتب	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
سوابق و اشتغالات:					

بسمه تعالی

فرم ارزیابی آداب و اخلاق شرکت کنندگان در دوره میثاق طلبگی (بخش تربیتی)

تربیتی

سال تحصیلی: ..... مدیریت حوزه علمیه استان: .....

مشخصات		
نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	تاریخ تولد:
صادره:	کد ملی:	کد داوطلب:
بلند مدت ☐ سفیران هدایت ☐		مقطع تحصیلی: سیکل ☐ دیپلم ☐ بالاتر از دیپلم ☐

محورهای کلی ارزیابی					موارد ارزیابی	نیاز به بررسی
بیشتر	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					هدفمندی، آینده نگری و برنامه‌ریزی جهت نیل به آن*	
					مشارکت در فعالیت‌های گروهی (ورزشی و فرهنگی و...)	
					حضور فعال و پویا در مجالس دعا و نیایش عمومی	
					تصور صحیح از طلبگی و انگیزه تحصیل در حوزه علمیه	
					توجه، تمرکز و دقت در امور	
					توجه به قوانین و توصیه‌ها در طول دوره	
					نشاط، سرزندگی، شادابی و آرامش	
					روحیه علمی و علاقمندی به مطالعه	
					نظم‌پذیری در امور و توجه به انضباط فردی و اهتمام به آن*	
					مشورت‌گرایی (عدم خودمحوری)	
					تعهدات فردی، وظیفه‌شناسی و مسئولیت‌پذیری*	
					رعایت آداب فردی (علم‌آموزی، غذا خوردن، نظافت، تفریح، خوابیدن و...)	

انگیزه و علاقه مندی

- عالی
 خوب
 متوسط
 ضعیف

نیاز به بررسی

- بیشتر

وظیفه‌شناسی

- عالی
 خوب
 متوسط
 ضعیف

نیاز به بررسی

- بیشتر

نیاز به بررسی					محورهای کلی ارزیابی	موارد ارزیابی
بیشتر	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					سازگاری ☐ عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف نیاز به بررسی بیشتر ☐	نقدپذیری
						مدارا، سازش و انعطاف‌پذیری در تعامل با افراد*
						کنترل خشم*
						تواضع و احترام به دیگران
						دلسوزی و اهتمام نسبت به امور دیگران
						حسن ظن
						میزان و شیوه انتقاد کردن
					موارد کلی	اهتمام به نماز اول وقت و جماعت*
						میزان درک و فهم، توانایی تجزیه و تحلیل و تیزبینی*
						حیا و نجابت در گفتار و رفتار*
						صبر و تحمل در برابر کمبودها و کاستی‌ها
						اعتدال در برقراری ارتباط (عدم وابستگی و دوستی‌های افراطی)*

یادآوری:

۱) موارد ارزیابی در ردیف "موارد کلی" بنا بر برداشت مسئول گروه، در سه محور "انگیزه و علاقه‌مندی"، "وظیفه‌شناسی" و "سازگاری"، مورد استفاده قرار گیرد.

۲) در احراز موارد ستاره‌دار «*» دقت و توجه بیشتری شود.

ارزیابی توصیفی:

نقاط قوت: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

نقاط ضعف: .....

.....

.....

.....

.....

.....

توصیه ها و پیشنهادات:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

نام و نام خانوادگی مسئول گروه

تاریخ / امضا

.....

پیوست ۶: نحوه برگزاری دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل

مقدمه:

مدارسی که براساس ضرورت و مجوز شورای آموزش استان، درخواست برگزاری دوره «میثاق آموزشی» را به صورت مستقل دارند، می‌توانند دوره مذکور را مطابق این دستورالعمل اجرا نمایند:

ماده ۱: ارکان اجرایی دوره

۱) مدیریت استان؛

۲) مدیریت مدرسه؛

۳) استاد.

تبصره: کلیه امور اجرایی دوره، با محوریت مدیریت موزه علمیه هر استان و توسط مدرسه

انجام می‌گیرد.

ماده ۲: زمان برگزاری دوره «میثاق طلبگی» با محتوای آموزشی - تہذیبی پس از قبولی افراد در مصاحبه و پیش از آغاز سال تحصیلی است.

ماده ۳: طول دوره «میثاق آموزشی» حداقل ۲۰ و حداکثر ۴۵ روز می‌باشد و با توجه به شرایط خاص هر منطقه با هماهنگی مدیریت استان توسط مدرسه برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.

تبصره: مضور در این مرحله، برای کسانی که دوره «میثاق تربیتی» را نگذرانده‌اند، با مجوز

معاونت تہذیب استان، بلامانع می‌باشد.

ماده ۴: در صورت برگزاری دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل، آغاز سال تحصیلی برای تمام طلاب جدیدالورود از اول مهرماه می‌باشد.

تبصره: مدارس می‌توانند با هماهنگی مدیریت استان دروس نیم سال اول سال تحصیلی

را بلافاصله پس از دوره «میثاق آموزشی» و پیش از اول مهر آغاز کنند که دستورالعمل

اجرای آن در ابتدای همین آیین‌نامه آمده است.

ماده ۵: مدیریت استان می‌تواند این دوره را به صورت متمرکز (استانی یا مجموعه چند مدرسه) یا مدرسه‌ای برگزار نماید.

ماده ۶: ملاک قبولی و اخذ امتیاز لازم از این دوره، کسب نمره قبولی از عناوین درسی ذیل و کسب حداقل معدل ۱۴ از کلیه دروس نیم سال اول خواهد بود.

تبصره: افزایش سایر عناوین درسی نیم سال اول به جداول ذیل، با تأیید گروه علمی- تربیتی مدرسه بلامانع می‌باشد.

ماده ۷: جدول درسی دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل، به شرح ذیل می‌باشد:

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات		
			نظری	عملی	جمع
۱۱۰۱۰۴	احکام ^(۱)	نظری	۲۶	۰	۲۶
۱۱۰۱۰۳	تجوید (روانخوانی) ^(۲)	نظری- عملی	۲۰	۲۰	۴۰
جمع ساعات			۵۶	۲۰	۷۶

ماده ۸: کلیه سؤال‌های امتحانی این دوره اعم از اصلی و تجدیدی، از سوی اساتید مدرّس همان دوره به صورت کتبی طرح می‌گردد.

تبصره: ده نمره از درس تجوید، به ارزیابی عملی (روان‌فوانی تجوید و صمّت قرائت نماز تعلق می‌گیرد).

ماده ۹: نمره قبولی در همه درس‌های دوره، ۱۲ می‌باشد.

ماده ۱۰: کسی که در دوره «میثاق آموزشی» نمره قبولی درسی را کسب نکند، دو هفته فرصت دارد تا در امتحان مجدد همان درس شرکت نماید و چنانچه در امتحان مجدد نیز نمره قبولی را اخذ نکند، پذیرش او منتفی خواهد شد.

ماده ۱۱: دریافت کد تحصیلی رسمی و تثبیت پذیرش داوطلب، پس از اخذ امتیازات لازم از شاخصه‌های تهذیبی آموزشی و اعلام نظر مساعد مرکز امور صیانتی، مطابق آیین‌نامه‌های مربوطه صورت می‌گیرد.

۱. درس اول تا پانزده از کتاب درسنامه فقه (درس نامه فقه، فلاح زاده، نشر مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۶، کد کتاب ۱/۲۵۱۱/۳) تدریس می‌شود.

۲. برای این درس، کتاب آموزش قرائت قرآن کریم ۱ (آموزش قرائت قرآن، شهیدی پور و قاسمی، نشر مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۶، کد کتاب ۱/۱۸۱۱/۳) تدریس می‌شود. ضمناً ۱۰ ساعت از ساعات این درس به کار عملی در خصوص تصحیح قرائت نماز، اختصاص می‌یابد.

پیوست ۷: شورای تخصصی آموزش استان

مقدمه

به منظور استفاده از ظرفیت‌های کارشناسی و تخصصی در حوزه آموزش، ایجاد هماهنگی و انسجام مدیریتی، تسریع در بررسی و رفع مسائل آموزشی در سطح مدیریت استان و تصویب طرح‌ها و آیین‌نامه‌ها، آیین‌نامه شورای آموزش استان که به اختصار «شورا» نامیده می‌شود، به شرح ذیل تدوین شده است.

ماده ۱۲: این شورا به استناد بند ۲۱ مصوبه ۸۱۳ شورای عالی حوزه‌های علمیه تشکیل می‌گردد.

ماده ۱۳: اهداف

- ۱) ارتقای سطح نظام کارشناسی و تصمیم‌گیری در امور آموزشی استان؛
- ۲) ایجاد انسجام و هماهنگی میان بخش‌های آموزشی در مدیریت استان و مدارس استان در امور آموزشی.

ماده ۱۴: وظایف شورا

- ۱) پیشنهاد سیاست‌ها، طرح‌ها و برنامه‌های راهبردی بلند مدت، میان مدت و سالانه در سطح استان؛
- ۲) بررسی طرح‌ها و برنامه‌های آموزشی خاص مدارس یا کلان در سطح استان و توسعه آن‌ها؛
- ۳) برنامه‌ریزی اجرایی برای اجرای کردن شاخص‌ها و معیارها و استانداردهای ابلاغی در عرصه‌های تخصصی آموزشی و ارزیابی مستمر آن‌ها؛
- ۴) تصویب دستورالعمل‌های اجرایی در سطح استان؛
- ۵) بررسی درخواست‌های مربوط به تأسیس، توسعه و انحلال واحدهای آموزشی استان^(۱)؛
- ۶) بررسی گزارش‌های نظارتی و ارزیابی در حوزه آموزشی و اتخاذ تصمیم مناسب؛

۱. مصوبات مربوط به این بند باید به تصویب مراجع قانونی بالاتر مانند شورای گسترش و ... برسد.

- ۷) بررسی و تصویب آیین‌نامه‌ها و ضوابط آموزشی و پیشنهاد آن به معاونت آموزش حوزه‌های علمیه؛
- ۸) تعیین سیاست‌ها و تصویب سقف و سهمیه پذیرش داوطلبان تحصیل در واحدهای آموزشی استان؛
- ۹) بررسی مسائل و مشکلات آموزشی مدارس، اساتید و طلاب و ارائه راهکارهای مناسب.

ماده ۱۵: ترکیب شورا^(۱)

- ۱) مدیر حوزه علمیه استان (رئیس)؛
- ۲) معاون آموزش مدیریت استانی (دبیر و نایب رئیس)؛
- ۳) معاون پژوهش مدیریت استانی؛
- ۴) سه نفر از مدیران مدارس استان در مقاطع مختلف، به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛
- ۵) دو نفر از اساتید سطوح عالی استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛
- ۶) دو نفر از اساتید سطح یک استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال.
- تبصره ۱: شرکت سایر اعضای شورای معاونین مدیریت استانی با حق رأی بلامانع می‌باشد.
- تبصره ۲: دعوت از کارشناسان و صامب‌نظران بدون حق رأی با تشفیص رئیس یا دبیر شورا بلامانع است.
- تبصره ۳: دستورجلسات و مصوبات شورای آموزشی استان برای تمام اعضا (رسال می‌گردد).

۱. اعضای شورای مدارس حوزه علمیه قم عبارتند از: مدیر دفتر هماهنگی امور مدارس حوزه علمیه قم (به عنوان رئیس)، نمایندگان معاونت‌های ستادی آموزش، پژوهش، تهذیب و تبلیغ، نماینده مرکز امور صیانتی ستاد، سه نفر از مدیران مدارس قم به تفکیک مقاطع و به انتخاب رئیس شورا، دو نفر از اساتید سطح یک به انتخاب رئیس شورا.

سطوح عالی: مسئول امور سطوح عالی حوزه علمیه قم (به عنوان رئیس)، نمایندگان معاونت‌های ستادی آموزش، پژوهش، تهذیب و تبلیغ، نماینده مرکز امور صیانتی ستاد، معاون آموزش امور سطوح عالی، چهار نفر از اساتید سطوح عالی قم به انتخاب رئیس شورا.

ماده ۱۶: وظایف و اختیارات رئیس شورا

(۱) ریاست و اداره جلسات؛

(۲) تأیید دستور جلسات؛

(۳) تأیید اعضای حقیقی شورا؛

(۴) تأیید نهایی مصوبات شورا.

ماده ۱۷: وظایف و اختیارات دبیر شورا

(۱) پیشنهاد دستور جلسات به رئیس شورا؛

(۲) پیشنهاد تقویم جلسات سالانه به شورا؛

(۳) دعوت از اعضای شورا؛

(۴) تنظیم تصمیمات و مصوبات شورا؛

(۵) ارسال مصوبات شورا به واحدهای ذی ربط جهت اجرا پس از تأیید و ابلاغ مدیر

حوزه علمیه استان؛

(۶) پیگیری اجرای مصوبات شورا و ارائه گزارش فصلی و سالانه به رئیس شورا؛

(۷) پیشنهاد اعضای حقیقی شورا به رئیس شورا.

ماده ۱۸: برگزاری جلسات شورا

(۱) جلسات شورا با حضور حداقل نیمی از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات با

رای اکثریت حاضرین در جلسه، مصوب محسوب شده و در صورت تساوی آراء،

پیشنهاد موافق با نظر رئیس شورا مصوب محسوب می‌شود.

(۲) جلسات شورا به صورت ماهانه برگزار می‌گردد و در صورت ضرورت به

تشخیص رئیس یا دبیر شورا، جلسات فوق العاده تشکیل خواهد شد.

(۳) مصوبات شورا در حوزه وظایف مدیریت استان و ابلاغ مدیر حوزه علمیه

استان لازم الاجرا خواهند بود و در مواردی که نیاز به تأیید مراجع بالاتر می‌باشد،

مصوبات و تصمیمات به آن مرجع ارسال خواهد شد.

(۴) دعوت‌نامه تشکیل جلسات و مصوبات شورا به اعضای شورای معاونین

مدیریت استان ارسال می‌گردد.

پیوست ۸: تقویم تحصیلی

مقدمه

پیرو مصوبه شورای عالی حوزه‌های علمیه در خصوص لزوم اصلاح تقویم تحصیلی و تأکید شورای تخصصی آموزش، معاونت آموزش حوزه‌های علمیه پس از مشورت با کارشناسان، «تقویم تحصیلی حوزه‌های علمیه» را مورد بازبینی قرار داد.

در این طرح علاوه بر حفظ و تقویت شاخص‌های عمومی در برنامه‌ریزی آموزشی، ملاحظات و سیاست‌های ذیل مد نظر قرار گرفته است:

۱) توجه به جایگاه محوری متن در فرآیند تحصیلی؛ در حوزه‌های علمیه همواره، متون محور آموزش بوده‌اند و در فرآیند آموزشی در کنار علم آموزی، تحلیل محتوا و تطبیق آن‌ها بر متن یک اصل بوده است. هم اکنون نیز در بخش مهمی از دروس این سنت حفظ شده و تدریس متن، تطبیق و تحلیل آن از سوی استاد و اهتمام طلبه به فراگیری آن‌ها در فرآیند آموزشی لازم شمرده می‌شود. از همین رو توجه به این نکته در برنامه‌ریزی و طراحی تقویم تحصیلی و فراهم آوردن قابلیت تطبیق و تحلیل متنی با در اختیار قرار گرفتن زمان مناسب لازم می‌نماید.

۲. اختصاص یافتن ساعات درسی به اندازه مورد نیاز؛ در کنار نکته فوق، توجه به مسائلی مانند شرایط یادگیری، روش‌های تدریس، ویژگی‌های خاص منطقه‌ای، مدارس و... انعطاف‌پذیری حجم ساعات درسی را طلب می‌کند. برای مثال درسی که ارزش ساعتی آن ۸۰ ساعت است ممکن است با توجه به شرایط ایام تحصیلی یا شرایط یادگیری طلاب و یا ویژگی‌های استاد، نیاز به اختصاص مقدار ساعات کمتر و یا بیشتری در طول سال تحصیلی داشته باشد، هر چند التزام به یک ارزش ساعتی ثابت به عنوان ملاک محاسبه رشد تحصیلی و ارزیابی وضعیت علمی لازم است. از همین رو در طراحی تقویم تحصیلی امکان انعطاف در ساعات مورد

نیاز برای تدریس و یادگیری دروس با قابلیت کاستن یا افزایش ساعات مورد نیاز تدریس، مورد توجه بوده است.

۳. قابلیت تناسب ایام تحصیلی و درسی با رسالت‌های حوزوی و مناسبت‌های خاص مورد اهتمام حوزویان؛ از جمله مهم‌ترین رسالت‌های حوزویان، توجه به تبلیغ معارف دین، خصوصاً در ایام خاص تبلیغی می‌باشد. همچنین پاسداشت مقام و منزلت ائمه اطهار علیهم‌السلام و برخی از مناسبت‌های ملی، از جمله موارد مورد تأکید در حوزه‌های علمیه می‌باشد.

متناسب‌سازی ایام تحصیلی با این مسئله از یک سو و توجه به توسعه نیافتن تعطیلات به منظور عدم اختلال در برنامه‌های آموزشی از سویی دیگر ضروری است.

۴. انطباق ایام تحصیلی با شرایط بومی جغرافیایی، اجتماعی و ... مدارس علمیه در هر منطقه؛ توجه به وضعیت آب و هوایی، کیفیت و کمیت امکانات مدارس علمیه، مناطق زندگی طلاب و دوری از محل سکونت آن‌ها و نکاتی از این دست در طراحی «تقویم تحصیلی» اجتناب ناپذیر است.

به عنوان نمونه در برخی از مناطق کشور در کلیه ایام سال، امکان برگزاری کلاس‌های درسی وجود دارد ولی در برخی از مناطق امکان برگزاری کلاس‌های درسی حتی به شکل متداول نیز یا وجود ندارد و یا به سختی امکان پذیر می‌باشد.

لحاظ این شرایط در طراحی تقویم تحصیلی و دستورالعمل‌های مربوطه، مدنظر قرار گرفته است.

۵. قابلیت انعطاف‌پذیری بر اساس شیوه‌ها و روش‌های آموزشی؛ طراحی تقویم تحصیلی بدون در نظر گرفتن روش‌های آموزشی و شیوه‌های تدریس امری ناممکن است. تنوع در روش‌های تدریس، میزان استفاده از ابزارهای آموزشی، نحوه بکارگیری طلاب در فرآیند یادگیری و آموزش دهی و ... می‌تواند در تعیین زمان، طراحی ایام

درسی و... تأثیر بسزایی داشته باشد. چه بسا استفاده از برخی از شیوه‌های آموزشی منجر به توسعه و یا تقلیل در زمان آموزش و ساعات اختصاص یافته به دروس شود که این تقویم، قابلیت این بهره‌گیری را فراهم می‌آورد.

۶. اهتمام به اجرایی کردن واقعی آیین‌نامه‌های آموزشی؛ برخی از مفاد و مواد آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های آموزشی، در زمان اجرا، بعضاً مغفول مانده و به تدریج فراموش شده است و برخی نیز به شکل مناسبی اجرا نمی‌شود. برای مثال در مصوبه ۲۰۸ شورای عالی در خصوص برگزاری دروس سطح حوزه علمیه قم در روزهای پنجشنبه تأکید شده است ولی به صورت کامل به اجرا در نمی‌آید.

بنابراین با توجه به این نکته می‌توان به اهمیت اجرایی کردن واقعی آیین‌نامه‌های آموزشی و تأثیر آن در ارزیابی و برنامه‌ریزی پی برد.

۷. استفاده از ظرفیت‌های آموزشی تمام ایام سال؛ تأکید و سنت حوزه‌های علمیه بر بهره‌گیری از تمام روزهایی است که امکان آموزش در آن فراهم باشد؛ هرچند که برخی از طلاب در راستای سایر مأموریت‌ها یا بر اساس نیازها و یا ضرورت، امکان تحصیل و تدریس در همه ایام را نداشته باشند. از همین رو در طراحی تقویم تحصیلی به این نکته توجه شده که طلاب دارای شرایط بتوانند به صورت رسمی در مناسبت‌هایی همچون تابستان، ایام تبلیغی و مانند اینها به فعالیت‌های علمی و آموزشی خود ادامه دهند.

لذا با توجه به نکات فوق، معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، به منظور تسهیل در اجرایی کردن طرح مذکور، دستورالعمل «تقویم تحصیلی حوزه‌های علمیه» را با ملاک و محور قرار دادن مصوبات ۲۰۸ و ۸۹۶ شورای عالی، تنظیم و پس از تصویب در شورای تخصصی آموزش، به شرح ذیل ابلاغ می‌نماید.

آیین‌نامه تقویم آموزشی

ماده ۱: ایام تحصیلی و درسی حوزه‌های علمیه در هر سال تحصیلی در دو بخش اصلی

و اختیاری قابل برنامه‌ریزی است که بخش اصلی آن شامل دو نیم‌سال بوده و از اول شهریور ماه هر سال تا پانزدهم تیر ماه سال بعد و بخش اختیاری آن نیز که با عنوان دوره آموزشی تابستانی می‌باشد، از ۱۶ تیر ماه تا ۳۱ مرداد ماه قابل برنامه‌ریزی می‌باشد.

ماده ۲: برنامه‌ریزی و تدوین جزئیات تقویم تحصیلی در مواردی مانند شروع سال تحصیلی، ایام امتحانی، پایان هر نیم‌سال، با رعایت ضوابط ابلاغی، بر عهده مدارس علمیه می‌باشد.

ماده ۳: تقویم تحصیلی پس از تنظیم توسط مدیریت مدرسه، باید به تصویب شورای مدرسه برسد و پس از تأیید مدیریت حوزه علمیه استان لازم‌الاجرا می‌باشد. تبصره ۱: عدم پاسفگویی مدیریت حوزه علمیه استان در مدت حداکثر دو هفته، به منزله تأیید تقویم پیشنهادی مدرسه می‌باشد.

تبصره ۲: مدارس علمیه حداکثر تا دو هفته قبل از شروع سال تحصیلی، موظف به اعلام تقویم آموزشی نیم‌سال اول و دوم سال تحصیلی خود به مدیریت استان هستند^(۱).

ماده ۴: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مدیریت‌های استانی می‌توانند در آغاز هر سال تحصیلی، یک روز معین را به صورت نمادین برای آغاز سال تحصیلی انتخاب نموده و نسبت به برگزاری مراسم افتتاحیه و آغاز سال تحصیلی در آن روز اقدام نمایند که تطابق آغاز دروس مدارس با این روز الزامی نمی‌باشد.

الف) ایام تعطیلی در سال تحصیلی؛

ماده ۵: دروس رسمی در مناسبت‌های ذکر شده در ماده‌های ۶، ۷، ۸، ۱۰ و ۱۱ تعطیل می‌باشد.

۱. در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ مدارس حداکثر تا دو هفته بعد از شروع سال تحصیلی نیز مجاز به ارسال تقویم تحصیلی به مدیریت حوزه علمیه استان جهت تصویب خواهی هستند.

تبصره ۱: برگزاری مراسم‌های مذهبی و فرهنگی در مناسبت‌های مذکور توسط مدارس علمیه در این ایام بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: مدارس علمیه می‌توانند در سایر مناسبت‌های مذهبی و یا ملی، ضمن برگزاری دروس، ساعتی از روز را به برگزاری مراسم بزرگداشتی متناسب با آن روز اختصاص دهند.

ماده ۶: ایام تعیین شده در جدول ذیل به عنوان ایام تعطیلی دروس حوزه‌های علمیه می‌باشد:

ردیف	روز	مناسبت	تعداد روز
۱	۹ محرم	تاسوعای حسینی	۱
۲	۱۰ محرم	عاشورای حسینی	۱
۳	۲۰ صفر	اربعین حسینی	۱
۴	۲۸ صفر	رحلت حضرت رسول ﷺ و شهادت امام حسن مجتبیٰ (ع)	۱
۵	آخرین روز صفر	شهادت امام رضا (ع)	۱
۶	۸ ربیع الاول	شهادت امام حسن عسکری (ع)	۱
۷	۱۷ ربیع الاول	میلااد حضرت رسول ﷺ و امام جعفر صادق (ع)	۱
۸	۳ جمادی الثانی	شهادت حضرت زهرا (ع)	۱
۹	۱۳ رجب	میلااد امیرالمومنین (ع)	۱
۱۰	۲۷ رجب	مبعث پیامبر اعظم (ص)	۱
۱۱	۱۵ شعبان	میلااد امام عصر (ع)	۱
۱۲	۲۱ رمضان	شهادت امام علی (ع)	۱
۱۳	۱ و ۲ شوال	عید فطر	۲
۱۴	۲۵ شوال	شهادت امام صادق (ع)	۱
۱۵	۱۰ ذی‌الحجه	عید قربان	۱
۱۶	۱۸ ذی‌الحجه	عید غدیر	۱
۱۷	۱ تا ۴ فروردین	ایام نوروز	۴
۱۸	۱۲ فروردین	روز جمهوری اسلامی	۱
۱۹	۱۴ خرداد	رحلت حضرت امام خمینی (ع)	۱
۲۰	۱۵ خرداد	سالروز قیام ۱۵ خرداد	۱
۲۱	۲۲ بهمن	روز پیروزی انقلاب اسلامی	۱
۲۵	جمع		

ماده ۷: دروس سطوح عالی و خارج علاوه بر ایام ذکر شده در ماده ۶، در مناسبت های

ذی الحجه، ذی القعدة، جمع

ردیف	روز	مناسبت	تعداد روز
۱	آخر ذی القعدة	شهادت امام جواد (ع)	۱
۲	۷ ذی الحجه	شهادت امام باقر (ع)	۱
۳	۲۵ محرم	شهادت امام سجاده (ع)	۱
۴	۷ صفر	شهادت امام حسن مجتبی (ع)	۱
۵	۱۳ جمادی الاول	شهادت حضرت زهرا (س)	۱
۶	۳ رجب	شهادت امام هادی (ع)	۱
۷	۲۵ رجب	شهادت امام کاظم (ع)	۱
۸	۳ شعبان	ميلاد امام حسين (ع)	۱
جمع			۸

ماده ۸: دروس سطوح عالی و خارج حوزه های علمیه در ایام تبلیغی برای طلاب و اساتید

طبقه، حدوداً، ذی الحجه، تعطیل می باشد.

ردیف	موضوع	زمان	تعداد روز
۱	ایام تبلیغی ماه محرم	از ۲۸ ذی الحجه تا ۱۳ محرم	۱۵
۲	ایام تبلیغی ماه صفر	از ۱۶ صفر تا دوم ربیع الاول	۱۶
۳	ایام تبلیغی فاطمیه اول ^(۱)	۱۳ تا ۱۵ جمادی الاول	۳
۴	ایام تبلیغی فاطمیه دوم	اول تا سوم جمادی الثانی	۳
۵	ایام تبلیغی ماه رمضان	از ۲۸ شعبان تا دوم شوال	۳۴
جمع			۷۱

تبصره ۱: برگزاری دروس در ایام تبلیغی برای طلاب متقاضی بلامانع می باشد.

تبصره ۲: تعطیلی دروس سطح یک در ایام تبلیغی، مجاز نمی باشد.

ماده ۹: دروس برنامه آموزشی مدارس سفیران هدایت (بجز طلاب سال اول تحصیلی) در

ایام تبلیغی محرم و ایام فاطمیه اول و دوم برگزار نمی گردد و در این ایام طلاب

شاغل به تحصیل در این برنامه می توانند جهت اعزام به تبلیغ، اقدام نمایند.

۱. با نظر شورای آموزش استان، در صورت اعزام طلاب سطوح عالی و سفیران هدایت برای تبلیغ، غیبت آن ها در دروس، امتحانات و ... در روزهای دوازدهم جمادی الاول و چهارم جمادی الثانی، مجاز بوده و تأثیری در محاسبه غیبت ها نخواهد داشت.

تبصره: آیین‌نامه طراحی تقویم تحصیلی برنامه آموزشی مدارس سفیران هدایت بجز مورد فوق، تابع آیین‌نامه سطح یک می‌باشد.

ماده ۱۰: تعطیلات تابستانی دروس حوزه‌های علمیه از ۱۶ تیرماه تا ۳۱ مرداد ماه هر سال می‌باشد و در این ایام مدارس و مدیریت‌های استانی می‌توانند به اجرای دوره آموزشی تابستانی اقدام نمایند.

ماده ۱۱: هرگونه تغییر در جداول مذکور، مجاز نمی‌باشد.

ب) روزهای مجاز به برگزاری دروس رسمی در سال تحصیلی؛

ماده ۱۲: حداقل تعداد ایام درسی در سطوح و مقاطع مختلف آموزشی و همچنین برنامه‌های آموزشی مختلف، مطابق آیین‌نامه‌های آموزشی و ضوابط ابلاغی، بر اساس جدول ذیل می‌باشد:

ردیف	مقطع تحصیلی	نیم‌سال اول		نیم‌سال دوم		جمع
		ایام امتحانی	ایام درسی	ایام امتحانی	ایام درسی	
۱	سطح یک	۷	۸۵	۷	۸۵	۱۸۴ روز
۲	سطوح عالی	۵	۷۰	۵	۷۰	۱۵۰ روز
۳	دروس خارج	۱۳۰ تا ۱۵۰ روز				

تبصره: لازم است در جابجایی ایام برگزاری دروس، به گونه‌ای عمل شود که ایام درسی از حداقل ذکر شده در جدول فوق، کمتر نشود.

ماده ۱۳: ایام درسی با رعایت مقدار حداقلی ذکر شده در ماده ۱۲، توسط مدارس علمیه و درباره زمانی از اول شهریورماه تا پانزدهم تیرماه سال بعد، مشخص می‌گردد که پس از تأیید مدیریت حوزه علمیه استان، رعایت آن الزامی است.

ماده ۱۴: ضوابط مربوط به نظام آموزشی، ساعات برگزاری دروس، جدول برنامه‌ریزی دروس، افزایش و یا کاهش ساعات درسی و ... مطابق آیین‌نامه آموزشی می‌باشد.

ماده ۱۵: برگزاری دروس در روزهای پنجشنبه برای همه سطوح و مقاطع حوزه‌های علمیه الزامی می‌باشد.

تبصره ۱: در صورتی که واحدهای آموزشی ساعات الزامی هر درس را در سایر روزها به مد نصاب لازم برسانند، ارائه دروسی مانند حدیث فوائی، افلاق و ... در روزهای پنج‌شنبه بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: در مقطع خارج، برگزاری دروس رسمی در روزهای پنجشنبه ضروری نبوده و اختصاص آن روز به برگزاری دروسی همچون افلاق و یا حدیث فوائی بلامانع است.

ج) روزهای امتحانی و جانمایی آن در سال تحصیلی؛

ماده ۱۶: در تدوین تقویم تحصیلی، تعیین روزهای امتحانی هر درس الزامی بوده و همراه تقویم سالانه ارائه می‌گردد.

ماده ۱۷: زمان برگزاری امتحان هر درس، بعد از پایان محدودۀ درسی و با رعایت ساعات تعیین شده برای آن می‌باشد و در غیر این صورت برگزاری امتحان آن درس مجاز نبوده و در صورت برگزاری امتحان، نمرات آن رسمیت ندارد.

تبصره: طلابی که مد نصاب لازم در فصول مقرر در کلاس‌های درسی را داشته باشند، مجاز به شرکت در امتحانات آن درس هستند.

ماده ۱۸: زمان برگزاری امتحانات به جز امتحاناتی که بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد، توسط مدارس علمیه تعیین می‌گردد.

ماده ۱۹: مطابق آیین‌نامه آموزشی، برنامه‌ریزی، برگزاری، طرح سؤال^(۱) و تصحیح اوراق امتحانی بر عهده مدارس علمیه می‌باشد.

ماده ۲۰: برگزاری امتحانات دروسی که به صورت متمرکز از سوی معاونت آموزش ستاد طراحی می‌شود، در چهار نوبت در سال تحصیلی و در ایامی که کمترین اختلال را در برگزاری دروس داشته باشد، برنامه‌ریزی می‌گردد.

۱. به جز برخی از دروس خاص که بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره: زمان امتحانات دروس مذکور هر ساله توسط معاونت آموزش ستاد اعلام می‌گردد.
 ماده ۲۱: فرآیند تدوین تقویم تحصیلی مراکز تخصصی و فقهی همانند مدارس علمیه و دیگر واحدهای آموزشی حوزه‌های علمیه می‌باشد و پس از تأیید توسط شورای آموزش استان، لازم الاجرا خواهد بود.

د) ایام برگزاری دوره تابستانی و جانمایی آن در سال تحصیلی؛

ماده ۲۲: تعیین زمان برگزاری دوره آموزشی تابستانی، بعد از تعیین زمان شروع و پایان سال تحصیلی و با لحاظ نیم‌سال‌ها و زمان برگزاری امتحانات هر دو نیم‌سال، می‌باشد.

ماده ۲۳: زمان برگزاری دوره آموزشی تابستانی از ۱۶ تیرماه تا ۳۱ مردادماه است.
 تبصره: ضوابط و شرایط برگزاری دوره آموزشی تابستانی، مطابق آیین‌نامه‌های آموزشی ابلاغی است.

ماده ۲۴: با توجه به تنوع گونه‌ها و محتواهای دوره‌های آموزشی تابستانی، توجه به ضوابط و دستورالعمل‌های مربوطه در تعیین تقویم تحصیلی و زمان بندی دوره تابستانی ضروری می‌باشد.

ه) روزهای قابل استفاده برای برنامه‌های تکمیلی (تبلیغی، پژوهشی، تهنیتی و...) در ایام غیر درسی در سال تحصیلی؛

ماده ۲۵: با توجه به اینکه تعداد ایام فعالیت تحصیلی می‌تواند بیش از مقدار حداقلی الزامی مشخص شده در جدول مندرج در ماده ۱۲ باشد، مدارس می‌توانند برخی از دروس نیم‌سال بعد یا سایر برنامه‌های آموزشی^(۱)، پژوهشی، فرهنگی و تهنیتی خود را در این ایام برنامه‌ریزی کنند و یا اینکه با افزایش روزهای تحصیلی از حجم دروس روزانه کاسته و به این نوع از برنامه‌ها اختصاص دهند.

۱. مثل تعمیق بخشی در مباحث ارائه شده در طول نیم‌سال.

تبصره: الزامی کردن شرکت طلاب در برنامه‌های تکمیلی آموزشی و یا برنامه‌ها و دوره‌های

مهارتی، تبلیغی، پژوهشی و ... با تصویب شورای مدرسه بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۶: ارائه هرگونه برنامه غیردرسی در ایام و ساعات درسی، مجاز نمی‌باشد و

برنامه‌ریزی و برگزاری هرگونه برنامه، غیراز برنامه دروس رسمی، باید در ایام و

ساعاتی غیراز ساعات اختصاصی دروس رسمی باشد.

ماده ۲۷: جداول کلی تعداد ایام درسی و تعطیلی در سال تحصیلی جدید:

ماده ۲۸: ایام درسی و تعطیلی حوزه‌های علمیه در سال تحصیلی جدید به شرح ذیل

می‌باشد که مدارس لازم است با لحاظ نکات ذکر شده در آیین‌نامه، به لحاظ

جانمایی ایام تحصیلی، درسی و تعطیلی بپردازند.

الف) سطح یک؛ مقدار ایام تحصیلی الزامی مورد نیاز: ۱۸۴ روز

تعداد روزهای مازاد بر ایام تحصیلی الزامی	وضعیت		سال تحصیلی
	تعداد روزهای تعطیلی	تعداد روزهای درسی	
۶۸ (روز مازاد)	۸۲	۲۵۲	۱۴۰۱-۱۴۰۲

ب) سطوح عالی؛ مقدار ایام تحصیلی الزامی مورد نیاز: ۱۵۰ روز

تعداد روزهای مازاد بر ایام تحصیلی الزامی	وضعیت		سال تحصیلی
	تعداد روزهای تعطیلی	تعداد روزهای درسی	
۶۵ (روز مازاد)	۱۱۹	۲۱۵	۱۴۰۱-۱۴۰۲

ج) دروس خارج؛ مقدار ایام تحصیلی الزامی مورد نیاز: ۱۳۰ تا ۱۵۰ روز (گزارش

ذیل بر مبنای عدد ۱۵۰ روز درسی انجام شده است)

تعداد روزهای مازاد بر ایام تحصیلی الزامی	وضعیت		سال تحصیلی
	تعداد روزهای تعطیلی	تعداد روزهای درسی	
۳۶ (روز مازاد)	۱۴۸	۱۸۶	۱۴۰۱-۱۴۰۲

پیوست ۹: نحوه برگزاری دروس کارورزی روش‌ها (۱)

مقدمه:

لازمه تبلیغ، مجهز بودن به دو بال علم و عمل ازسویی و مهارت در انتقال معارف دینی به مخاطبین مختلف در موقعیت‌های گوناگون از سوی دیگر است و مدارس سفیران هدایت عهده دار تجهیز متعلمین محترم به این دو بال و بالا بردن توان تبلیغی مبلغان دینی می‌باشد.

بخش پژوهش علاوه بر ساماندهی فعالیت‌های پژوهشی دروس، زمینه‌های لازم برای کسب مهارت‌های مورد نیاز برای ارائه جذاب معارف دینی به مخاطبان را برعهده دارد، این بخش تلاش می‌کند تا طلاب عزیز در سایه برنامه‌های پیش بینی شده در گروه‌های مهارتی و تمرین‌های مداوم، همراه با تلاش و کوشش و جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز، به مهارت لازم در جهت بیان معارف دینی برای اقشار مختلف اجتماعی را کسب کند.

هدف کلی:

ماده ۱: تربیت خطبا و مبلغینی که بتوانند مطالب دینی را در قالب‌های مناسب و شیوه‌های جذاب با توجه به نیازهای مخاطبان مختلف، ارائه کنند.

ماده ۲: در هر نیم‌سال در راستای تحقق هدف کلی، با تمرین‌های ذیل هدف خاصی دنبال می‌شود:

نیم‌سال	عنوان درس	هدف خاص
۴	کارورزی روش‌ها ۱	توانمند شدن در تدریس و کلاس‌داری
۵	کارورزی روش‌ها ۲	توانمند شدن در مسئله یابی، خطبه خوانی و ایجاد انگیزه در ابتدای سخنرانی
۶	کارورزی روش‌ها ۳	توانمند شدن در تحریک احساس
۷	کارورزی روش‌ها ۴	توانمند شدن در اقناع اندیشه
۸	کارورزی روش‌ها ۵	توانمند شدن در مرثیه خوانی و گریز
۹	کارورزی روش‌ها ۶	توانمند شدن در منبر کامل

راه‌های دستیابی به هدف:

۱. این دستور العمل، سابقاً توسط معاونت محترم تبلیغ تدوین و در سال ۱۳۹۵ ابلاغ شده و در حال حاضر علیرغم تکرار رسیدن به هدف کلی، مراحل ذیل اجرا می‌شود:

الف) تشکیل گروه‌های تمرینی و مهارتی از متعلمین.

ب) تمرین شیوه‌های کلاس‌داری تبلیغی.

ج) تمرین خطابه و سخنوری براساس برنامه و سرفصل ابلاغی.

د) مطالعه کتب مربوط به موضوعات مشخص شده قرآنی، روائی، خطبه،

ادعیه، احکام، سخنان حکمت آمیز، نقل قول بزرگان، تاریخ، سیره،

داستان، شعر، نثر ادبی، طنز، مثال، ضرب المثل، آمار و ...

ه) بررسی روش سخنوری سخنرانان موفق.

و) اجرای عملی شیوه‌های ذکر مصیبت.

ز) ارزیابی فعالیت‌های عملی افراد توسط گروه و اساتید.

مسئول کارورزی روش‌ها:

ماده ۴: مسئول کارورزی روش‌ها، معاون پژوهش حوزه می‌باشد.

ماده ۵: انتقال پیشنهادات و انتقادات دبیران گروه‌ها به مسئولین و اساتید و ... برعهده

مسئول کارورزی روش‌ها می‌باشد.

جلسات توجیهی:

ماده ۶: در پایان کلاس روش تدریس و کلاس‌داری برنامه کارورزی روش‌ها و اهمیت آن

توسط استاد این درس توضیح داده می‌شود.

ماده ۷: در همه نیم‌سال‌هایی که کارورزی روش‌ها برگزار می‌شود، طی یک جلسه

توجیهی در ابتدای نیم‌سال، برنامه‌های گروه در آن نیم‌سال توسط استاد

راهنما توضیح داده می‌شود.

تشکیل گروه:

ماده ۸: هر متعلم موظف است از ابتدای نیم‌سال چهارم تحصیلی در کارورزی روش‌ها

شرکت نموده و جهت کسب مهارت لازم تلاش کند.

تبصره ۱: لازم است اعضا یک گروه هم دوره باشند مگر در موارد استثنائی که با موافقت

مسئول کارورزی روش‌ها صورت می‌گیرد.

تبصره ۲: پیش‌نیاز کارورزی روش‌ها به شرح ذیل می‌باشد:

کارورزی روش‌های ۱: روش آموزش کودکان و نوجوانان و یا روش تدریس (وکلاسداری):

کارورزی روش‌های ۲: فن فطابه (۱) و کارورزی روش‌های (۱).

کارورزی روش‌های ۳: فن فطابه (۱).

کارورزی روش‌های ۴: فن فطابه (۲).

کارورزی روش‌های ۵: روش ذکر مصیبت.

کارورزی روش‌های ۶: کارورزی روش‌های (۴).

ماده ۹: حداقل اعضاء یک گروه ۷ نفر و حداکثر ۱۲ نفر می‌باشد.

تبصره: به دلیل لزوم تمرین در گروه بهتر است اعضاء گروه بیش از ۱۰ نفر نباشند.

ماده ۱۰: شرکت در جلسات، برای همه اعضاء الزامی است و به منزله یک درس نظری

عملی در هر نیم‌سال خواهد بود.

دبیرگروه:

ماده ۱۱: ابتدای تشکیل گروه، دبیرگروه توسط استاد راهنما از بین متعلمین انتخاب و

برای یک نیم‌سال به مسئول کارورزی روش‌ها معرفی می‌شود.

ماده ۱۲: در نیم‌سال‌های بعد فردی از اعضاء گروه که از توانمندی لازم برخوردار باشد

توسط اعضاء انتخاب و با تأیید مسئول کارورزی روش‌ها به عنوان دبیر

گروه منصوب می‌گردد. (برگه ک - ۱۳۲)

ماده ۱۳: در صورت احراز ضعف دبیرگروه، پیشنهاد حذف او توسط استاد راهنما به

مسئول کارورزی روش‌ها داده می‌شود و با توافق ایشان، دبیر جدید توسط

اعضاء، انتخاب و جایگزین می‌گردد.

وظایف دبیران گروه‌ها:

ماده ۱۴: وظایف دبیران گروه‌ها:

- ۱ - معرفی دو نفر به مسئول کارورزی روش‌ها به عنوان جانشین اول و دوم.
- ۲ - هدایت گروه بر اساس برنامه مصوب و ارائه گزارش کار. (برگه ک - ۱۳۴)
- ۳ - شرکت فعال در جلسات هفتگی دبیران گروه‌ها.
- ۴ - معرفی افراد قوی و ضعیف در گروه به مسئول کارورزی روش‌ها به صورت ماهیانه.

تبصره: ملاک‌های تشخیص افراد قوی عبارت است از:

- الف) نظم و انضباط.
- ب) مقدار فعال بودن در گروه.
- ج) روحیه کارجمعی.
- د) ارائه تمرین‌ها.
- ۵ - حضور و غیاب بر اساس برگه ک - ۱۳۵.
- ۶ - جمع‌آوری فیش‌های افراد، علامت‌گذاری در برگه ک - ۱۳۵ و تحویل آن به استاد راهنما و بازگرداندن فیش‌ها.
- ۷ - معرفی افراد متقاضی جابجایی در گروه‌ها و پیشنهاد جابجایی افراد در صورت لزوم.

۸ - نظارت بر شروع و اتمام برنامه اجرائی کارورزی روش‌ها.

- ۹ - دادن نمره انضباط افراد گروه در پایان هر نیم‌سال تا ۲ نمره. (برگه ک - ۱۳۶)

جلسات دبیران گروه‌ها:

ماده ۱۵: این جلسات هر هفته با حضور یکی از اساتید راهنما برای هر دوره، در روز برگزاری گروه انجام می‌شود.

ماده ۱۶: مسئولیت این جلسات به عهده مسئول کارورزی روش‌ها بوده و یک نفر از اعضای با رأی اکثریت به عنوان دبیر جلسات انتخاب می‌شود.

ماده ۱۷: عدم حضور بدون عذر دبیر گروه یا معاون وی در جلسات دبیران گروه‌ها بیش از ۲ جلسه، موجب جایگزین شدن دبیر جدید خواهد شد.

جلسات گروه‌ها:

ماده ۱۸: گروه‌ها لازم است در هر نیم‌سال ۱۶ جلسه ۲ ساعته بر اساس جدول برنامه اجرایی نیم‌سال مربوطه داشته باشند.

انتقال از گروه‌ها:

ماده ۱۹: انتقال از یک گروه، با ارائه درخواست کتبی به مسئول کارورزی روش‌ها و ذکر علل آن، پس از تأیید ایشان و استاد راهنما امکان پذیر است.

ماده ۲۰: چنانچه دو سوم اعضای گروه خواهان جابجایی یکی از اعضای گروه باشند، می‌توانند پیشنهاد خود را با ذکر دلیل به مسئول کارورزی روش‌ها ارائه نمایند. در صورت موافقت وی و استاد راهنما، انتقال انجام می‌گیرد.

نظارت:

ماده ۲۱: مدیر مدرسه، جهت نظارت به صورت متناوب در جلسات گروه‌ها شرکت خواهد کرد.

حضور و غیاب:

ماده ۲۲: حضور و غیاب کارورزی روش‌ها بر عهده آموزش بوده و همانند حضور و غیاب دروس نظری خواهد بود و کسانی که بیش از سه شانزدهم جلسات را غایب باشند، درس کارورزی روش‌های ایشان حذف خواهد شد.

تمرین:

ماده ۲۳: در کلیه جلسات، کار تمرین سخنرانی، ذکر مصیبت، کلاس‌داری و... طبق جداول برنامه اجرائی کارورزی روش‌ها در هر نیم‌سال با جدیت دنبال می‌شود.

نمره:

ماده ۲۴: در ارزیابی هر نیم سال ۱۰ نمره به ارائه کار عملی مورد نظر در نیم سال (روش سخنرانی، ذکر مصیبت، کلاس‌داری) و ۸ نمره به مطالعه و پژوهش (فیش نویسی) و ۲ نمره به انضباط و تلاش گروهی اختصاص خواهد یافت.

ماده ۲۵: نمره امتحان کارورزی روش‌ها، با معدل‌گیری از نمرات اجرائی (برگه ک - ۱۳۷ و ۱۳۸) و نمرات پژوهش و تکالیف (برگه ک - ۱۳۹) در طول همان نیم سال که توسط استاد راهنما به هر متعلم داده شده انجام می‌پذیرد.

ماده ۲۶: افرادی که در انجام تکالیف و ارائه به موقع آن به دبیرگروه کوتاهی نمایند و حداقل ۵ هفته تکالیف را تحویل نداده باشند، آن درس کارورزی روش‌های آن‌ها حذف خواهد شد.

ماده ۲۷: افرادی که حداقل ۵ جلسه در گروه حضور جدی نداشته (هر چند از نظر فیزیکی در جلسه حاضر باشند) و یا اینکه توسط دبیرگروه ضعیف یا متوسط تشخیص داده شوند آن درس کارورزی روش‌های آن‌ها حذف خواهد شد.

ماده ۲۸: نمره قبولی در کارورزی روش‌ها ۱۲ از ۲۰ می‌باشد. کسانی که نمره آن‌ها زیر ۱۲ باشد مردود اعلام می‌شوند و باید مجدداً در گروه شرکت کنند.

اساتید راهنما:

ماده ۲۹: اساتید راهنما حتی الامکان باید حکم تدریس یکی از دروس مهارتی و روشی را داشته باشند.

ماده ۳۰: دعوت از اساتید راهنما به عهده مسئول کارورزی روش‌ها می‌باشد.

ماده ۳۱: نحوه حضور استاد راهنما در جلسات کارورزی روش‌ها:

کارورزی روش‌ها ۱ و ۵: همه ساعات.

کارورزی روش‌ها ۲، ۳، ۴ و ۶: از هر ۲ ساعت ۱ ساعت.

ماده ۳۲: وظایف اساتید راهنما:

- ۱- رعایت دقیق آیین‌نامه و برنامه گروه‌ها در هر نیم‌سال .
- ۲- جهت دادن گروه به سوی اهداف مطلوب در هر نیم‌سال .
- ۳- حضور در هر گروه طبق برنامه آن نیم‌سال .
- ۴- معرفی یک نفر به عنوان دبیر گروه در نیم‌سال اول بر اساس برگه ک - ۱۳۲.
- ۵- کنترل نحوه مدیریت دبیر گروه و عملکرد ایشان .
- ۶- کنترل کار تمرین گروه و نحوه نقد اعضا .
- ۷- ثبت نمره برای کلیه اجرا و تمرین هر یک از اعضا گروه بر اساس برگه ک - ۱۳۷ و ۱۳۸ .
- (در پایان هر نیم‌سال معدل نمرات طول نیم‌سال تا سقف ۱۰ نمره امتحان مهارتی ثبت می‌گردد).
- ۸- تصحیح فیش‌ها و تکالیف اعضا گروه و ثبت نمرات تکالیف در برگه ک - ۱۳۹ .
- (در پایان هر نیم‌سال معدل نمرات طول نیم‌سال تا سقف ۸ نمره امتحان پژوهشی محسوب می‌شود).
- ۹- شرکت در جلسات هماهنگی و تمرینی اساتید راهنما .
- ۱۰- معرفی افراد قوی و ضعیف هر گروه به مسئول کارورزی روش‌ها .

فیش نویسی:

ماده ۳۳: کار پژوهشی افراد بر اساس جدول برنامه اجرایی کارورزی روش‌ها (که به ضمیمه می‌باشد) انجام خواهد شد. در صورتی که همه اعضا گروه موافق باشند، می‌توانند علاوه بر برنامه پژوهشی ارائه شده، برنامه‌های پژوهشی دیگری تنظیم و اجرا کنند.

ماده ۳۴: در مواردی که ارائه فیش تبلیغ لازم است، متعلمین می‌توانند از فیش‌هایی که جهت تحقیقات دروس دیگر نوشته اند (به جز درس فن خطابه) در صورتی

که در راستای کار پژوهشی گروه باشد استفاده کنند و ارائه آن فیش‌ها بلا مانع است.

ماده ۳۵: پژوهش‌های مربوط به هر هفته از کارورزی روش‌ها باید تا روز پنج‌شنبه همان هفته تحویل داده شود و تکالیف جا مانده به هیچ‌عنوان در روزهای بعد تحویل گرفته نخواهد شد.

تبصره: اگر کسی عذر موجه داشته باشد و مورد قبول استاد راهنما باشد، دبیر گروه می‌تواند با هماهنگی استاد، فیش‌های او را تمویل بگیرد.

ارزیابی:

ماده ۳۶: در پایان هر نیم‌سال اساتید راهنما توسط متعلمین هر گروه ارزیابی می‌شوند (برگه ک - ۱۴۰)

ماده ۳۷: در پایان نیم‌سال دوم هر سال تحصیلی، ارزیابی کلی از عملکرد کارورزی روش‌ها انجام می‌گیرد.

نیم‌سال غیرحضور:

ماده ۳۸: کسانی که یک نیم‌سال از کارورزی روش‌های آن‌ها باقی مانده و بقیه درس‌های خود را گذرانده باشند، در صورتی که جهت حضور در کارورزی روش‌ها، عذر داشته باشند می‌توانند آن نیم‌سال را غیرحضور بگذرانند. تشخیص عذر به عهده شورای آموزش خواهد بود که پس از درخواست متعلم و بررسی در شورا انجام می‌شود. و کسانی که بیش از یک نیم‌سال از کارورزی روش‌های آن‌ها باقی مانده باشد، باید در جلسات کارورزی روش‌ها شرکت کنند.

ماده ۳۹: در نیم‌سال غیرحضور، متعلم باید تکالیف نوشتاری آن نیم‌سال را انجام داده و تکالیف اجرائی را با نوار صوتی یا تصویری به مسئول کارورزی روش‌ها ارائه کند.

ماده ۴۰: تکالیف نوشتاری و اجرایی توسط مسئول کارورزی روش‌ها یا یکی از اساتید راهنما ارزیابی می‌گردد.

ماده ۴۱: نمره نیم‌سال غیرحضور، ۸ نمره به تکالیف نوشتاری، ۶ نمره، معدل‌گیری از چند اجرای ضبط شده در نواریا... و ۶ نمره هم گرفتن امتحان مهارتی توسط یکی از اساتید راهنما، اختصاص می‌گیرد.

تشویق:

ماده ۴۲: در هر سال تحصیلی از هر دوره، ۳ نفر از متعلمین که معدل نمرات کارورزی روش‌های ۲ نیم‌سال آن سال بالاتر از افراد دیگر دوره باشد به عنوان ممتاز به آموزش معرفی می‌شود و مورد تشویق قرار می‌گیرد.

ماده ۴۳: در هر سال تحصیلی از بین کارورزی روش‌های دوره‌های مختلف، ۱ گروه بعنوان نمونه انتخاب و همه اعضای آن مورد تشویق قرار می‌گیرند.

ماده ۴۴: ملاک‌های تعیین گروه نمونه:

الف - همه اعضاء در اجرای تمرینات جدی باشند.

ب - همه اعضاء در ارائه تحقیقات جدی باشند.

ج - رضایت کامل استاد راهنما از تمامی اعضاء گروه.

د - بالا بودن نمرات همه اعضاء گروه.

هـ - داشتن فوق برنامه جالب و تأثیرگذار.

و - دارا بودن اخلاق نیک و روحیه انقلابی.

ماده ۴۵: وظایف معاون پژوهش در خصوص کارورزی روش‌های (۱ الی ۶):

۱ - مطالعه دقیق آیین‌نامه کارورزی روش‌ها.

۲ - توجیه متعلمین در ابتدای ورود به کارورزی روش‌ها.

۳ - گروه بندی افراد و جابجایی آنان در مواقع لازم.

۴ - دعوت از اساتید راهنما و مصححین فیش‌ها برای شرکت در کارورزی

روش‌ها و تحویل جزوات مرتبط، فرم‌ها و فایل‌های مورد نیاز (ورد، پاورپوینت و ...) به آنان.

۵ - توجیه دقیق اساتید راهنما قبل از شروع برنامه کارورزی روش‌ها.

۶ - نظارت و سرکشی مداوم به کارورزی روش‌ها در حین برگزاری. (نظارت بر استاد راهنما و متعلمین)

۷ - یادآوری به مدیر مدرسه جهت سرکشی و نظارت به کار ترمینی کارورزی روش‌ها.

۸ - نظارت بر عملکرد مصححین فیش‌ها و تکالیف.

(بهتر است که خود مسئول کارورزی روش‌ها یا معاون پژوهش مصحح فیش باشد.)

۹ - توجیه دبیران گروه‌ها جهت آمادگی بیشتر برای حضور در کارورزی روش‌ها و تحویل جزوات مرتبط، فرم‌ها و فایل‌های مورد نیاز (ورد، پاورپوینت و ...) به آنان.

۱۰ - جمع بندی نمرات و ارائه آن به آموزش و امتحانات.

۱۱ - رسیدگی به اعتراضات و مشکلات متعلمین کارورزی روش‌ها.

۱۲ - اعلان ساعات حضور اساتید راهنما در کارورزی روش‌ها و ساعات تصحیح فیش‌ها توسط مصححین به امور مالی جهت پرداخت حق الزحمه. (هر دو ساعت تصحیح و بررسی فیش‌ها، یک ساعت تدریس محاسبه می‌شود.)

۱۳ - ارائه گزارش کار هر نیم سال به معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه سفیران هدایت (از طریق چاپار ۱۱۴@nazari.chmail.ir) و ارائه رونوشت آن به معاونت پژوهش استان. (برگه ک - ۱۴۱).

معرفی دبیر گروه کارورزی روش‌ها (۱۳۲)

 باسمه تعالی برگه گزارش انتخابات دبیر کارورزی روش‌های (۶ تا ۷) دوره: ..... گروه: ..... نیمسال: ..... الف) اسامی حاضرین در جلسه انتخابات:	ب) اسامی غائبین:
	ج) اسامی کاندیداها:
د) نام و نام خانوادگی دبیر منتخب:	تلفن:
ه) نام و نام خانوادگی جانشین اول:	تلفن:
و) نام و نام خانوادگی جانشین دوم:	تلفن:
امضاء تاریخ	نام و نام خانوادگی دبیر: .....

 باسمه تعالی معرفی دبیر گروه کارورزی روش‌ها کد: ..... معاون محترم پژوهش: سلام علیکم احتراماً بدینوسیله آقای: ..... تلفن: ..... برای دبیری گروه کارورزی روش‌ها: ..... به مدت یک نیمسال تحصیلی معرفی می‌گردد. امید است با توفیقات الهی بتواند به سرایان امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف خدمت نماید.	نام و نام خانوادگی استاد: ..... امضاء تاریخ
	نظر معاون پژوهش: ....

ثبت تکالیف تحویلی و حضور و غیاب کارورزی روش‌ها (ک ۱۳۵)

حوزه‌های علمیه سفیران هدایت □ ۲۷۷

شماره:

دوره:

گروه:

باسمه تعالی
نبراهن فهیم و اجرای کارورزی روشهای ۱ تا ۵

برگه ک - ۱۳۷

معدل	اجرای هشتم	اجرای نهم	اجرای چهارم	اجرای سوم	اجرای دوم	اجرای اول	نام و نام خانوادگی	کد	رتبه
	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه		
	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه		
	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه		
	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه		
	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه		
	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه	موضوع: تقارن ضعیف تاریخ: تیرماه		

نام و نام خانوادگی استاد راهنما: .....

امضاء و تاریخ

نمرات انضباط کارورزی روش‌ها (ک ۱۳۶)

باسمه تعالی

نمرات نهمین و اجرای کارورزی روشهای ۱ تا ۵

کروه: _____ دوره: _____

حوزه‌های علمیه سفیران هدایت □ ۲۷۷

معدل	اجرای نهمین	اجرای چهارم	اجرای سوم	اجرای دوم	اجرای اول	نام و نام خانوادگی	کد	رتبه
	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:			
	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:			
	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:			
	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:			
	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:			
	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:			
	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:	موضوع: تقابلاً ضعیف: نمره:			

نام و نام خانوادگی استاد راهنما: .....

امضاء و تاریخ

نمرات تمرین و اجرای کارورزی روش‌های ۱-۵ (ک ۱۳۷)

**مصوبات، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های
برنامه آموزشی سفیران هدایت سطح دو**

۱۹۳

باسمه تعالی

نمرات تمرین و اجرای کارورزی روش‌های ۶

پرک ک - ۱۳۸

گروه :

دوره :

تیمسال :

ردیف	کد	نام و نام خانوادگی	اجرای اول	اجرای دوم	معدل
		موضوع: قطا قوت:	تاریخ:	موضوع: قطا قوت:	
		تقانا نصفنا:		تقانا نصفنا:	نمرود:
		موضوع: قطا قوت:	تاریخ:	موضوع: قطا قوت:	نمرود:
		تقانا نصفنا:		تقانا نصفنا:	نمرود:
		موضوع: قطا قوت:	تاریخ:	موضوع: قطا قوت:	نمرود:
		تقانا نصفنا:		تقانا نصفنا:	نمرود:
		موضوع: قطا قوت:	تاریخ:	موضوع: قطا قوت:	نمرود:
		تقانا نصفنا:		تقانا نصفنا:	نمرود:
		موضوع: قطا قوت:	تاریخ:	موضوع: قطا قوت:	نمرود:
		تقانا نصفنا:		تقانا نصفنا:	نمرود:

امضاء و تاریخ

نام و نام خانوادگی استاد راهنما:.....

باسمه تعالی

ارزیابی استاد راهنما

برگه ک - ۱۴۰

تاریخ: .....

استاد راهنما: .....

نیمسال: .....

گروه: .....

ضعیف	متوسط	خوب	عالی	مجموع های ارزیابی
				۱ میزان مهارت استاد در اجرا
				۲ توانایی استاد در انتقال مطالب
				۳ حضور به موقع و رعایت نظم
				۴ نحوه نقد و بررسی و مدیریت گروه
				۵ آمادگی در پاسخ گویی به سوالات
				۶ اخلاق و رفتار و رعایت شئون ظاهری
				۷ پایبندی استاد به قوانین کارورزی روشها

پیشنهادات و انتقادات:

باسمه تعالی

نمرات فیش ها و تکالیف کارورزی روشها

برگه ک - ۱۳۹

نام و نام خانوادگی: .....

نیمسال: .....

گروه: .....

تکالیف	تاریخ:	تکالیف	تاریخ:	تکالیف	تاریخ:
۱	موضوع:	۲	موضوع:	۳	موضوع:

نقاط ضعف:

تکالیف	تاریخ:	تکالیف	تاریخ:	تکالیف	تاریخ:
۴	موضوع:	۵	موضوع:	۶	موضوع:

نقاط ضعف:

تکالیف	تاریخ:	تکالیف	تاریخ:	تکالیف	تاریخ:
۷	موضوع:	۸	موضوع:	۹	موضوع:

نقاط ضعف:

تکالیف	تاریخ:	تکالیف	تاریخ:
۱۰	موضوع:	۱۰	موضوع:

نقاط ضعف:

نام و نام خانوادگی استاد امضاء و تاریخ

ارزیابی عملکرد سالیانه کارورزی روش‌ها (ک ۱۴۱)

حوزه‌های علمیه سفیران هدایت □ ۲۸۰

باسمه تعالی

برگه ک - ۱۴۱

گزارش اجرای کارورزی روش‌ها در هر نیمسال

حوزه علمیه سفیران هدایت: ..... نیمسال: .....

تاریخ: .....

ردیف	عنوان کارورزی	تعداد افراد	تعداد گروه‌ها	اساتید راهنما	مصححین فی‌شها	توضیحات
۱				- ۱	- ۱	
				- ۲	- ۲	
				- ۳	- ۳	
				- ۴	- ۴	
۲				- ۱	- ۱	
				- ۲	- ۲	
				- ۳	- ۳	
				- ۴	- ۴	
۳				- ۱	- ۱	
				- ۲	- ۲	
				- ۳	- ۳	
				- ۴	- ۴	

نام و نام خانوادگی معاون پژوهش: ..... امضاء

تاریخ

پیوست شماره ۱۰: سرفصل و نحوه تدریس و ارائه درس «دعا و زیارات»

عنوان درس: دعا و زیارات

ساعت و نوع: ۱۶+۸ نظری-عملی

هدف: آشنایی با ادعیه و زیارات مأثور و مشهور و بررسی معارف موجود در آن‌ها،

ضمن اشاره به سند

پیش‌نیاز: ندارد

سرفصل‌ها:

(۱) مباحث مقدماتی

(۱/۱) مفهوم‌شناسی دعا و زیارت

(۱/۲) قواعد دعا و زیارت

(۱/۳) آشنایی با اهم منابع ادعیه و زیارات

(۲) بخش دوم: آشنایی با مضامین اهم دعاها

(۲/۱) دعای کامل

(۲/۲) دعای ندبه

(۲/۳) دعای مکارم الاخلاق

(۲/۴) دعای سحر

(۲/۵) دعای عرفه

(۲/۶) مناجات شعبانیه

(۲/۷) مناجات خمس عشره

(۳) بخش سوم: آشنایی با مضامین اهم زیارت نامه‌ها

(۳/۱) زیارت حضرت رسول ﷺ

(۳/۲) زیارت حضرت امیر علیه السلام

زیارت جامعه (۳/۳)

زیارت امین الله (۳/۴)

زیارت عاشورا (۳/۵)

صلوات خاصه امام رضا علیه السلام (۳/۶)

زیارت آل یس (۳/۷)

نحوه تدریس و ارائه درس «دعا و زیارات»

اساتید گرامی می‌توانند براساس نکات ذیل نسبت به تدریس این درس اقدام کنند:

- حداکثر ۲ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «بررسی مبانی و کلیات دعا» گذاشته شود.

- حداکثر ۲ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «معرفی صحیفه سجادیه و ویژگی‌های آن» گذاشته شود.

- حداقل ۸ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «بررسی متن صحیفه سجادیه مانند: دعاها ۲۴، ۲۵ و ۳۸» گذاشته شود.

- حداکثر ۱۰ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «معرفی و شرح و بررسی مختصری از ادعیه مشهور مانند: کمیل، ندبه، توسل، عرفه، خمس عشر و...» گذاشته شود.

- حداکثر ۲ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «بررسی مبانی و کلیات زیارت» گذاشته شود. در این مبحث اساتید گرامی می‌توانند از کتاب فلسفه زیارت و آیین آن (تألیف حضرت آیت الله جوادی آملی حفظه الله) استفاده کنند.

- حداقل ۸ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «معرفی و شرح و بررسی مختصر زیارات مشهوره ائمه علیهم السلام مانند: زیارت عاشورا، زیارت امین الله، زیارت جامعه کبیره، و...» گذاشته شود.

پیوست شماره ۱۱: نحوه تدریس و ارائه درس «معارف حدیثی ۱»

الف) محتوای درس براساس کتاب شریف الکافی (مرحوم ثقه الاسلام کلینی رحمه الله) و شامل احادیث زیرمی باشد:

کتاب الایمان و الکفر:

- (بَابُ حُبِّ الدُّنْيَا؛ ح ۱، ۴، ۱۴ و ۱۵.
- (بَابُ الطَّمَعِ؛ ح ۲ و ۳.
- (بَابُ الخُرْقِ؛ ح ۱ و ۲.
- (بَابُ سُوءِ الخُلُقِ؛ ح ۱، ۲ و ۶.
- (بَابُ السَّفَهَةِ؛ ح ۲.
- (بَابُ البَدَاءِ؛ ح ۱، ۵، ۸، ۱۰ و ۱۳.
- (بَابُ مَنْ يَتَّقَى شَرَّهُ؛ ح ۲.
- (بَابُ البَغْيِ؛ ح ۱.
- (بَابُ الفُخْرِ؛ ح ۳.
- (بَابُ القُسْوَةِ؛ ح ۱.
- (بَابُ الظُّلْمِ؛ ح ۱ و ۳ به ضمیمه ۲۰ و ۵ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۶.
- (بَابُ اتِّبَاعِ الهَوَى؛ ح ۲ و ۳ و ۴.
- (بَابُ المَكْرِ وَالْعُدْرِ وَالْخَدِيعَةِ؛ ح ۳.
- (بَابُ الكَذِبِ؛ ح ۲ به ضمیمه ۹ و ۳ و ۸ و ۱۶ و ۱۸.
- (بَابُ ذِي اللِّسَانِينَ؛ ح ۲.
- (بَابُ الهِجْرَةِ؛ ح ۵ و ۶ و ۷.
- (بَابُ قَطِيعَةِ الرَّحِمِ؛ ح ۲ و ۴ و ۷.
- (بَابُ العُقُوقِ؛ ح ۷.

- (بَابُ مَنْ آذَى الْمُسْلِمِينَ وَاحْتَقَرَهُمْ؛ ح ١ و ٥.
- (بَابُ مَنْ طَلَبَ عَثْرَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَعَوْرَاتِهِمْ؛ ح ١ و ٢.
- (بَابُ التَّعْيِيرِ؛ ح ٢.
- (بَابُ الْغَيْبَةِ؛ ح ١ و ٣ و ٤ و ٦ و ٧.
- (بَابُ الرَّوَايَةِ عَلَى الْمُؤْمِنِ؛ ح ١.
- (بَابُ السَّبَابِ؛ ح ٢ و ٦ و ٨.
- (بَابُ التُّهْمَةِ؛ ح ١ و ٣.
- (بَابُ مَنْ لَمَّ يَنَاصِحَ؛ ح ٣ و ٥.
- (بَابُ خُلْفِ الْوَعْدِ؛ ح ١.
- (بَابُ مَنْ حَجَبَ؛ حَدِيثَ ٤.
- (بَابُ مَنْ اسْتَعَانَ بِهِ أَخُوهُ؛ ح ٢ و ٤.
- (بَابُ مَنْ مَنَعَ مُؤْمِنًا؛ ح ٤.
- (بَابُ مَنْ أَخَافَ مُؤْمِنًا؛ ح ١.
- (بَابُ النَّمِيمَةِ؛ ح ١.
- (بَابُ الْإِذَاعَةِ؛ ح ٥ و ٦ و ٩.

- (بَابُ مَنْ أَطَاعَ الْمَخْلُوقَ ح ۲ و ۳.
  - (بَابُ فِي عُقُوبَاتِ الْمَعَاصِي ح ۱ و ۲.
  - (بَابُ مُجَالَسَةِ أَهْلِ الْمَعَاصِي؛ ح ۱ و ۲ و ۳ و ۷ و ۱۲.
  - (بَابُ الْكُفْرِ؛ ح ۹ و ۱۵ و ۲۰.
  - (بَابُ صِفَةِ التَّفَاقُحِ ح ۳ و ۶.
  - (بَابُ الشِّرْكِ؛ ح ۵ و ۸.
  - (بَابُ الشَّكِّ؛ ح ۵ و ۸ و ۹.
  - (بَابُ فِي تَنْقِيلِ أَحْوَالِ الْقَلْبِ؛ ح ۱.
  - (بَابُ الْوَسْوَاسَةِ؛ ح ۲ و ۵.
  - (بَابُ الْإِعْتِرَافِ بِالذُّنُوبِ ح ۱ و ۲ و ۷.
  - (بَابُ سِتْرِ الذُّنُوبِ؛ حَدِيثِ ۱.
  - (بَابُ مَنْ يَهْمُ بِالْحَسَنَةِ؛ ح ۴.
  - (بَابُ الْإِسْتِغْفَارِ؛ ح ۱.
  - (بَابُ نَادِرٌ أَيْضاً؛ ح ۲.
  - (بَابُ أَنْ تَرَكَ الْخَطِيئَةَ؛ ح ۱. محاسبه العمل ح ۱۸، ۲۳.
- كِتَابُ فَضْلِ الْقُرْآنِ؛

- (فَضْلُ حَامِلِ الْقُرْآنِ؛ (ح ۲ و ۹).
- (الْبُيُوتِ الَّتِي يَقْرَأُ فِيهَا الْقُرْآنُ؛ (ح ۳).
- (قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ فِي الْمُصْحَفِ؛ (ح ۱ و ۳).
- (تَرْتِيلِ الْقُرْآنِ بِالصَّوْتِ الْحَسَنِ؛ (ح ۱).
- (أَنَّ الْقُرْآنَ يَرْفَعُ كَمَا أُنْزِلَ؛ (ح ۱).

كِتَابُ الْعِشْرَةِ

- (بَابُ مَا يَجِبُ مِنَ الْمَعَاشِرَةِ؛ ح ۳.
- (بَابُ حُسْنِ الْمَعَاشِرَةِ؛ ح ۱.

- (بَابُ مَنْ يَجِبُ؛ ح ۲ و ۶.
  - (بَابُ مَنْ تُكْرَهُ مُجَالَسَتُهُ؛ ح ۷ و ۱۰.
  - (بَابُ التَّحَبُّبِ إِلَى النَّاسِ؛ ح ۴ و ۷.
  - (بَابُ إِخْبَارِ الرَّجُلِ؛ ح ۲.
  - (بَابُ نَادِرٍ؛ ح ۲.
  - (بَابُ وُجُوبِ إِجْلَالِ ذِي الشَّيْبَةِ؛ ح ۱ و ۴.
  - (بَابُ إِكْرَامِ الْكَرِيمِ؛ ح ۱.
  - (بَابُ حَقِّ الدَّلِيلِ؛ ح ۱.
  - (بَابُ الْمَجَالِسِ بِالْأَمَانَةِ؛ ح ۳.
  - (بَابُ فِي الْمُنَاجَاةِ؛ ح ۱.
  - (بَابُ الدُّعَابَةِ؛ ح ۳ و ۵ و ۱۰ و ۱۳ و ۱۴.
  - (بَابُ التَّكَاتُبِ؛ ح ۱.
  - (بَابُ النَّوَادِرِ؛ ح ۳ و ۷.
- ب) قرائت حدیث و ترجمه گویا و شرح برخی از نکات مهم، ضروری می‌باشد.

پیوست شماره ۱۲: نحوه تدریس و ارائه درس «معارف حدیثی ۲»

الف) محتوای این درس نامه ۳۱ (نامه به امام حسن مجتبی علیه السلام) و ۵۳ نهج البلاغه
(نامه به مالک اشتر رضی الله عنه) می‌باشد.

ب) توجه به نکات ذیل در تدریس این درس ضروری می‌باشد:

- قرائت کامل متن نامه‌ها؛
- ارائه ترجمه دقیق و سلیس از متن نامه‌ها؛
- شرح برخی از نکات مهم و کلیدی؛
- توجه به اعراب صحیح کلمات.

پیوست شماره ۱۳: سرفصل‌های درس «روان‌شناسی عمومی»

سرفصل مباحث این درس عبارت است از:

- ✓ ماهیت روان‌شناسی (گستره روان‌شناسی، تعریف روان‌شناسی)
- ✓ روان‌شناسی رشد (رشد زیستی، رشد شناختی)
- ✓ احساس و ادراک (ظرفیت‌های اولیه حواس درونی و بیرونی)
- ✓ احساس و ادراک (ادراک شناختی، تفاوت‌های احساس و ادراک)
- ✓ یادگیری (مفهوم‌شناسی یادگیری، اهمیت یادگیری، انواع یادگیری)
- ✓ حافظه و فراموشی (حافظه سیستم عصبی، مراحل حافظه)،
- ✓ انگیزش و هیجان (مفهوم‌شناسی انگیزش، تقسیم‌بندی‌های انگیزه‌ها)

- ✓ انگیزش و هیجان (مفهوم‌شناسی هیجان، مصادیق هیجان‌های اصلی و فرعی)
- ✓ شخصیت (مفهوم‌شناسی شخصیت، شکل‌گیری شخصیت و دوران کودکی، تیپ‌های شخصیتی)
- ✓ درمانگری و مشاوره (تعریف سلامت و بیماری از دیدگاه روان‌شناسی)
- ✓ روان‌شناسی اجتماعی (تعریف روان‌شناسی اجتماعی)
- ✓ سنجش و ارزیابی در مفاهیم دینی (مفهوم‌شناسی سنجش و روان‌سنجی)
- ✓ هوش (مفهوم‌شناسی هوش و انواع آن)
- ✓ روان‌شناسی اسلامی (ضرورت و چرایی روان‌شناسی اسلامی، پیشینه و پیشرفت روان‌شناسی اسلامی).

پیوست شماره ۱۴: سرفصل‌های درس «روان‌شناسی و تبلیغ»

- الف) سرفصل مباحث این درس عبارت است از:
- ✓ کلیات (اهمیت و جایگاه تبلیغ دینی، انواع تبلیغ به لحاظ محتوا و ساختار)
- ✓ ویژگی‌های روان‌شناختی مبلغ (شخصیتی و نسبتاً پایدار، شناختی و نگرشی، اجتماعی و رفتاری، انواع یادگیری)
- ✓ تکنیک‌های روان‌شناختی کاربردی (تکرار و تمرین، تعلق‌پذیری، تدریج، غرقه‌سازی... قصه‌گویی، لطیفه‌گویی...)
- ✓ مخاطب‌شناسی (جنبه‌های رشدی، فایده مخاطب‌شناسی، کودکی، بزرگسالی، کهنسالی)
- ✓ مخاطب‌شناسی (جنبه‌های ثابت و عمومی، هوش عاطفی، سلسله مراتب انگیزه‌ها)
- ✓ زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی... که در پیام‌رسانی مؤثر واقع

می‌شوند (یادگیری‌های اجتماعی بدون برنامه ریزی، اهمیت و حاکمیت افکار عمومی)

- ✓ عملیات روانی در دهکده جهانی (تعریف عملیات روانی)
- ✓ عملیات روانی در آموزه‌های اسلامی (حکم فقهی عملیات روانی)
- ✓ روان‌شناسی پیام (اصول تبلیغات از دیدگاه قرآن)
- ✓ ویژگی‌های تبلیغ سنتی (مسجد و محراب و منبر... انواع تبلیغات دینی سنتی)
- ✓ روش‌های مدرن (تبلیغ در رادیو و تلویزیون، ماهواره، شبکه‌های اجتماعی)
- ✓ ویژگی‌های تبلیغ دینی به روش‌های مدرن (نقاط قوت و ضعف تبلیغات مدرن)
- ✓ آسیب‌شناسی تبلیغات دینی (چیستی آسیب‌شناسی تبلیغات دینی)

ب) اساتید محترم می‌توانند از منابع ذیل جهت تدریس مباحث مذکور استفاده کنند:

- ۱) روان‌شناسی و تبلیغات / دکتر کاویانی
- ۲) تبلیغ در قرآن و حدیث / محمدی ری شهری
- ۳) روان‌شناسی عمومی / حمزه گنجی
- ۴) زمینه روان‌شناسی / اتکینسون و همکاران / ترجمه براهنی و همکاران
- ۵) مبانی تبلیغ / محمد حسن زروق
- ۶) تبلیغات جنگ روانی، دانشگاه امام حسین علیه السلام / حسین حسینی
- ۷) روان‌شناسی تربیتی / دکتر محمد پارسا

پیوست شماره ۱۵: نکاتی در خصوص درس «تاریخ انقلاب اسلامی»

الف) منبع درس تاریخ انقلاب اسلامی، کتاب «انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن» تألیف حضرت آیت الله مصباح یزدی حفظه الله در نظر گرفته شده است.

ب) با توجه به گستردگی مباحث مطرح شده در کتاب مذکور، سرفصل‌ها و مباحث ذیل از این کتاب مشخص شده است:

✓ تحلیل نظری انقلاب اسلامی:

- شناخت مفاهیم
- تعریف انقلاب
- انقلاب در مقایسه با دیگر حرکات‌های اجتماعی
- تئوری‌های انقلاب
- بررسی عوامل پیدایش انقلاب از منظر دینی

✓ ماهیت و ویژگی‌های انقلاب اسلامی

✓ ارکان انقلاب اسلامی؛ رهبری، مکتب و مردم

✓ دستاوردهای انقلاب اسلامی

✓ آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی

✓ راه کارهای حفظ و تداوم انقلاب اسلامی

✓ نقاط عطف تاریخ ایران از مشروطه تا پیروزی انقلاب اسلامی

- دوران نهضت مشروطه
- دوران دیکتاتوری رضاخانی
- دوران سیاه محمدرضا شاهی
- سال ۱۳۵۶ آغاز موجی تازه در انقلاب
- جریان‌شناسی گروه‌های منحرف فکری انقلاب اسلام

پیوست شماره ۱۶: نکاتی در خصوص درس «جریان‌شناسی دوران انقلاب اسلامی»

الف) محتوای درس مذکور با هدف آشنایی با تحولات فرهنگی و سیاسی مهم و مرتبط با دوران انقلاب اسلامی ایران با تأکید بر جریان‌های سیاسی-اجتماعی روز خواهد بود.

ب) سرفصل‌های این درس به شرح ذیل خواهد بود:

کلیات: (مفاهیم، ضرورت، اهمیت و منابع)

بخش اول: نهضت امام خمینی علیه السلام

فصل اول: جریان‌های سیاسی فعال

۱. روحانیت انقلابی

۲. گروه‌های مذهبی

۳. ملی‌گراها

۴. گروه‌های التقاطی

۵. گروه‌های چپی و مارکسیستی

فصل دوم: آغاز نهضت امام خمینی علیه السلام

۱. نظریه سیاسی امام خمینی علیه السلام (۱)

۲. رفتار سیاسی امام خمینی علیه السلام

• درانجمن‌های ایالتی و ولایتی

• انقلاب سفید

• قیام پانزده خرداد

• کاپیتولاسیون

• تبعید امام

• رخداد‌های طلیعه انقلاب

فصل سوم: عناصر پیروزی انقلاب اسلامی ایران^(۱)

۱. مکتب

۲. رهبری

۳. مردم

بخش دوم: مسائل و رخداد‌های انقلاب اسلامی

فصل اول: دهه اول (از اول انقلاب تا سال ۷۰)

(۱) شورای انقلاب

(۲) دولت موقت^(۲)

(۳) همه‌پرسی جمهوری اسلامی

(۴) شکل‌گیری نهادهای انقلابی

(۵) جریان‌های تجزیه‌طلبی و قومیت‌گرایی^(۳)

(۶) تدوین قانون اساسی

(۷) تسخیر لانه جاسوسی

(۸) ریاست جمهوری دوره اول

(۹) انقلاب فرهنگی

(۱۰) جنگ تحمیلی و دفاع مقدس

(۱۱) منافقین و درگیری مسلحانه

(۱۲) شهادت یاران امام

۱ - با عنایت به مباحث کتاب انقلاب اسلامی، زمین‌ها و پیامدها، منوچهر محمدی، قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۸۱ چاپ سوم؛

۲ - در این مبحث به جریان لیبرال و شخصیت‌های برجسته آن‌ها اشاره شود؛

۳ - مانند غائله کردستان، غائله خلق عرب، خلق ترک، خلق گنبد و تذکر این نکته که در همه این غائله‌ها شخصیت روحانی فریب خورده‌ای نقش اساسی داشته است.

(۱۳) فاجعه حجّ خونین

(۱۴) پذیرش قطع‌نامه ۵۹۸

(۱۵) عزل آیت‌الله منتظری^(۱)

(۱۶) بازنگری قانون اساسی

(۱۷) نامه امام به گورباچف^(۲)

(۱۸) منشور روحانیت

(۱۹) رحلت امام خمینی^(ع) و آغاز رهبری آیت‌الله خامنه‌ای (حفظه الله تعالی)

فصل دوم: دهه دوم (از سال ۷۰ تا ۸۰)

(۱) دوره سازندگی

(۲) شیخون فرهنگی

(۳) جریان دوم خرداد

فصل سوم: دهه سوم (از سال ۸۰ تا ۹۰)

(۱) جریان اصول‌گرایی

(۲) پیشرفت‌های علمی

(۳) فتنه ۸۸ و یوم‌الله ۹ دی

(۴) بیداری اسلامی

(۵) مسأله هسته‌ای و تحریم اقتصاد

ج) منابع ذیل جهت استفاده استاد به منظور تتبع بیشتر، در مباحث فوق‌الذکر

ارائه می‌گردد:

(۱) انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن / آیت‌الله مصباح یزدی تدوین و نگارش

قاسم شبان‌نیا

۱- خاطرات سیاسی محمد محمدی ری شهری و کتاب سنجه انصاف از همین مولف؛

۲- به منظور دعوت وی به اسلام.

۲) چهارچوبی برای تحلیل و شناخت انقلاب اسلامی در ایران، محمدباقر

حشمت زاده

۳) گزیده انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن، عمید زنجانی

۴) پیرامون انقلاب اسلامی، شهید مطهری،

۵) پیرامون جمهوری اسلامی ایران، شهید مطهری،

۶) درآمدی بر انقلاب اسلامی ایران، محمدرحیم عیوضی و محمدجواد هراتی

۷) ایران، امروز، دیروز، فردا - محسن نصری

پیوست شماره ۱۷: سرفصل‌های درس «سیره معصومین علیهم‌السلام»

عنوان درس: سیره معصومین علیهم‌السلام

مقدار ساعت: ۴۸ ساعت

نوع درس: نظری

هدف: آشنایی با سیره اخلاقی و رفتاری پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و معصومین علیهم‌السلام در

ابعاد گوناگون با تأکید بر ابعاد فردی و اجتماعی

سرفصل‌ها:

۱- کلیات: مفاهیم، ضرورت، اهمیت و پیشینه؛

۲- منابع سیره:

۲/۱- قرآن؛

۲/۲- منابع حدیثی؛

۲/۳- منابع تاریخی.

۳- مبانی و روش‌های استنباط سیره:

۳/۱- مبانی (انطباق با قرآن، عقل، سنت قطعی و بدیهیات علمی، عدم

تعارض سیره معصومان با یکدیگر و...)

۳/۲- روش‌ها (تجمیع روایات، بررسی سندی و منبعی، بررسی محتوایی،

استنباط اصول کلی).

الف) بررسی ابعاد مختلف سیره فردی، معنوی و عبادی معصومین علیهم‌السلام

۱- سیره فردی تغذیه؛

۱/۱- استراحت؛

۱/۲- بهداشت؛

۱/۳- لباس و زینت؛

۱/۴- معیشت (تأمین، تولید و مصرف).

۲- سیره معنوی:

۲/۱- توحید و خداترسی؛

۲/۲- اخلاص؛

۲/۳- توکل؛

۲/۴- رضا و تسلیم؛

۲/۵- شکر؛

۲/۶- صبر؛

۲/۷- گناه‌گریزی؛

۲/۸- زهد و دنیا‌گریزی؛

۲/۹- یاد مرگ و آخرت‌گرایی.

۳- سیره عبادی:

۳/۱- اهتمام به عبادت؛

۳/۲- گونه‌های عبادت؛

۳/۳- کثرت و اعتدال در عبادت؛

۳/۴- زمان و مکان عبادت؛

۳/۵- حال توجه و حضور در عبادت؛

۳/۶- ادبیات عبادت و مناجات.

ب) بررسی ابعاد مختلف سیره خانوادگی معصومین علیهم‌السلام

۱- جایگاه و اهمیت خانواده در اسلام.

۲- وضعیت خانواده در عصر جاهلیت و اسلام:

۲/۱- تشکیل خانواده و ازدواج:

۲/۱/۱- اهمیت ازدواج و اهتمام به آن؛

۲/۱/۲- اهداف ازدواج؛

۲/۱/۳- ملاک انتخاب همسر و ویژگی‌های همسر برتر؛

۲/۱/۴- آداب انتخاب؛

۲/۱/۵- آداب ازدواج.

۲/۲- رابطه با همسر:

۲/۲/۱- تأمین نیازهای مادی، معنوی، روحی و روانی؛

۲/۲/۲- معیشت، رفاه و بهداشت؛

۲/۲/۳- زینت، خودآرائی و صمیمیت؛

۲/۲/۴- همراهی، گذشت و سازگاری؛

۲/۲/۵- رعایت حقوق همسری؛

۲/۲/۶- حفظ اسرار؛

۲/۲/۷- عیب پوشی؛

۲/۲/۸- همراه بودن؛

۲/۳- رابطه با فرزندان:

۲/۳/۱- اهتمام به فرزند آوری و رعایت حقوق فرزند (توجه به نیازهای

مادی و روانی فرزندان همچون: معیشت، رفاه، بهداشت، تفریح و بازی،

انس و الفت، فضای آرام و توجه به ادبیات گفتاری)؛

۲/۳/۲- اهتمام به آموزش دینی و تربیت معنوی فرزند (علم آموزی،

قرآن آموزی - احکام آموزی - اخلاق آموزی - عقائد آموزی - قوانین و

مقررات و حقوق مردم، مهارت‌های زندگی)؛

۲/۴- رابطه با بستگان (نسبی و سببی)؛

۲/۴/۱- توجه به نیازهای مادی و روانی بستگان (تلاش برای رفع

نیازهای مادی، ارتباط مستمر و انس و الفت با آنان و صلح ارحام، پرهیز از

تعصبات قومی و خانوادگی، توجه به ادبیات گفتاری، خیرخواهی،

دلسوزی)؛

۲/۴/۲- اهتمام به آموزش دینی و تربیت معنوی بستگان (تعلیم،

هدایت و ارشاد، نظارت: امر به معروف و نهی از منکر).

ج) بررسی ابعاد مختلف سیره فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی معصومین علیهم‌السلام

۱- سیره علمی، فرهنگی و تبلیغی:

۱/۱- تأکید بر علم آموزی و مقام عالم و دانش اندوزی؛

۱/۲- آموزش و تربیت شاگرد؛

۱/۳- تولید محتوا با صدور حدیث و حراست از آن؛

۱/۴- توجه به تبلیغ و ارشاد مردم؛

۱/۵- توجه به متمایز کردن شیعه از دیگران؛

۱/۶- مبارزه علمی با مخالفان.

۲- سیره سیاسی و مدیریتی:

۲/۱- مشروعیت سیاسی امامت الهی؛

۲/۲- شؤون و وظایف امام جامعه اسلامی؛

۲/۳- روش حکومت‌داری در تصدی حکومت؛

۲/۴- تقیه و قیام یا تعامل یا تقابل با حکومت‌ها.

۳- سیره اجتماعی:

۳/۱- تعامل با گروه‌های مختلف (شیعیان، مخالفان، قاعدین و...)

۳/۲- آداب معاشرت و ارتباطات اجتماعی؛

۳/۳- تأکید بر سبک زندگی اسلامی؛

۴- سیره اقتصادی:

۴/۱- منابع مالی؛

۴/۲- تولید، توزیع و روش و الگوی مصرف؛

۴/۳- تأکید بر کار و کوشش.

۴/۴- منابع (جهت مطالعه استاد):

- ۱) اضواء علی السنه المحمديه او دفاع عن الحديث / محمود ابوريه / قاهره / ۱۹۷۶م.
- ۲) الاستغاثه فی بدع الثلاثه / ابوالقاسم علی بن احمد کوفی / مؤسسه الاعلمی / ۱۳۷۳.
- ۳) الحياه السياسيه للامام الرضا / علامه سيد جعفر مرتضى عاملی / مؤسسه النشر الاسلامی / ۱۴۰۳ق.
- ۴) النص والاجتهاد / سيد عبد الحسين شرف الدين موسى / سيد الشهداء / ۱۴۰۴ق.
- ۵) اوضاع سياسی / اجتماعی و فرهنگي شيعه در غيبت صغری / حسن حسين زاده شانه چی / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامي / ۱۳۸۸.
- ۶) آموزه‌های معنوی در سیره نظامی معصومان / علی امین رستمی / مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی / ۱۳۹۱.
- ۷) با خورشید سامرا / تحلیلی از زندگانی امام حسن عسکری / محمدجواد طبسی / ترجمه عباس جلالی / بوستان کتاب / ۱۳۸۷.
- ۸) تاريخ الغيبه الصغرى / سيد محمد صدر / دارالتعارف للمطبوعات / ۱۴۱۲ق.
- ۹) تاريخ قيام و مقتل جامع سيد الشهداء / مهدی پیشوایی و همکاران / مؤسسه امام خمینی / ۱۳۹۱.
- ۱۰) تدوين السنه الشريفه / محمدرضا حسینی / دفتر تبلیغات اسلامي / ۱۴۱۳ق.
- ۱۱) جامعه مدینه در عصر نبوی / عبدالله عبدالعزيزين ادریس / ترجمه شهلا بختیاری / پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و سمت / ۱۳۸۶.
- ۱۲) جهاد الامام السجاد / محمدرضا حسینی جلالی / دار الحديث / ۱۳۷۷.
- ۱۳) حیات فکری و سیاسی امامان شیعه عليه السلام / رسول جعفریان / انصاریان / ۱۳۷۹.
- ۱۴) دانشنامه امام علی / زیر نظر علی اکبر رشاد / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی / چ پنجم / ۱۳۸۹ (جلد دهم: مقاله سیره امام علی).
- ۱۵) دانشنامه فاطمی / زیر نظر علی اکبر رشاد / پژوهشگاه فرهنگ و ارشاد اسلامی / ۱۳۹۳.
- ۱۶) درآمدی بر سیره اهل بیت؛ حسین عبدالمحمدی / المصطفی / ۱۳۸۹.
- ۱۷) سازمان وکالت و نقش آن در عصر ائمه / محمدرضا جباری / مؤسسه امام خمینی / ۱۳۸۲.

- ۱۸) سبک زندگی رسول خدا ﷺ و سلم با همسرانش / فرزانه حکیم زاده / جامعه الزهرا / ۱۳۹۳.
- ۱۹) سیر تمدن اسلام / شکرالله خاکرند / بوستان کتاب / ۱۳۹۰.
- ۲۰) سیره اخلاقی پیامبر اعظم / محمدرضا جباری / نشر معارف / ۱۳۹۱.
- ۲۱) سیره اخلاقی و سبک زندگی حضرت زهرا؛ محمدرضا جباری / نشر معارف / ۱۳۹۲.
- ۲۲) سیره پیشوایان معصوم / علی محمدی خراسانی / انتشارات امام حسن علیه السلام / ۱۳۹۳.
- ۲۳) سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت علیهم السلام / محمد داودی و علی حسینی زاده / سمت / ۱۳۸۹.
- ۲۴) سیره تربیتی و اخلاقی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت علیهم السلام در خانه و خانواده / اسدالله طوسی / موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی / ۱۳۸۹.
- ۲۵) سیره عبادی امام علی / عباس عزیزی / صلوة / ۱۳۷۹.
- ۲۶) سیره نبوی (منطق عملی) / مصطفی دلشاد تهرانی / دریا / ۱۳۸۳ (جلد اول: سیره فردی).
- ۲۷) سیری در صحیحین / محمد صادق نجمی / دفتر انتشارات اسلامی / ۱۳۸۸.
- ۲۸) عبد شکور؛ نگاهی به سیره عبادی پیامبر اعظم / سنبله / ۱۳۸۵.
- ۲۹) مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام جواد علیه السلام / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / ۱۳۹۶؛
- ۳۰) مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام / مرکز مدیریت حوزه علمیه قم / ۱۳۹۲.
- ۳۱) معالم المدرستین / علامه سید مرتضی عسکری / المجمع العلمی الاسلامی / ۱۴۱۶ق.
- ۳۲) موسوعه التاریخ الاسلامی / محمد هادی یوسفی غروی / مجمع الفکر الاسلامی / ۱۴۲۹ق.

پیوست شماره ۱۸: سرفصل‌ها و نکاتی در خصوص درس «نحو کاربردی»

سرفصل‌های درس

۱- مقدمات

۱/۱- تعریف تجزیه و ترکیب

۱/۲- فواید تجزیه و ترکیب با تأکید بر تأثیر آن در فهم بهتر معانی کلام و

۱/۳- بیان سطوح

۱/۴- روش تجزیه^(۱)

۱/۵- روش ترکیب^(۲)

۲- تجزیه و ترکیب قرآن کریم؛

۲/۱- سوره مائده آیه ۶

۲/۲- سوره یوسف^(۳)

۲/۳- هود آیه ۸۸

۲/۴- احزاب آیه ۳۳

۲/۵- کل سوره ناس

۲/۶- سوره شرح ۵ و ۶

۳- کلمات قصار نهج البلاغه؛ ۲ / ۵ / ۸ / ۱۰ / ۵۵ / ۶۴ / ۷۳ / ۸۰ / ۱۰۶ / ۱۲۹

۱. در این مبحث لازم است بیان شود که در تجزیه باید مناسب‌ترین مسائل صرف را به یاد آورده و آن را بر مورد سؤال تطبیق نماییم. یعنی: نوع کلمه (اسم، فعل، حرف) / انبیه کلمه (ثلاثی، رباعی، خماسی) / مجرد و مزید / میزان صرفی / نوع باب و معنای آن / نوع فعل (ماضی، مضارع، امر) / نام صیغه / لازم و متعدی / معلوم و مجهول / جامد و متصرف / نوع مصدر / مذکر و مؤنث / مفرد و مثنی و جمع / نوع مشتق / نکره و معرفه و نوع آن / منسوب و مصغر / منقوص و مقصور و ممدود / نوع معتل / نوع اعلال.

۲. علائم اسم و فعل و حرف / انواع اعراب / انواع بناء / انواع مبتدا / انواع خبر و رابط آن‌ها / انواع نواسخ / انواع فاعل و تطابق آن با فعل / انواع مفاعیل / ظروف / حال و تمیز / استثناء / جار و مجرور و تعلق آن / معانی حروف جر / انواع اضافه / اسماء شبه فعل / توابع / انواع جملات.

۳. آیات منتخب توسط استاد و یا گروه علمی مدرسه

پیوست شماره ۱۹: نکاتی در خصوص درس «روش استخراج فتوا»

الف) درس روش استخراج فتوا به ارزش ساعتی ۶۴ ساعت و به صورت نظری - عملی می‌باشد. از همین رو بخشی از مباحث درس به صورت عملی و در قالب کارورزی ارائه خواهد شد.

ب) سرفصل‌های این درس براساس کتاب «استخراج نظرات فقهای معاصر» تألیف استاد ترسلی به شرح ذیل می‌باشد:

● مباحث ذیل توسط استاد ارائه می‌شود:

✓ مباحث مقدماتی: توضیح اصطلاحات فقهی

✓ کتاب اجتهاد و تقلید: م ۱، ۸، ۱۶، ۱۷، ۲۸، ۴۶، ۷۰؛

✓ فصل فی الحيض... م ۶، ۷، ۱۵، ۱۷، ۲۲، ۲۳

✓ فصل فی تجاوز الدم عن العشره: م ۱، ۷

✓ احكام حيض: السابع فصل فی الاستحاضه .... م ۱

✓ فصل فی النفاس... م ۱

✓ نمودار روش غالب برای استنباط حکم شرعی

● مباحث ذیل توسط طلاب و به صورت کارورزی انجام می‌شود:

✓ کتاب اجتهاد و تقلید: مسائل: ۳، ۹، ۲۱، ۴۸، ۵۷، ۶۸

✓ فصل فی الحيض: م ۱، ۳، ۸، ۹، ۱۰، ۱۴، ۲۱، ۲۵

✓ فصل فی تجاوز الدم عن العشره: م ۶، ۱۶

✓ احكام حيض احدها تا السادس، العاشرم ۲۵ الحادى عشرم ۳۱

✓ فصل فی الاستحاضه، مسائل ۲، ۴، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۸، ۲۰، ۲۱

✓ فصل فی النفاس: ۲، ۴، ۷، ۱۰.

پیوست شماره ۲۰: نکاتی در خصوص درس «معارف و عقائد ۵»

الف) محتوای درس مذکور در خصوص مسائل کلام جدید می باشد.

ب) سرفصل های این درس به شرح ذیل خواهد بود:

- ۱) فلسفه آفرینش جهان و انسان؛
  - ۲) اسلام و مقتضیات زمان؛
  - ۳) رابطه علم و دین (با تأکید بر نظریه تکامل داروین، نسبت آن با متون دینی و رابطه آن با خداشناسی)؛
  - ۴) تکثرگرایی دینی (نقد نظریه پلورالیسم دینی، امتیازات اسلام بر سایر ادیان)؛
  - ۵) تجربه دینی (نقد نظریه تجربه دینی)؛
  - ۶) سکولاریسم و نقد آن؛
  - ۷) مبانی کلامی حکومت اسلامی و ولایت فقیه؛
  - ۸) فلسفه احکام (حقوق زن، حدود و قصاص به ویژه ارتداد، برده داری، امر به معروف و نهی از منکر).
- ج) منابع ذیل جهت استفاده استاد به منظور تتبع بیشتر، در مباحث فوق الذکر ارائه می گردد:

- ۱) کلام جدید / دکتر حسن یوسفیان / موسسه امام خمینیه
- ۲) کلام جدید / دکتر هادی صادقی
- ۳) اسلام و انسان معاصر / علامه طباطبایی
- ۴) پرسش ها و پاسخ های دانشجویی
- ۵) اسلام شناسی و پاسخ به شبهات / علی اصغر رضوانی / انتشارات جمکران
- ۶) جستارهایی در کلام جدید / جمعی از مؤلفان
- ۷) پرسش ها و پاسخ ها / آیت الله سبحانی
- ۸) پرسش ها و پاسخ ها / آیت الله مصباح
- ۹) پرسش ها و پاسخ ها / آیت الله مکارم شیرازی
- ۱۰) پرسش ها و پاسخ ها / آیت الله جوادی آملی
- ۱۱) سکولاریسم / حمید کریمی

پیوست شماره ۲۱: نکاتی در خصوص درس «قانون اساسی»

الف) محتوای درس مذکور با هدف شناخت ساختار نظام جمهوری اسلامی، ماهیت، وظایف، اختیارات و کارکردهای نهادهای اجرایی، قانون گذاری، قضایی و نظارتی با توجه به متن قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ب) سرفصل‌های این درس به شرح ذیل خواهد بود:

- ۱) کلیات و تعاریف (مقدمه)؛
- ۲) اصول کلی قانون اساسی؛
- ۳) حقوق ملت؛
- ۴) اقتصاد و امور مالی؛
- ۵) حق حاکمیت ملت و قوای آن؛
- ۶) قوه مقننه و اختیارات و صلاحیت آن؛
- ۷) شوراها؛
- ۸) رهبری یا شورای رهبری و شرح وظایف و ... آن؛
- ۹) قوه مجریه و شرح وظایف آن؛
- ۱۰) ارتش و سپاه پاسداران؛
- ۱۱) سیاست خارجی؛
- ۱۲) قوه قضائیه و شرح وظایف آن؛
- ۱۳) صدا و سیما و شرح وظایف آن؛
- ۱۴) شورای عالی امنیت ملی و شرح وظایف آن؛
- ۱۵) بازنگری در قانون اساسی و نحوه و شرایط آن؛
- ۱۶) پاسخ به شبهات قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

ج) منابع ذیل جهت استفاده استاد به منظور تتبع بیشتر، در مباحث فوق الذکر
ارائه می‌گردد:

۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (با اصلاحات ۱۳۶۸)

۲) حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران - جلال الدین مدنی

۳) آشنایی با نظام جمهوری اسلامی ایران

۴) حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران - سید ابوالفضل قاضی (شریعت پناهی)

پیوست شماره ۲۲: نکاتی در خصوص درس «تعلیم و تربیت اسلامی»

الف) محتوای درس مذکور با هدف آشنایی با اصطلاحات، مبانی، اصول و مهم‌ترین روش‌ها و مراحل تعلیم و تربیت اسلامی خواهد بود.

ب) سرفصل‌های این درس به شرح ذیل خواهد بود:

✓ کلیات: مفاهیم، ضرورت و اهمیت؛

✓ مباحث مقدماتی:

● هدف تربیت؛

● تربیت و دانش‌های مرتبط (تعلیم، تربیت، فلسفه اخلاق، روان‌شناسی

و...)

● قلمرو تربیت؛

● مآخذشناسی توصیفی-تحلیلی (معرفی و نقد مهم‌ترین منابع).

✓ مبانی و اصول تربیت:

✓ الف: مبانی تربیت (توحید، فطرت و...)

✓ ب: اصول تربیت

● کرامت ذاتی انسان

● ایمان

● عمل صالح

● اختیار انسان

✓ روش‌های تربیت:

● روش تکریم شخصیت،

● روش الگویی،

● روش موعظه،

● روش تصافح،

● روش محبت،

● روش انذار و تبشیر،

● روش تشویق و تنبیه و...،

✓ مراحل تربیت:

● نظری،

● عاطفی

● رفتاری.

✓ ویژگی‌های مربی: دانایی، اخلاص، مهربانی، عمل به گفتار و...،

✓ شناخت مربی (معرفی ابعاد تربیت پذیرانسان از منظر اسلام).

✓ عوامل مؤثر در تربیت از منظر اسلام:

● محیط (تاریخ، حکومت و رهبران، اقتصاد، غذا فرهنگ و...)

● وراثت

● عوامل ماوراء طبیعت

● خود، اراده و اختیار.

✓ آفات و آسیب‌ها و موانع تربیت:

● پیروی هوای نفس

● پیروی از شیطان

● پیروی کورکورانه از پدران و شخصیت‌ها

● غرور

● کم ظرفیتی

● طغیانگری در هنگام نعمت

● ناسپاسی

● عصیان، گناه

ج) منابع ذیل جهت استفاده استاد به منظور تتبع بیشتر، در مباحث فوق الذکر
ارائه می‌گردد:

- ۱) فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی / علامه مصباح یزدی
- ۲) کتاب درس‌هایی از تعلیم و تربیت اسلامی / رضا محمدی
- ۳) نگاهی دوباره به تربیت اسلامی / آقای خسرو باقری
- ۴) آیین تربیت / آیت‌الله ابراهیم امینی

پیوست شماره ۲۳: نکاتی در خصوص درس «روش کلاس داری کودک و نوجوان»

الف) محتوای درس مذکور با هدف آشنایی با قواعد، فنون، آداب و روش‌های کلاس داری و ارزشیابی آموزش کودکان و نوجوانان و کسب مهارت‌های آن و به صورت کارگاهی خواهد بود.

ب) سرفصل‌های این درس به شرح ذیل خواهد بود:

✓ تعریف تدریس و کلاس‌داری؛

✓ آشنایی با کودک و نوجوان؛

✓ ضرورت و فواید کلاس‌داری کودک و نوجوان؛

✓ روش‌های شروع و برقراری ارتباط با کودک و نوجوان؛

✓ قالب‌های کلاس‌داری کودکان و نوجوانان (پرسش و پاسخ، انواعی،

گروهی، آدابی، عددی، جوانبی، نمادین، تشبیهی، نکته‌ای، نسخه‌ای

و مقایسه‌ای)؛

✓ شیوه‌های ایجاد تنوع و رفع خستگی؛

✓ تکلیف و روش‌های تکلیف دهی.

ج) منابع ذیل جهت استفاده استاد به منظور تتبع بیشتر، در مباحث فوق‌الذکر ارائه می‌گردد:

✓ جذاب‌سازی کلاس‌های دینی کودکان و نوجوانان / استاد اسماعیلی

مبارکه

✓ روش تدریس و کلاس‌داری تبلیغی / استاد اسماعیلی مبارکه

✓ شیوه جذب جوانان / استاد اسماعیلی مبارکه

✓ مهارت‌های شادی آفرین / استاد اسماعیلی مبارکه

ضمناً در خصوص مباحث کارورزی این درس نیز جزوه مربوط به کارورزی

روش‌ها (شماره یک) محور قرار گیرد.

پیوست شماره ۲۴: نکاتی در خصوص درس «روش آموزش قرآن کریم»

الف) محتوای درس مذکور با هدف آشنایی با قواعد، فنون و روش‌های آموزش صحیح خوانی، روان خوانی، تجوید و مفاهیم قرآن کریم و کسب مهارت‌های آن و به صورت کارگاهی خواهد بود.

ب) سرفصل‌های این درس به شرح ذیل خواهد بود:

✓ کلیات: مفاهیم، ضرورت و اهمیت؛

✓ تعریف علوم و فنون قرائت؛

✓ معیارهای انتخاب روش تدریس قرآن؛

✓ مهارت‌ها و شرایط کلاس‌داری؛

✓ ویژگی‌های استاد قرآن؛

✓ دلایل انتخاب مباحث روخوانی و روان خوانی؛

✓ روش‌های تدریس در موضوعات مختلف تجوید قرآن کریم:

• روش تدریس حرکات کوتاه؛

• روش تدریس حرکات کشیده؛

• روش تدریس علامات؛

• روش تدریس حروف ناخوانا، حروف مدّی، رفع التقاء ساکنین، اشباع

هاء ضمیر، وقف و علامت‌های آن؛

• روش تدریس تمایز حروف در تجوید؛

• چگونگی طرح سؤال و نحوه استفاده از شعارهای قرآنی تعریف

تدریس و کلاس‌داری؛

ج) متن درسی برای این درس کتاب «درسنامه روش آموزش و مهارت‌های کلاس

داری قرآن کریم» تألیف رحمت عابدی (نشر جامعه المصطفی) می‌باشد.

پیوست شماره ۲۵: نکاتی در خصوص درس «روش تبلیغ در فضای مجازی»

الف) محتوای درس مذکور با هدف آشنایی با قواعد، فنون و روش‌های تبلیغ در فضای مجازی و کسب مهارت‌های آن (به صورت کارگاهی) با تأکید بر تبلیغ در شبکه‌های اجتماعی ارائه می‌گردد.

ب) مباحث ذیل جهت ارائه این درس مد نظر می‌باشد:

فصل اول: تعاریف و اصطلاحات:

(✓) عملیات روانی

(✓) جنگ شناختی

(✓) زمان‌شناسی

(✓) موضوع‌شناسی

فصل دوم: شبکه‌سازی

(✓) ظرفیت‌های شبکه‌سازی

(✓) لوازم شبکه‌سازی

(✓) روش‌های شبکه‌سازی

فصل سوم: ترندسازی

(✓) سرویس‌های متن‌محور

(✓) سرویس‌های تصویرمحور

(✓) سرویس‌های فیلم‌محور

فصل چهارم: هشتک‌سازی

(✓) اصول و قواعد

(✓) انواع هشتک

فصل پنجم: کمپین‌سازی

✓ اصول و قواعد

✓ روش کمپین سازی

فصل ششم: مهارت‌های جریان سازی رسانه‌ای

✓ استفاده از قالب‌های مختلف

✓ در نظر گرفتن مخاطبان گوناگون

✓ استفاده از ظرفیت‌های مختلف

✓ محیط فیزیکی

✓ محیط مجازی

✓ تداوم و استمرار کار رسانه‌ای

✓ عملکرد پازلی

✓ برندسازی

✓ صداقت

✓ اتقان

✓ اعتمادسازی

✓ گره نزدن جریان سازی رسانه‌ای با کسب و کار

فصل هفتم: مهارت تخریب جریان سازی رسانه‌ای دشمن

✓ توجه به ریشه مسائل

✓ نقد علمی

✓ بیان هنری

✓ تغییر اولویت

پیوست شماره ۲۶: نکاتی در خصوص درس «مهارت‌های پژوهشی»

الف) سرفصل‌ها و مباحث ذیل جهت این درس مشخص شده است:

- ۱) کلیات: مفاهیم، ضرورت و اهمیت؛
  - ۲) حکمت و فواید تحقیق؛
  - ۳) ویژگی‌های تحقیق و محقق؛
  - ۴) موانع تحقیق مطلوب؛
  - ۵) انواع تحقیق؛
  - ۶) انواع مطالعه؛
  - ۷) روش مطالعه؛
  - ۸) خلاصه نویسی؛
  - ۹) چکیده؛
  - ۱۰) برداشت برداری؛
  - ۱۱) روش فیش نویسی؛
  - ۱۲) فیش برداری نرم افزاری (شیوه استفاده از فیش تبلیغ)؛
  - ۱۳) تنظیم دسته بندی و بایگانی؛
  - ۱۴) تعریف تحقیق؛
  - ۱۵) فرآیند تحقیق.
- ۱۵/۱) مسأله‌شناسی؛
  - ۱۵/۲) تعیین منابع مطالعه؛
  - ۱۵/۳) مطالعه، جمع‌آوری، ثبت و طبقه‌بندی اطلاعات؛
  - ۱۵/۴) تحلیل و ارزیابی؛
  - ۱۵/۵) تدوین گزارش تحقیق.

ب) منابع ذیل جهت استفاده استاد به منظور تتبع بیشتر، در مباحث فوق الذکر
ارائه می‌گردد:

- ۱) درسنامه روش تحقیق / مجید طرقي
- ۲) روش‌شناسی مطالعات دینی / احد قراملکی
- ۳) روش تحقیق کتابخانه‌ای / نکونام
- ۴) روش علمی تحقیق / محمد ناصری اصفهانی
- ۵) روش تحقیق در علوم اجتماعی / ریمون کیوی، عبدالحسین نیک گوهر

پیوست شماره ۲۷: لیست دروس سفیران هدایت و نحوه تقسیم نمرات و ارزشیابی آن‌ها

ردیف	عنوان درس	ساعت	نوع درس	آزمون کتبی پایان نیم‌سال	فصلت درسی	پژوهش	آزمون عملی	جمع نمرات آزمون کتبی و ...	شفاهی	جمع کل
۱	اصول کلی مشاوره و راهنمایی	۲۴	نظری - عملی	۱۰	۲		۷	۲۰	۰	۲۰
۲	اخلاق اسلامی ۱	۱۶	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۳	اخلاق اسلامی ۲	۱۶	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۴	اخلاق اسلامی ۳	۱۶	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۵	اخلاق اسلامی ۴	۱۶	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۶	اخلاق اسلامی ۵	۱۶	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۷	اخلاق اسلامی ۶	۱۶	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۸	روان‌شناسی عمومی	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۹	روان‌شناسی و تبلیغ	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۱۰	بلاغت	۸۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۱۱	صرف ۱	۱۶	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۱۲	صرف ۲	۸۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۱۳	صرف ۳	۸۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۱۴	صرف کاربردی	۳۲	عملی		۸		۱۲	۲۰	۰	۲۰
۱۵	نحو ۱	۶۴	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۱۶	نحو ۲	۸۰	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۱۷	نحو ۳	۸۰	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۱۸	نحو ۴	۸۰	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۱۹	نحو ۵	۸۰	نظری	۱۵	۵	۵		۲۰	۲۰	۲۰
۲۰	نحو کاربردی	۶۴	عملی		۳	۵	۱۲	۲۰	۰	۲۰
۲۱	تاریخ اسلام ۱	۱۶	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۲۲	تاریخ اسلام ۲	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۲۳	تاریخ اسلام ۳	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۲۴	تاریخ انقلاب اسلامی	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۲۵	جریان‌شناسی سیاسی دوران انقلاب اسلامی	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۲۶	سیره معصومین	۴۸	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۲۷	دعا و زیارات	۲۴	نظری - عملی	۱۰	۳		۷	۲۰	۰	۲۰
۲۸	رجال و درایه کاربردی	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۲۹	علوم حدیث	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۳۰	معارف حدیثی ۱	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۳۱	معارف حدیثی ۲	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۳۲	تعلیم و تربیت اسلامی	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۳۳	جامعه‌شناسی و تبلیغ	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۳۴	قانون اساسی	۱۶	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰

ردیف	عنوان درس	ساعت	نوع درس	آزمون کتبی پایان نیم‌سال	فمالتت درسی	پژوهش	آزمون عملی	جمع نمرات آزمون کتبی و ...	شفاهی	جمع کل
۳۵	مدیریت اسلامی	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۳۶	آیین نگارش	۴۸	نظری - عملی	۱۰	۲		۷	۲۰	۰	۲۰
۳۷	احکام ۱	۴۸	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۳۸	احکام ۲	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۳۹	احکام ۳	۴۸	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۴۰	اصول فقه ۱	۷۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۴۱	اصول فقه ۲	۷۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۴۲	اصول فقه ۳	۸۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۴۳	اصول فقه ۴	۸۵	نظری	۱۵	۰	۵		۲۰	۰	۲۰
۴۴	اصول فقه ۵	۸۵	نظری	۱۵	۰	۵		۲۰	۲۰	۲۰
۴۵	روش استخراج فتوا	۶۴	نظری - عملی	۱۰	۳		۷	۲۰	۰	۲۰
۴۶	فقه ۱	۸۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۴۷	فقه ۲	۸۵	نظری	۱۵	۰	۵		۲۰	۲۰	۲۰
۴۸	فقه ۳	۸۵	نظری	۱۵	۰	۵		۲۰	۰	۲۰
۴۹	فقه ۴	۸۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۵۰	فقه ۵	۸۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۵۱	فقه ۶	۸۵	نظری	۱۵	۵			۲۰	۲۰	۲۰
۵۲	قواعد فقهیه	۲۴	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۵۳	تفسیر ترتیبی ۱	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۵۴	تفسیر ترتیبی ۲	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۵۵	تفسیر ترتیبی ۳	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۵۶	تفسیر ترتیبی ۴	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۵۷	تفسیر ترتیبی ۵	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۵۸	تفسیر ترتیبی ۶	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۵۹	تفسیر ترتیبی ۷	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۶۰	تفسیر ترتیبی ۸	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۶۱	تفسیر ترتیبی ۹	۱۶	نظری	۱۲	۳	۵		۲۰	۰	۲۰
۶۲	تفسیر ترتیبی ۱۰	۱۶	نظری	۱۲	۳	۵		۲۰	۰	۲۰
۶۳	تفسیر ترتیبی ۱۱	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۶۴	تفسیر ترتیبی ۱۲	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۶۵	تفسیر ترتیبی ۱۳	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۶۶	تفسیر ترتیبی ۱۴	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۶۷	تفسیر ترتیبی ۱۵	۱۶	نظری	۱۲	۸			۲۰	۰	۲۰
۶۸	علوم قرآنی	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۶۹	قرائت و تجوید قرآن ۲	۲۴	نظری - عملی	۱۰	۳		۷	۲۰	۲۰	۲۰
۷۰	قرائت و تجوید قرآن ۱	۲۴	نظری - عملی	۱۰	۳		۷	۲۰	۰	۲۰
۷۱	آشنایی با فرق اسلامی	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۷۲	دروس اقتضائی - فرق و مذاهب	۳۲	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۷۳	معارف و عقائد ۱	۴۸	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰
۷۴	معارف و عقائد ۲	۴۸	نظری	۱۵	۵			۲۰	۰	۲۰

ردیف	عنوان درس	ساعت	نوع درس	آزمون کتبی پایان نیم‌سال	فصلت درسی	پژوهش	آزمون عملی ... و	جمع نمرات آزمون کتبی و شفاهی	جمع کل
۷۵	معارف و عقائد ۳	۶۴	نظری	۱۵	۰	۵	۲۰	۰	۲۰
۷۶	معارف و عقائد ۴	۳۲	نظری	۱۵	۰	۵	۲۰	۰	۲۰
۷۷	معارف و عقائد ۵	۳۲	نظری	۱۵	۰		۲۰	۰	۲۰
۷۸	ولایت فقیه	۳۲	نظری	۱۵	۵		۲۰	۰	۲۰
۷۹	حکمت اسلامی	۸۰	نظری	۱۵	۵		۲۰	۰	۲۰
۸۰	منطق ۱	۳۲	نظری	۱۵	۵		۲۰	۰	۲۰
۸۱	منطق ۲	۶۴	نظری	۱۵	۵		۲۰	۰	۲۰
۸۲	منطق ۳	۶۴	نظری	۱۵	۵		۲۰	۰	۲۰
۸۳	تحقیق پایانی	۶۴	عملی	۰	۰	۰	۲۰	۰	۲۰
۸۴	روش آموزش احکام	۲۴	نظری - عملی	۱۰	۳		۲۰	۰	۲۰
۸۵	روش آموزش قرآن کریم	۲۴	نظری - عملی	۱۰	۳		۲۰	۰	۲۰
۸۶	روش تبلیغ در فضای مجازی	۳۲	نظری - عملی	۱۰	۳		۲۰	۰	۲۰
۸۷	روش تحلیل مسائل سیاسی	۲۴	نظری - عملی	۱۰	۳		۲۰	۰	۲۰
۸۸	روش تدریس	۳۲	نظری - عملی	۱۰	۳		۲۰	۰	۲۰
۸۹	روش ذکر مصیبت	۲۴	نظری - عملی	۱۰	۳		۲۰	۰	۲۰
۹۰	روش سخنرانی دینی	۴۸	نظری	۱۵	۵		۲۰	۰	۲۰
۹۱	روش کلاس‌داری کودکان و نوجوانان	۲۴	نظری - عملی	۱۰	۳		۲۰	۰	۲۰
۹۲	کارورزی روش‌ها ۱	۳۲	عملی		۸		۱۲	۰	۲۰
۹۳	کارورزی روش‌ها ۲	۳۲	عملی		۸		۱۲	۰	۲۰
۹۴	کارورزی روش‌ها ۳	۳۲	عملی		۸		۱۲	۰	۲۰
۹۵	کارورزی روش‌ها ۴	۳۲	عملی		۸		۱۲	۰	۲۰
۹۶	کارورزی روش‌ها ۵	۳۲	عملی		۸		۱۲	۰	۲۰
۹۷	کارورزی روش‌ها ۶	۳۲	عملی		۸		۱۲	۰	۲۰
۹۸	مهارت‌های پژوهشی	۳۲	نظری - عملی	۱۰	۳		۲۰	۰	۲۰

پیوست شماره ۲۸: جدول تطبیق‌سازی دروس سفیران هدایت با برنامه‌های جاری و جدید

حوزه دانشی اخلاق

عنوان دروس برنامه جدید	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس سفیران هدایت
*	*	اصول کلی مشاوره و راهنمایی
اخلاق اسلامی ۱	اخلاق ۱	اخلاق اسلامی ۱
اخلاق اسلامی ۲		اخلاق اسلامی ۲
اخلاق اسلامی ۳	اخلاق ۲	اخلاق اسلامی ۳
اخلاق اسلامی ۴		اخلاق اسلامی ۴
اخلاق اسلامی ۵	اخلاق ۳	اخلاق اسلامی ۵
اخلاق اسلامی ۶	*	اخلاق اسلامی ۶
*	*	روان‌شناسی عمومی
*	*	روان‌شناسی و تبلیغ

حوزه دانشی ادبیات عربی

عنوان دروس برنامه جدید	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس سفیران هدایت
بلاغت ۲ و ۳	بلاغت ۱ و ۲	بلاغت
صرف ۱	صرف ۱	صرف ۱
صرف ۲	صرف ۲	صرف ۲
صرف ۳	صرف ۳	صرف ۳
صرف ۴ و تجزیه و ترکیب ۱	*	صرف کاربردی
نحو ۲، ۳ و ۴	نحو ۱ و ۲	نحو ۱
نحو ۴	نحو ۳ و ۴	نحو ۲
نحو ۵	نحو ۵ و ۶	نحو ۳
نحو ۶	نحو ۷ و ۸	نحو ۴
نحو ۷	نحو ۹ و ۱۰	نحو ۵
تجزیه و ترکیب ۲	تجزیه و ترکیب	نحو کاربردی

حوزه دانشی تاریخ و سیره

عنوان دروس سفیران هدایت	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس برنامه جدید
تاریخ اسلام ۱	تاریخ ۱ و ۲	تاریخ اسلام ۱
تاریخ اسلام ۲	تاریخ ۳	تاریخ اسلام ۲
تاریخ اسلام ۳	*	تاریخ اسلام ۲
تاریخ انقلاب اسلامی	*	تاریخ انقلاب اسلامی
جریان‌شناسی سیاسی دوران انقلاب اسلامی	*	*
سیره معصومین <small>علیهم‌السلام</small>	تاریخ ۴ و ۵ و ۶	تاریخ اسلام ۲

حوزه دانشی حدیث

عنوان دروس سفیران هدایت	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس برنامه جدید
دعا و زیارات	*	ادعیه و زیارات
رجال و درایه کاربردی	*	*
علوم حدیث	علوم حدیث	علوم حدیث
معارف حدیثی ۱	نهج البلاغه ۱ و ۲	نهج البلاغه
معارف حدیثی ۲	نهج البلاغه ۳	کافی

حوزه دانشی علوم انسانی

عنوان دروس سفیران هدایت	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس برنامه جدید
تعلیم و تربیت اسلامی	*	*
جامعه‌شناسی و تبلیغ	*	*
قانون اساسی	*	*
مدیریت اسلامی	*	*

حوزه ادبیات فارسی

عنوان دروس سفیران هدایت	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس برنامه جدید
آیین نگارش	آیین نگارش	زبان و ادبیات فارسی

حوزه دانشی فقه و اصول

عنوان دروس سفيران هدايت	عنوان دروس برنامه جاري	عنوان دروس برنامه جديد
احكام ۱	احكام ۱	احكام ۱
احكام ۲	احكام ۲	احكام ۲
احكام ۳	احكام ۲	احكام ۳
اصول فقه ۱	اصول ۱	اصول فقه ۱ (ب ۱)
اصول فقه ۲	اصول ۲	اصول فقه ۱ (ب ۲)
اصول فقه ۳	اصول ۳	اصول فقه ۲
اصول فقه ۴	اصول ۴	اصول فقه ۳
اصول فقه ۵	اصول ۵ و ۶	اصول فقه ۴
روش استخراج فتوا	*	فقه ۱ و ۲
فقه ۱	فقه ۱ و ۲	فقه ۳ (ب ۱)
فقه ۲	فقه ۳ و ۴	فقه ۳ (ب ۲)
فقه ۳	فقه ۵ و ۶	فقه ۴ و ۵
فقه ۴	فقه ۷ و ۸	فقه ۶ و ۷
فقه ۵	فقه ۹ و ۱۰	فقه ۸ و ۹
فقه ۶	فقه ۱۱ و ۱۲	فقه ۱۰
قواعد فقهيه	*	قواعد فقهيه

حوزه دانشی قرآن

عنوان دروس سفيران هدايت	عنوان دروس برنامه جاري	عنوان دروس برنامه جديد
تفسير ترتيبی ۱	قرآن ۱	آشنایی محتوایی با قرآن ۱
تفسير ترتيبی ۲	قرآن ۲	آشنایی محتوایی با قرآن ۲
تفسير ترتيبی ۳	قرآن ۳	آشنایی محتوایی با قرآن ۳
تفسير ترتيبی ۴	قرآن ۴	آشنایی محتوایی با قرآن ۴
تفسير ترتيبی ۵	قرآن ۵	آشنایی محتوایی با قرآن ۵
تفسير ترتيبی ۶	*	آشنایی محتوایی با قرآن ۶
تفسير ترتيبی ۷	*	*
تفسير ترتيبی ۸	*	*

عنوان دروس برنامه جدید	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس سفیران هدایت
*	*	تفسیر ترتیبی ۹
*	*	تفسیر ترتیبی ۱۰
*	*	تفسیر ترتیبی ۱۱
*	*	تفسیر ترتیبی ۱۲
*	*	تفسیر ترتیبی ۱۳
*	*	تفسیر ترتیبی ۱۴
*	*	تفسیر ترتیبی ۱۵
علوم قرآنی	علوم قرآن	علوم قرآنی
*	تجوید ۱	قرائت و تجوید قرآن ۱
تجوید ۲	تجوید ۲	قرائت و تجوید قرآن ۲

حوزه دانشی کلام

عنوان دروس برنامه جدید	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس سفیران هدایت
*	*	آشنایی با فرق اسلامی
*	*	دروس اقتضائی - فرق و مذاهب
معارف و عقاید ۱	عقائد ۱	معارف و عقائد ۱
معارف و عقاید ۲	عقاید ۲	معارف و عقائد ۲
معارف و عقاید ۳	عقاید ۳	معارف و عقائد ۳
معارف و عقاید ۴	عقاید ۴	معارف و عقائد ۴
معارف و عقاید ۵ (ج ۱)	عقاید ۵	معارف و عقائد ۵
معارف و عقاید ۵ (ج ۲)	حکومت اسلامی	ولایت فقیه

حوزه دانشی منطق و فلسفه

عنوان دروس برنامه جدید	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس سفیران هدایت
حکمت اسلامی	آشنایی با فلسفه	حکمت اسلامی
منطق ۱	منطق ۱	منطق ۱
منطق ۲	منطق ۲ و ۳	منطق ۲
منطق ۳	منطق ۴	منطق ۳

حوزه دانشی مهارت ها

عنوان دروس سفیران هدایت	عنوان دروس برنامه جاری	عنوان دروس برنامه جدید
تحقیق پایانی	*	تحقیق پایانی
روش آموزش احکام	*	*
روش آموزش قرآن کریم	*	*
روش تبلیغ در فضای مجازی	*	*
روش تحلیل مسائل سیاسی	*	*
روش تدریس	*	روش تبلیغ و تدریس
روش ذکر مصیبت	*	*
روش سخنرانی دینی	*	*
روش کلاس‌داری کودکان و نوجوانان	*	*
کارورزی روش‌ها ۱	*	*
کارورزی روش‌ها ۲	*	*
کارورزی روش‌ها ۳	*	*
کارورزی روش‌ها ۴	*	*
کارورزی روش‌ها ۵	*	*
کارورزی روش‌ها ۶	*	*
مهارت‌های پژوهشی	*	مهارت‌های پژوهشی

پیوست شماره ۲۹: آیین نامه تحصیل همزمان طلاب در مراکز حوزوی و غیرحوزوی

ماده ۱: با عنایت به روی آوردن تعدادی از حوزویان به تحصیل هم زمان در دانشگاه در حین تحصیلات حوزوی و با توجه به مصوبات (۱) ۲۹۲ و (۲) ۳۴۳ شورای محترم عالی، به منظور نظارت بر حفظ اصالت حوزوی، زئی طلبگی، اهتمام به مسائل آموزشی و رسالت های تحقیقی و پژوهشی این دسته از طلاب، فراهم ساختن امکان حضور روحانیون در عرصه های مختلف علمی و بینارشته ای متناسب با نیازهای علمی جامعه و برای ایجاد وحدت رویه در بخش های مختلف، آیین نامه و دستورالعمل ضوابط تحصیل هم زمان طلاب در حوزه و دانشگاه به شرحی که در ادامه آمده، گردیده است.

ماده ۲: در تحصیل هم زمان حوزویان در مراکز دانشگاهی سیاست های ذیل مد نظر می باشد:

اهتمام به نظارت نهادهای مسئول حوزوی بر طلاب شاغل به تحصیل هم زمان و حمایت از آنها؛

تأکید بر رعایت شئون روحانیت و ضوابط حوزه در مدت تحصیل در دانشگاه (۳)؛

اهتمام به تناسب رشته انتخابی در دانشگاه با رسالت و اهداف حوزه های علمیه؛

تأکید بر پایداری به تعهدات و رعایت شئون اخلاقی، سیاسی، اعتقادی؛

۱. این مصوبه در خصوص مقررات تحصیل طلاب در دانشگاه است که در تاریخ ۲۲/۱۱/۷۸ به تصویب رسیده است.

۲. این مصوبه در خصوص آیین نامه اجرایی مصوبه ۲۹۲ تنظیم شده است و در تاریخ ۸۰/۰۴/۰۸ به تصویب رسیده است.

۳. رصد تحصیل هم زمان در دانشگاه و حوزه توسط مرکز مدیریت حوزه های علمیه با توجه به تعهد اخذ شده از طلاب علاقمند انجام خواهد شد و نظارت بر نحوه تحصیل طلاب توسط معاونت آموزش حوزه های علمیه می باشد.

تعامل با دانشگاه‌ها و بهره‌گیری از یافته‌های جدید علوم بشری و کاربری آن در گسترش و تبلیغ دین اسلام.

ماده ۳: شرایط متقاضیان تحصیل هم‌زمان:

الف) اتمام حداقل سطح ۲؛

ب) مناسب بودن رشته مورد نظر در دانشگاه با نیازها و ضرورت‌ها؛

ج) فعال بودن پرونده آموزشی حوزوی طلبه متقاضی؛

د) داشتن انگیزه مثبت از ارتقای تحصیلی در دانشگاه و عدم تأثیرپذیری از افکار و اندیشه‌های متعارض با اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله

ه) توانایی متقاضی برای تحصیل هم‌زمان در حوزه و مراکز دانشگاهی بر اساس رشد تحصیلی متناسب با ضوابط حوزوی؛

و) برخورداری از حسن سابقه و سلامت اخلاقی و رفتاری؛

ز) رعایت زنی طلبگی در مدت تحصیلات حوزوی؛

ح) اخذ مجوز تحصیل هم‌زمان از معاونت آموزش.

تبصره: در صورت فقدان هر یک از شرایط مذکور، کمیسیون می‌تواند مجوز صادره را لغو نماید.

کمیسیون احراز صلاحیت تحصیل هم‌زمان

ماده ۴: اعضای کمیسیون:

۱) معاون آموزش حوزه‌های علمیه (رئیس کمیسیون)؛

۲) معاون تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (یا نماینده ایشان)؛

۳) مسئول مرکز امور صیانتی (یا نماینده ایشان)؛

۴) مدیر امور تحصیلی معاونت آموزش (دبیر کمیسیون)؛

۵) معاون آموزش مدیریت سطوح عالی.

تبصره ۱: به تشفیص دبیر کمیسیون، دعوت از کارشناسان یا افراد متقاضی، به تناسب

موضوعات و بدون حق رأی در جلسات، بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: جلسه با حضور اکثریت اعضا رسمیت فواید یافت و مصوبات جلسه با تأیید اکثریت حاضرین، نهایی تلقی فواید شد و با امضای رئیس کمیسیون ابلاغ می‌گردد.
تبصره ۳: دبیرخانه این کمیسیون در معاونت آموزش می‌باشد.

ماده ۵: وظایف کمیسیون:

- ۱) بررسی پرونده متقاضیان جهت احراز صلاحیت آن‌ها^(۱)؛
- ۲) صدور مجوز تحصیل همزمان برای متقاضیان؛
- ۳) تعیین صلاحیت تحصیل در رشته‌های خاص؛
- ۴) بررسی و تأیید رشته‌های معرفی شده از طرف معاونت آموزش که طلاب بدون نیاز به اخذ مجوز بتوانند آن‌ها را انتخاب نمایند.
- ۵) بررسی و تأیید دانشگاه‌های معرفی شده از طرف معاونت آموزش که طلاب بدون نیاز به اخذ مجوز بتوانند در آن‌ها مشغول به تحصیل شوند.
- ۶) بررسی گزارشات موردی مربوط به وضعیت تحصیل هم زمان طلاب و اعلام نظر درباره ادامه تحصیل آن‌ها؛
- ۷) تعیین و پیشنهاد تکلیف در خصوص بهره‌مندی متقاضیان از مزایای حوزوی؛
تبصره: دریافت شهریه در مدت تمصیل، به نظر مراجع عظام بستگی دارد.
- ۸) تعیین معیارها و ملاک‌های کارشناسی؛
- ۹) تصویب دستورالعمل‌های اجرایی و نظارتی در خصوص تحصیل هم زمان.

ماده ۶: دبیرخانه کمیسیون در معاونت آموزش مستقر می‌باشد.

ماده ۷: وظایف معاونت آموزش در خصوص بررسی مجوز تحصیل هم زمان عبارت است از:

- ۱) ثبت نام و تشکیل پرونده برای متقاضیان تحصیل هم زمان مطابق شرایط و ضوابط مصوب (در مدیریت امور تحصیلی معاونت)؛

۱. با توجه به شرایط مندرج در ماده ۵۱

تبصره: طلابی که سابقه تمصیل در موزه‌های علمیه اصفهان و فراسان داشته و در حال تمصیل رسمی در مرکز مدیریت موزه‌های علمیه هستند؛ با ارائه گواهی اشتغال به تمصیل و سابقه وضعیت آموزشی فود در مراکز مدیریت اصفهان و فراسان اقدام به ثبت نام نمایند.

۲) انجام استعلامات لازم در خصوص مسائل آموزشی و رفتاری از مراجع و بخش‌های ذیربط؛

۳) تکمیل و ارسال پرونده متقاضی به کمیسیون احراز صلاحیت‌ها؛

تبصره: طلابی که موفق به اخذ مدرک سطح چهار شده اند نیاز به اخذ مجوز ندارند.

۴) صدور گواهی‌های لازم برای متقاضیان پیرو استعلام دانشگاه مربوطه، پس از تأیید کمیسیون؛

۵) بررسی سالانه وضعیت تحصیلی طلاب دارای مجوز؛

۶) پاسخگویی به استعلامات مراکز دانشگاهی و حوزوی در خصوص وضعیت طلاب در حال تحصیل هم‌زمان و یا متقاضی؛

۷) پیگیری و انجام اقدامات لازم در خصوص تشکیل جلسات، مصوبات و تصمیمات کمیسیون احراز صلاحیت؛

۸) ارائه گزارش‌های موردی و سالیانه از وضعیت تحصیلی طلاب به کمیسیون و سایر مراجع ذیربط با تأیید رئیس کمیسیون؛

۹) معرفی رشته‌ها و مراکز دانشگاهی به کمیسیون احراز صلاحیت‌ها، جهت اخذ مجوز کلی انتخاب و تحصیل در آن‌ها^(۱).

کنترل، ارزیابی و نظارت

ماده ۸: اخذ مجوز تحصیل هم‌زمان از کمیسیون احراز صلاحیت‌ها، فقط پیش از آغاز تحصیل در دانشگاه امکان‌پذیر و لازم می‌باشد.

۱. رشته‌ها و دانشگاه‌هایی که اشخاص دارای شرایط لازم در این آیین‌نامه بتوانند در آن‌ها بدون نیاز به اخذ مجوز، اقدام به تحصیل هم‌زمان نمایند.

تبصره: طلابی که به دلیل عدم اطلاع از این ماده، شأغل به تمصیل در دانشگاه هستند ملزم به اقدام عاجل برای تشکیل پرونده و افذ مجوّز هستند.

ماده ۹: اشتغال به تحصیل در مراکز دانشگاهی به صورت همزمان بدون اخذ مجوّز از مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برای طلاب دارای پرونده رسمی پذیرش، به منزله انصراف از تحصیل در حوزه‌های علمیه تلقی می‌شود.

تبصره: پذیرش مجدد یا صدور مجوّز برای ادامه تمصیل در مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه منوط به موافقت کمیسیون آموزش فواهد بود.

ماده ۱۰: طلاب دارای مجوّز تحصیل هم زمان، جهت استمرار بهره‌مندی از مزایای آموزشی، نیازمند تأیید وضعیت آموزشی خود در هر سال تحصیلی هستند و لازم است گزارش وضعیت تحصیلی خود را ابتدای هر سال تحصیلی به واحد متصدی تحصیل هم زمان در معاونت آموزش ارائه نمایند.

تبصره: عدم پایبندی طلبه به تعهدات در فصوص رعایت شؤونات و رشد تمصیلی مناسب موزوی، می‌تواند منجر به لغو مجوّزهای صادره در این فصوص شده و عدم پاسف گویی به استعلامات را در پی داشته باشد.

ماده ۱۱: تحصیل هم زمان طلاب سفیران هدایت پس از اتمام دوره آموزشی، در صورت عدم تکمیل دوره تعهد تبلیغی، با مجوّز معاونت تبلیغ بلامانع است.
تبصره: برای این دسته از طلاب تنها گواهی فارغ‌التمصیلی و اتمام دروس، صادر می‌شود و مدرک تمصیلی نهایی پس از تکمیل تعهد تبلیغی صادر فواهد شد.

ماده ۱۲: در صورت انصراف طلبه از ادامه تحصیل در حوزه‌های علمیه و یا اخراج، وضعیت کلی پرونده طلبه به مرکز دانشگاهی که مجوّز تحصیل هم زمان در آن داده شده است، گزارش می‌شود.

تبصره: در صورت به وجود آمدن وضعیت فوق، پاسف به استعلام‌های مرکز دانشگاهی مزبور، فقط در موضوعات مربوط به قبل از انصراف و یا افراج از موزه امکان پذیر فواهد بود.

ماده ۱۳: طلاب دارای انصراف از تحصیل و یا سایر مشکلات آموزشی، جهت تشکیل پرونده و پاسخ به استعلامات، ابتدا لازم است وضعیت تحصیلی خود را از طریق مدرسه و مدیریت استان مشخص و ارائه نمایند.

ماده ۱۴: کلیه ضوابط تحصیل در دانشگاه‌های غیرحضوری و مجازی مانند دانشگاه‌های حضوری است.

دستورالعمل مربوط به اداره امور تحصیلی معاونت آموزش در خصوص تحصیل همزمان

ماده ۱۵: اداره خدمات آموزشی مدیریت امور تحصیلی معاونت آموزش، مجری امور مربوط به آیین‌نامه تحصیل هم‌زمان طلاب در حوزه و دانشگاه خواهد بود که وظایف آن به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- تشکیل پرونده با درخواست متقاضی؛
- ۲- اخذ تعهد کتبی از طلاب متقاضی؛
- ۳- استعلام وضعیت اخلاقی، سیاسی، اعتقادی و... متقاضی از مرکز امور صیانتی؛
- ۴- ارسال پرونده به کمیسیون بعد از اعلام نظر مساعد مرکز امور صیانتی؛
- ۵- پاسخگویی به استعلام نهادهای دانشگاهی و مرتبط پس از صدور مجوز؛
- ۶- نظارت بر عمل به تعهدات و رعایت شئون اخلاقی، سیاسی، اعتقادی حین تحصیل در دانشگاه؛
- ۷- استعلام سالانه از واحد ارزیابی تحصیلی درباره طلاب معرفی شده به مراکز دانشگاهی؛
- ۸- ارجاع مجدد پرونده به کمیسیون تجدید نظر، در صورت تغییر شرایط یا عدم پایبندی متقاضی به تعهدات؛
- ۹- ابلاغ حکم کمیسیون مبنی بر قطع مزایا و انصراف حوزوی و یا جواز ادامه تحصیل، برای افرادی که از مفاد تعهدنامه تخلف کنند و یا افرادی که بدون هماهنگی با مرکز مدیریت در مراکز دانشگاهی به تحصیل مشغول شوند؛

۱۰- تشکیل پرونده در خصوص رشته‌ها و دانشگاه‌های متقاضی عدم نیاز به مجوز، و ارسال آن به شورای گسترش (یا شورای عالی).

تبصره: نامه‌های صادره به مراکز دانشگاهی، از طرف دفتر معاونت آموزش فواید بود.

ماده ۱۶: مدارک لازم جهت تشکیل و تکمیل پرونده:

۱- برگه ارزیابی رسمی مبنی بر اتمام حداقل سطح دو در یکی از رشته‌های عمومی یا گرایشی؛

۲- ارائه گواهی مبنی بر مجاز بودن تحصیل در دانشگاه برای طلاب فارغ‌التحصیل سطوح دو و سه سفیران هدایت از معاونت تبلیغ حوزه‌های علمیه؛

۳- تکمیل فرم درخواست صدور مجوز تحصیل هم‌زمان و تعهد کتبی مبنی بر رعایت شئون روحانیت و مقررات حوزوی همراه با ادامه فعالیت‌های حوزوی در مدت تحصیل در دانشگاه و بعد از فراغت یا انصراف از تحصیل؛

۴- تأییدیه مرکز امور صیانتی در خصوص صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی.

پیوست شماره ۳۰: فرم مصاحبه سفیران هدایت

بسمه تعالی

فرم مصاحبه (سفیران هدایت)

شماره پرونده مصاحبه: .....

تاریخ: .....

استان ..... شهرستان ..... مدرسه علمیه .....

کد مدرسه ..... کد داوطلبی .....

نام: ..... نام خانوادگی: ..... نام پدر: .....

کد ملی: ..... محل صدور: .....

تاریخ تولد ...../...../.....

وضعیت تحصیلی: فارغ التحصیل در حال تحصیل

رشته تحصیلی ..... سال تحصیلی .....

تعداد واحدهای گذرانده ..... معدل کل .....

آخرین مدرک ..... تاریخ اخذ آخرین مدرک .....

تلفن همراه .....

آدرس .....

.....

حداکثر ۱۰ امتیاز				۱- انگیزه گرایش به حوزه: (معنوی نه مادی...) (۱)
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۳	تا ۶	تا ۸	تا ۱۰	
حداکثر ۱۰ امتیاز				۲- علاقه مندی به لباس مقدس روحانیت و انجام خدمت تبلیغی: .....
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۳	تا ۶	تا ۸	تا ۱۰	
حداکثر ۱۰ امتیاز				۳- صلاحیت اخلاقی و اجتماعی:
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۳	تا ۶	تا ۸	تا ۱۰	
حداکثر ۱۰ امتیاز				۴- صلاحیت سیاسی و التزام عملی به ولایت فقیه:
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۳	تا ۶	تا ۸	تا ۱۰	
حداکثر ۱۰ امتیاز				۵- تقیدات مذهبی و اصالت خانوادگی:
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۳	تا ۶	تا ۸	تا ۱۰	
حداکثر ۱۰ امتیاز				۶- سلامت جسمی و روحی روانی: (مراد از سلامت جسمی و روانی آن است که داوطلب مانعی برای امام جماعت، تحصیل و تبلیغ اعم از نقص عضو، ظاهری نامناسب و ... نداشته باشد) ۷- توان فکری:
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۳	تا ۶	تا ۸	تا ۱۰	
حداکثر ۱۰ امتیاز				۸- آگاهی به احکام مورد ابتلاء و ضروری (تسلط به قرائت قرآن و حمد و سوره):
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۱/۵	تا ۲	تا ۵	تا ۶	
حداکثر ۶ امتیاز				۹- فعالیت‌های مذهبی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی:
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۱/۵	تا ۲	تا ۵	تا ۶	
حداکثر ۶ امتیاز				۱۰- قدرت بیان، قدرت جذب، حسن ظاهر:
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۱/۵	تا ۲	تا ۵	تا ۶	
حداکثر ۶ امتیاز				۱۱- داوطلبین مناطق محروم و آسیب پذیر:
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۱/۵	تا ۲	تا ۵	تا ۶	

۱. تذکر: ردیف ۱ تا ۷ شاخص‌های کلیدی می‌باشد لذا کسانی که امتیاز متوسط یا ضعیف گرفته باشند نباید جذب شوند گرچه در بخش‌های دیگر امتیاز عالی داشته باشند.

حداکثر ۶ امتیاز				۱۲- امتیاز اولویت‌ها: (حفظ قرآن هر جزء یک امتیاز، معدل بالاتر از ۱۵ هر نمره ۱ امتیاز، تحصیلات فوق دیپلم و لیسانس به ترتیب ۲ و ۴ امتیاز)
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۱/۵	تا ۲	تا ۵	تا ۶	
تذکر: امتیاز خانواده شهدا، جانبازان، آزادگان و حافظین بیش از یک ششم قرآن کریم و و نهج البلاغه قبلا در آزمون ورودی اعمال شده است.				

خیلی ضعیف	ضعیف	متوسط	متوسط به خوب	خوب	خیلی خوب	عالی
تا ۲۵ امتیاز	تا ۴۰ امتیاز	تا ۵۰ امتیاز	تا ۶۰ امتیاز	تا ۷۵ امتیاز	تا ۸۵ امتیاز	تا ۱۰۰ امتیاز

جمع بندی امتیازات:

قابل توجه مصاحبه کنندگان محترم در صورت تمایل می‌توانند فرم مصاحبه
را مجزا تکمیل نمایند.

لطفا ارزیابی نهایی خود را از شاخص‌ترین نقاط قوت و ضعف داوطلب مرقوم
فرمایید.

.....

.....

.....

.....

نام و نام خانوادگی مصاحبه کننده (۱)..... تاریخ امضاء

نام و نام خانوادگی مصاحبه کننده (۲)..... تاریخ امضاء